

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

36'ncı Birleşim 10 Aralık 2016 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	1028
II.- YOKLAMA	1191
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	1031
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü kutladığına ilişkin konuşması	1031
IV.- AÇIKLAMALAR	1031,1068,1090,1172, 1179,1203
1.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	1031:1032
2.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	1032
3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	1032:1033
	1017

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	1033:1034
5.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Gazze'de, Musul'da, Halep'te masum insanlara yapılan katliamlar ile güvenlik güçlerinin terörle mücadelesini birbirine karıştırmamak gerektiğine ilişkin açıklaması	1068:1069
6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bir devletin egemenlik sınırları içerisinde hiç kimsenin kendisine bir egemenlik alanı kurmaya kalkamayacağına ve başkanlık konusunda milletin vereceği karara saygı duymak gerektiğine ilişkin açıklaması	1069:1071
7.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, düşük yoğunluklu bir savaş yaşandığına dair söylemin tüm devlet kayıtlarında yer aldığına ve Mavi Marmara davasının düşmesinin yargının ne kadar siyasallaştığının bir göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması	1090:1091
8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Mavi Marmara davasında gelinen noktanın tam anlamıyla ibret verici olduğuna ilişkin açıklaması	1091:1092
9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye'de bir savaş değil terörle mücadele süreci olduğuna ilişkin açıklaması	1092
10.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	1172:1173
11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 15 Temmuz darbe girişimiyle alakaları olmayan tutuklu askerî okul öğrencileri ile alım işlemleri durdurulan sözleşmeli/muvazzaf astsubayların mağduriyetlerine ilişkin açıklaması	1179
12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul'da 2 büyük patlama olduğuna dair haberlerle ilgili İçişleri Bakanının Meclise bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması	1203
13.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul'da 2 büyük patlama olduğuna dair haberlerle ilgili İçişleri Bakanının Meclise bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması	1203
14.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Beşiktaş'ta yaşanan patlamada yaklaşık 20 yaralı olduğuna ve bilgilerin teyidini aldıktan sonra kamuoyuyla paylaşacaklarına ilişkin açıklaması	1203:1204

**V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER****1034,1052,1072,1087,
1093,1121,1140,1166,
1173,1180,1191,1204***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1140:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191:1203,1204:1205*

1.- 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433)

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1140:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191:1203,1204:1205

2.- 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezî Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434)

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1140:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191:1203,1204:1205

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1190,1191,1192,1204

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1190,1191,1204

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191,1192:1193,1204

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191,1193,1204

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191,1193,1204

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191,1193,1204

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1173:1179,1180:1190,
1191,1194,1204

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1173:1179,1180:1190, 1191,1194,1204
2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1173:1179,1180:1190, 1191,1194,1204
<i>Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI</i>	<i>1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1173:1179,1180:1190, 1191,1194:1195,1205</i>
1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1173:1179,1180:1190, 1191,1194,1205
2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1173:1179,1180:1190, 1191,1195,1205
<i>D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI</i>	<i>1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1174:1179,1180:1190, 1192,1195,1205</i>
1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	1034:1050,1052:1066, 1072:1083,1087:1090, 1093:1118,1121:1134, 1141:1157,1166:1172, 1174:1179,1180:1190, 1192,1195,1205

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1195,1205

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1034:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1196,1205

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 1034:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1196,1205

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 1034:1050,1052:1066,
1072:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1196,1205

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI 1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1166:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1196:1197,1205

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1196,1205

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1197,1205

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI

1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1197:1198,1205

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1197,1205

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1035:1050,1052:1066,
1073:1083,1087:1090,
1093:1118,1121:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1180:1190,
1192,1198,1205

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

1035:1050,1053:1066,
1073:1083,1088:1090,
1094:1118,1122:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1181:1190,
1192,1198:1199,1205

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

1035:1050,1053:1066,
1073:1083,1088:1090,
1094:1118,1122:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1181:1190,
1192,1198,1205

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1035:1050,1053:1066,
1073:1083,1088:1090,
1094:1118,1122:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1181:1190,
1192,1199,1205

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1035:1050,1053:1066,
1073:1083,1088:1090,
1094:1118,1122:1134,
1141:1157,1167:1172,
1174:1179,1181:1190,
1192,1199:1200,1205

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1199,1205
2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1200,1205
<i>1) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	<i>1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1200:1201,1205</i>
1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1200:1201,1205
2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1201,1205
<i>İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI</i>	<i>1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1202:1203,1205</i>

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1202,1205

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 1035:1050,1053:1066, 1073:1083,1088:1090, 1094:1118,1122:1134, 1141:1157,1167:1172, 1174:1179,1181:1190, 1192,1202:1203,1205

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

**1050,1066,1083,1118,
1134,1157**

1.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1050:1051

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1066:1067

3.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1067:1068

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1083:1084

- 5.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1084:1086
- 6.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1118
- 7.- Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1119:1120
- 8.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1120
- 9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1134:1136
- 10.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1136:1138
- 11.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1138:1139
- 12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1139:1140
- 13.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1157:1159

- 14.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1159:1161
- 15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1161:1162
- 16.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1163:1164
- 17.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1164:1165

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak yedi oturum yaptı.

Başkanlıkça, Antalya Milletvekili Mehmet Günal'ın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 8/12/2016 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 434) görüşmelerine devam edilerek;

Dışişleri Bakanlığı,

Kalkınma Bakanlığı,

Türkiye İstatistik Kurumu,

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Adalet Bakanlığı,

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu,

Türkiye Adalet Akademisi,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu,

2017 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Malatya Belediyesinde toplu ulaşım araçlarında kadın-erkek ayrımı uygulaması başlatıldığına dair haberlere,

Şırnak Milletvekili Aycan İrmez, Şırnak'ta kent soykırımıyla karşı karşıya kalındığına,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, tutuklu HDP milletvekillerinin siyasi faaliyetleri ve yasama faaliyetleri için gönderdikleri belgelere el konulduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, kürsüden birtakım ses kayıtlarının dinletilmemesi konusunda ilkesel bir tutum yerleştirilmesinde fayda olduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, kim olduğuna ve içeriğine bakılmaksızın Genel Kurulda ses kaydı dinletilmesi ya da görüntü gösterilmesine müsaade edilmemesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, dinletilen ses kaydının HDP Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in Parlamentoda daha önce yaptığı konuşma olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, tutuklu milletvekillerinin sözlerinin kürsüden dinletilmesinde Cumhuriyet Halk Partisi bakımından hiçbir sakınca olmadığına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, görsel ve işitsel sunumlarla kürsünün mehabetine aykırı bir durum olmasını istemediklerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün dünkü birleşimde görsel, işitsel materyallerin suistimale açık olduğunu, bu konuda bir prensip karar alınabileceğini ancak milletvekillerinin seslerinin kürsüden dinletilmesinin makul karşılanacağına belirttiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Genel Kuruldaki kürsü konuşmaları sırasında görsel ve işitsel materyallerin kullanılmasıyla ilgili bir uygulama birliği sağlanması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş, Yeniçağ gazetesinin İstanbul'daki bürosunun basılmasına ve Kayseri'de günlük olarak yayınlanan Deniz Postası gazetesinin toplatılmasına,

İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında ifade ettiği bazı konularla ilgili Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin kararını sosyal medya hesabında paylaştığına,

Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Yıldız, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı konusunda değerlendirmede bulunmamasına, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun bu konuya değinmesine ve TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'ya Almanya'da yapılan muameleyi protesto etmek için Mercedes marka makam araçlarına binilmemesi çağrısında bulunduğuna,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı, Atatürk Kültür Merkezi'nde devam eden Erzurum Tanıtım Günlerine tüm milletvekillerini davet ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, tutuklu HDP milletvekillerinin birer dakikalık sözlerinin kürsüden dinletilmesinde hiçbir mahzur olmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında MHP Grubuna,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 10 Aralık 2016 Cumartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.16'da son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

Ömer SERDAR

Elâziğ

Kâtip Üye

Elif Doğan TÜRKMEN

Adana

Kâtip Üye

10 Aralık 2016 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü kutladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabul edilmesinin 68'inci yıldönümü vesilesiyle Dünya İnsan Hakları Günü'nün milletimize ve tüm insanlığa barış, huzur ve adalet getirmesini diliyor, Dünya İnsan Hakları Günü'nü kutluyorum. Yaşasın tüm insanlığın kardeşliği.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz de bir şeyler söyleyebilir miyiz Sayın Başkan?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Biz de bir şeyler söyleyebilir miyiz?

BAŞKAN – Öyle mi yapalım?

LEVENT GÖK (Ankara) – Herkes birer dakika...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – En azından birer dakika.

BAŞKAN – Peki.

Sayın milletvekilleri, söz isteyen grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Dünya İnsan Hakları Günü dolayısıyla söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Levent Gök'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gök.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bugün Dünya İnsan Hakları Günü, bütün dünyada ve Türkiye'de insan haklarının en ileri boyutlarıyla gerçekleşeceği günlerin bir an önce olması temennisiyle bu günü kutluyorum.

Ancak, Türkiye'mize baktığımız zaman durum pek iç açıcı değil. Dünya İnsan Hakları Günü'nde ne yazık ki ülkemiz, insan hakları ihlalleriyle anılan bir ülke hâline geldi. Ardı ardına hem Türkiye'deki insan hakları örgütleri hem bizim tespitlerimiz ve ayrıca, daha da vahimi, uluslararası örgütlerin tespitleri Türkiye'de insan haklarında çok ciddi gerilemelerin olduğu yönünde. Daha geçtiğimiz günlerde, hedef olarak belirlediğimiz Avrupa Birliği müzakere sürecinde Avrupa Parlamentosunun Türkiye'yle ilgili müzakere sürecini durdurma kararı, dünyanın Türkiye'ye bakış açısının çok önemli bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dün, Venedik Komisyonu, olağanüstü hâl tedbirlerinin Anayasa’ya aykırı olduğunu ve bir keyfîlik görüntüsü verdiğini tespit eden bir rapor yayınlamıştır. Yine, dün, Avrupa Yargı Konseyleri Ağı Türkiye’deki HSYK’nın üyeliğini askıya alan bir karar almıştır. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının (AGİT) medya haklarından sorumlu Baştemsilcisi Türkiye’deki medyanın durumunu “dehşet verici” olarak nitelendirmiştir. Ayrıca, Uluslararası Basın Enstitüsü İletişim Direktörü, Türkiye’deki gazetecilerin tutuklanmasını korkunç bir adaletsizlikten öte, insan haklarının tehdidi olarak görmüştür. Bu tablo içerisinde Türkiye böyle bir tabloyu aşmak durumundadır ve böyle bir yönetim anlayışına da layık değildir. Bunun aşılacağı umuduyla biz İnsan Hakları Günü’nü bugün kutluyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kerestecioğlu Demir’e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

2.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü’ne ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, bugün İnsan Hakları Günü. Tabii, bir güne sığmayacak bir gün. Aslında her gün, gerçekten, insan haklarının tüm insanlarca, halklarca özgürce yaşandığı günleri diliyoruz biz, hepimiz için. Şu anda da başta eş başkanlarımız ve grup başkan vekilimiz olmak üzere, bütün seçilmişlerin iradesinin tanındığı ve bu şekilde aslında insan haklarının hayata geçebileceği günler diliyoruz. Cumartesi Annelerinin olmadığı, artık onların kayıplarına en azından ulaşılmış olduğu ve yeni insanların oraya eklenmediği günler diliyoruz. Kısacası, aslında sadece lafta kalmayan, hepimizin 10 Aralık günü gelince kutlamadığı, bu ülkede hepimiz için özgürce yaşayabileceğimiz günler diliyorum. Hepimizin İnsan Hakları Günü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tamam, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Baki Şimşek’e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Şimşek.

3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü’ne ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, inancımız gereği, dünyanın ilk insan hakları evrensel beyannamesi Peygamberimiz tarafından Veda Hutbesi’yle okunmuştur ama ne yazık ki İslam dünyasında bugün kan ve gözyaşı hâkimdir. Bir tarafta saltanat süren krallar, bir tarafta yollarda para dilenen Suriyeli çocuklar. Ağlayan Halep, kan ağlayan Halep -dünyanın seyrettiği- Telafer, Azez, Musul, Kerkük... Küresel güçler dünyaya insanlık dersi vermeye kalkıyorlar. Yalnız, Halep’te milyonlarca, yüz binlerce Müslüman şu anda her türlü işkencenin ve bombaların altında. Terörle mücadele edildiği söyleniyor. Bugün Kandil kimin kontrolünde? Dünyaya insanlık dersi vermeye çalışan küresel güçler Kandil’e niye ses çıkarmıyorlar? Onun için, insan haklarıyla ilgili hem Türkiye’de hem dünyada üzerimize düşen çok görev var ama küresel güçlere de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - ...devlet olarak gerekli cevabı vermemiz gerektiğine inanıyorum.

Kandil'in yolunun asfalt olduğu, gazetecilerin oraya görüşmeye gidip geldikleri söyleniyor. Bununla ilgili de uluslararası boyutta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açayım Sayın Şimşek.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - ...gerekli mücadeleyi vermemiz gerektiğini düşünüyorum.

Tekrar hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Muş'a söz veriyorum.

Buyurun.

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün için ben de birkaç kelamda bulunmak istiyorum. İnsan hakları bütün insanlar için geçerli olan haklar. Dünyanın bazı bölgelerinde yaşayanlar için insan hakları var iken bazı bölgelerinde yaşayanlar için insan haklarının yok sayılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Bakınız, Suriye'de savaş beşinci yılında. Orada onlarca masum, çoluk çocuk katledilirken dünyanın en azılı insan hakları savunucusu ve havarileri gözlerini âdeta kör etmiş, orada katledilen çocukları, masumları görmezden gelir. Fakat, konu böyle insan haklarıyla alakalı bir şey olduğunda bunun en azgın savunucuları olup, dünyanın karşısına çıkıp insanlara ders vermeye kalkarlar. Burada yaşayan insanlar -Suriye'de- oradaki şartlardan dolayı dünyanın farklı bölgelerine göçmek zorundalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Türkiye'de 3 milyon civarında oradan gelen insan var şu an misafir ettiğimiz. Bu insanların bir kısmı böyle İnsan Hakları Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi kendine münhasır sözleşmeler de yayımlayan ülkelere de gittiler. Burada karşı karşıya kaldıkları uygulamalar maalesef kendi yazdıkları bu İnsan Hakları Beyannamesi ve İnsan Hakları Sözleşmesi'yle tamamen çelişen, tamamen uyuma göstermeyen tutumlardır. Ellerine plastik belirleyici takan, kapılarını işaretleyen, belli miktarın üzerindeki ziynet eşyalarına el koyan bir Avrupa kıtası ve aynı Avrupa kıtası bu uygulamaları yapıyorken hiç ses çıkartılmayacak; karşı taraftan, Türkiye'ye insan hakları noktasında ders vermeye kalkışacaklar, bunu kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Önce buradaki uygulamalara, kendi koydukları İnsan Hakları Beyannamesi'ne uymalarını tavsiye ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün beşinci tur görüşmelerini yapacağız.

Beşinci turda İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Millî Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (x)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (x)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 433, 434 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 05.12.2016 tarihli 31 'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI**1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI**1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI**1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, turda yer alan bütçelerle ilgili soru sormak isteyen milletvekillerinin sisteme girmeleri gerekmektedir.

Şimdi, beşinci turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Adalet Kalkınma Partisi Grubu adına; Gaziantep Milletvekili Sayın Abdulkadir Yüksel, Çanakkale Milletvekili Sayın Ayhan Gider, Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Hilmi Dülger, Nevşehir Milletvekili Sayın Ebubekir Gizligider, İstanbul Milletvekili Sayın Şirin Ünal, Adıyaman Milletvekili Sayın Adnan Boynukara, Trabzon Milletvekili Sayın Adnan Günnar, İstanbul Milletvekili Sayın Serap Yaşar, Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu, Muğla Milletvekili Sayın Nihat Öztürk, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Pulcu, İstanbul Milletvekili Sayın Hurşit Yıldırım, İstanbul Milletvekili Sayın İsmet Uçma, Samsun Milletvekili Sayın Fuat Köktaş, Ordu Milletvekili Sayın Metin Gündoğdu, Konya Milletvekili Sayın Mustafa Baloğlu konuşacaklardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına; Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman Baydemir, Mardin Milletvekili Sayın Ali Atalan, Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Taşdemir, Ankara Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder, Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran konuşacaklardır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına; Bursa Milletvekili Sayın Kadir Koçdemir, Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan, Ankara Milletvekili Sayın Erkan Haberal, Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın konuşacaklardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ise Bartın Milletvekili Sayın Muhammet Rıza Yalçınkaya, Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız, Tunceli Milletvekili Sayın Gürsel Erol, İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan, Sakarya Milletvekili Sayın Engin Özkoç, İstanbul Milletvekili Sayın Selina Doğan, Konya Milletvekili Sayın Mustafa Hüsnü Bozkurt, Antalya Milletvekili Sayın Devrim Kök, Hatay Milletvekili Sayın Hilmi Yarayıcı ve Mersin Milletvekili Sayın Durmuş Fikri Sağlar konuşacaklardır.

Şahsı adına, lehte olmak üzere Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mehmet İlker Çitil, aleyhte olmak üzere Mardin Milletvekili Sayın Ali Atalan konuşacaklardır.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun konuşmacılarını dinleyeceğiz.

İlk olarak, Gaziantep Milletvekili Sayın Abdulkadir Yüksel konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun konuşmacılarının konuşma süreleri beşer dakikadır.

Buyurun Sayın Yüksel.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın 2017 yılı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımız, vatandaşlarımıza, güvenlik başta olmak üzere nüfustan mahallî idarelere, illerin idaresinden göç politikalarına, doğumdan ölüme kadar hayatın her safhasında hizmet vermektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, farklı kültürlerin bir arada yaşayabildiği bir medeniyet havzasının tam ortasında yer almaktadır. Bu geniş coğrafya yeni ve zor bir dönemden geçiyor. Bu dönem maalesef terörün ve kitlesel göçün yoğun olarak yaşandığı bir dönemdir. Coğrafyamız tarih boyunca olduğu gibi bugün de iç ve dış kaynaklı birçok tehditle karşı karşıyadır. Birlik ve beraberliğimize kasteden terör tehdidi ve yoğun göç dalgası ülkemizi ve tüm dünyayı etkilemektedir. Terör, özgürlüklerin ve kalkınmanın önündeki en büyük engeldir. Bölgemizde planlanan terör oyunları, etnik ve mezhepsel ayrışmayı körükleyerek sınırları değiştirmeyi hedeflemektedir. İnanç birliğimiz ve bin yıllık kardeşliğimiz oynanan bu oyunlara fırsat vermeyecektir.

Devletlerin birinci önceliği kamu düzenini ve güvenliğini sağlamaktır. Türkiye bu dönemde küresel güvenlik anlayışını sorgulayarak kendine ait yeni bir güvenlik anlayışını uygulamaya koymuştur. Yeni güvenlik perspektifi hukuk ve demokrasiyi hâkim kılmak üzerine odaklanmıştır.

Terör ve mülteci konusundaki öngörümüzün haklılığı bugün net bir şekilde ortadadır. Terör bir insanlık suçudur, terör hiçbir zaman bir hak arama yöntemi değildir, olamaz. Terörün dini, dili, ırkı ve mezhebi yoktur, olamaz. “Senin teröristin kötü, benim teröristim iyidir.” anlayışı asla kabul edilemez. Bütün dünya, insanlık, terörizmi lanetlemeli ve teröre karşı ortak mücadele ortaya koymalıdır.

Günümüzün diğer büyük sorunu, bütün dünyayı tehdit eden mülteci sorunudur. Milletimiz, tarih boyunca mazlumların umudu ve sığınağı olarak mazlumlara kucak açmıştır. Bugün, başta vekâletini yürütmekten onur duyduğum Gaziantep olmak üzere, Şanlıurfa, Kilis, Hatay ve bütün illerimizde milletimiz, Suriyeli kardeşlerimize evlerini ve gönüllerini açarak ensarlık yapmaktadırlar.

Suriye ve Irak'ta yaşanan terörden kaçan mültecilerin oluşturduğu ve oluşturacağı göç dalgasına karşı sınır ötesinde güvenlik koridoru oluşturma tezimizin haklılığı, doğruluğu, Fırat Kalkanı operasyonu ile açık bir şekilde görülmüştür. Türkiye'nin sınır dışı harekâtı doğrudan iç güvenliğimizle

ilgilidir, ülkemize yönelik tehditleri kendi dışımızda karşılamaya yöneliktir. Bu operasyonlarla sınır illerimiz daha güvenli hâle gelmiş, göç dalgası da kısmen durdurulmuştur. Buradaki kararlı duruşumuz, güvenli bölgenin tesisini sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı olarak amacımız, terörü bütün yönleri ve sonuçlarıyla ortadan kaldırmaktır. Güvenliği öncelerken konunun ekonomik ve sosyal boyutuna da büyük önem veriyoruz. Bölgelerimiz arasındaki kalkınma ve sosyal gelişmişlik farklılıklarını ortadan kaldırmak için, on dört yıldır kararlılıkla çalışıyoruz. Bu dönemde aldığımız güvenlik tedbirleriyle demokratik siyaset ağımlı genişleteceğiz, terörizmin istismar alanlarını yok edeceğiz, terörü ve şiddeti ülkemizin gündeminden tamamen çıkaracağız.

Değerli milletvekilleri, demokrasimize ve millî iradeye yapılan hain saldırıyı 15 Temmuz gecesi hep birlikte yaşadık. Bu bir imha planıydı. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımızın liderliğinde, Gazi Meclisimiz ve aziz milletimiz yıkım planına fırsat vermemiştir. Bu süreçte bayrağı ve vatani için canını veren bütün şehitlerimize rahmet, gazilerimize şükran sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, aslolan aziz milletimiz ve onun iradesidir. Gayemiz, aziz milletimize hizmet etmek, milletimizi huzurlu ve mutlu kılmaktır.

Bütçemizin milletimize, ülkemize hayırlı olmasını diler, saygılarımı sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yüksel.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci olarak Çanakkale Milletvekili Sayın Ayhan Gider konuşacak.

Buyurun Sayın Gider. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYHAN GİDER (Çanakkale) – Sayın Başkan, yüce milletimizin sayın vekilleri; köy altyapı hizmetlerinden dağda eşkıya imhasına, protokol hizmetlerinden darbe girişimlerinde hain tepelemeye kadar geniş bir sorumluluk alanına sahip İçişleri Bakanlığımızın bütçesi üzerinde söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Talebeliğimden beri pek hazzetmediğim bir laf vardır, “Birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz böyle bir dönemde” diye başlayan cümleler. Devlet yöneticileri her sıkıştıklarında, her darbeye niyet ettiklerinde, millete rağmen her iş yapmaya heveslendiklerinde bu cümleyi kullandılar geçmişte. Bundan dolayı da cümle, ciddiyetini kaybetti, geçerliliği sorgulanır hâle geldi. Ancak, bazen durum öyle bir hâle gelir ki, o klişe lafın taşı öyle bir gelir ki gediğine, genel kanaati değiştirir.

Babamın anlattığı bir hikâye vardır hep. Memur, yazılarını merkeze gönderirken üzerine standart “Acele” kaşesini vurmuş. Bir gün gerçekten acele bir evrak çıkmış ama kaşe tek, almış onu vurmaya. Nasıl belli edecek gerçekten acele olduğunu evrakın? Kırmızı bir kalem almış ve üzerine yazmış “Vallahi billahi çok acele.” Bu yaz öyle bir durum yaşadık yani bizim bu klişe saydığımız, geçersiz kabul ettiğimiz cümle tam da yeri geldi, lazım oldu ama bu sefer bu cümleyi devlet söylemedi, millet söyledi, âdeta “Vallahi billahi çok acele.” dercesine söyledi. Devamını da getirdi, birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz böyle bir dönemde “Ben varım, biz varız.” dedi. Daha önce darbelere ve milleti ezmeye kullanılan bu laf, döndü dolandı, ezenlerin başına indi. Bu vesileyle, 15 Temmuz şanlı direnişindeki şehit, gazi ve katılan tüm milletimizi minnetle anıyoruz.

Bitti mi memleketin haini, düşmanı, eşkıyası? Ne gezer, tabii ki bitmedi. Hani meşhur laftır: “Yâri güzel olanın uykusu girmez gözüne.” derler. Hâl böyle olunca da bizim işimiz zorlaşıyor çünkü bizim işimiz eğer yârimizi savunmaksa bizim yârimiz belli; bizim yârimiz bu aziz vatan, bu yüce millet, bu büyük devlet.

Varsın düşmanlarımız bol olsun, varsın içimizde büyüttüğümüz hainler ve bu hainlerin kumanda ettiği robotlar düşmanla birlik olsun, bize saldırınsın. Allah'a şükür ki bu yüce Türk milleti, bırakın gecelerce uykusuz kalmaktan korkmayı, günü geldiğinde bedeninde emanet olarak taşıdığı canını bu millet, bu devlet ve bu vatan için feda etmekten asla tereddüt göstermez.

Hep dedik, hep diyeceğiz; iki bin yılı aşan Türk devletinin baş özelliği, devletiali olması, diğer özelliği de ebet müddet olmasıdır. Hâl böyle olunca da böyle bir devlete kalender olmak yakışır, böyle bir devlete müsamahalı olmak yakışır.

Ahitnamesi'yle çağında görülmemiş özgürlükler sağlayan Fatih'in torunları olarak bizler, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde hayal edilemeyen fikir özgürlüklerini getirdik. Getirdiğimiz her özgürlüğün arkasındayız, savunucusuyuz ve hiçbir pişmanlığımız yoktur. Ancak, dünyada hiçbir sistem, hiç kimseye, savaşmaları için kendilerine teslim edilen silahlarla bu milleti öldürme hakkı vermez. Ancak, dünyada hiçbir sistem, hiç kimseye, adalet dağıtması için kendisine teslim edilen kürsüyü Amerika'daki hain hocasının ya da cemaatinin çıkarları doğrultusunda kullanma hakkı vermez. Ancak, dünyada hiçbir sistem, hiç kimseye, millete hizmet etmesi için makamına tahsis edilen iş makineleriyle eşkiya olup hendek açma hakkı vermez. Ancak, dünyada hiçbir sistem, hiç kimseye, sözüm ona "Haber yapıyorum." maskesiyle memlekete ihanet etme hakkı vermez. Devlet alidir, milletine özgürlük tanır; bunlar insanlığa zulmetmek için kullanıldığında da tepesine binmeyi bilir. Ağlamak, sızlamak, yalan dolana sığınmak da fayda etmez. Hele hele yabancı ülkelere "Avrupa ne der? Amerika ne der?" diye sığınmanın beyhude olduğunu buradan belirtmek istiyorum. Çünkü o ülkelerin meşru veya gayrimeşru çocuklarını savunma hakkı ne kadar varsa bizim de vatanımızı, milletimizi savunma hakkımız o kadar kutsaldır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gider.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına üçüncü olarak Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Hilmi Dülger konuşacaklardır.

Sayın Dülger, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının 2017 yılı merkezî bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce kamu düzenini sağlamak, ülkenin refahı, milletin dirliği ve birliği uğruna şehit olmuş tüm kamu görevlilerini, güvenlik güçlerimizi saygıyla, rahmetle anıyorum.

Bu arada, 11 Kasım günü, vatandaşlarına hizmet götürmesini hazmedemeyen bölücü vatan hainleri tarafından şehit edilen Derik Kaymakamımız Muhammed Fatih Safitürk'e ve yine 1991 yılında bölücü vatan hainleri tarafından şehit edilen Solhan Kaymakamı Ersin Ateş'e Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, bu uğurda mücadele eden, gazi olan milletimizin asil evlatlarına da şükranlarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı, sadece güvenlik ve huzurun teminatı değil yerine göre susuz köye su götüren, soğukta üşüyen bir aileye yardım elini uzatan, savaştan kaçıp ülkemize sığınan mağdura da kucak açan, onun da güvenliğini sağlayan bir bakanlıktır. Yani, doğumdan ölüme kadar hayatın her alanında İçişleri Bakanlığının hizmetleriyle karşı karşıya kalıyoruz.

Değerli milletvekilleri, ana görevi illerin genel idare alanındaki hizmet esaslarını belirlemek, mahallin en büyük mülki idare amiri olan vali ve kaymakamlar tarafından vesayet yetkisini kullanmak olan İçişleri Bakanlığı, 81 valilik, 919 kaymakamlık ve bunlara bağlı alt birimler vasıtasıyla bu görevini bugüne kadar başarıyla yürütmüş, bundan sonra da yürütmeye devam edecektir.

On dört yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde insan hakları alanında da devrim niteliğinde yasal düzenlemeler hayata geçirilmiş, ihlal iddialarına ilişkin adli ve idari işlemler hiçbir müsamahaya yer verilmeyecek hâle getirilmiştir. Bu çerçevede, Bakanlık bünyesinde on yedi yıl görev yaptığım Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığına bağlı İnsan Hakları İhlallerini İnceleme Bürosuna intikal eden insan hakkı ihlali iddiaları mülkiye müfettişleri marifetiyle incelenir olmuştur.

Ayrıca, Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ile de kolluk hakkındaki şikâyetler bir usul ve esas içerisinde incelenir olmuştur.

Ülke olarak demokratik olgunluğumuzdan rahatsız olan terör örgütleri ve terörden nemalanan güçler, geçtiğimiz yıl içerisinde ülkemize karşı yürütülen terör faaliyetlerini hızlandırmış, 15 Temmuz günü ise bunu en üst seviyeye çıkarmış ve kanlı darbe girişimiyle de açıkça bunu ortaya koymuştur. Bu girişim, ülkemizin maruz kaldığı terör eylemleri arasındaki en kanlı saldırı olarak tarihteki yerini almıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşlarımızın manevi duygularını istismar eden ve devlet içerisindeki militanları aracılığıyla devletin tüm imkânlarını kendi çıkarları doğrultusunda kullanan FETÖ terör örgütüne müzahir bütün unsurlar devlet kurumlarından temizlenmektedir.

Değerli arkadaşlar, sözlerime son verirken masanın her iki tarafını da bilen mülki idare amiri kökenli biri olarak mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi hususuna da değinmek istiyorum. Mülki idare amirleri bir nevi alperenlerdir; bu iş zengin olmak için yapılmaz, gönül işidir. Bu millet için yüreği atmayan insanın yapacağı iş değildir ancak geçmişten beri kendi eşiti ve dengi olduğunu düşündükleri meslek mensuplarından geriye kaldıkları, diğer meslek mensupları lehine yapılan gelişmelerin sonucu hepimize malumdur. Bu meselenin çözülmesi için, sayıları toplam bin civarında olan ve genel bütçeye pek de yük getirmeyecek olan birinci sınıf mülki idare amirlerinin maaşlarının birinci sınıf hâkimlerle aynı duruma getirilmesi sorunu kökten çözecektir. Dolayısıyla, bu gönül erlerinin motivasyonunu da yükselteceğimize inanıyorum.

2017 bütçesinin ülkemize, milletimize ve Bakanlığımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dülger.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına dördüncü olarak Nevşehir Milletvekili Sayın Ebubekir Gizligider konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gizligider. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, 2017 yılı Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün İnsan Hakları Günü. Bu minvalde, şu anda da oturumumuza Başkanlık eden Sayın Ayşe Nur Bahçekapılı'ya yönelik Almanya'da gerçekleştirilen hak ihlalini kınıyorum ve bu kapsamda, ne yazık ki tamamının ortak özelliği Müslüman coğrafyası olan Arakan'da, Myanmar'da, Orta Afrika'da, Filistin'de, Gazze'de, Kudüs'te, hasılı Halep'te, hasılı Müslümanların yaşadığı her yerde Müslümanlara yönelik yapılan insan hakları ihlallerini kınamaya da modern dünyayı davet ediyorum.

Öncelikle 15 Temmuzda taşeron FETÖ ve onların gerçek sahipleri tarafından gerçekleştirilmeye çalışılan darbeye ve yıllardır PKK terörüne karşı gösterdiği özverili mücadele ve onurlu duruşu sebebiyle gazi Emniyet teşkilatımıza şükranlarımı sunuyorum, şehit olanları rahmetle yâd ediyorum ve hayatta olan gazilerimize de hayırlı ömürler diliyorum.

İnşallah, Sayın Bakanımızın da ifade ettiği üzere, nisan ayının onların yok oluşlarının hep beraber izleyeceğimiz ay olacağını düşünüyorum.

Türk polisi özellikle son dönemlerde uyuşturucuyla mücadelede önemli bir rol üstlendi, yeni bir segmente bu işi götürdü, narkotimler kurulmakta. İnanıyoruz ki bu nisan ayı onların da bitişi yani uyuşturucu baronlarının da bitişi olacaktır çünkü terörün de en önemli finansörlerinden biri yine uyuşturucu baronları olmuştur.

Yine, AK PARTİ iktidarıyla, bütün illerde şu anda uygulamada olan ve ilçelere de yaygınlaştırılmaya çalışılan kamera sisteminden bahsetmek istiyorum. Gerek suçluların yakalanmasında gerekse trafik güvenliğinde önemli bir rol üstlenmekte, âdeta koruyucu hekimlik gibi bir rol ifa etmekte. Bunun da bütün ilçelerde yaygınlaştırılmasını talep ediyoruz. Bu kapsamda, Nevşehir’de de inşallah bütün ilçelerde hayata geçirilecek.

Artık çağımız uzmanlaşma çağı. Bu kapsamda, bir hukukçu milletvekili olarak şuna da değinmek isterim: Hem teknolojinin kullanılması hem kriminoloji biliminin gereklerinin ifası bakımından, adli kolluk uygulamasını artık çok ciddi şekilde tartışmalı ve bunun da hukuk sistemimizde, emniyet sistemimizde yerinin alması gerektiğini düşünüyorum.

Emniyet teşkilatı, tüm dünyada uyguladığı klasik hizmetlerinden öte, ülkemizde bence çok önemli bir görevi ifa etti 2013 ve sonrası itibarıyla. 2013 Mayıs ayı çok önemli bir aydı. 2013 Mayıs ayında neler oldu? Türkiye zirve bir ay yaşadı; faizler dibi gördü, yüz yıllık hikâyelerin, yüz yıllık hayallerin temeli atıldı ve âdeta bir şahlanış; köprüler, dünyanın en büyük havaalanları... Tüm Türkiye’de büyük bir moral yaşanırken “Ağaçlar kesildi mi, yoksa taşındı mı?”, “Yoksa, gitar çalan çocuklar mı?” derken bir anda farklı bir kalkışmayla karşı karşıya geldik. Onun ardından ne oldu? Onun ardından birileri çıktı -hendek demeyeceğim- çukurlar kazdı ama askerle el ele ve itinalı bir çalışmayla aylarca şehitler vererek o çukurları onların tepesine indirmeyi bildi Türk Emniyeti. Bu yönüyle, sadece klasik emniyet hizmetlerinden öte Türkiye’nin bekası anlamında, devleti ebet müddet ülküsü doğrultusunda bundan sonraki elli yılı, belki bundan sonraki yüz yılı emniyet altına alma anlamında da çok büyük bir görev ifa etti.

Şimdi, bunu da beceremeyenler tuttular bizim silahlarımızı bize doğrulttular, darbe yapmaya kalktılar. Onu da beceremediler, yine Emniyet dimdik durdu. Şimdi, ekonomiyi çökertme planları kuruyorlarmış. Tanktan korkmayan, füzedan korkmayan, bedenini siper etmeyi, şehadete yürümeyi, bu dünyada ulaşılabilir en büyük ülkü sayan bir millet paradan korkmaz. Reis söyledi, “Dövizi bozdur.” dedi, şimdi herkes bozduruyor. Bir hikâyeye anlatacağım, ayrıntıları çok fazla ama belki bir hikâyeye hepsine cevap olacaktır. Ekmeğini ayakkabı boyacılığıyla çıkarmaya çalışan bir kardeşimiz yazmış ayakkabı boyasının üzerine “100 doları bozduranın ayakkabısını bedava boyayacağım.” diyor. Siz bu milleti yenemezsiniz ve yenemeyeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, vaktimiz çok az, bu kapsamda, Nevşehir de bütçemizden bu zamana kadar çok ciddi şekilde yararlandı. Otoyolumuz bu yıl ihale ediliyor, KOP’a dâhil edildi, ilk projemiz geçti. Kalaba-Seyfe sulama hattımız hızlı bir şekilde gidiyor. Patates stratejik ürün kapsamında havza bazlı çalışmaya konu oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Bu hizmetlerin devamı inşallah, bundan sonraki 15’inci, 15’inci, 15’inci bütçelerde de konuşulacak.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Nevşehir’de kaç tane otel kapandı, onu da söyle.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gizligider.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına beşinci olarak İstanbul Milletvekili Sayın Şirin Ünal konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Jandarma Genel Komutanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Emniyet ve asayişle kamu düzeninin korunmasını sağlayan, kanunların verdiği görevleri yerine getiren, silahlı genel kolluk olan Jandarma, insan merkezli, saygın, güvenilir ve kaliteli hizmet veren bir teşkilattır. Terör örgütlerinin ve suç odaklarının, gelişen iletişim ve bilgi çağının etkisiyle geçmişle kıyaslanmayacak ölçüde karmaşık, sistemli, organize ve küresel boyuta ulaştığı günümüzde, milletimizin başta Jandarma olmak üzere güvenlik kuvvetlerimizden beklentileri de yükselmiştir.

Türkiye yüz ölçümünün yüzde 91’inin emniyet ve asayiş hizmetlerinden sorumlu olan Jandarma Genel Komutanlığımız, milletimizin huzur ve güvenliğinin sağlanması için suç işlenmesinin önlenmesi, terörle mücadele, kaçakçılığın önlenmesi ve düzensiz göçle mücadele edilmesi, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korumalarının sağlanması ile cezaevlerinden sevklerin icrasına yönelik görevlerini mesai mefumu gözetmeksizin en iyi şekilde yerine getirmektedir. Jandarma bu görevlerini yerine getirirken hukukun üstünlüğünü, insanımızın temel hak ve özgürlüklerini, demokratik toplum düzenini korumayı, açıklık ve şeffaflığı, hesap verebilirliği esas almaktadır. Ülkemizin ve milletimizin bölünmez bütünlüğü ile vatandaşımızın can ve mal güvenliğini hukuk çerçevesi içerisinde canı pahasına sağlayan ve mevcut huzur ortamının devam etmesi için büyük fedakârlıklarla çalışmalarına devam eden Jandarmamız özellikle terörle mücadelede her türlü hava ve arazi şartlarında görevlerini üstün feragat ve cesaretle yapmakta, bu uğurda gerektiğinde şehit ve gazi vermektedir. 2016 yılında Jandarma teşkilatımız 223 şehit vermiş ve 862 personelimiz de yaralanmıştır. Şehitlerimize bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörle mücadelede daha etkili olabilmek amacıyla öncelikle terörle mücadelenin yoğun olduğu bölgelerde Jandarma özel harekât taburları, Jandarma komando taburları, Jandarma komando özel asayiş bölükleri kurulmuştur. Jandarmanın profesyonelleşmesi kapsamında temin edilen uzman erbaşların Jandarma özel harekât ve komando birliklerinin yetmişmiş personel ihtiyacının karşılanması amacıyla kullanılmasına öncelik verilmiştir. Bu kapsamda, 45 Jandarma komando tabur komutanlığı, 25 Jandarma özel harekât tabur komutanlığı, 32 Jandarma asayiş komando bölük komutanlığı, 201 Jandarma iç güvenlik timi, 728 Jandarma asayiş timinin erbaş ve er kadroları ile 1.893 zırhlı asayiş aracının şoför ve nişancı kadroları uzman erbaşa dönüştürülmüş, bir plan dâhilinde diğer unsurların profesyonelleşmesi faaliyetlerine devam edilmektedir.

Terörle mücadelede çok etkili olarak kullanılan ve âdeta bir kuvvet çarpanı hâline gelen silahlı ve silahsız helikopterler, insansız hava araçları, insanlı keşif uçakları ile zırhlı araçların üretim ve tedarikine de devam edilmektedir.

Yine terörle mücadelede kesintisiz bir muhabere sisteminin sürdürülmesi çok büyük bir önemi haizdir. Bu maksatla kurulan ve kısa adı JEMUS olan Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi Projesi'yle emniyet ve asayiş hizmetlerinin süratli bir şekilde yürütülmesine katkı sağlanmıştır. Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Sağlık Bakanlığımız sisteme entegre edilmiş, Orman Genel Müdürlüğü de sistemden istifade etmeye başlamıştır. Ayrıca AFAD ve Emniyet teşkilatının da bu sistemden istifade edebilmesi için çalışmalarına başlanmıştır. Tamamen millî olan bu sistemin güneydoğu illerimizde kurulum çalışmaları devam etmektedir.

Ulusal ve uluslararası alanda saygın, güvenilir, mükemmel hizmeti ilke edinen Türkiye yüz ölçümünün yüzde 91'inin emniyet ve asayişinden sorumlu olan Jandarmanın imkân ve kabiliyetlerinin artırılmasını sağlamak maksadıyla bütçesinin desteklenmesi, yıl içerisinde ihtiyaç duyulacak ödenek taleplerinin karşılanması büyük önem arz etmektedir. 15 Temmuz hain darbe girişiminde Jandarmamız kesinlikle insanımıza silah doğrultmamıştır, bir kanun ordusu olan Jandarmamızı kutluyorum.

Sözlerime son verirken, 2017 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünal.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına altıncı olarak Adıyaman Milletvekili Sayın Adnan Boynukara konuşacaklardır.

Sayın Boynukara, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin amaç birliği içinde olduğu, amaç birliği içindeki kimi merkezler tarafından hedefe konulduğunu biliyoruz. Ülkemiz dışarıda planlanan ve terör örgütlerinin kullandığı farklı operasyonlarla yıpratılmaya ve engellenmeye çalışılıyor yani halkımız ve kamu düzenimiz hedefleniyor. Ancak siyasetin kararlılığı ve toplumsal destek şu ana kadar sergilenen tüm oyunları boşa çıkardı. Bu süreçte önemli kazanımlar elde edildi, şu an üretilmiş krizlere ve operasyonlara karşı direnme gücünü tahkim etmiş bir Türkiye var.

Türkiye'nin içinden geçtiği ve güçlenerek atlattığı operasyonları hatırlamakta fayda var. 7 Şubat MİT Müsteşarını gözaltına alarak tutuklama ve onun üzerinden de dönemin Başbakanına ulaşma girişimi; çevre duyarlılığı üzerinden organize edilen kalkışma, PKK terör örgütüne Suriye'de alan açılmasıyla sürecin sabote edilmesi; 6-7 Ekim ölenin Kürt, öldürenin kim olduğu belli olmayan PKK kalkışması; yargı ve kolluk aracılığıyla organize edilen 17-25 Aralık darbe girişimi, sivilleri hedefleyen kitlesel terör saldırıları, PKK'nın terörü şehirlere taşıma girişimi ve nihayetinde, 15 Temmuz FETÖ'cü darbe kalkışması.

Değerli milletvekilleri, süreci sağlıklı analiz edebilmek için Türkiye'nin hedefe alınmasına ilişkin sebepleri de hatırlamakta fayda var. 2009 yılından itibaren küresel sistem ve küresel haksızlıklara göz yuman Birleşmiş Milletler yapısını eleştirmek, ülkenin her türlü kaynağını tüketen terör ve Kürt meselesinin çözümü konusunda adım atmak ve çözümü kendi içimizde aramak. Mazlum halkların taraf olduğu olaylara karşı duyarlı olmak, vicdani bir tutumla mazlumlara yardım elini uzatmak, geleceğe ilişkin iddia sahibi olarak sosyolojik ve kültürel coğrafyamıza duyarlı olmak sayılabilir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, kendisine karşı yapılan operasyonların tümünü güçlenerek boşa çıkartmıştır. Bu hâliyle, Türkiye, Avrupa'nın hatta dünyanın güvenlik sigortasıdır. Terör saldırıları ve farklı operasyonlar üzerinden test edilmemiz durumunda biz değil, bu oyunları kuranlar kaybeder. Bunu görmeleri kendilerinin yararınadır. Ancak gelişmelere baktığımızda, Batı'da yapıcı bir akıl görülüyor, tam tersine küresel bir akıl tutulması var. Terör örgütlerine destek verenler, ortaya çıkacak tüm risklerin

kendilerine ulaşacağını bilsinler, yani olacak olaylarda Türkiye’den çok kendileri zarar görebilirler. Çünkü bir tarafta teröre karşı dayanma reflekslerini güçlendirmiş bir Türkiye var, öte yanda refleksleri zayıf ve terör örgütlerine destek veren ülkeler var. Türkiye’yi farklı noktalardan test etmeye çalışanlar kendileri bu testten geçemeyebilir. Evet, söylemek istediğimiz, Türkiye’nin katettiği değişimi fark edin, direnme gücünü görün, bunu ciddiye alın ve oynayacağınız oyunları ona göre oynayın.

Değerli milletvekilleri, bizim açımızdan temel mesele, iç sorunlarımızı vatandaşlarımızla konuşarak çözme iradesini sürdürmektir. Bunu sürdürdüğümüz müddetçe çözemeyeceğimiz hiçbir sorunun olmadığına inanıyorum; yeter ki terör ile sivil siyaseti ayırılım, yeter ki vatandaşlarımızın taleplerini tehdit olarak görmeyelim.

Bu vesileyle, terörle mücadele ve terör örgütlerinin tasfiyesi süreçlerine katkı sunan Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Boynukara.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, yedinci olarak Trabzon Milletvekili Sayın Adnan Günnar konuşacaklardır.

Sayın Günnar, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmelerinde Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesi üzerinde, AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, terörle mücadele kapsamında gerek yurt dışında yürütülen Fırat Kalkanı operasyonu gerekse yurt içinde yürütülen çeşitli operasyonlarda hayatını kaybeden tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet yaralılarımıza acil şifalar, ailelerine ve milletimize de başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1982 yılında yeniden yapılandırılarak kurulan Sahil Güvenlik Komutanlığı, Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün sahilleriyle, iç suları olan Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında, liman ve körfezlerinde olmak üzere 8.484 kilometre uzunluğundaki kıyı şeridimizin, kara sularımızın ve ülkemiz yüz ölçümünün yaklaşık yarısı büyüklüğünde 378 bin kilometrekarelik “Mavi Vatan” olarak adlandırdığımız deniz yetki alanlarımızın güvenliğinden sorumludur.

Ülkemizin jeostratejik konumu, uluslararası ticaretimizin önemli bir kısmının denizlerden yapılması ve özellikle son yıllarda Orta Doğu’da sınır komşularımız olan ülkelerde yaşanan savaş ve istikrarsızlık sonucunda düzensiz göç hareketleri ortaya çıkmıştır. Denizlerimizde yaşanan hareketliliğin her geçen gün artması ve Aylan bebeklerin ölmemesi için gece gündüz demeden çalışmalarına devam eden, sadece bu yıl içerisinde 36 bin civarında kaçak insanın kurtarılarak yeniden hayata tutunmasını sağlayan Sahil Güvenlik Komutanlığımızın yapmakta olduğu görevlerin ne kadar önemli olduğu çok daha iyi anlaşılmaktadır. Tüm bu çalışmalar yapılırken insani değerlerden vazgeçmeden, denizlerimizin ve sahillerimizin güvenliği hususunda asla taviz verilmemektedir.

2002 yılı bütçesi 91 milyon 701 bin lira iken 2016 yılında Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesi 6 kat artarak 576 milyon 812 bin liraya ulaşırken, 2017 yılında ise 2002 yılına göre bütçesi yaklaşık 7 kat artırılarak 650 milyon TL olacaktır. Anlaşılabileceği üzere, Hükümetimizin “güçlü Türkiye” vizyonu Sahil Güvenlik Komutanlığına yapılan yatırımlarla da kendini göstermektedir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2016 yılı içerisinde insan kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı, uyuşturucu, sigara ve içki kaçakçılığı, kaçak avlanma gibi yasa dışı eylem ve organizasyonları önlemede dünya çapında başarılı operasyonlara imza atmıştır. Sahil Güvenlik Komutanlığı millî çıkarlarımızın korunmasında en büyük güvencemiz olma ve Türk Silahlı Kuvvetlerimizin gücünü artırmaya devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki yedi yıl içinde millî gelirimizi bugüne göre en az 3 kat artırarak, inşallah, 2023 yılında 2 trilyon dolar seviyesine ulaştırmayı hedefliyoruz.

Hepinizin bildiği gibi, kendi istihbarat uydumuzu Türk mühendislerince tasarladık ve imal ettik. GÖKTÜRK uydumuzu uzaya gönderdik, yeni uydularla yola devam ediyoruz. Şu anda kendi piyade tüfeğimizi, tankımızı, helikopterimizi yapıyoruz; kendi tersanelerimizde uçak gemilerimizi imal ediyoruz. Türkiye yapmış olduğu bu atılımlarla mazlumların yanında, dosta güven ve düşmana korku salmaktadır. AK PARTİ olarak Türkiye'nin 2023'lere, 2071'lere kayıpsız olarak ilerleyebilmesi için de gece gündüz demeyerek, durmadan, yılmadan çalışmaya, Türkiye'yi geliştirmeye ve büyültmeye inşallah devam edeceğiz. Başkomutanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi "Durmak yok, yola devam." diyoruz.

Görüşülmekte olan 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günnar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, sekizinci olarak, İstanbul Milletvekili Sayın Serap Yaşar konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yaşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERAP YAŞAR (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz göçmenler bakımından hem bir transit ülke hem de hedef ülke konumundadır. Son dönemde dünyanın hemen her bölgesinde göç ve iltica hareketlerinde dramatik bir artış olmuş, bilhassa bölgemizde ortaya çıkan türbülanslar ani ve kitlesel göç hareketlerini birbiri ardına tetiklemiştir. Suriyeli kardeşlerimizin de Türkiye'ye sığınmasıyla birlikte, ülkemizdeki yabancı nüfusun hem sayısı hem de çeşitliliği artmıştır. Dolayısıyla, günümüz koşullarında etkili bir göç yönetimi tercihten ziyade bir zaruret olmuştur. Bu bağlamda, 2013 yılında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuş, sayısını milyonlarla ifade ettiğimiz yabancıların Türkiye'ye giriş ve çıkışları, kalışları, Türkiye'den sınır dışı edilmeleri, uluslararası koruma, geçici koruma ve insan ticareti mağdurlarının korunmasıyla ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere görev almıştır. Macaristan'ın Avrupa Birliği tarafından bir zahmet dayatılan 1.294 kişilik zorunlu mülteci kotasını kabul etmemek için 30 milyon euro harcayarak referandum yapmayı göze aldığını düşünürsek ne denli büyük bir yükün sırtlanıldığını daha iyi anlayabiliriz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu süreçte Avrupa Birliği ve üye devletler mültecileri kapıdan geri çeviremeyeceklerini çok iyi bilmelerine rağmen trajikomik adımlar atmaktan geri durmadılar. Öncelikle "Madem sorumluluğu inkâr edemiyoruz, bari ihmal edelim." dediler. Ne var ki, baskı ihmal edilemez boyutlara ulaşıncaya kadar yükü İtalya, Yunanistan ve Malta gibi ülkelerin omuzlarına yıkıp kurtulmayı denediler, o da tutmayıp mülteciler Orta Avrupa'ya doğru hareketlenince kimyaları iyiden iyiye bozuldu. 160 bin mülteciyi kota dâhilinde nasıl dağıtacakları konusunda uzlaşamayıp birbirlerine düşmelerini mi sayalım, sınırlarını dikenli tellerle kapatmalarını mı, sefalet içinde yaşayan insanların

çadırlarının kundaklanmasını, yoksa kasten batırılan botları mı, hangisini söyleyelim? Yanlış soruyla doğru cevaba ulaşılamaz. Avrupa “Bu insani sorunu nasıl çözeriz?” yerine “Bu insanları Avrupa’dan nasıl uzak tutarız?” sorusuna cevap aradı. Bu yaklaşım son dönemde Avrupa’da yükselen aşırı sağın ateşine de odun taşıdı.

Büyük resmi bir kenara bırakıp Avrupa’daki durumun detaylarına odaklandığımızda daha da vahim, daha ürkütücü bir tabloyla karşılaşyoruz. Europol Raporu’nda 10 bine yakın refakatsiz göçmen çocuğun kayıp olduğu belirtiliyor. Nerede bu çocuklar? Bu soruyu aslında hem kendime hem muhataplarıma soruyorum. 22 Eylülde katılmış olduğum AKPM Göç Komisyonu toplantısında Europol yöneticisi, Avrupa’da toplam 26 bin çocuğun kayıp olabileceğini söyledi. Bu çocuklara yönelik cinsel istismar, iş gücü istismarı, suçta teşvik, dilencilik gibi istismar örnekleri var. Bir çocuk 20 bin euroya satılıyor.

Yine, Europol’un 2016 yılına ait bir diğer raporunda, Nijeryalı kız çocuklarının kaçırıldığı belirtiliyor. Güney Afrika’dan 270 çocuk tekneyle getiriliyor. Kısacası köle ticareti yapılıyor.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Türkiye’de de yapılıyor.

SERAP YAŞAR (Devamla) - Europol yetkilisi “Biz bu çocukların nereden geldiğini bilmiyoruz ama birileri biliyor. Gerekli hassasiyeti gösterseydik bunu belki biz de bilir ve engel olabilirdik.” itirafında bulunuyor.

Mültecilere ilişkin hususlarda üç maymunu oynayan ve ağırdan alan ülkelerin Türkiye’yle müzakereleri dondurma yönünde tavsiye kararı alması ve terörist fotoğraf sergilerine ev sahipliği yapması gibi turnak içerisinde önemli işleri süratle kotardığını bir kenara not etmek gerekiyor.

Panik dalgasının siyasal iklimi bulandırdığı Avrupa’da böylesi tutarsızlıklar yaşanırken, Türkiye, bu insanlara “açık kapı” politikasıyla krizin başladığı ilk günden itibaren sahip çıktı, çıkmaya da devam edecek. Bugün, dünyadaki her 5 Suriyeli mülteci den 3’üne Türkiye ev sahipliği yapıyor. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye’yi dünyanın en fazla sığınmacıya ev sahipliği yapan ülkesi ilan etti. Sanırım, böyle bir tablo göz önünde bulundurulduğunda “Türkiye dünyanın vicdanı hâline geldi.” demek doğru olacaktır.

Sözlerime son verirken, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün başta Genel Müdürümüz olmak üzere merkez ve taşra teşkilatında zaman mefhumunu gözetmeksizin 7/24 çalışan çalışanlarına kolaylıklar diliyor, 2017 yılı bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve mülteciler için hayırlara vesile olması temennisiyle hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına dokuzuncu olarak, Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu konuşacak.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, göç, neden ve sonuçlarıyla dinamik bir süreçtir. Toplumları, politikaları, devletleri, sistemleri ve geleceği ciddi şekilde etkilemektedir. Bugün, âdeta bir göç çağı yaşıyoruz. Birleşmiş Milletler verilerine göre bugün, dünyada 300 milyondan fazla göçmen vardır ve bunların 60 milyonu “sığınmacı” statüsüyle yaşamaktadır.

Göç, sosyal, ekonomik, güvenlik, kültürel, fırsat ve kriz boyutlarıyla ele alınması gereken bir süreçtir ancak maalesef bugün yalnızca güvenlik boyutuyla değerlendiriliyor. Kriminal lenslerle konunun değerlendirilmesi “Göçmenler toplumun huzurunu bozuyor, ekonomiyi geriletıyor.” yanılığını doğurmaktadır. Oysa göç tek başına iyi ya da kötü bir olay değildir. Göç, iyi yönetildiği zaman fırsatlar doğurur. Unutmayalım, Amerika da Kıta Avrupası da göçlerle şekillenmiştir. Einstein da, Steve Jobs da göçmendir. Bugün dünyanın en kârlı şirketinin kurucusu Steve Jobs Suriye asıllı Abdulfattah’ın oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Göçmenlerin dünyaya kattığı iktisadi katma değeri, kültürel ve toplumsal katma değeri göz önünde bulundurarak yeni politikalar üretmesi lazım dünyanın.

Sayın milletvekilleri, göç, bugün engellenemeyen bir süreç. Avrupa’nın engelleme çalışmaları, artan sınır kontrolleri, dikenli teller göçü azaltmıyor; tersine, düzensiz göçü artırıyor, insanların denizlerde boğulmasına sebep oluyor. Dünya göçü engelleme performansını kaynak ülkelerdeki sorunları çözmeye harcamalı, göç ve uyum politikalarına harcamalıdır.

Ülkemiz hem Osmanlı’da hem Cumhuriyet Dönemi’nde mazlumlara ve sığınmacılara hem kapısını hem gönülünü açmıştır, açmaya devam etmektedir. Son yıllarda da önemli yasal ve kurumsal değişiklikler yapmıştır. 2013 yılında kabul edilen Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve aynı tarihte ve aynı kanunla kurulan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bu değişikliğin önemli ifadesidir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü göçü yönetme refleksiyle kurulmuş, uzman yapıda bir kuruluştur. Bugün Türkiye’de 500 bine yakın ikamet izniyle kalan düzenli göçmen var. Yine bugün Türkiye’de 200 bine yakın farklı koruma statüleriyle bulunan sığınmacılar var. Evet, bildiğimiz gibi, onun dışında da 2 milyon 750 bin geçici koruma statüsüyle yaşayan Suriyeliler var. Yani toplamda 3,5 milyon civarında sığınmacı Türkiye’de. Bu sığınmacıların kabulü, kaydı, uyumu gibi konularda Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kısa bir süre içerisinde çok başarılı görevler ifa etmiştir. GöçNet, e-ikamet gibi örnek projeler geliştirmiştir. Yine örnek ve başarılı bir projesi YİMER, Alo 157 Yabancılar İletişim Merkezidir. Türkiye’nin ve dünyanın her yerinden aranabilen bir hattır bu. Yalnızca göçmen statüsü için, düzenli göçmen statüsü için hizmet vermez. Sığınmacılara, mültecilere, geçici koruma altındaki Suriyelilere de hizmet veriyor. Bu hattan hak ve yükümlülükler öğrenilebiliyor, kendileriyle ilgili işlemlerin durumu konusunda bilgi edinilebiliyor. Yedi gün yirmi dört saat Arapça, İngilizce, Fransızca, Almanya, Rusça, Türkçe hizmet veren bu çağrı merkezi, son bir yılda 1 milyonun üzerinde çağrı almıştır ve bu çağrı merkezi 6 binden fazla mültecinin Ege’de ölmesini, boğulmasını önlemiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün Suriyeliler konusunda önemli bir süreci Türkiye başarıyla yürütüyor. Biz ne kadar başarılı bir süreç yürütsek de Avrupa bu konuda sınıfta kalmıştır. Sığınmacıların değerli eşyalarına el konulduğunu, sığınma evlerine saldırıldığını biliyoruz. Sınırlara tel örgüler çekiliyor. Göçmen karşıtlığı fikirler her gün yükseliyor. “Göçmenleri Akdeniz’de kurtarmayalım, gerekirse gelenleri öldürelim.” diyen turbo radikal fikirler her geçen gün yükselmektedir. Bu fikirler Avrupa projesini sekteye uğratacağı diye düşünüyorum. Avrupa, 1951 Cenevre Sözleşmesi’ni yerine getirmeyerek, kapıları kapatarak insani dramlara sebep olmaktadır, asimiletik politikalar uygulamaktadır.

Biz, geçen hafta, komisyon olarak Almanya’daydık. Bu kaygılarımızı ifade ettik. Dedik ki: “6 binden fazla çocuk Almanya’da kaybolmuş.” Dedik ki: “Sığınmacılar Hristiyanlaştırılıyor çaresizliklerinden faydalanılarak.” Bunların olmaması gerekir. Bunların olmaması için de dünyanın yeni bir göç inisiyatifine ihtiyaç var diye düşünüyoruz.

1951 Cenevre Sözleşmesi’nin yenilenmesini teklif ediyoruz. Külfet paylaşımının, yeniden yerleştirmenin, kabul ve uyum ilkelerinin olduğu bağlayıcı bir yeni sözleşmeye ihtiyaç var.

Bakın, bugün atmosferin moleküler yapısını bozan ülkeler için bağlayıcı Paris Şartı var, ama insanlığın kültürel ve yaşam kromozomlarını etkileyen bu olaylar için herhangi bir anlaşma ve sözleşme yok, uygulanamıyor. Cenevre de yetersiz. Onun için, gelin, Gaziantep Sözleşmesi, Mardin, Urfa uluslararası sığınmacı sözleşmesi imzalayalım diyoruz. 1950’li yılların kurumları da paradigmaları da bu olayı yönetmekte artık yetersiz, hatta iflas etmiş durumda. 1950’de kurulan Birleşmiş Milletler ve onun uzantısı Mülteciler Yüksek Komiserliği de görevini yapamıyor. Onun için diyoruz ki dünya 5’ten büyüktür.

2017 bütçesi hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uslu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına onuncu olarak, Muğla Milletvekili Sayın Nihat Öztürk konuşacak.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, 15 Temmuz öncesi ve sonrasında vatanımız, bayrağımız ve milletimiz için canını seve seve feda etmiş tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyor, gazilerimize de şükranlarımı sunuyorum.

AK PARTİ hükümetlerinin 15’inci bütçesini yapıyor olmasının haklı onurunu ve gururunu yaşadığımı buradan belirtmek istiyorum.

2003 yılında 10 milyar TL olan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin, aradan geçen sürede yaklaşık 3 kat artarak 29 milyar TL olması bizim için anlamlı ve önemlidir. Bu büyüyen bütçe kaynakları vatanımızın her türlü iç ve dış tehdide karşı savunulmasında etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığımız, AK PARTİ hükümetleri döneminde birçok yeniliğe imza atmıştır. Geçmişte uçak fabrikalarımızı, silah fabrikalarımızı kapatıp hazır ürün alma anlayışından artık, yerli ve millî üretim anlayışına geçiş yapılmış, bu anlayış farkı ordumuzun yerli ve millî unsurlarla desteklenmesine olanak sağlamıştır. Daha önceleri ülkemizin ihtiyaç duyduğu silahların temininde zorluk çıkaran ülkelere verilecek en güzel cevap, Hükümetimizin izlemiş olduğu yerli ve millî üretim modeli olmuştur.

Türkiye, artık eski Türkiye değildir, savunma sanayisiyle, güçlü ordusuyla birçok ülkenin gıpta ettiği güçlü bir ülkedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu ileri teknoloji ürünlerinin büyük ölçüde millî sanayi tarafından geliştirilmesi ve üretilmesi hedeflenmektedir. TSK’nın ve güvenlik güçlerinin konvansiyonel silah, mühimmat ve patlayıcı ihtiyaçlarını karşılama hedefleri doğrultusunda, son on yıldaki yatırımlar ve AR-GE projeleri sayesinde ana muharebe tankı Altay, fırtına obüsleri ve 35 milimetre namlulu alçak hava savunma sistemi olan KORKUT’un yanı sıra, nüfuz edici bomba, uzun menzilli akıllı mühimmat gibi yeni nesil modern ve millî silah, mühimmat üretim projeleriyle çok önemli atılımlar gerçekleştirilmiştir. Türkiye’nin ilk yerli ve millî tüfeği olan modern piyade tüfeğinin 500 adetlik ilk kafiye üretimi de bu dönemde tamamlanmıştır. Türk mühendisler tarafından tasarlanan 2 adet prototipi üretilmiş ve testleri başarıyla tamamlanmış olan yeni nesil temel eğitim uçağı HÜRKUŞ-B’nin seri üretimine de başlanmış olup taarruz uçakları, helikopterler, uydur fırlatma sistemleri ve benzeri daha birçok konuda da projelerimiz sürmektedir.

Geçtiğimiz günlerde fırlatılan Göktürk-1 keşif ve gözetleme uydusuyla coğrafi kısıtlama olmaksızın dünyanın her yerinden yüksek çözünürlüklü görüntü sağlanacak, sınır güvenliğinden istihbarata kadar birçok alanda hizmet edilecektir.

Özellikle güçlü devlet olmanın gerekliliklerinden biri de hareket kabiliyetine sahip profesyonellerden oluşan, etkin ve özellikle millî silahlara sahip, milletin emrinde bir orduya sahip olmaktır. “Millî silahlara sahip ve milletin emrinde millî bir ordu” yani bu vurgu bence çok önemlidir. Kıbrıs Çıkarması’nda yaşadığımız sıkıntıları ve özellikle doğuda hain PKK’lı teröristlerle ve yandaşlarıyla verdiğimiz mücadelede bizlere hazır silah sistemleri satan ülkelerin -kendi çıkarlarına ters düşen politikalarımız söz konusu olduğunda- bizlere dayattıkları “Bizim sattığımız silahları terörle mücadelede kullanmazsınız.”, “Bizim sattığımız uçağı rızamız olmadan uçuramazsınız.” şeklindeki telkinleri ve hemen akabinde silah ambargosundan bahsetmelerini hatırlayınız. Hatta bugünlerde de sözde müttefik olduğunu söyleyen bazı ülkelerin aynı tarzda kararlara imza atmaya çalıştığı da hepimizin malumudur.

Hatta hatırlayın, ilk insansız hava aracını ordumuz bünyesine katmaya çalıştığımız günlerde yaşadığımız zorlukları hatırlayın lütfen. Parasını ödemediğimiz hâlde milletin hizmetine sunamadığımız o insansız hava araçlarını hatırlayın. Şimdi ise Türk mühendisleri tarafından kendi insansız hava aracını ve bu araçlara takılan füzeleri üreten bir Türkiye; aradaki farkı sizin takdirinize bırakıyorum arkadaşlar.

Ordumuzun yerli ve millî olması, sadece ülkemizin güvenliği açısından değil, bölgedeki barışın tesisi için önemlidir. Fırat Kalkanı operasyonunda ortaya koymuş olduğumuz duruş ve tavır da bu nitelermeyi desteklemektedir.

Yerli ve millî olmak kavramlarının önemini 15 Temmuz gecesi bir kez daha gördük. Ruhunu FETÖ’ye, bölücü örgüte veya başka illegal örgütlere satmış, asker kıyafeti giymiş teröristlerin bu vatan ve bu bayrak altında yerleri yoktur. O gece kahramanlık destanı yazan, milletin yanında duran askerlerimiz ve polislerimiz başta olmak üzere, vatani için canını ortaya koyan tüm güvenlik güçlerimize bu millet adına huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken 2017 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına on birinci sırada İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Ali Pulcu konuşacak.

Buyurun Sayın Pulcu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Sanayii Müsteşarlığının 2017 yılı bütçesi hakkında grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, hem size geçmiş olsun diyor hem de üçüncü konuşmamı bu kadar pozitif bir Başkanın riyasetinde yapmaktan duyduğum memnuniyeti ayrıca belirtiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) – Savunma Sanayii bütçesini konuşacağız ama ben Schwarzenegger’den başlayayım. Malum “Arnold Schwarzenegger” diye bir aktör var. Kendisi, Hollywood’un Cüneyt Arkın’ı sayılır. Bu arkadaşın 1994 yılında çektiği bir film var “Gerçek Yalanlar” diye. Hikâye bu ya, New York’ta Irak’tan gelmiş sanat eserleri sergilenecek fakat şu işe bakın ki sanat

eserlerinin içinden Rus yapımı güdümlü füzeler çıkar. Asyalı, çekik gözlü, alımlı bir bayan ile gözlerini kan bürümüş Orta Doğulu teröristler hiç sebepsiz yere New York'ta bir bomba patlatacaklardır. Endişeye mahal yok, hemen Schwarzenegger yetişir, dünyayı kurtarır.

1994 geç bir tarih, 2013'te, Sayın Bakanım, başka bir filmden bahsediyorum, "Kapalı Devre", ABD-İngiltere ortak yapımı. İngiltere'de bir terör faaliyeti olmuştur, 150 kişi ölmüştür. Bir zanlımız vardır, zanlımızın adı film icabı "Farroukh Erdoğan"dır. "Mister Erdoğan yaptı.", "Erdoğan planladı.", "Erdoğan vurdu." bir buçuk saatlik bu film boyunca tam 55 sefer "Erdoğan" ismi geçer.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinde bu filmlerden bahsetmemin özel bir sebebi var. Bir: Fransızların çok meşhur bir sosyoloğu, sinemanın gücünün Pentagon'un ve hükümetlerin gücünden daha fazla olduğunu söylüyor; Jean Baudrillard. Bunu önemsiyorum. İki: Bu filmler, Huntington'un 1993'te akademiye sunmuş olduğu "Medeniyetler Çatışması" tezinin popüler versiyonlarıdır. Huntington, akademik camiayı ikna etme vazifesini göz önüne almıştı. Bu popüler filmler de bu kanaatin dünya kamuoyunca kabul edilmesi vazifesini aldılar.

Arkadaşlar, şöyle hatırlatayım: Huntington, artık bundan sonra Batı ve diğerleri arasında bir çatışma başlayacağını söyler ve Türkiye'yi bir yerde konumlandırır. Türkiye için özel bir paragraf vardır, der ki: "Batılı seçkinler, Türkiye'nin Batılı olduğu iddiasındadırlar fakat Batılı seçkinler bunu kabul etmemektedirler." Tarih 1993, iktidarda Demirel-İnönü Hükümeti var, sonra da Çiller-İnönü Hükümeti olacak.

Şöyle devam eder: İdeolojiler çağında "Ne adına savaşıyorsun?" sorusu önemliydi ama medeniyetler çağında "Sen kimsin?" sorusu sorulacak. Sen kimsin sorusuna verilecek cevap sabittir, belirlidir ve değişmez. Buna bizim üstat Cemil Meriç -mekâmı cennet olsun- şöyle demişti: "Olimpos Dağı'nın çocukları, Hira Dağı'nın çocuklarını asla kabul etmeyecek." Bunu şundan söylüyorum: Savunma sanayimizin son on senede AK PARTİ iktidarında atmış olduğu inanılmaz adımlar var, saymaya kalksak bitiremeyiz. ATAK'lar, ALTAY'lar, MİLGEM'ler, CİRİT'ler, GÖKTÜRK-2'yi yeni attık fakat ben bu çatı altında millî savunmamız için çok daha önemli bir hususun da gerçekleştirilmesini ve önümüzdeki otuz, elli ve yüz senelik yürüyüşte bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum.

HDP Grubundan bir sürü arkadaş, ayet meali ve hadis rivayetlerini bolca yapmaktalar. Bu çatı altında, çok yeni, Sayın Kılıçdaroğlu "Ne diyor Sevgili Peygamberimiz Veda Hutbesi'nde?" diye bir cümle kurdu. Bunlar şimdilik çok araçsal olmakla beraber ileride muhakkak ve evleviyetle içselleşecektir.

Amerikan filmlerinden bahsettim, konuşmamı bir Türk filmiyle bitirmek isterim, AROG, Cem Yılmaz, arkadaşlar...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Takiyeci değiliz sizin gibi, takiyeci olan sizsiniz.

MEHMET ALİ PULCU (Devamla) - ...AROG filminde 1 milyon yıl geriye götürülür, orada maymunları karşısında toplar "Arkadaşlar, hızla çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmanız lazım. Onun için yapmamız gereken çok fazla bir şey yok: İki ayak üstünde dik bir duruş." der. AK PARTİ öncülüğünde, Sayın Cumhurbaşkanının duruşuyla Türkiye, çok şükür, dik bir duruş göstermektedir, bu yüzden kısmi bir sıkışıklık altındayız fakat bu yürüyüş başlamıştır, er geç nihayete erecektir diyor, hepimize bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pulcu.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatip, konuşmasında partimizin de ismini anarak, zaman zaman, HDP’li arkadaşların, HDP’den arkadaşların hadisler okuyarak bazı şeyleri içselleştirmeden ifade ettiğimiz sataşmasında bulunmuştur. O yüzden, söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demirel, eleştiriye biraz tahammüllü olmamız gerekiyor.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Eleştiri değil, partimizin ismini de anarak...

BAŞKAN – Bunu sadece size söylemiyorum.

Bakın, sayın milletvekilleri, sayın grup başkan vekilleri; sataşmadan söz verebilirim, elbette ki böyle bir talepte bulunmak hakkınızdır ama “partinin adı anıldı” diye sataşmadan söz istemek...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Hayır, hayır...

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – İçselleştirmedimizi söyledim.

BAŞKAN – Özel olarak size söylemiyorum, genel olarak düşüncelerimi söylüyorum.

Öyle bir uygulama yerleşti ki sadece partinin adını anmak dahi sataşma nedeni olarak değerlendiriliyor. Lütfen bunu hassasiyetle dikkat edelim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Hayır Başkan, sadece o değil. Şunu söyleyeyim, şöyle açıklayayım: Sadece partimizin ismini andığı için biz buna cevap veriyoruz değil; bizim partimizden birçok arkadaşımızın hadisler üzerinden konuşma yaptığını ama bunu ne kadar içselleştirdiği üzerinden değerlendirdiği... Yani, öyle bir sataşma sunduğu için cevap veriyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani, inancı sorgulayan bir şey.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “İçselleştirmedim.” demedi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yani, biz bunu kendi üzerimize aldık çünkü partimizin ismini söyleyerek bizim içselleştirmedimizi ifade ediyor.

BAŞKAN – Peki, iki dakika...

Kim konuşacak Sayın Demirel?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ayhan Bilgen konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakika.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu’nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, ayetleri, hadisleri içselleştirmeden burada paylaşmak, başkasına nasihat olarak söylemek politik ahlak açısından da şık bir şey değil. Siz, tabii, o ölçüyü gözeterek o hatırlatmayı yaptınız ama burada, bizim partimizden en azından bu konuya değinen arkadaşlar, hayatları boyunca bu konuları okuyan, bu konulara hâkim arkadaşlar. Ama, içselleştirme konusunda, başka, ayet ve hadislerin dışında hepimizi bağlayan Anayasa’yla ilgili, insan haklarıyla ilgili başka bir sorun var. Mesela, biraz önce bütçe üzerine konuşan

-Sahil Güvenlikle ilgiliydi galiba- arkadaşımız, 2023 hedefini tarif ederken bütçeyi dolar üzerinden ifade etti, 2023'te bütçenin kaç dolar olması gerektiğini söyledi. Belli ki son bir haftadır yürütülen dolarla ilgili mücadele, içselleşmemiş. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Yine, bütçesi görüşülen bakanlıklardan birinin daha önce bakanlığını yapan değerli bir siyasetçi, İnsan Hakları Günü'nün idrak edilmesi gerektiğine dair açıklama yaptı bugün. Avrupa Birliğiyle ilgili olduğu için, tabii, insan haklarının idrak edilmesi Avrupa'yla ilişkiler açısından önemli ama bu idrake kimin ihtiyacı var? Bugün KESK'in birçok şehirdeki mitingi İnsan Hakları Günü'nde iptal edildi arkadaşlar, yasaklandı. KESK, yasal bir sendika, Türkiye'deki üç büyük konfederasyondan biri ve mitingleri yasaklanıyorsa insan haklarını içselleştirmesi gereken sizce kim? Bu insan hakları belgeleri, İnsan Hakları Sözleşmesi, Türkiye'nin mevzuatının bir parçası; Anayasa'nın 90'ıncı maddesi bunu çok net biçimde ortaya koyuyor.

Dolayısıyla, galiba bu içselleştirme tartışmasında, ayet ve hadisleri elbette en azından inananları bağladığı için içselleştirerek paylaşmak önemli ama iddia ağır bir yere gider, inanmadığımız bir şeyi başkasına söylemeye gider; ki biz insan hakları söylemimizi de inanarak söylüyoruz, ayet ve hadisleri de paylaştığımızda inandıklarımızı paylaşıyoruz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, az önce satışmayla ilgili yaptığımız değerlendirmeyi dinledim. Yani, her parti adı geçtiğinde satışmadan dolayı söz alınmaması gerektiği konusunda bir tutum belirleme çabası içerisindeyiz. Bunun anlaşılabilir bir yanı olabilir belki ama şunu kayıtlara geçirmek için söylüyorum: Bugüne kadar yapılan tüm tartışmalarda AKP Grubu, Hükûmete yönelik ya da Cumhurbaşkanının adının geçtiği her yerde satışmayı kendi üzerlerine kabul ederek söz talep ettiler...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, aynen.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...ve satışmadan dolayı söz alıyorlar. Yani, bu ironik durumun da bir altını çizmekte yarar var. Yani, yapılan konuşmalarda Hükûmete yönelik eleştirilerin ya da Cumhurbaşkanına yönelik eleştirilerin AKP Grubu tarafından da satışma nedeniyle söz alınmasına izin vermeyeceğinizi de bu şekilde anlamış oluyorum.

Doğru mu efendim?

BAŞKAN – Ben genel olarak konuştuğumu zaten söylemiştim Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki.

Bunun bir altını çizelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Kalkınma Partisi Grubu adına on ikinci sırada İstanbul Milletvekili Sayın Hurşit Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bize bu güzel ülkeyi yurt yapan, Peygamber Efendimiz'in aguşunun açık olarak beklediği, başta, yakın zamanda ahirete intikal eden 15 Temmuz şehitlerimiz olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Bakanlığımızın 2017 bütçesi 3 milyar 459 milyon 754 bin TL olarak öngörülmektedir. Bütçenin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Binlerce yıllık kadim bir medeniyetin evlatları olarak dünyada kültür tarihi en zengin olan milletlerden biriyiz. Özellikle, AK PARTİ iktidarlarıyla tarihimize, kültürümüze, unutulmuş eserlerimize ve köklü mirasımıza sahip çıkmada devrim niteliğinde işler başardık. AK PARTİ dönemindeki Kültür ve Turizm Bakanlığımızın faaliyetlerini karşılaştırmalı olarak sizlere arz etmek istiyorum. 2002 yılında müze yerlerinin ziyaretçi sayısı 8 milyonken bu sayı 2015 yılında 28 milyona ulaşmıştır. 2002 yılında 26 milyon olan müze gelirleri, 2015 yılında 447 milyon TL olmuştur. 2003 yılında ülkemize gelen turist sayısı 15 milyonken 2015 yılında bu sayı 39 milyona ulaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, kültür ve sanat ancak ve ancak, tam bağımsızlığını koruyabilmiş, mazisi güçlü ve köklü milletler tarafından yaratılır, korunur ve devam ettirilir. Bize ait olmayan, başkalarının kavramlarıyla kendi kültür dünyamızı kuramayız. Özellikle, Sayın Cumhurbaşkanımızın sık sık vurguladığı, millî ve yerli bir ruh ile Frenk mukallitliğinden uzak, bilgi zemini Türk-İslam kaynaklarını esas alan büyük bir medeniyetin mirasçısı ve takipçisi olarak yerli ve millî bir bakış açısıyla kültür dünyamızı geleceğe hazırlıyoruz.

Binlerce yıllık eşsiz kültür geçmişimizi geleceğe taşıyan ve bizi biz yapan sayısız değerimiz mevcuttur. Ankara'da Hacı Bayram Veli, Doğu Beyazıt'ta Ahmedi Hani ile Bosna'da Aliya İzzetbegoviç ve Lahor'da Muhammed İkbâl aynı kültürün mirasçılarıdır. Nevşehir'de Hacı Bektaş Veli, Yozgat'ta Ahmet Efendi, Erzincan'da Terzi Baba, Konya'da Hazreti Mevlâna, Macar ovalarındaki Gül Baba ile İstanbul'daki Aziz Mahmud Hüdayî kültür zenginliğimizdir. Yermük'te Halid Bin Velid,

Kudüs'te Selahaddin Eyyubi, Malazgirt'te Sultan Alparslan, Söğüt'te Ertuğrul Gazi, Balkanlarda Murat Hüdavendigâr ile Çanakkale'de Seyit Onbaşı, Antep'te Sütçü İmam, Kafkasya'da İmam Şamil ve Kocatepe'de de Gazi Mustafa Kemal tarihimizin, kültürümüzün kodlarıdır.

Asırlardır Anadolu'nun bozkırlarında seslenen hoyrat, zılgıt, bozlak, zeybek, horon gibi Yozgat Sürmelisi de, Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş da, Itri de her gün Anadolu'yu mayalayan aynı kültürün parçaları değil midir? Bâki, Sinan, Fuzulî ile Başgîl, Meriç, Yahya Kemal ve Orhan Veli geçmişten geleceğe birbirini tamamlayan kültür hazineleridir.

Çocukluğumuzda Ömer Seyfettin, Kemalettin Tuğcu ile gençliğimizde Necip Fazıl ve "Asım'ın nesli" de beslediğimiz kültür geleceğimize. Nene Hatun, Hayme Ana, Fatma Bacı ve Gevher Nesibe de bizi biz yapan kültür değerlerimizdir.

Semerkant, Bağdat, Kudüs, Saraybosna, Mekke en az İstanbul kadar, en az Bursa kadar kültür şehirlerimizdir.

Sayın milletvekilleri, yeni dünya düzeninde kazanan, menfaat değil; kazanan, adalet ve iyilik olacaktır. Bizim kültür ve medeniyetimiz ise adalet ve iyilikten beslenmektedir. Muradımız, kendi medeniyetimizden doğan kültürümüzün tüm dünyada rol model olmasıdır. Dünyanın 5'ten büyük olduğunu söyleyerek dünyadaki tüm mazlum milletlere heyecan ve cesaret veren Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın kültür değerlerimize yerli ve millî bir ruhla destek vermesi, kültür ve sanat dünyamızın geleceği için de cesaret vermektedir.

Sözlerime son verirken kültürümüzü, bize ait olan değerlerimizi, kültür zenginliğimizi gün yüzüne çıkaran ve evrensel değerlerle buluşturan, kültür eserlerimizi tüm dünyaya tanıtan, son yıllarda da büyük bir çıkış yapan ve başarı yakalayan Kültür ve Turizm Bakanlığımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Bakanlık bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına on üçüncü sırada İstanbul Milletvekili Sayın İsmet Uçma konuşacak.

Buyurun Sayın Uçma. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMET UÇMA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığının 2017 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlar, Mecliste grubu bulunan partilerden birer arkadaşla Afrika'ya ilaç götürecektik ama Musa Hoca da dedi ki: "Hepsinin üzerinde 'tok karnına' yazıyor." dedi, bu anlamlı ifadeden sonra Dünya İnsan Hakları Günü'nü kutluyorum, tebrik ediyorum.

Sevgili arkadaşlar, dünyanın bir bölümünde giyimi, damak zevki, inançları farklı olanlara, kendisi gibi düşünmeyen, kendisi gibi giyinmeyen, kendisi gibi oturup kalkmayan insanların reva gördükleri mücadele, yaklaşım, katliam gerçekten de tüyler ürpertici düzeye ulaşmıştır. Şimdi, inşallah hep birlikte AK PARTİ kadroları ve Meclisteki arkadaşlarımızla birlikte hiç kimsenin ötekenden daha çok insan olmadığı gün ve an gelip çatıncaya kadar bu mücadelemiz devam edecektir.

Sevgili arkadaşlar, AK PARTİ kadroları olarak bizler, Anadolu'nun tarihten bugüne getirdiği engin medeniyet birikiminin takipçileriyiz. Özgürlükçü demokrat ve muhafazakâr kimliğimizle milletimizin bütün renklerini; deyim, deyiş ve atasözleriyle bütün sözcük dağarcığını; dağlarına, ovalarına nüfuz etmiş otantik rayhasını bu güzelim vatan toprağında ilelebet payidar kılmak azim ve kararlılığımızdır.

Bunu sağlamının en ihmal edilemez yollarından biri, millî kùltùr, sanat ve edebiyat birikimimize sahip çkılmaktan geçiyor. Bu alandaki mücadelemizin en az ekonomi, bilim ve sanayi alanlarındaki yaptıklarımız kadar önemli olduğunu biliyoruz ve farkındayız.

Millet olarak bizim de dâhil olduğumuz İslam medeniyeti, kendinden önceki bütün insanlık birikimini kendi potasında eriterek yeni bir sentez oluşturmuş, sonra da bu sentezin Endülüs üzerinden Avrupa'ya aktarımını sağlayarak yeni bir sentezin altyapısını hazırlamıştır. Avrupa tarafından İslam muhtevasından ayrıştırılarak iktibas edilen bu fikir ve kùltùr birikimi, orada Hıristiyanlığın mayasıyla mayalanarak bu kez de Rönesans hareketinin temelini oluşturmuştur. Avrupa'da mayalanan bir yeni düşünce akımı, ilerlemesini sürdürmüş, aydınlanma dönemiyle beraber mevcut Hıristiyan muhtevasını da terk ederek seküler, insan merkezli yeni bir bileşime dönüşmüştür.

Bugün özellikle bütün toplumları kasıp kavuran, yerel kùltürleri ezip yok eden, insanlık değerlerinin ilahi kökleriyle bağını kesip ahlaki lakaytlığı virüs gibi her topluma bulaştıran modern kùltùr ve sanat anlayışı, bu sürecin zehirli meyvesi olarak ortaya çıkmıştır. Romandan sinemaya, tiyatrodan plastik sanatlara, müzikten tekstil ve moda trendlerine kadar baskın karakteri dünyevilik, haz, hız ve zevk olan modern kùltùr, sanat ve edebiyat anlayışı, genç nesilleri perişan etmeye devam etmektedir.

Özgürlükçü ve muhafazakâr demokrat aydınlarımızın en acil görevi, modern uygarlığı sadece olumsuz bir yaklaşımla sorgulamak değil, insanlığın toplam birikimi olan bir yaklaşımla sorgulamanın ötesinde, bugünkü uygarlıklara olumlu payımızı artırmak ve bunun için de öncelikle kùltùr ve sanatta kaybettiğimiz ufku yeniden kazanmaktır. Daha da açıklayıcı bir deyişle, hep birlikte İslam rönesansını başlatacak modern kùltùr ve sanat araçlarımızı bulup işlerliğe sokmaktır. Hâlihazırdaki küresel değişim ve dönüşüm sürecini doğru yöneterek milletin asli kùltürüne dönmeyi mümkün kılacak bir tarihf manevrayı gerçekleştirmek zorundayız.

Bunun için yapılması gereken ilk iş, yeni Türkiye için yeni bir kùltùr ve sanat vizyonu oluşturmaktır. Bu vizyon, aydınlarımızın bu konu hakkında yapacağı zihin işçiliğine ihtiyaç duymaktadır. Bunun ilk adımı, aydınlarımızın bizzat sorun hakkında farkındalık geliştirmeleridir. Milletın sesi olan aydınlarımız, düşünmeyi, zihin işçiliği yapmayı, ilkeler arası ilişkileri kavramayı, kavramlaştırmayı, soyutlamayı, analiz ve sentez yapabilmeyi behemehâl öğrenmek zorundadırlar. Tefekkür denen zihin faaliyeti varlıklar, durumlar, ilkeler üzerinde düşünmek, aralarındaki illiyet bağlarını keşfetmek, işaretlerden, karinelere, delillerden yola çıkarak, insan, toplum, siyaset, hukuk, ekonomi, kùltùr, sanat, edebiyat gibi kavramların mahiyeti hakkında kapsamlı bir kanaate ulaşmak demektir.

Bütün bunları gerçekleştirmek için derinlikli bir kùltürel donanıma sahip olmak gerekiyor. Ne yazık ki genç nesillerimizin bugünkü zihinsel derinliği, hayal kırıcı bir sıklıkta bulunmaktadır. Bugünkü kùltùr, sanat ve edebiyat ürünlerimizde neredeyse tamamen Batı'nın kodlarının egemenliği görölmektedir.

Sözlerimi burada tamamlıyorum. Sürem bitti.

Hepinize saygı, sevgi ve muhabbetlerimi arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uçma.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına 14'üncü olarak Samsun Milletvekili Sayın Fuat Köktaş konuşacak.

Buyurun Sayın Köktaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; göröşölmekte olan 2017 yılı Kùltùr ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kültür merkezlerinden kütüphane ve müzeler, tarihî eserlerden sanata, konaklama ve deniz turizmi tesislerinden seyahat acentelerine kadar, bütün hükümetler döneminden daha çok destek AK PARTİ hükümetleri döneminde verilmiş ve verilmeye devam edilmektedir. Sağlık ve kış turizmi, yayla turizmi, Karadeniz kültür ve doğa turizmi başta olmak üzere turizm çeşitlendirilmiş, mavi bayraklı tesislerin sayısı artırılmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; “turizm” deyince, artık, akla sadece deniz, kum ve güneş gelmiyor, “tarih, doğa, yayla” deyince de akla ilk gelen Karadeniz Bölgesi’ndeki kültür, tabiat ve gastronomi turizmine de dikkatinizi çekmek istiyorum. Mavi ile yeşilin birleştiği, tarih ve medeniyetin bütünleştiği, mümbit toprakları, doğal bitki örtüsü, gölleri, termal ve akarsularıyla, yazın yaylaları, kışın dağları ve kayak merkezleriyle, cami, tarihî han, hamam, köprü ve harabeleriyle, külliyesi, kaleleri ve ören yerleriyle, özellikle de Kızılırmak ve Yeşilirmak’ın eşsiz deltalarının eşine az rastlanan güzellikleriyle ve Türkiye’de yaşayan 482 kuş türünün 352’sini barındıran Kuş Cenneti’nin Samsun Kızılırmak deltasında olduğunu da ayrıca ifade etmek durumundayım. Yöresel yemekleriyle de Karadeniz, gastronomi turizmde önemli bir yere sahiptir. Bu doğa, tarih, kültür, yayla, kanyon, göl gibi değerlerimize her mevsimde ulaşabilmek için planlamalar, ulaşım planlamaları yapılmış, imalatına başlanan yollarıyla, konaklama tesisleriyle, piknik alanlarıyla ve aktivite merkezleriyle batı, orta ve doğu Karadeniz Bölgesi ülke turizmde önemli bir yere sahiptir.

İzleri kaybolmaya yüz tutmuş, özelliklerini kaybetmekte olan bu değerlerimizi aslına döndürmek, restore etmek, tarihimizi iç ve dış turizme açmak için on dört yıldır kaynak aktarılmakta ve aktarılmaya da devam edilmektedir.

Özellikle, deniz turizmine verilen desteğe, yapılan yatırımlara rağmen iç ve dış kaynaklı nedenlerden zaman zaman turizm sektöründe ekonomik sorunlar yaşanmakta, işletmeciler ekonomik sıkıntılara düşmektedirler. Burada asıl dikkat edilmesi gereken nokta, Hükümetimizin veya Bakanlığımızın desteklerinin yetersiz olduğu değildir, asıl dikkat edilmesi gereken konu, sektörü büyütmek, şoklara karşı dayanıklı ve kalıcı, rekabet edebilir hâle getirmektir. Kaliteyi düşürmeden maliyetleri düşürmek zorundayız. Bunun için işletmecisinden yöneticisine, garsonundan temizlik personeline kadar tüm çalışanlar kendilerini sürekli yenilemeli, zihniyet değişikliğini sürekli geliştirmelidirler. Sadece yabancı turizme değil, iç turizme de alan açılmalı, alternatifler sunulmalıdır. Herkesin rahatlıkla tatil yapmasına imkân sağlayan tesisler inşa etmek, yatırımcı için her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Krizlerden çıkış için mutlaka bir B planı baş ucumuzda olmak zorundadır. Olumsuz algı yaratmamak, pozitif düşünmek, iç ve dış turizmi dengeleyici planlar yaparak yapısal değişiklikleri mutlaka hayata geçirmek zorundayız.

Hükümetlerimiz döneminde ülkemizin tanıtımının yapılması için birçok kaynak aktarılmıştır. Ancak bu kaynağı aktarması gerekenler ülkemizin tanıtımını değil FETÖ terör örgütünün tanıtımını yapmışlardır. Hükümetimiz, özellikle 2016 yılında yaşanan terör olayları ve FETÖ darbe girişiminden sektörü destekleyip ayağa kaldırmak için birçok destek vermiştir. Yine, 2017 yılında (A) sınıfı seyahat acentelerine uçak başı 20 bin TL destek verileceği Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım Bey tarafından açıklanmıştır.

Bu vesileyle, görüşülmekte olan 2017 bütçesinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Köktaş.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, on beşinci sırada Ordu Milletvekili Sayın Metin Gündoğdu konuşacak.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN GÜNDOĞDU (Ordu) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçesi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. 2017 bütçesinin ülkemiz ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı olarak, millî kültür ve medeniyetimizin özünü oluşturan değerlerimize her zaman bağlı kaldık. Diğer yandan, AK PARTİ olarak, evrensel insani değerlere de kıymet vererek, ırk, din, dil, kültür farkı gözetmeksizin yaratılanı Yaradan'dan dolayı hoş gördük, sevdik.

Bir milleti millet yapan en önemli unsurlardan biri kültürdür. Kültür bir milletin karakteridir ve bu karakterin oluşması da asırlar alır. Medeniyetimiz asırlar boyunca diğer kültürlerle etkileşim içinde olmuş ve İslam'la yoğurulmuştur; tüm bunlar eşsiz ve özgün bir birikim elde etmemizi sağlamıştır. Bizim kültürümüz ebru gibidir, bir kere yapılmış bir daha asla bozulmaz. Anadolu kültürü, farklı renklerin aynı ruh ikliminde kaynaşması ve birleşmesiyle oluşmuş, yüzyıllardır huzur ve saadet içinde yaşama imkânı tanımıştır. Öyle ki bu kültürün izlerini Adriyatik Denizi'nin kıyılarından Çin Seddi'nin duvarlarına kadar görebiliriz. Bugün kadim bir medeniyetin mirasçıları olarak bizlere düşen görev, kültürümüzü muhafaza ederek daha geniş kitlelere ulaştırmaktır.

Kıymetli milletvekilleri, bir toplumun öncüleri aydınlık ve sanatçılardır. Aydınlık ve sanatçılar, içinden çıktıkları topluma karşı hem madden hem de manen sorumludurlar. Sanatçılar da diğer meslek grupları gibi işlerini en iyi şekilde icra etmeli, saygınlıklarını ortaya koydukları eserleriyle kazanmaya çalışmalıdırlar. Şimdi, sözde bazı sanatçılar sırf gündeme gelebilmek için basit siyasi polemikler oluşturup, aykırı olma adına toplum dinamiklerini göz ardı edip, yüzyıllardan beri gelen değerleri ve kültürü aşağılayıp iktidarı dinamitlemeyi marifet sanıyorlar. Böyle tipler ancak kendi tükenmişliklerini açığa vurmaktadırlar yoksa eserleriyle itibar kazanmış gerçek sanatçılarda böyle hafifmeşreplik örnekleri göremezsiniz. Batı'ya karşı kendi milletini ve devletini jurnalleyerek sanki AK PARTİ iktidarı sanata ve sanataya düşmanmış gibi olumsuz bir algı oluşturulmaya çalışılıyor. Bunlar yanlıştır, gerçek değildir.

Şimdi, özellikle son birkaç yıldır hem Batı dünyasında hem de bizim bir kısım sanatçımızda garip bir durum daha tespit etmiş bulunuyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımıza karşı olumsuz konuşanlar hemen baş tacı ediliyor. Ben buna "Erdoğan sendromu" diyorum. Acayip bir kompleks kendini ele veriyor. Dik durup doğru söyleyen ve düz yürüyen bir lideri sindiremiyorlar. Çünkü ezber bozuldu, bir millet kendi kaderine kendi karar vermeye başladı. (CHP sıralarından gürültüler)

MUSA ÇAM (İzmir) – Sindiremeyenler kimler?

METİN GÜNDOĞDU (Devamla) - Bu millet kendi liderinin arkasında 15 Temmuzda görüldüğü gibi dik durdu ya, sindirilemeyen bu.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Hapishaneye atıyorlar, konserleri iptal ediliyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kimdir sindiremeyen?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

METİN GÜNDOĞDU (Devamla) – Ama, kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın, Sayın Cumhurbaşkanımızın dediği gibi "Eşek ölür kalır semeri, insan ölür kalır eseri." (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın Cumhurbaşkanımızın eserleri ortada, ona saldırmanın dayanılmaz hafifliği içinde olanların neler yaptıkları da ortada. Takdir aziz milletimizindir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü hem bu toprakların hem de dünyanın hikâyesini sanatla anlatmayı görev üstlenmiştir. Türkiye'nin her noktasında var olmanın önem ve gereğine inanan Devlet Tiyatroları 2002 yılında 12 ilde, 28 sahnede hizmet verirken bugün 23 il, 65 sahnede hizmet vermektedir. Repertuvar seçiminde Türk yazarlarının eserlerine öncelik vererek ulusal tiyatronun gelişimi adına son derece önemli adımlar atmıştır. Reşat Nuri Güntekin'den Haldun Taner'e, Yaşar Kemal'den Tarık Buğra'ya kadar birçok önemli yazarın eserleri sahnelenmiştir.

Devlet Tiyatrolarının önemli faaliyetlerinden biri de uluslararası tiyatro festivalleri gerçekleştiriyor olmasıdır. Amacı sadece perde açmak olmayan Devlet Tiyatroları sosyal sorumluluk projeleri de ortaya koymaktadır. Cezaevlerine yönelik ve engelli vatandaşlarımıza yönelik birçok proje gerçekleştirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; binalar ne kadar gösterişli ve muhteşem olsa da onu yuva yapan bir kısım değerler vardır; insanlar ne kadar zengin ve şöhretli olursa olsun, onları daha değerli kılan başka hususiyetlere de ihtiyaç vardır. Şehirler, ülkeler ve milletler için de durum farklı değildir. Mesele, eskilerin deyişiyle, eşyaya ruh katmaktır; yoksa göz bakar görmez, el tutar hissetmez, gönül hoşlanır ama sevmez. Gönülün ve ruhun diline, gıdasına kafa yormadan hayatın hak ettiği anlamı veremezsiniz. Bizim işimiz de bir sanatçı titizliğiyle devletimizi milletimizin boyasıyla ve ruhuyla daha güçlü kılmaktır.

Aziz milletimizi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gündoğdu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun son konuşmacısı Konya Milletvekili Sayın Mustafa Baloğlu olacak.

Buyurun Sayın Baloğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA BALOĞLU (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün görüşmekte olduğumuz İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Kültür Bakanlığı bütçeleriyle birlikte tüm bütçelerimizin, 2017 bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Bu hafta, hepimizin bildiği gibi, 7-17 Aralık haftası Mevlâna Haftası ve 17 Aralık Hazreti Mevlâna'nın 743'üncü Vuslat yıl dönümü. Bu vesileyle Hazreti Mevlâna'yı aşkla, sevgiyle, muhabbetle ve rahmetle anıyorum ve hem siz değerli milletvekillerimizi hem bizi dinleyen tüm vatandaşlarımızı 17 Aralık şebiarus törenlerine, Hazreti Mevlâna iklimine, Hazreti Mevlâna'yı anmaya ve Konya'mızın tüm güzelliklerini görmeye davet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir taraftan İslamofobiyi ortaya koyanların, diğer taraftan İslam adına kendisinden başka hiç kimseyi Müslüman saymayan DEAŞ, FETÖ gibi örgütlerin İslam dünyasında bölünmenin, parçalanmanın, dağılmanın altyapısını oluşturmaya çalıştıkları bu dönemde Hazreti Mevlâna'nın 743'üncü Vuslat yıl dönümü Uluslararası Anma Törenleri bu yıl “Birlik Vakti” temasıyla, 7 Aralıkta “Kandil Uyandırma”, “Sevgi ve Birlik Yürüyüşü”yle tarih boyunca kültür, sanat, irfan, hikmet ve ilim merkezi olan Konya'mızda başladı.

Hazreti Mevlâna'nın “Biz dünyaya bölmeye, parçalamaya, dağıtmaya gelmedik; biz bu dünyaya birleştirmeye, derlemeye, toparlamaya ve büyütme geldik.” sözü “Birlik Vakti” sloganıyla son derece anlamlıdır. Bu sözün, hem ülkemiz için hem de parçalanmaya çalışılan coğrafyamız için yeniden uyarıcı mahiyette olması sebebiyle bu sözün hepimizi yeniden uyandırmasını temenni ediyorum.

Türkiye, Mevlâna'nın öğretisini bütün dünyaya yayabilecek önemli bir birikime sahiptir. Bu birikimin, dünyanın ihtiyacı olan birikim olduğunu ifade etmek istiyorum. Hazreti Mevlâna'nın öğretileri, terör örgütlerine karşı ayrılıktan yana siyaset üretenlere, Müslüman toplulukları mezhebine, meşrebine göre dağıtmak isteyenlere karşı verilecek en güzel cevap olacaktır.

Söz aldığım Yazma Eserler Kurumu Başkanlığına gelince, tıptan felsefeye, astronomiden matematiğe her alanda ülkemiz topraklarında ve gönül coğrafyamızın her köşesinde üretilen yazma eserler, matbaanın kurulmasından evvel elle yazılan ve elle çoğaltılan eserlerdir. Diğer yandan, kültür tarihinin birinci elden ve millî kültür mirasımızın kaynaklarından olan el yazmaları ve nadir eserler, bilim adamlarının ve araştırmacıların çalışmalarına ışık tutan en değerli kültür varlıklarıdır. Yazma eserler bugün ile gelecek arasında bağlantı kuran en değerli hazinelerimiz olup bir anlamda toplumların ve devletlerin hazineleridir. Yazma eserlerimiz muhteviyatı bakımından da milletimizin en güzel ve önemli hasletlerini dile getiren dinî, edebî, kültürel ve sosyal hayatımızın önemli belgeleridir. Aynı zamanda yazma eserler gelenekli sanatlarımızın da nadide örnekleriyle doludur. Yazma eser kütüphanelerimiz, sanatlarımızın korunduğu, sergilendiği, öğrenildiği ve öğretildiği yerlerdir.

Her medeniyetin, her kültürün bir sanat anlayışı vardır. Sanat aslında insanların çevreyi, dünyayı, kâinatı resmedip kendi medeniyet tasavvurlarında ortaya koydukları şekle dönüştürülmesine verilen isimdir. Geleneksel sanatlardan tezhip, minyatür ve hat sanatı da İslam medeniyeti mensuplarının tahayyül dünyasından oluşan örneklerinin surete dönüş şeklidir. Her eser, milletlerin tasavvur ve tahayyül dünyasını ortaya koyar. Bu bilinçten hareketle 6093 sayılı Kanun'la beş yıl önce kurulan Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, yazma ve nadir basım eserlerimizin korunması, tanıtımı ve kütüphanelerimizin yönetimi bakımından üzerine düşen tarihî vazifeyi hakkıyla yerine getirme çabası içindedir ve bundan sonra getirecektir. Türkiye genelinde 3 bölge müdürlüğü ve bağlı 22 kütüphanesiyle 300 bini nadir matbu olmak üzere 512 bin adet eser en görünür bir şekilde bilim âleminin hizmetine sunulmaktadır. Süleymaniye Külliyesi içinde bulunan ve Süleymaniye Doğumevi olarak adlandırılan bina, yapılan tadilat, bakım ve onarım çalışmalarıyla modern bir yapıya kavuşturulmuş, kitap restorasyonu, konservasyonu ve araştırmaları için gerekli teçhizatla donatılarak kitap şifahanesi olarak hizmet vermeye başlamıştır. Ayrıca, Konya Yazma Eserler Müdürlüğü de Türkiye'nin 2'nci kitap şifahanesi olarak hizmet vermeye devam etmektedir. Yine, Konya'mızda yapılacak olan, şu anda projesi tamamlanmış ve ihale çalışmaları devam eden Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi ve Hat Müzesi de ülkemizde çok önemli eserlerden biri olacaktır.

Ben sözlerime son verirken vaktişerifler hayrola, hayırlar fethola, şerler defola diyerek hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baloğlu.

Şimdi Halkların Demokratik Partisinin konuşmacılarını dinleyeceğiz.

İlk olarak Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman Baydemir konuşacak.

Buyurun Sayın Baydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika.

HDP GRUBU ADINA OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, grubum adına İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla sevgiyle, hürmetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, sözlerime başlamadan önce, müsaadenizle, yurt dışında maruz kalmış olduğunuz son derece nezaketsiz uygulamadan dolayı üzüntülerimi ifade etmek istiyorum, sizlere geçmiş olsun dileklerimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Baydemir.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Doğrusunu ifade etmek gerekirse Sayın Başkan, yaşamış olduğunuz aynı zamanda bir insan olarak da, insan onuru açısından da büyük bir travmadır. Belki de bugün burada sizin yaşamış olduğunuzdan hareketle dikkatlerinizi bu ülkenin içerisinde yaşananlara çekmek istiyorum. Düşünün ki siz kendi ülkenizde hemen hemen her gün ve her saat bu uygulamaya maruz kalıyorsunuz. HDP milletvekilleri, seçildiği günden bugüne değin, hemen hemen her gün, her sokakta, her mahallede sizin maruz kalmış olduğunuz uygulamalara maruz kalıyorlar.

HDP eş genel başkanları ve 10 milletvekili şu anda cezaevinde Sayın Başkan. Aynı şekilde, grup başkan vekilimizin bir ilçeye girişine izin verilmedi Sayın Başkan. Sizleri, Meclis Başkanını, başta iktidar grubu olmak üzere, Hükümeti ve bütün parlamenterleri, bu manada, bir kez daha empatiye davet ediyorum Sayın Başkan.

10 Aralık günü İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmesinin 68'inci yıl dönümüdür. İnsanın sahip olduğu onur ve değerlerin haklara kaynaklık ettiği ve bu hakların evrensel olduğu fikrini temel alan Evrensel Bildirge'nin kabulü hiç şüphensiz olmasın ki insanlık için büyük bir kazanımdır.

10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen Evrensel Bildirge'nin başlangıç bölümünde, insanlık ailesinin bütün üyeleri için eşit, bölünmez ve devredilemez hakların tanınmasının dünyada özgürlüğün, adaletin ve barışın temeli olduğu; eğer hakları korunamıyorsa herkesin zulüm ve baskıya karşı son çare olarak direnme hakkına başvurmak zorunda kalabileceği uyarısında da aynı zamanda bulunuyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletler örgütü de günümüzde başta yaşam hakkı olmak üzere hakların korunmasında, hak ihlallerinin başlıca sebebi olan savaşları, iç savaşları önlemede, sonlandırmada, mülteci krizlerine müdahalede varoluş gerekçesini yerine getirmediği için bugün insanlık büyük bir krizle karşı karşıyadır. Sadece Orta Doğu coğrafyasına baktığımızda, sadece ve sadece kendi ülkemizde yaşananlarla yüz yüze geldiğimizde, onlara baktığımızda, özü itibarıyla kimden geldiğine bakılmaksızın tabloyu gördüğümüzde nasıl büyük bir insanlık kriziyle karşı karşıya olduğumuzu görme imkânına sahip olacağız. Özellikle, ülkemizde, Türkiye'de 2015 Temmuzundan bugüne değin savaş politikalarına, çatışma politikalarına yeniden dönülmesiyle birlikte çözüm sürecinin yol açmış olduğu insan hakları açısından göreceli sükûnet yerini bir kez daha, maalesef, kaos ve ağır hak ihlallerine bırakmıştır. İçeride ve dışarıda sürdürülen savaş politikalarının da etkisiyle ülkenin temel sorunları giderek daha da ağırlaşmış, siyasal otoriterleşme tırmanışa geçmiş, kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı ortadan kalkmış, siyasal gücün tek elde toplandığı fiili bir otoriter rejimden totaliter rejime kayış gerçekleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun hükmünde kararnamelerle işinden atılan, hiçbir yerde çalışma hakkı tanınmayan, sosyal haklarına, mallarına mülklerine el konulan, keyfi gerekçelerle gözaltına alınan, işkence gören, sonu belirsiz sürelerce tutuklu kalan, her türlü hukuki koruma ve savunma haklarından yoksun bırakılan, ne Anayasa yargısından ne idari yarıdan cevap alamayan yüz binlerce medeni ölü yaratmıştır. Vahim olan ise kimin ne zaman ve hangi koşullarda medeni ölü hâline geleceğinin belirsizleşmiş olmasıdır. İnsanların kişi olmaktan, başka bir deyişle, hak taşıyıcısı yurttaş olmaktan çıkarılması anlamına gelen bu kaygı verici durum, büyük insan hakları krizidir; bir boyutuyla da siyasal medeni ölümler yaratarak birer sosyal infaz durumu, birer sosyal infaz realitesinin bir başka açıdan da adıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 10 Aralık İnsan Hakları Günü ve Haftası'nda, dünyada ve bölgemizde, bir nevi demokratik bir devlette, Evrensel Beyanname'yi koruma kollama görevi objektif olarak herkesten önce Hükümetindir ve Hükümet içerisinde de icracı pozisyonu itibarıyla

İçişleri Bakanlığının. Bugün burada, 10 Aralık gününde İçişleri Bakanlığının bütçesini görüşüyor olmamız bir tevafuktur ama aynı zamanda da çok hayırlıdır. Müsaadeniz olursa Sayın Bakan, sizlere çok ciddi eleştirilerimiz olacak ve eleştiri, demokrasinin de olmazsa olmazıdır.

Bir kere, siyasete giren, hükûmetin bir parçası olan, bakanı olan, cumhurbaşkanı olan, başbakanı olan, bir ana muhalefet lideri olan veya milletvekili olan herkes peşinen eleştiriye açık olmakla mükelleftir. Eleştiriye kaldıramayacak bir kişi varsa, bana göre, her şeyden önce siyasete girmesin, sorumluluk mekanizmaları içerisinde yer almasın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının öncelikle misyonuna bakalım. Girin internet sitesine, İçişleri Bakanlığının web sayfasında vizyonuna ve misyonuna bakın. Temel hak ve hürriyetleri esas alma, İçişleri Bakanlığının misyonlarından bir tanesidir. Mahalli idarelerin hizmet standardını yükseltme İçişleri Bakanlığının bir diğer vizyonudur. Sivil toplumu destekleme bir diğer misyonudur. İnsan odaklı olmak, işte bütün mesele bu. İnsan odaklı olmak bir diğer misyondur. Peki, Sayın Bakan, yazılı olan bu belgeniz ve sizin vizyonunuz gerçekten bir paralellik arz ediyor mu? Kendi içerisinde bir tezatlık yok mu? Bu misyona uygun mudur sizin “ya herrü ya merrü” demeniz? Ya “herrü ya merrü” bir devlet adamının sözü olabilir mi? Çok açık ve net söylüyorum Sayın Bakan: “Ya herrü ya merrü” siyasetinin bugüne kadar tezahürleri bu ülkede olmuştur. “Ya herrü ya merrü” diyenlerin büyük bir çoğunluğu nihayet itibarıyla tarumar olmuştur ama kendileri tarumar olurken arkada da çok büyük acılar, çok büyük travmalar bırakmışlardır. Şimdi, müsaadeniz olursa bu büyük insanlık krizinden, özü itibarıyla şiddetten, zorbalıktan, hukuksuzluktan, kötülükten çıkışın yollarını bizim aramızda lazım. Öyle bir noktadayız ki şiddet, zorbalık, hukuksuzluk, kötülük yaygınlaşıyor, sıradanlaşıyor ve belki de en kötüsü, kanun hükmünde kararnamelemlerle, Hükûmet politikalarıyla ve sizin söylemlerinizle kurumsallaşılıyor, kurumsallaştırılmak isteniyor.

Bakın, çok açık ve net: Bir devleti meşru kılan onun hukukudur, anayasasıdır, yasalarıdır ve tarafı olmuş olduğu, Sayın Bakan, uluslararası sözleşmelerdir, uluslararası sözleşmeler. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’ni korumak, kollamak sizin sorumluluğunuzdur. Bu minvalde, bir devlet bir musibetle karşılaştığında elbette ki mücadele edecektir ama bu mücadele hukuk zemininden çıktığında her türlü eleştiriye hak edecektir. Bakın, hiçbir istisnai durum, ne savaş hâli ne savaş tehdidi, dâhilî siyasi istikrarsızlık veya başka herhangi bir OHAL, işkence uygulaması için gerekçe gösterilemez. Bu, Türkiye’nin tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nin 2’nci maddesinin 2’nci paragrafının hükmüdür ve bu ülkenin imzası vardır, dolayısıyla sizin imzanız vardır altında.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işkence yasağı bu minvalde mutlak bir yasaktır. Yargısız infaz mutlak bir yasaktır. Bu minvalde kanun hükmünde kararname hukuku işkenceye olanak tanıyor, zemin hazırlıyor. Savunma hakkının kısıtlanması işkencenin gizlenmesine zemin hazırlıyor. Bir diğer açıdan, işkenceyi artık, zanlıdan yargıya, zanlıdan delile ulaşmanın bir aracı hâline getiriyor. Bakın, işkence yasağı, Sayın Bakan, sizin için de geçerlidir, benim için de geçerlidir, herkes için geçerlidir. O cunta girişiminde bulunan, kalkışan ve bana göre insanlıktan nasibini almayanlar için de işkence yasağı geçerlidir. Bu, hiçbir insana uygulanamaz.

Son bir yıl içerisinde 1.622 tane işkence yakınması var. Ben çok zamanınızı almadan... Cemal Işık, kendi seçim bölgesinde, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu. 15 Ağustos 2016’da gözaltına alındı, götürüldüğü Ceylanpınar Terörle Şube Müdürlüğünde sorgu görevlilerince hazırlanan ifadeyi imzalamaması üzerine elektrik verme, ölümlü tehdit, copla cinsel saldırı, darbetme ve diğer bütün yasaklanan uygulamaların tümüne maruz kaldı.

Cahit Ok, yine Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde, infaz kurumunda tutuklu bulunuyor. Çırlıçılak soymadan tutun gayriinsani bütün muamelelere kadar yakınmalarda bulunuyor.

Mustafa Süleyman, yine Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde. Ceylânpınar Jandarma Komutanlığında demin ifade etmiş olduğum bütün işkence yöntemlerine maruz kalıyor.

Faruk Bayğut, yine Şanlıurfa'da, Şanlıurfa Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne götürüldü. Burada bulunan 5 veya 6 kişi "Biz polis değiliz, özel görevlendirilmiş ekibiz." diyerek çırlıçplak soyma, hakaret, tazyikli su ve benzeri gayriinsani işkence muamelelerine maruz kaldı.

Yusuf Çetin, Feyzullah Kıpçak ve eğer dilerseniz, eğer isterseniz bu 1.222 kişinin tümünün listesini İnsan Hakları Derneğinin, İnsan Hakları Vakfının ve diğer insan hakları kuruluşlarının verilerinde de görme şansına sahip olursunuz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; neden bütün bunlar yaşandı, neden bütün bunlar yaşanıyor, esas itibarıyla buraya bakmak lazım. Her şeyden önce bir kez daha ifade etmek gerekir ki bugün bu ülkede bu kaosun, bu tablonun yaşanmasının hukuki, siyasi, ahlaki sorumluluğu herkesten önce Hükûmetindir çünkü Hükûmet objektif olarak bütün bunları önlemekle mükellef olan bir devlet erkidir.

Şimdi, bütün bu yaşadıklarımız neden 2013 ile 2015'in nisan ayları arasında yaşanmadı? Neden bugünkü kaos o dönem yaşanmadı? Çünkü o dönem çatışmasızlık hâli vardı. Çünkü o dönem yetmiş yıllık, seksen yıllık Kürt sorununun çözümünde müzakere yöntemine geçiş vardı. Ben burada açık yüreklilikle ifade ediyorum, Kürt sorununu yaratan, Kürt sorununu bugüne getiren AKP değildir, AKP'den önce de Kürt sorunu vardı. AKP, Sayın Cumhurbaşkanı, dönemin Başbakanı, Sayın Öcalan'la birlikte... Bakın, bir tarihî ezber bozuldu. İlk defa, cumhuriyet tarihinde ilk defa Kürt sorununun müzakere yöntemiyle, diyalog yöntemiyle çözümüne dair bir paradigmasal değişim oldu. İşte, o paradigmasal değişim içerisinde doğdu HDP. HDP'nin temel misyonu, temel vizyonu, Orta Doğu'da bugün yaşamış olduğumuz etnik kimlik savaşları, mezhepsel savaşlar, birbirini tanımama, birbirini boğazlamaların aynı zamanda bir panzehri, bir barış projesi olarak ortaya çıktı ve açık söylüyorum, HDP, Kürtlere özgürlük, Alevilere özgürlük, farklılıklara özgürlük, ne kadar çeşitlilik varsa hepsinin bir arada eşitçe yaşamasının paradigması hâline dönüştü. Ama gelin görün ki bu paradigma Türkiye toplumu tarafından büyük bir teveccühle karşılandı. Bu büyük teveccüh öyle büyüdü ki Hükûmetin tek başına hükûmet olma pratiğini ortadan kaldırdı. 7 Haziran seçimlerinde, 8 Haziran sabahı Türkiye yepyeni bir güne, yepyeni bir sürece, yepyeni bir sayfaya açıldı ve esas sorun, 8 Haziran sabahı Türkiye'de açığa çıkan iradenin tanınmamasıdır.

Şimdi, diyorsunuz ki: "HDP şiddetle arasına mesafe koysun." Ben bunu ekranları başındaki -eğer bizi izliyorlarsa- Türk halkına, Türk kardeşlerime ifade etmek istiyorum: HDP'nin bugünkü şiddetin bu raddeye gelmesinde zerreyimiskal kadar bir dahli yoktur. Tam tersine, "400 milletvekili istiyorum. Tek başına iktidar olmak istiyorum." dayatmasının sonucudur bugün yaşamış olduğumuz bütün bu şiddet sarmalı, bütün bu kaos sarmalı.

Bakın, barış tek başına ama tek başına iktidar olma arzusuna kurban edildi ve öyle bir kurban edildi ki bugüne kadar yitirmiş olduğumuz her can bu perspektifin, bu politikanın dayatmasının sonuçlarıdır; objektif olarak, subjektif olarak sonuçlarıdır. Ne yazık ki bu cinayet hâli ve bu cinnet hâli hâlen devam ediyor. Şimdi, ben size sorarım, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve 10 milletvekilinin fikriyatıyla baş edilemediği için bugün onlar cezaevindedir.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Ne alakası var? Hüda Kaya da alındı, çıktı.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – HDP fikriyatıyla baş edilemediği için cezaevindedir. Niye HDP fikriyatıyla baş edilemedi? Çünkü HDP 13,1'lik bir oy oranını elde etti. Ben buradan açık yüreklilikle söylüyorum, HDP'nin 13,1 oy almasının iki temel nedeni vardı: Bunlardan bir tanesi paradigmasıydı,

felsefesiydi ama bir diğeri de çatışmasızlık zeminiydi, çatışmasızlık zemini. HDP sıçramasını barışa borçluydu, ölümlerin olmamasına borçluydu. Peki, sorarım size, şu anda ekranı başında bizi izleyen kardeşlerime sorarım; ne oldu da 7 Haziran ile 1 Kasım arasında HDP 3 puan kaybetti? Ne oldu da Hükümet, Hükümet partisi 258 milletvekilinden 317 milletvekiline çıktı? Bu beş aylık zaman dilimi içerisinde ne oldu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hendeğe düştüler, hendeğe...

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Olan şeydu: Suruç'ta büyük bir saldırı meydana geldi, 33 insanımız hayatını yitirdi. Hemen akabinde Ceylânınar'da 2 polis memuru uykuda hunharca katledildi. Hemen akabinde Zergele köyü bombalandı, 10 sivil insan hayatını yitirdi ve bütün bu süreç 10 Ekim Ankara Gar patlamasına kadar devam etti, 102 insan hayatını yitirdi. 400'ü aşkın yerde HDP büroları, ofisleri saldırıya maruz kaldı. Bütün kitle iletişim araçları bize kapılarını kapattı.

Şimdi, hemen şuraya bakalım: Ekim, daha doğrusu haziran ve kasım ayları arasında, dönemin sadece Başbakanı Sayın Davutoğlu üç yüz on saat televizyonda propaganda yapma imkânına sahipken Sayın Kılıçdaroğlu kırk dört saat, Sayın Bahçeli yirmi dokuz saat; Sayın Yüksekdağ ve Sayın Demirtaş, Eş Genel Başkanlarımız sadece ve sadece altı saat kendilerini ifade etme imkânına sahip oldular. Bir nevi şiddet zemini, kan zemini, tabut zemini tek başına iktidar olmanın birer aracı hâline dönüştürüldü ve hiç şüphenez olmasın ki bu şiddet zemini aynı zamanda bir darbe mekânının de üremesine yol açtı.

Şimdi şu fotoğraflara lütfen iyicene bakalım. Bir kez daha söylüyorum: Devleti devlet yapan meşruiyettir, meşruiyeti de hukuktan gelir. Siz ne mücadele yürütürseniz yürütün, kiminle mücadele yürütürseniz yürütün Cizre'yi, Nusaybin'i, Şırnak'ı bu hâle getirmeye hakkınız yoktur; bu hukuksuzluktur, bu cinayettir. Bakın, buradaki fotoğraf Cizre'nin, Nusaybin'in, Sur'un ve Şırnak'ın fotoğrafı; yerle bir edilmiş olan şehirler, kentler, aşırı güç kullanımının ifadesi. Bu fotoğraf da sivil, masum insanların katledilmesi. Bu fotoğraf aynı zamanda Halep'te ve Gazze'de de gerçekleşiyor. Siz Halep'i, Gazze'yi eleştirirken, "Bu bir insanlık dramı, insanlık trajedisidir." derken Sayın Bakan, aynısını Cizre'de, Sur'da, Nusaybin'de yaparsanız ciddiyetiniz kalmaz, uluslararası arenada saygı kalmaz.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Orası ile buralar kıyaslanır mı?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Size derler ki: "Önce kendine bak." "Önce kendine bak, ondan sonra beni eleştir." derler. Dolayısıyla, hukuk zemini içerisinde kalınmadı, insan hakları zemini içerisinde kalınmadı, aşırı güç kullanıldı; bizim eleştirimiz buydu. Sizler de tanıksınız, insanlık da tanıktır, Rabb'im de tanıktır. O dönem içerisinde, haziran-kasım dönemi içerisinde, tam 14 yerde HDP mitingler gerçekleştirdi, 14 yerleşim biriminde. Hendeklerin kaldırılması, operasyonların durdurulması; buna Hükümet izin vermedi. Niye izin vermedi? Çünkü tek başına iktidar olma politikası yetmiyordu, ikinci bir şeye daha ihtiyaç vardı, başkanlık referandumuna kadar cenazelerin gelmesine ihtiyaç vardı, şiddetin gerçekleşmesine ihtiyaç vardı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yazık ya! Yazık, yakışıyor mu?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Sayın Bakan, bütün samimiyetimle söylüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hiçbir samimiyetin yok senin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Gel, eleştir beni, kürsüyü siz de kullanacaksınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu eleştiri değil. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletine hakarettir, eleştiri filan değil.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Konuşmayı dinleyip sonra cevap verseniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Konuşmayı dinleyin bir isterseniz.

BAŞKAN – Müsaade edin, ben yönetiyorum Genel Kurulu.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Arkadaşlarım beni uyarılmışlardı “Sayın Bakanın eleştiriye tahammülü yoktur.” diye. Doğrusu, bu bir kez daha açığa çıkmış oldu ama ben insicamımı bozmayacağım Sayın Bakan.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Eleştiriyle alakası yok bunun.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Tamamen iftira.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Şimdi, bir diğer açıdan hadiseye baktığımızda, öyle bir noktada bulunuyoruz ki...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yahu, bir de PKK’ya bir şey söyle.

BAŞKAN – Sayın Bak...

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Öyle bir noktada bulunuyoruz ki...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Söylesene... Niye bir şey söylemiyorsun?

ALİ ATALAN (Mardin) – Dinlersen anlarsın.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen...

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...bütün bölgeye, bütün coğrafyaya baktığımızda, şu haritaya baktığımızda...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Allah Allah! Bir de PKK’ya bir şey söyle, çukurlara bir şey söyle. Konuşuyorsun ya! “Terörist” de, “uyuşturucu tüccarı” de.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...seksen yıl boyunca bölgeye dayatılan sosyoekonomik politikaların haritasını şu anda görüyorsunuz; yoksullaştırma haritası, yoksullaştırma politikası.

Şimdi, şu haritaya baktığımızda Demokratik Bölgeler Partisinin iradesini görüyorsunuz. Diğer bir haritaya baktığımızda ise kayyum iradesini görüyorsunuz, kayyum politikasını görüyorsunuz. Yoksullaştır, bir boyutuyla nana muhtaç et, akabinde de iradesini elinden al. Kayyum bu manada birer darbedir ve kayyum uygulaması, kayyum yasası bu Parlamentodan geçmemiştir, kanun hükmünde kararnameyle getirilmiştir. Burada bütün grupların ittifakları söz konusu oldu, “Kayyum olmamalıdır.” dedi bütün gruplar ama buna rağmen kayyum politikası hayat buldu ve yüzde 50’yle, yüzde 60’la, yüzde 70’le seçilen...

ÖMER ÜNAL (Konya) – Teröre destek veren.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...belediye başkanları şu anda cezaevinde, milletvekilleri şu anda cezaevinde, legal demokratik siyasetin zemini ortadan kaldırılıyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 18 yaşındaki çocuktan emir alan belediye başkanları.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Belediye başkanlığı yaptığı için cezaevinde değil ki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yaparsanız yapın ama ne yaparsanız yapın...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Talimat geldi mi dağdan?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...şiddetle, baskıyla, zorla, zorbalıkla bir özgürlük talebini ortadan kaldıramazsınız. Bakın, çok açık ve net bir dille ifade ediyorum: Türk halkının Orta Doğu coğrafyasında ve kendi coğrafyasında hakkı neyse, Arap halkının hakkı neyse, Fars halkının hakkı neyse, Kürt halkının da özgürlük hakkı onun anasının ak sütü gibi kendisine helaldir. Bunu ortadan kaldırma çabası, bunu şiddetle bastırma çabası despotizmdir.

Sayın Bakan, bakın, 12 Eylül darbesiyle 8.500 insan, içinde akademisyenin, aydının, yazarın, toplumsal dinamiklerin olduğu insan işinden edildi. Bugün ise 100 bini aştı bu. Bu bir darbedir Sayın Bakan, bu bir darbedir ve 12 Eylül darbesinden daha ağır bir darbedir.

Bir diğer husus, bütün bu darbe, bütün bu kaos mekaniği işletilirken aynı zamanda yalana başvuruluyor, aynı zamanda iftiraya başvuruluyor. Çok açık ve net söylüyorum, Ahmet Türk'ü tutuklamak, aynı zamanda barışı tutuklamaktır; Ahmet Türk'ü tutuklamak, aynı zamanda birlikte yaşam arzusuna darbe vurmaktır. Ahmet Türk'ü tutukladıktan sonra da ona iftira atmak size hiç yakışmamıştır Sayın Bakan, hiç yakışmamıştır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, sana da yaptılar aynısını. Ne konuşuyorsun be?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Diyorsunuz ya, birisi gelmiş Ahmet Türk'ün odasında sigara yakmış ve “Gel, benim sigaramı yak.” demiş. Sayın Bakan, eğer davanıza inanıyorsanız, gerçek sadece gerçek, hakikat sadece hakikat size yeterlidir, böyle bir iftiraya gerek yok. Size bu yalanı söyleten her kimse, bence onun yakasına yapışın ve açıklığa kavuşturun. Kamera mı vardı, Ahmet Türk mü size söyledi ya da sigarasını yaktıran kişi mi size söyledi? Bakın, o kumpaslara ben de maruz kaldım, biliyor musunuz, ben de maruz kaldım o kumpaslara.

BAŞKAN – Sayın Baydemir, lütfen Genel Kurula hitap edin.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – On yıllık Belediye Başkanlığım döneminde bu ve benzeri onlarca kumpasa maruz kaldım ve daha önce de kimi iktidar partisinin hatipleri de bu konudaki iftiraları bu Genel Kurul salonunda da ifade ettiler. Bu, köken itibarıyla nereye dayanıyor, biliyor musunuz bu kumpas? Bu bir cemaat pratiğiydi, öyle bir pratikti. On yıllık zaman dilimi içerisinde, KCK ana davası ve operasyonlarında belediye başkanlarımızın maruz kaldığı bütün o saldırı dönemi içerisinde benzer kumpaslar kuruldu.

Çok açık ve net söylüyorum, bu toplumun bundan hızla ama hızla çıkmaya ihtiyacı vardır. Tehdit diliyle, şantaj diliyle bir gram mesafe kat etme imkânı yoktur. Bugün milletvekillerinin tutuklanması, eş başkanlarımızın tutuklanması, belediye başkanlarımızın tutuklanması, yerlerine kayyum atanması, medyanın susturulması, aydınların susturulması, gazetelerin susturulması, muhalif olan herkesin terörize edilmesi, kriminalize edilmesinin yaratacağı tek bir sonuç vardır; şiddet argümanına sarılanlara meşruiyet hazırlamak, onların propaganda zeminini daha da büyütmek. Bu itibarla da bu gidişat, gidişat değildir; bu yol, yol değildir.

Eğer gerçekten şiddetin durmasını istiyorsanız, gerçekten bu ülkenin bir kez daha ama bir kez daha evlatlarının hayatını yitirmesini istemiyorsanız, nisan ayını beklemeye gerek yok, hemen yarın, hemen yarın birlikte el ele vererek bu şiddet sarmalından bu ülkeyi çıkarabiliriz ve bir kez daha müzakerenin, bir kez daha diyalogun, bir kez daha istişarenin yoluna geçiş sağlayabiliriz.

Dersim harekâtı döneminin diliyle, Şeyh Sait kıyamı diliyle, Koçgiri isyanının diliyle, 12 Eylül hukukunun diliyle, pratiğiyle bu ülkeye huzuru, barışı, kardeşliği getirmek mümkün değildir. Bu ülkenin insanları hayatını yitirdiğinde, bu ülkenin insanların hayatı kıymetsizleştiğinde bu ülkenin mirasının da değeri gidecektir. İnsani, vicdani, ahlaki erozyon olduğunda lira da değer kaybedecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baydemir.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Ben bir kez daha bir bütün olarak bu ülkenin akli salim olan bütün insanlarını ve özellikle de siyasi grupları ortak paydalarda buluşmaya, şiddet sarmalından çıkmaya, kaos sarmalından çıkmaya davet ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip grubumuza açık bir sataşmada bulunmuştur, şu ifadeleri kullanmıştır: “7 Hazirandan 1 Kasıma kadar Hükümet partisi tek başına iktidara gelmek için şiddetin önünü açmıştır. Böyle bir uygulama yapmıştır.” Bunun için iktidarı hedeflemiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – İktidarı hedefledi, AK PARTİ'ye bir şey demedi Başkan, Hükümet cevap versin.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada herkesin şu soruyu kendisine sorması lazım: “Biz neden oy kaybettik?” Bakın, değerli milletvekilleri, 8 Haziran 2015, koruculara hitaben: “Size o keleşleri çevirmesini biliriz, buralardan defolup gideceksiniz.” 27 Temmuz 2015, “PKK sizi tükürüğüyle boğar.” 7 Haziran seçimlerinden sonra yüzde 13 oy aldığını söyleyen bir partinin milletvekillerinin kullandığı ifadeler, sonra “Bizim oyumuz niye düştü?” Devlet de seyirci kalacak bunlara, öyle mi? Siz bu ifadeleri kullanacaksınız, bunlara da devlet hiçbir şey söylemeyecek.

Bakın, değerli milletvekilleri, burada hani söylüyoruz ya terör örgütüne tek laf edemiyorlar diye, bakın, bir şey kullanacağım. Bunların bir yapısı daha var, KCK, bir açıklama yapıyor. Eş Genel Başkanları şöyle bir ifade de bulunuyor: “Bizim bu açıklamadan anladığımız, tümüyle ateşkesin bitmesi durumundan söz etmiyorlar bu açıklamada fakat ateşkes karşılıklı olmalıdır, ihlal eden askerî baraj, yol yapımları durması gerektiği, durmazsa misilleme yapılacağı yönünde, biz böyle okuduk.” Şimdi, bir terör örgütü kendince ateşkes ilan ediyor, kesiyor, açıklamalar yapıyor. Kendisini de siyasi parti olarak gören, legal bir parti olarak gören bir Genel Başkanı da bir siyasi partinin Eş Genel Başkanı da “Biz bunu barajlar falan durmazsa yaparlar diye anladık, durursa sorun yok.” diyor. Ne demek?

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Nerede demiş?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Ne demek “Baraj ve yol duracak?”

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Nerede demiş?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Ne demek duracak? Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir açıklama olabilir mi? Sonra dönüp diyeceksiniz ki: “Biz neden oy kaybettik?” Bakın, değerli milletvekilleri, Dürümlü'ye gidemeyen bir siyasi parti var karşımızda. Hidayet Tek, 4 yaşında, Şırnak İdil'de, sırtınızı dayadığımızı PKK'lı teröristler tarafından döşenen mayın sonucu vefat etti. İşte, ondan dolayı siz oy kaybediyorsunuz. Başbağlar'daki Mehmet Can Eringil isimli 4 aylık bebek, PKK'nın Bağlar saldırısında hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) - Millet gerçek yüzünüzü gördükçe sizi aşağı doğru indiriyor. Merak etmeyin, şu an aldıklarınız daha iyi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Gün geçtikçe, gerçek yüzünüz ortaya çıktıkça çok daha farklı, küçük oranlarla karşılaşacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baydemir, sizi dinliyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, benim de söz talebimi görüyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Görmedim, şimdi bakacağım.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakın ama.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Hatip, satışmaya yanıt verirken...

BAŞKAN – Pardon.

Sayın Usta, görmedim. Çünkü burada, benim ekranda soru sormak için sisteme giren milletvekilleri var. Ben genellikle sisteme girerek söz isteyen arkadaşları ekrandan takip ediyorum. O yüzden sizi göremedim, kusura bakmayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Nasıl yapacağız peki? O sorunu ben çözemem, o sorunu Başkanlık Divanı çözecek.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baydemir.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Sayın Hatip iki dakikalık süresini kullanınca “Tek bir söz edemeyen.” demek suretiyle konuşmamı içeriğinden...

BAŞKAN – “Terör örgütüne laf edemeyen.” dedi, evet.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Evet “Tek bir laf edemeyen.” demek suretiyle töhmet altında bırakmıştır ve bizim açımızdan da grubumuz açısından da “Bunlar sırtını dayadıkları terör örgütü...” demek suretiyle de töhmet altında bırakmıştır. Ben satışmadan dolayı söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (HDP sıralarından alkışlar)

“Terör örgütüne laf edemiyorlar.” diye bir ithamda bulundu, herhâlde onu düzelteceksiniz.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Yüksekdağ aynısını söylemedi mi?

BAŞKAN - Buyurun.

3.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bir kez daha söylüyorum: Siyaseti husumete dönüştürmüş durumdasınız. Siyasi argümanlarla ortak akla ulaşmanın önünde bir engel, bir set, bir bariyer oluşturuyorsunuz. Çok açık ve net söylüyorum: HDP fikriyatı ve HDP realitesi, kimden gelirse gelsin şiddeti reddediyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şiddet değil, terör saldırıları.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Şiddet sorunların çözümünde birer yöntem olmadığı için bugün ben Parlamentodayım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kaleşnikof için söyle “Şiddeti reddediyoruz.” diye.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bu Parlamento, şiddetsiz yöntemlerle Kürt’ün de Türk’ün de Parlamentosu olsun inancını taşıdığım için 7 Haziranda aday oldum.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – PKK terörünü de reddedin o zaman.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Ama aynı zamanda, bu devlet, Kürt’ün de Türk’ün de ortak devleti olsun diye legal demokratik siyasette ısrarcı durumdayız ama siz ısrarla üstünü örtüyorsunuz.

Bakın, Ceylânınar saldırısı değil mi? Bir kez daha söylüyorum: Lanetliyorum, ilk gün lanetledim, Suruç’ta bombanın patladığı bahçede ilk gün lanetledim. Ve burada araştırma önergesi verdim, “Gelin, bu olayı tüm çıplaklığıyla açığa çıkaralım.” dedim.

Bakın, Derik Kaymakamı için, Sayın Bakan, Ahmet Bey’in eleştirmedeğini, kınamadığını söylüyor. Ben biliyorum, Ahmet Bey’i ben tanıyorum. Reddediyoruz cinayeti, reddediyoruz saldırıyı, kınıyoruz saldırıyı ama gelin... Sayın Bakan, o cinayetten pis kokular geliyor, çok pis kokular geliyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Her zamanki gibi.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bakın, gözüne alınan AKP’nin aday adayı, milletvekilliğinin de aday adayı. Ve iddialar, açık söylüyorum, iddialar, yolsuzluğun üzerine soruşturma açtığı söyleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baydemir, teşekkür ederim.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bakın, eğer bu gerçekleri, bu realiteleri biz bu Genel Kurulda açığa çıkarmanın çabasını ortaya koyarsak “Kim şiddetten yana, nasıl şiddeti ortadan kaldırebiliriz?”in de yol haritasını beraber çıkarabiliriz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hiç yakışmıyor, yazıklar olsun! Yalan ruhunuzu çalmış sizin.

BAŞKAN – Sayın Usta, biraz önce yaptığım açıklamaya artı olarak bir de sözlü olarak ifade ederseniz söz aldığınızı, bundan sonra böyle bir problem yaşamayız.

Buyurun Sayın Usta,

ERHAN USTA (Samsun) – El kaldırdım ama görmediniz herhâlde, bu tarafta olmanın dezavantajı sanırım.

BAŞKAN – Açıklama mı yapacaksınız?

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, madde 60’a göre kısa söz talebim var.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Gazze’de, Musul’da, Halep’te masum insanlara yapılan katliamlar ile güvenlik güçlerinin terörle mücadelesini birbirine karıştırmamak gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, az önceki hatibin konuşmasından sonra şu tespiti yapmanın gerektiğine inandım ben: Şimdi, Gazze’de, Musul’da, Halep’te masum insanlara karşı bir katliam olmaktadır, bir katliam yapılmaktadır. Burada yapılan katliamlar ile ülkemizde güvenlik güçlerimizin terörle mücadelesini birbirine karıştırmamak gerekir. Bunların birbirine benzetilmesi, karıştırılması çok vahim bir hata olur. Orada

masum insanlara karşı bizim güvenlik güçlerimizin, devletimizin yaptığı herhangi bir katliamdan, bir şeyden söz etmek mümkün değil, orada terörle mücadele yapılıyor ama diğer tarafta yapılan tamamen farklı bir şeydir. Bu vahim hataya düşülmemesi gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Muş...

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bir devletin egemenlik sınırları içerisinde hiç kimsenin kendisine bir egemenlik alanı kurmaya kalkamayacağına ve başkanlık konusunda milletin vereceği karara saygı duymak gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tekrar kürsüden söz almayacağım sürem kısıtlı olduğu için.

Sayın Usta'nın dediklerine aynen ben de iştirak ediyorum. Bakınız, “Operasyonlar dursun, hendekler kapatılacak...” Böyle bir şey olamaz. Bir devletin egemenlik sınırları içerisinde hiç kimse ama hiç kimse kendisine bir alan oluşturmaya, kendisine bir egemenlik alanı kurmaya kalkamaz, buna devlet müsaade etmez. Burada bir siyasi partinin takınacağı tavır şudur: Güvenlik birimlerinin bu hendeklerin kapatılması noktasında atacağı bütün adımları desteklemektir, başka hiçbir şey değildir. Şartlı herhangi bir ifadeye bulunmak Türkiye Cumhuriyeti devletinin varlığıyla ters düşmektedir.

Bir diğeri, dillerine dolamışlar “Başkanlık da başkanlık.” Arkadaşlar, milletin iradesinden korkmayalım, buna karar verecek olan milletin kendisidir. Eğer “Başkanlığa geçeceğim.” diyorsa onay verir, geçer, başka bir sistem istiyorsa o sistemi getirir. Bunu birilerinin söylemleri, birilerinin ifadeleriyle durdurmanın da bir imkânı yoktur. Millet iradesine saygı eğer duyuluyorsa milletin vereceği karara da saygı duymak gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Muş, toparlayın lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şunu da ifade etmem gerekiyor: Sayın Başkan, bakın, burada devlet durup dururken operasyon yapmaz, devlet durup dururken güvenlik birimlerini faaliyete geçirmez. İnsanların mahremine giren, evlerin duvarlarından birbirine geçecek şekilde tüneller kazan, yatak odalarına giren PKK'lı teröristlere... Bakın, mahremlerine girdi diyorum bu teröristler. Bunları güvenlik birimleri ne yapacak? Tutacak, orada etkisiz hâle getirecek. Burada çıkıp bunlara karşı bir duruş sergilemesi gerekir hatibin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ne kadar bilmeden konuşuyorsunuz, öf!

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, bu tüneller kazılıyorken bu devlet neredeydi? Bu tüneller kazılıyorken bu devlet neredeydi?

BAŞKAN – Sayın Önder...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tünelleri bırak, Dilek Doğan'ı vurmadı mı bu devlet ya?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Neredeydi bu tüneller kazılıyorken bu devlet?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evine girip de vurdu.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Bir gecede kazmadılar bu tünelleri. O zaman alkışlıyordunuz.

BAŞKAN – Sayın Önder'i dinlemek istiyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Görmüyordunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 12 Eylül de yüzde 92 almadı mı milletten?

BAŞKAN – Sayın Önder’i dinleyeceğim, lütfen.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Üç sene sürdü o tüneller.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Önder.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Hatibe, Grup Başkan Vekiline önerimiz şu: Devlet tanımının...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen HDP’yi savunuyorsun! Bunlar sana...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hakan, konuşmalarına dikkat et, tamam mı? Konuşmalarına dikkat et.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Konuşmalarına dikkat ediyorum burada.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne zaman yere çakılacağı belli olmaz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Öyle mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Vay, hadi bakalım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamam mı?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Vay vay vay!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşmalarına dikkat et.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Gayet dikkat ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O gözlüklerini çıkarım, aşağı inersin.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu nasıl bir şey ya? Sen milletvekili misin, haydut musun?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adam gibi konuş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen milletvekili misin, haydut musun?

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adam gibi konuş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Adam gibi konuşuyorum. Bu ne ya?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hakan, lütfen.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

LEVENT GÖK (Ankara) – Lütfen...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu ne ya? Sen ona söyle bir şey ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onlara konuşma, bana konuş.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen ona söyle bir şey ya. Benim grup başkan vekilim HDP’ye cevap veriyor, bu rahatsız oluyor. Bu ne ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşma lan!

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, hayır, ondan rahatsız olduğu yok.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu ne?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen dilinize dikkat edin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Benim grup başkan vekilim HDP'ye cevap veriyor, senin adamın rahatsız oluyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ondan rahatsız olmuyor.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adam gibi konuş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ya, birbirinize geçmişsiniz.

BAŞKAN – Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.24

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI**KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

**V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı olarak Mardin Milletvekili Sayın Ali Atalan konuşacak.

Buyurun Sayın Atalan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ALİ ATALAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Mevcut siyasal durumun ve gelişmelerin hayli önemli olması dolayısıyla, konuşmayı, bütçe rakamlarına ve onun teknik boyutlarına boğmamak adına, bu bütçeye temel teşkil eden siyaset anlayışına dair birkaç hususu belirtmek istiyorum.

Burada söz konusu olan, daha doğrusu, olması gereken, Hükümetin millî savunma siyaseti olsa gerek ancak o da varsa. Bize göre, değerli arkadaşlar, AKP Hükümetinin tutarlı bir millî savunma stratejisinden söz etmek hiç mi hiç mümkün değildir, olsa olsa buna “millî savrulma siyaseti” denebilir.

Hükümetin muhtelif bakanları ve AKP adına çıkan hemen hemen bütün milletvekilleri konuşmalarında sürekli, barıştan, adaletten ve mazumlardan yana olduklarını vurgularlar.

Dış politika bağlamında gerçi dün konuşuldu ama malum, millî savunma siyaseti dış politikadan bağımsız ele alınamaz. Onun bir iz düşümü olduğu hasebiyle bu alana değinmek gerekiyor. Bilindiği üzere, dış politikada ya idealist olunur ya realist veya her ikisinin karması. Peki, AKP Hükümeti bunlardan hangi anlayışı temsil ediyor? Bize göre, sahip olduğu dış politika ve millî savunma perspektifi maalesef, maalesef irrasyonel, tutarsız, apokaliptik ve günübirliktir. Kusura bakmayın, bunun haricinde hiçbir şey değildir sizin anlayışınız. Bakın, örneklemek gerekirse, Rojava’da Kürt halkının başına felaket geldiğinde ve akabinde IŞİD bizimle komşu olduğunda hiçbir şey söylenmedi, yapılmadı ama akabinde Kürt halkı IŞİD’i kendi topraklarından süpürmeye başladığında kıyamet koparılacak, müdahale edilecek. Neymiş? Millî güvenlik tehlikeye girecekmiş. Hani mazlumdan yanaydınız, sürekli söylüyorsunuz. Bakın, değil biz, dünyanın hiçbir teşkilatı ve devleti bu şekilde size inanmaz ve güvenmez. Zaten art arda çıkan dış politikadaki krizlerin sebebi bu zihniyetin ta kendisidir.

AKP’nin dilinden hiç düşürmediği, bizim de aynen, sürekli söylediğimiz üzere, Orta Doğu’da sınırların emperyalistler tarafından yapay, suni bir şekilde çizildiği hususuna gelince: Kürt halkını parçalayan, Kürt halkını da parçalayan çizilen bu emperyalist sınır üzerine AKP betondan duvarlar örüyor, adına da “Türk seddi” deyip övünüyor. Öz akrabaları arasına yüzlerce kilometre utanç duvarı örülüyor, bunu yapan da AKP’nin ta kendisidir. Aslında bu duruş esas alınarak düşünüldüğünde İttihat ve Terakki zihniyetinden farklı olmadığı, dolayısıyla emperyal bir saik güdüldüğü görülecektir ama başarıya ulaşacak mı? Bize göre kesinlikle hayır. Zira, başarmanın ne ulusal ne bölgesel ne de küresel maddi dayanağı ve zemini yoktur. Bundan dolayı da daha yol yakınken bu yanlıştan dönün ve hepimiz için en doğru olanı seçelim, tercih edelim ve o yoldan gidelim diyoruz.

Bize göre, Türkiye’nin önünde tarihî bir seçenek var. Orta Doğu’da kendi demokrasisiyle, hukukun üstünlüğüyle, özgürlükcü, çağdaş, laik yapısıyla, içinde yaşayan bütün kolektif grupların ve yurttaşların hak ve hukuk sahibi olduğu istikrarlı bir devlet yapısıyla örnek olabilecek potansiyele, güce ve kudrete sahiptir Türkiye. Biz Orta Doğu baharını buradan başlatabiliriz. Yeter ki böyle bir iradeye sahip olunsun. Yok, ama siz millî savunmanın Rojava Kürtlerine saldırmaktan geçtiğini söylüyorsunuz, Irak’ta mezhep eksenli bir siyaset yaparsanız; artı, Şırnak, Silopi, Cizre, İdil, Nusaybin, Sur, Yüksekova gibi Kürt yerleşim yerlerini yerle bir ederseniz vallahi ve billahi bir arpa boyu kadar yol alamazsınız. Bu bağlamda, hatırlatmakta yarar var: Siz Saddam’ı ekmeye çalışırsanız yarın mutlaka Maliki biçersiniz veya başka bir diktatör gelir, başka bir diktatöryal sistem ortaya çıkar. Bunun başka izahatı, başka imkânı zaten yoktur.

Değerli arkadaşlar, Hükümetin yaptığı nedir, görüyoruz. Meclisin üçüncü büyük partisinin eş genel başkanlarını, milletvekillerini, onlarca belediye başkanlarını rehin alıyorsunuz. Başka ne yapıyorsunuz? Bilim insanlarını, gazetecileri, hukukçuları tutukluyor; on binlerce işçiyi, emekçiyi işten atıyorsunuz. Bu durumun kesinlikle normalize edilmesine, olağan bir şeymiş gibi es geçilmesine müsaade edilmeyecektir ve etmeyeceğiz. Buradan, yine, arkadaşlarımıza, eş genel başkanlarımıza, grup başkan vekilimize, milletvekillerimize ve Ahmet Türk şahsında bütün belediye eş başkanlarımıza ve ayrıca, bütün mağdurlara ve mazlumlara selam ve saygılarımızı yolluyoruz.

Sayın Ahmet Türk’ü görevden alan Sayın İçişleri Bakanı burada mı bilmiyorum? Buradadır. Buradayken somut bir öneri yapayım: İsteddiği kişi, isterse de kendisi olabilir, Mardin’de Ahmet Türk’e karşı aday olsunlar, kazanırlarsa hepimiz istifa etmeye hazırız. (HDP sıralarından alkışlar) Medeni cesaretleri varsa buyursunlar.

Bakın, sevgili Eren Erdem haklı ve isabetli olarak Selahattin Demirtaş için, yalnız 6 milyonun değil 81 milyonun iradesini temsil ettiğini söyledi. Sayın AKP'liler, hiç merak etmeyin, böyle devam ederseniz, Sayın Selahattin Demirtaş 2017 yılında Nobel Barış Ödülü'nü alacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Vay be, bravo! Siz neymişsiniz be!

ALİ ATALAN (Devamla) – Bu Hükümet, Türkiye'nin önünü kesiyor, geleceğini karartıyor diyoruz.

Değerli arkadaşlar, konuşmamı bir düşünür ve siyasetçi olan Abraham Lincoln'dan aldığım iki alıntıyla bitirmek istiyorum. Diyor ki: “Bir ülke eğer yarısı özgür ve mutlu, yarısı da özgürlükten yoksun ve mutsuz insanlardan oluşursa o ülke uzun vadeli ayakta kalamaz.” İkinci alıntı şu: “Birileri bazı insanları sürekli kandırabilir ama onlar bütün insanları her zaman kandıramaz.”

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun üçüncü konuşmacısı Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Taşdemir olacak.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Sanayi Müsteşarlığının bütçesi üzerinde söz hakkı almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, çözüm sürecinin Hükümet eliyle bitirilmesinden bu yana tüm bakanlıklar Savunma Bakanlığının birer taşeronu gibi faaliyet yürütmektedir, bunu da belirtmek gerekir.

Bakın, aslında, çözüm sürecinin en güzel tarafı neydi biliyor musunuz, bizler burada, her platformda aslında fikirleri tartışabiliyorduk, konuşabiliyorduk. Aslında bir diyalog zemini yakalamıştık ama maalesef bu barış süreci için, müzakere süreci için “Balıran zehri içtim.” diyenler bu süreci elinin tersiyle ittiler, tekrardan savaş ve tekçi siyasete maalesef geri döndüler. Bugün o kadar trajik bir durumdayız ki barış istemenin kendisi suç sayılıyor ama “Asarım, keserim, yıkarım, öldürürüm.” diyenler birer vatansız olarak da karşımıza çıkıyor ve kabul görmeye başladı. Dolayısıyla, aslında, Hükümet, söylemleriyle toplumu biçimlendiriyor. Bakın, barış sürecinin, müzakere sürecinin olduğu dönemlerde halkın barış iradesine olan desteği yüzde 70'lerdeydi, cenazeler gelmiyordu, halk açıkçası barışı ısrarla savunuyordu ama ne zaman bu politikalarından vazgeçildi, tekrar savaş naraları atılmaya başlandı, faşizm gündelik yaşamımızın bir parçası hâline geldi. Buna sadece kısa bir örnek vermek istiyorum: Bakın, daha geçenlerde Adana'da -basına yansımıştır, mutlaka sizler de takip etmişsinizdir- 21 yaşında bir genç kadın 6 parçaya bölünerek katledildi. Bunu yapan kişi, zanlı, savunmasında, aslında nefret suçu şeklindeki savunmasında “Kürdistan dediği için sinirlendim ve öldürdüm.” dedi. Bu adamı, bu katili bu savunmaya iten gerekçe, zemin nedir, bunu bir kez daha düşünmekte yarar var. Çünkü o da biliyor ki böyle bir savunma yaptığında belki ceza almaktan kurtulacaktır ya da belki gözaltında birileri onunla da fotoğraf çektirip kahramanlaştıracaktır. Dolayısıyla, bu siyaset, bu siyaset biçimi, bu savaş politikalarındaki ısrar açıkçası toplumu birbirine karşı kışkırtıyor, barış umudunu, o güzel duyguları da bir bir yok ediyor.

Bakın, bu, sadece günübirlik bir siyaset değil, aslında savaşa karar kılındıktan sonra bir konsept olarak da devreye girmeye başladı. 2014 MGK'sında okertme planından sonra, aslında bunlar adım adım işlendi. 11 Nisanda, Ağrı Diyadin'de bu konseptin ilk adımı atıldı ama Ağrı halkının, Diyadin halkının fedak rlığı, barışa olan inancı bu konsepti boşa çıkardı. Ardındaki adım, 5 Haziranda Diyarbakır mitinginin bombalanmasıydı. Yine, halkımızın, halklarımızın sağduyusu bu konsepti boşa çıkardı. Ardından gelen adımlar neydi? 7 Haziranda AKP tek başına iktidar olamadı. Ondan sonra şiddet politikaları gittikçe derinleşti, adım adım devreye sokulmaya başlandı, ta ki 1 Kasımda tek başına iktidar oluncaya kadar. Kriz, kaos derinleştirildi, kentler yakıldı, şehirler ablukaya alındı, aylara varan sokağa çıkma yasakları ilan edildi ve bu konseptte aslında bizler 1 Kasım sonuçlarını gördük. Bugün de benzer şekilde bir uygulamayla, benzer bir konseptle açıkçası karşı karşıyayız. Bugün de bu konsept bölgesel anlamda yayılmaya çalışılıyor başkanlık uğruna. Başkanlık uğruna böyle bir konseptin devrede olduğunu, bunun için vekillerin tutuklandığını söylemek açıkçası, açık ve net ortada bir politika olarak gözlerimizin önündedir.

Bakın, bu politika, bu konsept, sadece ite işlemiyor, aslında dış politikada da bu konsept devrededir. Daha  nce "İlimli İşlam", "Avrupalılaşma" diye başlanan, daha sonra "Derin Strateji" olarak devam eden strateji ve konsept bugün aslında bir ülkeyi bölgesel bir savaşın içerisine sokmuş bulunmakta. Biz, bu tutarsız, bu kaos ve kritik adımların ve politikanın nedenlerini açık ve net biliyoruz. Bunun nedeni aslında Kürt sorununun güvenlikçi politikalarla çözümdeki ısrar ve Kürt fobisidir.

Bakın, her gün bu kürsüde, bu Mecliste Afrika  lkeleriyle sözleşmeler imzalanıyor, her gün Afrika ülkelerine seferler düzenleniyor. Bizler buna karşı değiliz, elbette ki ilişkiler kurulabilmeli, H k met bunu "Afrika  lkeleriyle bizim tarihsel bağlarımız var." şeklinde ifade ediyor. Bir ayağınız Orta Asya'da, "Asya'da, orada soydaşlarımız var." diye siyaset yapıyorsunuz, doğrudur, yapılmalıdır da ama söz konusu Kürtler olduğunda o dönem Cumhurbaşkanı şöyle bir ifade kullanmıştı: "Kobani neresi Diyarbakır neresi?"

Bakın, Nusaybin'in hemen  tesi Kamışlı'dır, Suruç'un hemen öte yakası ise Kobani'dir. Dolayısıyla 20 milyon vatandaşımızın akrabaları, hısımları o coğrafyada yaşıyor. Emin olun ki Sayın Bakan, Rojava size Asya'dan da, Afrika'dan da daha yakındır, yeter ki doğru ittifak kurabilmesini başarabilelim.

Bakın, geçen gün burada çokça Sykes-Picot'tan söz edildi, Numan Bey de söz etti, emperyalistlerin Sünni sınırlarından söz etti. Evet, doğrudur, haklısınız ama şunu da size hatırlatmak isteriz ki, Sykes-Picot Kürt sorununun kendisidir, Kürtlerin de trajedisidir, bunu da böyle bilmek gerekiyor.

Bakın, Suriye'de, başta Kürt halkı olmak üzere Suriye halkları yıllardır stat s z, kimliksiz yaşıyor; rejimin baskıcı, zul mc  politikalarında yıllarca bedel  dedi zindanlarda. Bugün sizin de "diktatör" dediğiniz, "zalım" dediğiniz Esed'e karşı demokrasi mücadelesi veriyor halklar. Yine, DAİş karanlığına, kadınları pazarlarda satan, pazarlayan, kafa kesen, cinayet işleyen, IşİD barbarlığına karşı bugün halklar kendi sistemini inşa ediyor, demokratik sistemini inşa ediyor, kadın öncülüğünde bir sistem inşa ediyor. Bu sisteme düşmanlık yerine bu sistemle ittifak kurmak, bu sistemi desteklemek gerekiyor çünkü sizler de şunu bilin ki, açık ve net, bu sistem Orta Doğu'nun reçetesidir, Sykes-Picot'un da çözümüdür. Bunu da böyle kabul etmek gerektiğini düşünüyorum.

Bir diğer nokta ise: Elbette ki buradaki gelişmeler, Suriye halklarının ortak iradesi ve ittifakı açıkça terörize edilmek isteniyor. Açık ve net söyleyelim ki, burada sizin dışımızda halkların bu mücadelesini terörist olarak gören başka bir kimse yok, başka bir politika da yok; uluslararası arenada da, dünyada da bunun karşılığı yok. Bir an önce bu politikadan da vazgeçilmesi gerektiğini düşünüyoruz. H k meti bir kez daha bu konuda uyarıyoruz.

Bir ikincisi de: Evet, beş aya yakındır bir OHAL süreci yaşıyoruz. OHAL ilk ilan edildiğinde Adalet Bakanı bu kürsüde açık ve net şöyle bir ifade kullanmıştı: “Biz OHAL’i aslında siyasilere, halka, muhaliflere karşı ilan etmedik; biz OHAL’i kendimize ilan ettik.” Ama açık ve net söylemek gerekiyor ki, bu sözün bir karşılığı yok, OHAL bütün kırıntılarıyla en ince noktasına kadar bizlere, muhaliflere karşı işleniyor. Bakın, size bu konuda sadece bir örnek vermek istiyorum: Bütçe görüşmeleri başlamadan önce ben Ağrı’nın Patnos ilçesindeydim. Biz, bir esnaf ziyareti yapmak istedik. Malum ilim soğuk, genelde insanlar kahvehanelerde oturuyor. Ben bir kahvehane ziyareti yapmak istedim. Bırakın, basın açıklamasını, bırakın gösteriyi, yürüyüşü, biz tüm bunları zaten kullanamıyoruz, bu alanlar zaten bize kapalı, sadece AKP ve iktidara açık. Kahvehanede yapmak istediğim ziyaret, esnafla yapmak istediğim görüşmeler engellendi. Bunun gerekçesini sorduğumda ise, oradaki memur, bunun valinin kararı olduğunu, kahvehanelerin de bundan sonra toplu alan olarak ifade edildiğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – ...onun için orada bu görüşmeleri yapamayacağım söylendi.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına dördüncü olarak Ankara Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder konuşacak.

Buyurun Sayın Önder. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

HDP GRUBU ADINA SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Kültür Bakanlığı bütçesi üzerine partimizin görüşlerini belirteceğiz ama Kültür Bakanı firarda sanırım.

Geçen sene, bu “yerli ve millî” vurgunuza, bunun en çok tezahür edeceği yer olan Kültür Bakanlığının resmî web sitesindeki yerli ve millî olmayan kavramlara değinmiştim; şimdi gelmeden bir baktım, acep biri bunu nefis meselesi etmiş de düzeltmiş mi diye, hâlen geçen seneki gibi duruyor. Bizim dilimiz, bütün bu yabancı kavramlara karşılık oluşturacak bir zenginlikte, böyle bir kelime evrenine sahip, yerli ve millîlik kaygısı güden herkesin, bir parça burada da hassasiyet göstermesi ne iyi olurdu.

Öte yandan, AK PARTİ’li arkadaşlara, bu bütçe adına konuşan arkadaşlara üzülüyorum, ironi filan da yapmıyorum. Üzülüyorum, çünkü ellerine Bakanlık bülteni veriliyor, birçok arkadaşımız bunu okumak zahmetine bile katlanmıyor, bu bakanlık bültenini burada kendisine ait hiçbir şey katmadan okuyup gidiyor, işte, dost pazarda görsün misali. Sanırım 3 sayın bakan muazzep olmuşlardır; 317 iktidar milletvekilinin o küsur kısmı kadar vekil, yani 17-20 kişi -öğleden önce 14 kişiydi- bu ülkenin millî savunmasını, kültürünü ve işlerini merak eden sadece 17 tane, ortalama 15 tane iktidar vekili var. Komisyon ve bakan sırası, bürokrat sırası, merak eden milletvekili sayısından fazla. Bunu da...

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Bence yanılıyorsun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Yanılıyorsak matematik var ortada.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Niye, biliyor musun? Kandil’den veriliyor metinler, oradan okuyorlar.

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayın.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şimdi, arkadaşımız zekâ örneği bir sataşmada bulundu.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Yok, zekâ değil, bunu kabul etmek zorundasın, kabul etmek. Yani, bu şekilde milleti aşağılayarak kendince bir şeyler yaptığını zannediyorsun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Kandil’den veriliyormuş bize bu metinler. Kandil’in de işi gücü yok, Kültür Bakanlığında destinasyon mu yazılıyor, portal mı yazılıyor, onu merak edecek. Onun için, geçin...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bizden sana ne? Seni hiç alakadar etmez.

BAŞKAN – Sayın Önder, siz de milletvekili arkadaşların konuşmalarını ironik bir şekilde eleştirmeyin lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Dün bir arkadaşımız ama kendisinden bir şey kattı; bir Sayın Mardin Milletvekili, Adalet Bakanlığının bütçesinde konuşurken Adalet Akademisi yayınlarını sıralıyordu, “Kur’an ve tecrit” dedi. Onun için ben tekrar o üzüntümü geri aldım. Bakanlık bültenlerini bari bihakkın okuyun yeter.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Bakanlık bültenlerini şimdi nereden çıkarıyorsunuz? Diğer vekiller hakkında nasıl böyle bir konuşma yapma hakkını kendinizde buluyorsunuz?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – “Tecvit”le “tecrit”i karıştıran arkadaşlar en azından bu yanlıştan beri kalır.

Şimdi, arkadaşlar, öte yandan, Bakanlığın verdiği bu bültenlerde de kültürle, sanatla aynı terazide tartılamayacak şeyler var. Bir söz var, onu söyleyerek başlamak istiyorum: “Mecaz, ilmin elinden cehlin eline düştüğünde hakikate inkılap eder, hurafata kapı açar.”

Şimdi, Kültür Bakanlığı bütçesi adına konuşan arkadaşlarımızın kendi kullandıkları kavram “hafifmeşrep”, “eşek” bu metafor, mecaz kullanma bahsinde... Bir de bir söz var, çok cinsiyetçi, onu burada ben de tekrarlayıp o ayıbı çoğaltmak istemiyorum, kadını aşağılayan bir söz. E, Kültür Bakanlığı adına konuşandan biraz nezahet beklemek herkesin hakkı. Umarım, Sayın Nabi Avcı geldiğinde ona bunları aktarırlar. Bu konularda hassas diye bilir idik biz kendilerini.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen konuş da dinleyelim o zaman, nasıl konuşuluyorsa?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şimdi, zekâ... Bana laf atarken ikinci lafınız da cebinizde olacak, ona göre; öyle boş heybeden atmayın.

Şimdi, memleketin büyük dertleri var, bunlara dair bir şeyler söylemek zorundayız.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ego zehirlenmesi, ego...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şakirtlerin sesi çok çıkıyor. Bak, onun için, akıllı olun, şurada bütçeyle konuşalım, bütçeyle gidelim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Siz ego zehirlenmesi olmuşsunuz, ego zehirlenmesi. Zehirlenmiş. Yazık, yazık, gerçekten yazık!

BAŞKAN – Sayın Önder, milletvekillerine hakaret ediyorsunuz, lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ya, burada kadın aşağılanıyor Sayın Başkan, siz onları nezahete davet etmiyorsunuz, bana “Hakaret ediyorsunuz...” diyorsunuz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hayır Sayın Başkan, ego zehirlenmesi olmuş.

BAŞKAN – Ama siz alay ediyorsunuz milletvekilleriyle.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ben niye hakaret edeyim?

BAŞKAN – Evet.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ben niye hakaret edeyim?

BAŞKAN – Hakaret ediyorsunuz demedim, alay ediyorsunuz; lütfen...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hayır, ironi yapıyor. Düzgün konuş.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Düne kadar kemerbesteyi-ubudiyetle el bağlayanları hepimiz biliyoruz.

BAŞKAN – Eleştirin ama alay etmeyin lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Eleştiriyorum, alay etmem, ben alayı...

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Espri yapacağım diye kendini paralıyor.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Yok, yok, espri nere, siz nere; geçin onu.

Şimdi, değerli arkadaşlar... (HDP ve CHP sıralarından gülüşmeler)

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Hazır kitleyi bulmuş, gülüyorlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dinliyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – ...biraz önce iktidar vekili -oturuma ara verildiği için cevap hakkımızı kullanamadık- sürekli devlete neler yapmamız gerektiğini, nasıl biat etmemiz gerektiğini, hendek, barikat, Rojava meselelerinde bizim bu tutumu almadığımızı dair beyanlarda bulundu. Sorulacak soru şu: Hangi devlet? Ben, şimdi, bütçeyle ilgili ilk konuşmamda “‘Neydi bu işlerin aslı?’ faslından her konuşmada bir şey paylaşacağım.” demiştim. Şimdi de Rojava’da bu devlet ne yaptı ya da ne yapmadı, bunu hepinizin dikkatine biraz sunmak istiyorum.

Şahitlerinin hepsi sağ, şahitlerinin hepsi hayatta ve siz “Devlette devamlılık esastır.” düsturuna inanıyorsunuz, sizin Binalı Bey’den önceki Sayın Başbakanınız, sanırım onu devlet olarak kabul edebiliriz yani bunda bir beis yok değil mi?

Şu oldu arkadaşlar: Rojava’da müzakere süreci bir sıkıntıya girmişti. Herkes yanlış yerinden tartışıyor. Duymuşsunuzdur, Horasan’da halı dokunur, enine mi boyuna mı, kimsenin bildiği yok. Şu, Dolmabahçe deklarasyonunun fotoğrafı. Şu an tutsak alınan Sayın İdris Baluken Vekilimiz en başta oturuyor ve Hükûmetin 2 sayın bakanı ile sizin grup başkan vekiliniz, böyle hizalanmışız, bir tarihî deklarasyon açıklamışız. Neydi bu? Silahsızlanma kongresine bir çağrı yapılacaktı. Herhangi biri, buradaki 2 sayın bakan ve bir grup başkan vekili sadece şunu söylesin, ispat istemiyorum, “Sırrı doğruları söylemedi.” desin, ben özür dileyeceğim, bu kadar net. Yani, sadece desin ki “Gerçek onun anlattığı gibi değildi.” Herhangi bir kanıt istemiyorum, buraya gelecek, gözümüzün içine bakarak “Hayır, senin anlattığın doğru değil.” desin kâfi, hemen özür dileyeceğim.

Şimdi, devlet heyeti ve Hükûmet heyeti Sayın Öcalan’a çok ısrarla ricacı oldular, dediler ki: “Bu deklarasyondan önce siz bu silahsızlanma kongresi için bir tarih verin.” Nitekim, Sayın Cumhurbaşkanını o zaman bir Latin Amerika gezisindeydi, ona sordular bu Dolmabahçe deklarasyonu ile ilgili, ilk verdiği demeçte -daha sonra “Ben tanımıyorum, o fotoğrafı da doğru bulmuyorum.” dedi ya, ondan önce- olumlayan şeyler söyledi, “Biz biraz daha fazlasını bekliyorduk.” dedi, “Arkadaşlar çalışıyorlar.” mealinde bir şeyler söyledi. Bu söylediğim, bu kısmı mealen yani kelime olarak daha farklı cümlelerle ifade etmiş olabilir.

Sayın Öcalan da devlet ve Hükûmet heyetine...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Terörist Öcalan, “Sayın Öcalan” değil.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sayın Öcalan da devlet ve Hükûmet heyetine...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Terörist...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) - Oradaki heyet de “Sayın Öcalan” diyordu. Onun için hiç şeye gerek yok...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Hain Öcalan.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – ...işte öyle diyordu.

Devlet derken hangi devlet, hükümet derken...

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – ...hangi hükümet meselesine böyle bakalım.

Şimdi, dedi ki: “İzleme kurulu gelsin.” Biz bu Dolmabağçe deklarasyonunu okuduktan sonra Hükümetle vardığımız mutabakat buydu. İzleme kurulu adaya gelsin. İmralı'nın üstüne bir kat yapıldı, demir parmaklığı yoktu. 25-30 kişilik toplantı masası yapıldı, bir konferans sistemi oluşturuldu. Bu izleme heyetinin huzurunda “Ben bu silah bırakma kongresi için tarihli çağrı yapacağım.” dedi. Bu tarih de devlet, Hükümet heyetiyle mutabakata varılmış bir tarihti. Nisan, mayıs ayları, hatta “Nevroz” a yetiştirmeye çalışıyorduk.

Şimdi, bu sözüm baki. 2 sayın bakan ve grup başkan vekili “Şurasında bir eksiklik var.” dediğinde, “Yanlış var.” dediğinde özür dileyceğim.

Ondan sonra, izleme heyeti, hangi devlet...

Bu farklılıklar, bu sabotajlar nereden kaynaklandı, süreci kim bitirdi meselesinin anahtarları buradadır, bu anlattıklarımıdır ve politika yapmıyorum ve gizli bir şeyi ifşa etmiyorum; bunlar birçok yerde yazıldı, söylendi, konuşuldu.

İzleme heyetinin büyük çoğunluğunu Hükümet cenahı önermişti. Aklımda kalan Ahmet Taşgetiren'den Hilal Kaplan'a varana değin izleme heyeti için sunulan isimler vardı. Bir iki isim tartışıldı ama son tahlilde “Tutanağa geçirilecek burada konuşmalar, kayıt altına alınacak.” dendiği için isimleri tartışmayı da bıraktık.

Sonra o isimler medyaya düştü, Hükümet cenahı bizi itham etti, “Siz bu isimleri medyaya verdiniz.” diye. Birlikte RTÜK'ten bunun ilk çıkış mecrasını bulduk. Ortaya çıktı ki Hükümete çok yakın bir haber kanalı saat 18.34'te ilk o alt yazı olarak geçmiş, haberin ilk çıkış membası orası. Sonra, bunu bir sabotaj olarak değerlendirdiler ve Hükümet cenahı bize dedi ki: “Tamam, sizinle bir ilgisi yokmuş, bizden sızmış.” “Hangi devlet?” sorusunun cevabı, bu sızdıranlar mı, muhataplarımız mı, barışı kurmaya çalışanlar mı, barışı sabote etmeye çalışanlar mı bahsinde bir perspektif sunmaya çalışıyorum. Ondan sonra, bu bizim İmralı'da yaptığımız son görüşme oldu. Sayın Öcalan taahhüt etti, Dolmabağçe deklarasyonunda da var: “Ben bunu bir niyet beyanı olarak söylüyorum. PKK'ye silah bırakma kongresi için çağrı yapacağım izleme heyeti buraya geldiğinde.” dedi. Hükümet de bu niyeti onaylayan bir yaklaşımda bulundu ve biz bu Dolmabağçe fotoğrafını bu şekilde verdik.

Bu, tarihin en onurlu girişimi olarak tarihteki yerini alacaktır. Oradaki 9 madde, bu ülkede demokratikleşme manifestosu olarak bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa öbür gün bu ülkenin birliğine, bütünlüğüne, dirliğine, bölünmezliğine bir hassasiyeti olan herkes tarafından hiçbir yerinden eleştirilmeyecek; insanlığın ortak değerlerine, ortak iyilik kavramlarına dair en ufak bir engelleyciliği olmadığı gibi geliştiriciliği olan şeyde en büyük emek sahibi arkadaşımızı bugün örgüt üyesi olarak bu devlet içeri aldı, Sayın İdris Baluken'i. Örgüt üyeliğine karine olarak propagandadan açılan suçların yoğunluğunu delil gösteriyor gerekçede, “O kadar çok propaganda yapmış ki olsa olsa örgüt üyesidir.” diye. Sayın İdris Baluken ile ben PKK'nin, KCK'nin, devletin bildiği bilmediği bütün yöneticileriyle 117 kez toplantı yaptık arkadaşlar. Bu 117 toplantının hiçbirisi şahsımızın ya da HDP'nin, BDP'nin

gündemi değildi; hepsi barışa varan yolda pürüzleri aşmak, engelleri bertaraf etmek, ortak bir dil yakalamak, hiçbir şey yapamazsak çatışmasızlığın devamını sağlamak, kanın akmasının önüne geçmek...

Buradaki sıkıntı şu, değerli arkadaşlar: Bir çatışma bitirileceği zaman dünyada çatışma sonrası çözüm süreçlerinin ortaya çıkmış genel kuralları var. Bütün bunlar da en çok İçişleri Bakanlığının arşivinde var, o çalışmayı onlar yaptırdı. Bu şudur: Silahsızlanma ya da silah bıraktırma, işte bu yol haritası olarak adlandırdığımız süreç aşıldıktan sonraki bir aşamaya tekabül eder. Çatışma sonrası çözüm süreçlerinin yüzde 30 küsuru başarıyla finalize olmuş bütün dünyada, bunun yüzde 94'ünde silahsızlanma –siz de izliyorsunuz Kolombiya süreçlerini, diğer süreçleri- en son aşama olarak...

Şimdi, müzakere sürekli böyle bir kriminalize edilmeye çalışılıyor. “Bunca silahlı çatışma varken...” Arkadaşlar, zaten müzakere bunun için var. Silahlı çatışma olmasa biz niye bu gündemle bu kadar efor sarf edelim. Onun için, silahlı çatışmayı müzakerenin önünde bir engel olarak değil, bizatihi müzakerenin yapılması için en büyük gerekçe saymamız lazım, buradan başlamamız lazım. Buradan başlamazsak kat edeceğimiz hiçbir mesafe yok, dünyanın hiçbir yerinde böyle olmamış çünkü. Birçok bozulma sebebi var. Bizim, bunun tarafı olanların, Hükümetin, hepimizin mutlaka eksigi, yanlış, fazlası olmuştur ama Türkiye'nin repertuarında ilk defa yapılan bir işi yapmaya niyet etmiştik. Emegi geçen, omuz veren herkese buradan defalarca şükranlarımı son nefesime kadar ifade etmeye de devam edeceğim. İlk defa yapılan bir şey, biz kendi içtihadımızı kendimiz oluşturarak gidiyorduk. Önümüzde, daha önce, Türkiye'nin yakın dönem, orta dönem, uzak dönem siyasi tarihinde böyle bir müzakere geleneği ya da böyle bir müzakere tecrübesi yoktu. Deneyerek, yanılarak, kafasını gözünü kırarak, hata yaparak, farkına vardığımızda toparlamaya çalışarak bir yol almaya çalıştık, engellendi. Engellendi ve faturasını bugün ağır bir şekilde ödüyoruz.

Rojava'yı yarınki konuşmama bırakayım ama yarınki konuşmamın ipucunu kısa bir şekilde vereyim: Sayın Davutoğlu İmralı heyetiyle bir görüşme yaptı. Bana sordu, dedi ki: “Sayın Önder, biz bu sürece başladığımızda...” Bu başta söylediğim, Sayın Davutoğlu için de geçerlidir; çıkıp derse ki “Sırrı eksik söylüyor -yanlış da değil- eksik ya da fazla söylüyor” çıkıp özür dileceğim, bu kadar açık. Dedi ki: “Başlangıçta bu Rojava bizim çözüm sürecinin gündemi değildi. Allah aşkına, ne oldu da biz şimdi Rojava'yı tartışmaya başladık ve bir adım ileri gidemiyoruz?” Ben de ona şöyle aktardım, kendisiyle Başbakan olmadan önce de görüşmüştük: Rojava çözüm sürecinin kilidi değil, tam tersine, açılacak bir kapısı olma imkânını barındırıyor.

Bugün Millî Savunma Bakanlığı burada, bürokratları da burada. Hani, “Gübren kadar bostan ekeceksin.” diye bir Anadolu deyimini vardır, biz burada haddimizi çok aşmışız. “Bu hangi devlet?” sorusu “Hangi ordu?” olarak da sorulabilir. Askerî ataşelerinin, dışarıda bu orduyu temsil eden, devleti temsil edenlerin yarısından fazlası devlet hainiymiş; siz kalkıyorsunuz Meclis sırasında hain arıyorsunuz. Bu ordunun general, subay kadrosunun yarısından fazlası devlet haini, içeride hesap veriyor; siz kalkıyorsunuz Meclis sırasında halkın oylarıyla, en az sizin aldığımız kadar aziz oylarıyla gelmiş vekillerin içinde devlet haini arıyorsunuz; her şeyi ayna gibi, şeffaf, ayan beyan olandan. İşte, söyledim, İdris Baluken'in örgüt üyeliğine ne müstenit yapılıyor söyledim. Değilse iki dakika sonra beni tekzip edebilirsiniz, “Öyle değilmiş, örgütle şunu yapmış, bunu yapmış.” diye, tevatürüne bile razıyız. Yok. Onun için, ben de ona söyledim, dedim ki: Böyle, böyle; bizim askerî bir güç olarak Orta Doğu'ya müdahil olmamızın bir kıymetiharbiyesi yoktur. Bizim Orta Doğu'da bir güç olabilmemizin anahtarı, bölge halklarına demokratik bir teklif sunabilme imkân ve kabiliyetimizle alakalıdır. Bu

“Misakımillî” diyorsunuz, gevşetilmiş sınırlarla Orta Doğu bir halklar evine dönüşebilir. Bizim tek avantajımız ve bu, Amerika, Rusya ve diğer emperyal güçlerin içinde bölge halklarının, mazlumlarının dikkatini çekecek tek yaklaşımımız demokratik bir teklif olacaktır, bu da reddediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – İki dakika zaman verebiliyor musunuz sayın grup.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başkan, Ayşe Acar Başaran’ın iki dakikalık hakkını...

BAŞKAN – Peki, tamam.

Ayşe Acar Başaran’ın süresinden iki dakika size tanıyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ayşe Vekilimizden özür diliyorum.

Geri kalanını, “Arkası yarın.” derler ya, arkası yarın, geri kalanını yarın anlatacağım. Biz asker bürokrasiyle, güvenlik bürokrasiyle neler yaşadık? Rojava bir imkâna dönüşecekken nasıl bir engele dönüştü? Eşme, Süleyman Şah Türbesi nasıl taşındı? Bugün suçlu diye hakkında bülten çıkardıkları Salih Müslim nasıl altın yıldızlı davetiyeyle davet edildi? Kendisi, Salih Müslim, ben ve sonradan Dışişleri Bakanlığı yapacak şahıs Süleyman Şah Türbesi’ni YPG’yle, PYD’yle ortaklaşarak nasıl taşıdık? Bu kısımlarını yarın anlatacağım, biraz belki sıralar daha kalabalık olabilir.

Ama Sayın Davutoğlu’nun söylediği sözün bugün söyleyeyim, belki yarına kadar tekzip etme ihtiyacı duyarsa kolaylık olsun. Dedi ki: “Sayın Önder, lütfen, gidin, onlara söyleyin, bu, devlet ve güvenlik bürokrasi için Rojava kırmızı çizgi. Bunu en üst düzeyde ve her kademedede beyan ediyorlar. Artık ben geldim, git onlara söyle, Rojava, PYD bizim kırmızı çizgimiz değildir.” Arkası yarın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Özür dilerim. Daha vaktim varmış, Ahmet Ağabey’e bir şey söylemeden gidersem benim üzerimdeki emeklerine yazık olur.

Arkadaşlar, bu, Mardin Belediyesinin bir fotoğrafı. AK PARTİ’li Belediye Başkanı varken makam koltuğu haczedilmişti. Hükümet sizde, belediye sizde, uluslararası fonlardan o tarihî, kültürel dokuyu yenilemek için bir sürü fonlar gitmişti. O kadar çok yolsuzluk iddiaları ayyuka çıktı ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Mardin Belediye Başkanının şahsi makam koltuğu haczedilmişti. Ahmet Bey “Yel kayadan ne alır?” misali, hiçbir rüzgârın oradan...

BAŞKAN – Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – ...bir toz koparamayacağı bir şahsiyettir. Onu en kısa zamanda hak ettiği, ait olduğu özgürlüğüne ve halkının arasına göndermek bizim boynumuzun borcu olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Önder.

Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşmasında hem milletvekillerimizi, parti grubumuzu kastederek kullandığı kabul edilemez ifadeler hem de beni referans göstererek “Hangi devlet?” sorularıyla grubumuza açık bir sataşmada bulunmuştur. Bu açıdan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Dursun, meslektaşınızdır, bir şey olmaz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sırrı Bey’in önüne koyun onu.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Önder'i dinliyorken öyle bir anlatıyor ki olayları, öyle kelimeler kullanıyor ki, sanki dersiniz, PKK bölgede, Ankara'nın göbeğinde, İstanbul'da hiç canlı bomba patlatmamış, hiçbir şey yapmamış...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ne alaka ya?

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...6 aylık, 1 yaşında, 4 yaşındaki çocukları hiç katletmemiş; insanların mahremine gidip insanları evden çıkarmamış, oradan kendine bir hükümlü, bir egemenlik alanı kurmaya hiç çalışmamış, bunları hiç yapmamış; insanların başına sözde mahkemelerdir, sözde haraç kesmeye çalışmamış, bunların hiçbir tanesini yapmamış, böyle bir tablo ortaya çıkıyor.

Bu gösterdiğiniz resimlerle alakalı, fotoğraflarla alakalı pek çok şey bu kürsüden söylendi. Devlet, iyi niyetle terörü sonlandırmak için bir girişimde bulundu, doğru ama bu devletin iyi niyetini suistimal ederseniz bu sefer devletin demir yumruğunu PKK'nın, terör örgütünün göreceğini bileceksiniz; bu böyledir, bunun başka bir yolu yoktur. Kaldı ki buradan barış sinyalleri, barış mesajları veren Sayın Önder, konuşma yapıyorken arkasında Kalaşnikof'larla PKK terör örgütünün sözde bayrağıyla konuşuyordu, o paçavrasıyla konuşuyordu. Şimdi, bunları bir tarafa yok sayıp buradan sadece devleti, onun üzerinden Hükümeti suçlayacak... Bütün bu ortaya çıkan tablodan devleti ve Hükümeti suçlamak ve sorumlu tutmak doğru bir şey değildir.

Devletin muhatabı bundan sonra millettir, halktır ve millet ve halk ne istiyorsa hem Hükümetimiz hem devletimiz bu açıdan gereken bütün adımları atacaktır ve şunu özellikle belirtmek istiyorum, bölge halkımız da şundan emin olsun: Sizleri bu PKK terör örgütü, onun militanları, destekçilerinden kurtaracağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Arkamda “Kalaşnikof” mu dediniz, neydi o silah, ben anlamam da, onunla ilgili konuşma yapıyor diye...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Göstereyim bak, fotoğrafında var, hatırlatayım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Evet, evet...

Bir sataşmada bulundu, tutuklandığım, gözaltına alındığım ve bırakıldığım bir mesele; sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Önder, size söz vereceğim ama Sayın Muş, konuşmanız esnasında PKK'nın yaptıklarından hiç bahsetmediğiniz şeklinde bir eleştiri sundu.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ayrıca, gani gönlünüzden koparsa iki dakika da ona verin, iki dakika da ona cevap vereyim.

BAŞKAN – Gani gönlümden koptu, iki dakika buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Önder, fotoğraf burada, isterseniz bunu kullanabilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Önder, sizi kürsüye davet ettim, lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Biz fotoğraflardan korkmayız arkadaşlar. Daha görmediğiniz ne fotoğraflar var.

BAŞKAN – Süreniz işliyor ama, sürenizi çalıştırdım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Süremi ben kürsüye gelmeden çalıştırmayın, lütfen yeniden çalıştırın. Sayın Başkan, lütfen süremi yeniden çalıştırın.

BAŞKAN – Herhâlde baştan başlatacağız.

Buyurun, iki dakika.

5.- Ankara Milletvekili Sirri Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Peki...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Türk halkı gerçek yüzünüzü görsün Sırrı Bey.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Evet, görsün, görsün; gerçek yüz budur Sayın Muş'un sunduğu ve ben bundan dolayı gözaltına alındım ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı bununla ilgili ifade mi istedi ve bugün aranızdayım. Yeni bir suç duyurusuna bu kadar gayretçilik göstermeyin. Bunlar, bu faaliyetler -silahı kastetmiyorum- bizim hayatımızın...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Keleş mi, arkada keleş var? Keleş'in cevabını ver.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Olabilir, olabilir, olabilir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Barış” diyordunuz, silahlar var.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Müsaade edin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bunlar bizim hayatımızın en onurlu sayfalarıdır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Konuşamazsın öyle.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Yazıklar olsun size! Başka da bir şey söylemiyorum.

BAŞKAN – Hangi sayfalar Sayın Önder?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Barış çabaları, barış çabaları.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – O kürsüden öyle konuşamazsın.

BAŞKAN – Sayın Önder... Sayın milletvekilleri...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bırakırsanız konuşacağım.

BAŞKAN – Bakın Sayın Önder, sürenizi kesiyorum, ekleyeceğim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Neden?

BAŞKAN – Elinizde bir belge var, “Bu sayfalar bizim onur sayfalarımızdır.” dediniz. Şimdi lütfen açıklayınız, elinizdeki sayfayı mı, yoksa barış girişimlerinizi mi...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Bebek katilleriyle beraber olmak mı onur sayfalarınız?

FATMA BENLİ (İstanbul) – Neyin onuru ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sözümlü kesmezseniz anlatacağım.

BAŞKAN – Sürenizi yeniden başlattım.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Arkadaşlar, bu 2016 “Nevroz”unda...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Göstermeyin o resmi bir daha, göstermeyin!

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Senin vekilin verdi, senin vekilin verdi.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Göstermeyin, o kürsüden onu göstermeyin.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Aranızda bir anlaşın. Ben göstermeye devam edeyim de siz aranızda anlaşın.

Bu 2016 “Nevroz”u, bundan dolayı Selahattin Bey ve benim hakkımda düzenlenmiş bir fezleke var, şimdi size onun esbabı mucibesini anlatayım. Hâlihazır bu salonda onun da tanığı var, hâlihazır.

Dönemin Sayın İçişleri Bakanı, dönemin Sayın Başbakanı bizden ricacı oldu, dedi ki... Cizre, Sur harap edilmiş; daha Şırnak, Gever, oralara gidilmemiş. Şırnak’taki sivil toplum temsilcileri geldiler -bunlar Cumhurbaşkanının kanaat önderi olarak çağırdıkları insanlardı- dediler ki: “Orada yaptığımı devlet burada yapmasın, yoksa biz bu tarafsız konumumuzu muhafaza edemeyiz.” Onun üzerine Sayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) - ...Başbakanın, Sayın İçişleri Bakanının özel ricasıyla -bizim gündemimizde yoktur, 2016 “Nevroz”unda ne ben ne Sayın Demirtaş konuşmacı değildik- bu rica üzerine barışı çağıran...

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ederim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – ...barışa işaret eden... Rica üzerine ben gittim, 2016 “Nevroz”unda konuşma yaptım. Siz o konuşmanın metnini alın. Hâkim de o konuşmaya baktı ve beni adli kontrol şartıyla serbest bıraktı. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz almayacağım. Türkiye’de...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sizde kalabilir. Buyurun, arşivinizde saklayın onur sayfanız ya.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bende var, hepsini çerçeveletmişim evimde.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sohbetinize, ikili sohbete dışarıda devam edebilirsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şunun Meclis kayıtlarına girmesini istiyorum: Arkanızda silahlar ve PKK terör örgütünün paçavrası varken bu ülkede “Ben barış istiyorum.” dersiniz de inandırıcı olmaz, insanlar bunu dikkate almazlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, bu, arkamızda bir “billboard” yani dijital bir gösterge paneli.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – “Billboard”(!)

BENNUR KARABURUN (Bursa) – Ne fark eder?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Müsaade edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, açıklamasını dinliyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – O sinevizyonda aktüel görüntüler gösteriliyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tabii, aktüel(!)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bunun benzeri her gece bütün haber kanallarında yüzlerce kez dönüyor. Biz, buna da baktık. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı buna da soruşturma açtı, takipsizlik kararı da değil, beraat verdi; neye?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Senin ne düşündüğün önemli, “onur sayfam” diyorsun ya.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Tertip komitesi hakkında. Çünkü, sorumlusu onlardır. Niçin beraat kararı verdi? Bu aktüel görüntülerden yani çekilen canlı görüntülerden bir belgesel ya da kısa film benzeri bir şey arkadan dönüyormuş, bu onun görüntüsüdür. Biz, silahı tercih etseydik burada olmazdık.

BENNUR KARABURUN (Bursa) – Ve bu sizin onurunuz oldu.

BAŞKAN – Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Ben, Sayın Başkan, İmralı-Kandil-Ankara hattında 117 bin kilometre yol yaptım barış süreci boyunca.

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ederiz, açıklamanızı yaptınız ama lütfen toparlayın.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Eğer silahı tercih etseydim, herhangi bir gittiğim zaman orada kalırdım, müsterih olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Önder, keşke bu açıklamanızı bu fotoğraf basına düştüğü zaman yapsaydınız. Siz de takdir ediyorsunuz ki, hoş bir fotoğraf değil.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yaptık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Yaptı, yaptı.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, bu fotoğraf basına yansıdığı zaman çok ayrıntılı bir demeçle bunları anlattık.

BAŞKAN – Tamam o zaman, tamam.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – “Onur sayfam.” diyorsun ya, neyi ayrıntılı anlatıyorsun ya?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Fakat, faşizmin bir diğer adı da söz söyletme mecburiyetidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Bunları Türk Bayrağı'nın altında söyle.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Tamam yani bu icbar diliyle onu söyle, bunu kına, bunu lanetle; bununla bir yere varılmaz.

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ediyorum, anlaşılmıştır.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Barışın dili bu değil. Hiç kimse bu yoldan barışa varamamış çünkü.

BAŞKAN – Elbette ki barışın dili bu değil, bu fotoğraf da değil diyelim bu konuyu kapatalım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Faşizmi kınıyoruz, faşizmin her türlüünü kınıyoruz.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun beşinci ve son konuşmacısı, Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran olacak.

Buyurun Sayın Ayşe Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bir buçuk yıllık bir süreçte aslında bir savaş sarmalının içerisinde geçtiğimizi görüyoruz ve son günler ki bütün konuşmalarda da maalesef ki önümüzdeki yılın bütçe görüşmelerinde yani önümüzdeki yılın politikalarında tekrar bir savaş sarmalının içerisinde olacağımızı net görüyor ve öngörüyoruz.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Teröristlerle mücadele, savaş değil, teröristlerle mücadele.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu savaş, kültüre karşı savaştır, kadına karşı savaştır, doğaya karşı savaştır, sivil siyasetçiye karşı savaştır, halkın iradesine karşı savaştır.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Teröristlere karşı, katillere karşı mücadele. Hainlerle, alçaklarla...

BAŞKAN – Sayın Başaran... Sayın Başaran, ülkemizde herhangi bir savaş söz konusu değil, terörle mücadele söz konusudur. Lütfen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Başkan, açıklayacağım bırakırsanız. Başkan, bırakırsanız açıklayacağım.

BAŞKAN – Lütfen... Devam edin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Sivil iradeye karşı bir savaş var diyoruz. Bakın, önümüzdeki fotoğraftaki arkadaşlarımız bir gece darbesiyle rehin alındı. Her defasında, rehin alınmalarla ilgili, biz rehin alındı dedüğümüzde bir sürü mazeret belirtiyorsunuz.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Rehin alınmadı, tutuklandılar Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – “İfadeye gitmedikleri için yakalama çıkarıldı.” diyorsunuz ya da birçok mazeretiniz var. Ben sadece bir tanesini burada kayıtlara geçmesi için örnek olarak vermek istiyorum: Şırnak Milletvekili Leyla Birlik. Leyla Birlik o gün Midyat’taydı, kendi evinde

değildi maalesef çünkü Şırnak abluka altındaydı çünkü Şırnak yıkılmakla meşguldü, evinde değildi, Midyat'taydı yani kendi resmî ikametgâhında değildi. Polis kontrol noktasından geçti ama herhangi bir şekilde ifadeye çağrıldığına dair bir beyan söylenmedi kendisine. Gitti eve, Batman Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ali Aslan'ın evine gitti ve saat beklendi, gece saat bir buçuk beklendi çünkü tek bir merkezden düğmeye basılmıştı. Peki, bu vekilimizin orada, milletvekilimizin evinde olduğu nasıl tespit edildi? Bu milletvekillerimiz ya fiziki takip altında ya teknik takip altında ama dediğim gibi, saat beklendi çünkü bir merkez, üç ili tek bir saatte aynı günde programlamıştı.

Bu, Sayın Ferhat Encu için de geçerli arkadaşlar. Sayın Ferhat Encu, Şırnak Milletvekilimiz yurt dışına bir program için gitmek istedi, pasaportuna el konuldu havaalanında ama o gün kendisinin ifadeye çağrıldığı, yakalamasının olduğu, gözaltı kararı olduğuna dair tek bir cümle söylenmedi. Ne yapıldı? Gece saat bir buçuk beklendi.

Şimdi, siz bize bağımsız ve tarafsız yargıdan söz ediyorsunuz. KCK döneminde de bunu söylediniz, siz o nakaratlara geri döndünüz. Biz size o zaman da söyledik arkadaşlar. Bugün, adliyelerin kapısının kapatıldığı, adliyelerde polis ve savcılara operasyon yapıldığı bir süreçten geçiyoruz. Siz bunun neresinde tarafsız ve bağımsız bir yargıdan söz edebilirsiniz?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Serbest bırakılınca bağımsız yargı oluyor, tutuklayınca...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Arkadaşlar, uzun bir süreç boyunca propagandasını yaptığınız, bunun üzerinden oy devşirdiğiniz Mavi Marmara'ya dün düşme kararı verildi. Niye? İsrail'le anlaştınız. Peki, İsrail'le anlaştınız diye o insanlar şikâyetinden vaz mı geçti? Peki, İsrail'le anlaştınız diye o insanlar şu anda çok mu mutlu bu anlaşmanın sonucunda? İsyân ediyorlar, bu kararı kabul etmiyorlar. Ama dün işte o sizin bağımsız yargınız bu dosyayla ilgili düşme kararı verdi.

Evet, biz, Kültür Bakanlığının; maalesef Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesinde bunları niye konuşuyoruz? Çünkü eğer bu ülkede barış ortamı sağlanmazsa biz kültürün de ne hâle geldiğini görüyoruz. Özellikle 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nden, bugün özellikle Kültür Bakanlığı bütçesini konuşurken bir ismi yâd etmek gerekiyor, Tahir Elçi. Sayın Tahir Elçi, Dört Ayaklı Minareyi korumaya çalışırken, bir insan hakları savunucusu ve sürekli faili meçhullerle, özellikle devletin işlediği suçlara karşı mücadele eden Sayın Tahir Elçi, Dört Ayaklı Minarenin ayaklarının dibinde katledildi. Biz araştırma önergesi verdik, araştırsaydınız faili bulunurdu, o zahmete girmiyorsunuz çünkü üstünü örmeyi çok iyi biliyorsunuz. Neyse. Ben tekrar buradan, bu İnsan Hakları Günü'nde, Sayın Tahir Elçi'yi, Tahir Ağabeyimizi saygı ve minnetle anmak istiyorum.

Evet, dediğim gibi, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz. Bir de ben Batmanlı bir milletvekili olarak Kültür Bakanlığında sormak istiyorum: UNESCO'nun on kriterinden dokuzunu taşıyan Hasankeyf'le ilgili bugüne kadar niye bir başvuru yapılmadı? Bunun da bir ilerisine giderek söylüyorum, sadece birkaç yıllık bir enerji geliri için, enerji getirecek diye, binlerce yıllık bir tarihi, birçok medeniyete ev sahipliği yapan bu tarihî yerin sular altında kalınmasına bugün neden göz yumuluyor? Ama bizim derdimiz maalesef ki bunları korumak değil. Biz tarihte işte "Gelecek kuşaklara yol bırakalım. Enerji önemlidir." diye, Enerji Bakanının sözünden bir de söz etmek istiyorum. Evet, enerji çok önemli arkadaşlar, biz de biliyoruz ama bu enerjiyi üretirken doğayla savaşmayalım, doğayı katletmeyelim; kültürle savaşmayalım, kültürel değerlerimizi katletmeyelim. Bugün, Hasankeyf hepimizin, burada oturan hepimizin kendi geçmişinden izler taşıyor, onu korumak da Kültür Bakanlığının görevi.

Yine, bugün Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde özellikle Ayder Yaylasından söz etmek istiyorum. Bir Karadeniz milletvekili -Trabzon'du galiba- çıkıp turizmin geliştiğinden söz etti. Evet arkadaşlar, turizmi geliştirmek için maalesef bugün en büyük doğa harikalarından biri olan Ayder

Yaylasına TOKİ'yi gönderiyoruz, niye? Birileri rant kazansın, birileri onun üzerinden para kazansın diye. Bırakalım, Ayder Yaylası kendi hâlinde kalsın; bırakalım kendi güzelliğiyle bir ömür boyunca kalsın, oraya dokunmayalım arkadaşlar.

Bir de şunu söyleyelim: Biliyorsunuz, bugün, Türkiye'de -ya da belki, bilmiyorsanız ben söyleyeyim- 15 dil, arkadaşlar, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Bunu biliyor musunuz? Bu dillerin arasında Lazca var, Zazaca var. "Hertevin" diye bir dil, belki hiçbiriniz duymamışsınızdır ama son derece tehlike altında olan, korunmaya ihtiyacı olan bir dil maalesef. Şu anda UNESCO'nun yok olan diller, yok olma tehlikesinde olduğunu belirttiği diller arasında, haritada belirttiği diller bunlar. 15 tane dil var maalesef yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan. Acaba, Kültür Bakanlığının bu yönde bir çalışması var mı? Ama olmadığını biliyoruz. Şöyle biliyoruz: Bununla ilgili bir çalışma yapılmıyor, doğrudur, ama bununla ilgili çalışma yapılan kurumlar da kapatılıyor arkadaşlar. Bakın, Kurdi-Der diye bir dil derneği vardı Kürtçenin ilerletilmesi ve çalışma yapılmasına dair, ancak bu dernek kapatıldı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Neden, neden kapatıldı? Neden kapatıldı?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Siz yapmıyorsunuz, bırakın, insanlar kendi dillerini korumaya çalışsınlar.

Arkadaşlar, bu savaş politikalarıyla, bu savaş çığırıklığıyla, bizim gelecek nesillere bırakacaksınız; evet, yol bırakacaksınız belki, doğayı talan ederek barajlar bırakacaksınız belki. HES'ler bırakacağız doğayı talan ederek, binalar bırakacağız tek bir yeşil alan bırakmayarak, gökyüzüne bakacağımız tek bir nokta bırakmayarak. Ama maalesef ki bir şey daha bırakacağız; işte, o yok olma tehlikesi geçiren diller var ya, o dillerden ağıtlar bırakacağız bu topraklarda maalesef. Ama, işte, biz, bunun karşısında o barışın sesinin, o ağıtların yerine barış çığlıklarının yükselmesi için mücadeleye devam edeceğiz diyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Demirel, sisteme girmişsiniz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Nedir konu? Bir talebiniz mi var?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, 60'a göre bir talebim oldu da, bir açıklık getireceğim birkaç şey var.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- *Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, düşük yoğunluklu bir savaş yaşandığına dair söylemin tüm devlet kayıtlarında yer aldığına ve Mavi Marmara davasının düşmesinin yargının ne kadar siyasallaştığının bir göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması*

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, burada birkaç defa ifade edildi, devlet yetkililerinin de ifade ettiği bir durum var. Bu sürecin düşük yoğunluklu bir savaş süreci olarak, birçok devlet kayıtlarında da bunu bulabilirsiniz, açıklamalarda da var. Bu şekilde açıklanıyor. Hani, bunların bir bütün olarak sadece bizim söylememizden kaynaklı değil -siz müdahale ettiniz özelde de ama- "Bu savaş süreci"nde, "Düşük yoğunluklu bir savaş yaşandığı"na dair bir söylem, tüm devlet kayıtlarında yetkililerin de ifade ettiği bir durumdur. Bunu böyle görmek gerekiyor.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Teröristle mücadele var.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bir de ikincisi: Bu Mavi Marmara’yla ilgili çok net olarak ifade ettik. Bugün yine yargının, işte, bağımsızlığından söz ediyoruz. Ne yazık ki yargının bağımsız olmadığını defalarca ifade ettik buradan. Sadece Mavi Marmara olayıyla ilgili bile düşündüğümüzde, Mavi Marmara davasının düşmesi de aslında yargının ne kadar siyasallaştığının bir göstergesidir, böyle görmek gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

Buyurun.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Başkan. İki cümleyle bitireceğim.

Mavi Marmara davasının düşmesinin talep edilmesine dair durum da yargının ne kadar siyasallaştığının bir örneğidir. Onu da şöyle ifade edelim: AKP ile İsrail’in ilişkileri bu şekilde gelişmemiş olsaydı bu davanın da düşme durumu söz konusu olmazdı. Bu da, bugün davanın düşmesi talebinde bulunulması da aslında yargı ile siyasetin ne kadar iç içe olduğunun, yargının ne kadar siyasallaştığının bir örneğidir.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Ben ülkede terörle mücadele olduğunu düşünüyorum, savaşın olmadığını düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Gök, buyurun.

Siz de yerinizden bir açıklama mı yapacaksınız 60’a göre?

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet efendim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kiminle savaştığımızı söyleyin, biz de bilelim. Türk askeriyle mi savaşıyorsunuz, neyle, onu bilelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Savaş yok mu gerçekten? Bölgeye bir gidin, savaş var mı, yok mu?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grup başkan vekilini dinliyoruz.

Buyurun Sayın Gök.

8.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Mavi Marmara davasında gelinen noktanın tam anlamıyla ibret verici olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben de birazdan ifade edecektim ama söz tam oraya geldiği için ifade etmek durumundayım.

Bu Mavi Marmara davası, iktidarın bugün dünyada, yarın ahirette hesap veremeyeceği konuların başında geliyor. Yıllarca Mavi Marmara üzerinden İsrail’e karşı bir siyaset geliştirerek insanları o yönde kanalize eden bir iktidar, sonunda sadece kendi iradesiyle mağdurların hakkını İsrail’e 20 milyon dolara bağışlamak suretiyle çok önemli bir yanlışın içerisinde bulunmuştur. Böyle mağduriyetler devletlerin anlaşmasıyla ortadan kalkmaz. Mağdurlara sorun bakalım, onlar anlaşılıyorlar mı? Mavi Marmara davasında bugün gelinen nokta tam anlamıyla ibret verici bir noktadır ve bu konuda yıllardan beri istismar edilen yurttaşlarımızın, halkımızın, iktidarın ne denli bir ayamaz tutumuyla açığa düşürüldüğünün de çok ibretlik bir öyküsüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) - Yurttaşlarımızın ne denli bir açmaza düşürüldüğünün de çok ibretlik bir öyküsüdür. Bunun herhâlde çok uzun yıllar konuşulacak bir yanı bulunmaktadır ve Mavi Marmara konusunda Hükûmetin geldiği ve mağdurların haklarının tamamen çiğnendiği bu tablo adalet açısından da unutulacak bir tablo değildir. Dolayısıyla, böyle bir anlaşmayı onaylayan, imza eden Hükûmetin herhâlde mağdurlara söyleyeceği sözler olmalıdır, daha mağdurlar bu konuda kesinlikle ikna olmamıştır, Türk halkı ikna olmamıştır.

İbret verici bu davayı bugün ben de eleştiriyorum ve düşme noktasına getirilmesi konusunda Hükûmetin aymaz tutumuna bir kez daha dikkat çekiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Muş...

9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye'de bir savaş değil terörle mücadele süreci olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu özellikle ifade etmek durumundayım: Türkiye'de bir terörle mücadele süreci vardır, bir savaş değildir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin emniyet birimlerinin, güvenlik birimlerinin yaptığı, vatandaşın, Silahlı Kuvvetlerimizin, Emniyet birimlerimizin canına kasteden bu silahlı terör örgütünün temizlenmesi ve tasfiyesi sürecidir. Burada asla ve asla “Düşük yoğunluklu bir savaş vardır.” gibi bir tabiri kabul etmemiz kesinlikle söz konusu değildir.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ben söylemiyorum, arşivler söylüyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir şey söz konusu değildir, kim söylüyorsa onu da kabul etmiyoruz. Burada terör örgütüyle bir mücadele vardır. Sokaklara girmeye çalışan, insanların canına kasteden, canlı bomba eylemleri düzenleyen, kamyonlarla emniyet birimlerimizin binalarına, yerleşkelerine saldıran bu terör örgütünün etkisiz hâle getirilmesi süreci yaşanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Burada, terörle, teröristle tam mücadele olacak; şu anda görüldüğü gibi, devletimizin, milletimizin, Hükûmetimizin de tüm imkânlarıyla bölgedeki vatandaşlarımızın yanında olduğunu da bir taraftan göreceğiz. Terörle, teröristle mücadele edeceğiz, vatandaşımızı bunların elinden kurtaracağız diyorum.

Herkes kendisine göre bir tabir bulabilir. Aslolan, olayın gerçekliği ve realitesidir. Kahpe ve hain bir terör örgütüyle bu mücadele sürmektedir. Şunu da rahatlıkla buradan ifade etmek durumundayız: Devletimizin, eline silah alıp dağa çıkan terörist “Teslim ol!” çağrısına cevap vermiyorsa, yapacağı başka ne var? Onu, kolluk kuvvetlerini kullanmak suretiyle etkisiz hâle getirme seçeneği kalır ve şu an yapılan budur.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, biraz önce, soru-cevap bölümünde soru sormak için sistemde olan arkadaşlar teknik bir nedenden dolayı ekrandan silindi. Şimdi, sırasıyla ismini okuyacağım sayın milletvekillerinin soru sorma bölümünde tekrar söz alabilmeleri için sisteme giriş yapmaları gerekiyor.

Okuyorum: Sayın Gürer, Sayın Şimşek, Sayın Erdoğan, Sayın Çamak, Sayın Kayışoğlu, Sayın Erkek, Sayın Çam, Sayın Yıldırım, Sayın Varlı, Sayın Ahrazoğlu, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Tor, Sayın Yalçınkaya, Sayın Yiğitalp, Sayın Turpcu, Sayın Arslan.

Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, o okuduğunuz isimlerden çoğunu şu anda burada göremiyorum ama soru-cevap işlemine geçmeden kısa bir süre önce tekrar hatırlatırsanız, çünkü çoğu yok şu anda.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - En sona bırakırsanız...

BAŞKAN - Tamam. Olan arkadaşlar sisteme girsinler; daha sonra, o bölüm geldiği zaman da tekrar bir hatırlatma yaparım.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun konuşmacılarını dinleyeceğiz.

İlk olarak, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Kadir Koçdemir konuşacak.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, sözlerimin başında, daha taze şehit verdiğimiz Derik Kaymakamı Muhammed Fatih Safitürk ve şehit Kaymakam Ersin Ateş başta olmak üzere, güvenlik, 15 Temmuz, ülkemizin birliği, bütünlüğü için şehit olan bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyor, gazilerimize sağlık ve esenlikler diliyorum.

Bugün İçişleri Bakanlığı bütçesini görüyoruz ama muhalefetten, halktan, realiteden, topraktan kopuk bir iktidara karşı ta 800 sene önce Magna Carta'yla gelen bütçe hakkının hakkını vermeye çalışıyoruz. Ancak, bugün, benim eski meslektaşım olan Şair Eşref'in şu beyitiyle çok iyi tarif ettiği

bir hâl içindeyiz. Diyor ki: “Eyleme beyhude ey biçare feryadufigan/ Ahımazlumu hükümet musiki zanneyliyor.” Burada söylenen şeyler gültümsemeyle, istihzayla, kibirle karşılanıyor ve maalesef, milletin bize verdiği vekâletin yasama sürecine katkı manasında gerçekleşmesini sağlayamıyoruz.

Hükümet, konularla ilgili hususları iyi çarpıtıyor. Mesela, her sene millî eğitime cumhuriyet tarihinin en büyük payını ayırdığını söylüyor. Bir iki gün önce PISA sonuçlandı ve maalesef bizler PISA’da OECD ülkeleri içinde sondan 2’nciyiz. Diğer ülkelerde bizden iyi olanlar Birleşik Arap Emirlikleri, Uruguay, Romanya, Moldovya ve Arnavutluk. Eğer bu kadar projelere, bu kadar harcamaya göre bu sonuç elde ediliyorsa lütfen bu millî eğitimle ilgilenmeyin, millî eğitime büyük kaynaklar ayırmayın ki bizim millî eğitimimiz, bundan önce olduğu gibi, en azından yukarıya doğru bir seyir takip etsin.

Benzer ilgi acil dertlerimiz için de geçerli. Bu ara doların paritesiyle çok ilgileniyoruz. Bununla da başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere bir beş on gün ilgilenmeseler -zannediyorum- dolar normal seyrine gelecektir.

İçişleri Bakanımızı bir iki hususta tebrik etmek istiyorum. Özellikle terörle mücadelede kararlılığın ne kadar etkili olduğunu son zamanlarda görüyoruz ve bu tavrı destekliyoruz. Hem bölücü örgüte karşı hem FETÖ terör örgütüne karşı hem de İŞİD’e karşı bu kararlılık kendisini göstermeye başlamıştır. Yine, FETÖ’yle mücadelede hukuk içinde kalma konusunda diğer bakanlıklara göre İçişleri Bakanlığının daha gayretli olduğunu görmek de bizi sevindirmektedir. Bu zamana kadar 400’e yakın mülki idare amirinin görevden uzaklaştırıldığı, alındığı söylene de burada biraz daha hukuk devleti prensiplerine riayet edilmektedir ve bu, memnuniyet vericidir.

Ancak bir hususta da sitemimi ifade etmek istiyorum. Yasamayı umursamazlık bu Bakanlığın fonksiyonuyla bağdaşmamaktadır. Hem Sayın Bakanımız sorulara cevap vermemekte hem de -Sayın Bakanın talimatıyla olsa gerek- İçişleri Bakanlığı birimlerinden normal internet sayfası adresi mahiyetindeki bilgileri dahi alamamaktayız. Ama Sayın Bakanın bütçe sunuşunda ve Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasını okuduğumda gördüm ki bu bilgiler Sayın Bakana da verilmiyor. Mesela trafikle ilgili “Trafik kazalarını azalttık.” deniliyor ama 2012’den itibaren trafik kazalarında ölüm sayısı Sayın Bakanın ifadesinin aksine artmıştır. 3.750’den 2015’te 3.821’e çıkmıştır. 2015 yılında trafik kazalarında olay yerindekiler dışında ölenler de dâhil edildiği için gerçek rakam ortaya çıkmış ve 7.530 kişi 2015 yılında trafik kazalarında hayatını kaybetmiştir. Bu, gün başına, her Allah’ın günü 20 kayıp demektir. Bu, böyle olurken bununla övünmek gerçeklerden, realiteden kopuk olmayı gösterir.

Sayın Bakan, bunun yerine benzin istasyonlarındaki araçlara çip takmaktan bahsetmektedir. Eğer güvenliği sağlayacaksa 80 milyona da birer çip takalım, herkesin nerede ne yaptığını her yerden gözleriz ve güvenlik diye bir derdimiz kalmaz. Buralarda bilişim, cihaz satma lobisi etkili olmaktadır, ona birazdan tekrar değineceğim.

Efendim, İçişleri Bakanlığı hayatın bütün alanında, doğumdan ölüme kadar, nüfus kayıt işlemlerinden belediyelerin mezarlıklar, cenaze defin işlemlerine kadar hayatımızın pek çok alanında görevli bir Bakanlıktır ve bu Bakanlığın özellikle genel idare personeli emsalleriyle karşılaştırıldığında mali ve özlük haklar bakımından oldukça geridedir.

Güvenlik koruyucusu hâline getirilen köy korucularının durumunda iyileşme sağlanmış ancak bunların sosyal güvenlik bakımından sanki kaçak çalışan insanlar olma durumu hâlen devam etmektedir.

Polislerimize 3.600 ek gösterge yıllardan beri terennüm edilmekte ancak bu zamana kadar bir netice alınmamıştır.

Uzman jandarmalarımızın, başta okulda geçen sürelerinin hizmetten sayılması olmak üzere, emsalleriyle aralarındaki negatif manadaki olumsuz farklar devam etmektedir.

Yine, muhtarlarımız, ellerinden alınan yetkilerden sonra sadece tebligat memuru durumuna düşürülmüşler; buldukları yerle ilgili kamu hizmetlerinde etkili olma durumları maalesef aşındırılmıştır.

Mahalli idarelerle ilgili çıkarılan bütünşehir kanunu yetki, sorumluluk bakımından taşrada yerel hizmetlerin görülmesinde kafaları karıştırmış ve geçiş dönemiyle izah edilemeyecek derecede özellikle merkezden uzaktaki birimlerin hizmet alma durumlarını olumsuz olarak etkilemiştir.

Yine, mülki idare amirleri -ki mülki idare amirleri eğer çok partili hayata geçtiğimizde onlar olmasaydı pek çok şey bugünkünden daha olumsuz olurdu- her yere, her derde, herkese yakın olan kamu görevlileridir. Yine, mülki idare amirlerinin -meslekteki bir ağabeyimin tabiriyle- ağzına bir habbe zeytin verdiğinizde, ardına varili dayadığımızda o kadar zeytinyağı çıkaracak kadar küçük imkânlarla, yokluklarla büyük hizmetleri gerçekleştiren insanlardır ama maalesef, son yıllarda, taşrada emsali kamu görevlileriyle mali ve özlük hakları bakımından aralarındaki uçurum giderek büyümektedir.

Elimde Bursa’da bir araştırma şirketinin kamuoyu araştırması var. Buna göre arkadaşlar, “Türkiye’nin en önemli sorunu sizce nedir?” sorusu sorulmuş; “Yüzde 48,11 terör, yüzde 12,20 işsizlik, yüzde 5,89 ekonomi” diye cevap verilmiş. Burada, bunu hissedilen -hani hava durumlarında olduğu gibi- bir algı olarak görebilirsiniz ama yüzde 48’i indirseniz indirseniz 45’e, 40’a indirirsiniz. Bu memleketin hâlâ daha en büyük sorunu terör ise burada biraz önümüze bakıp kendi durumumuzu değerlendirmemiz gerekiyor.

Hakikaten en büyük sorun terör çünkü halkla ilişkiler binası yıkılmadan önce orada, biliyorsunuz, bir mescidimiz vardı. Burada daha önce de ifade ettim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanı, giriş çıkışı çok elektronik, personel bakımından çok sıkı kontrol edilmiş bu Mecliste arkadaşlar, şuradan 30-40 metre ileri bir sürü “jammer”lar, sinyal kesiciler, makam arabası ve koruma ordusuyla cuma namazına gidiyor. Biliyorsunuz, cuma namazının şartlarından biri hür olmaktır, hür olmanın en kısa tanımlarından biri de korkudan azade olmaktır. Eğer biz bu Meclisin içinde bir yerden bir yere gidemiyorsak o zaman İçişleri Bakanının Türkiye’de kendisine aynada bir bakması lazım.

Sadece bu mu? Tayyip Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanımız 22 Ekimde Bursa’ya geldi bir program için, iki buçuk üç gün önceden Bursa’da bütün giriş çıkışlar tutuldu, hayat durdu, güvenlik ancak bu şekilde sağlanabildi. Hakikaten güvenliği olmayan bir ülkenin sade vatandaşı olmak değil, Cumhurbaşkanı olmak dahi iyi bir şey değildir arkadaşlar.

HARUN KARACAN (Eskişehir) – Nasıl konuşuyorsun öyle?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Amerika’da da aynısı oluyor. Amerika’ya Cumhurbaşkanı gittiğinde hayat duruyor ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

KADİR KOÇDEMİR (Devamla) - Arkadaşlar, terörün amacı, beynin, zihnin, düşüncenin işgal edilmesidir; terörün amacı, bizim aramızdaki iletişimin sabote edilmesidir, ben burada bunun olduğunu görüyorum. Bu kadar körü körüne savunma, biat kavramıyla bile açıklanamaz ancak asabiye kavramıyla açıklanır. Hani, çocuğunuzun her yaptığı size güzel gelir ya ancak bununla açıklanabilir. Hükümet davranışlarıyla buna hizmet ediyor. Bir önceki Başbakanımızın meşhur bir sözü vardı: “Biz, değer odaklı siyaset yapıyoruz.” diyordu. Ama, bugün benden önceki tartışmalarda da gördüm, artık değer odaklı siyasetten siyaset odaklı değerlere geçtik; siyasete hangi değer yarıyor ise, hangi kavram yarıyor ise onu kullanmaya başladık. Eğer müzakere, analar ağlamasın, çözüm yarıyor ise onu kullanıyoruz; yok, yarın değişti, mücadele, kafasını ezme, yok etme, etkisiz hâle getirme yarıyor ise, onu kullanıyoruz.

Bu kamplaştırma ve kutuplaştırmadan medet ummanın bir göstergesi de bu memleketin bütün zihnini allak bullak eden 15 Temmuz darbesinin bir lütuf olarak görülüp ondan sonra da bütün Türkiye’de hürriyetlerin kısıtlanmasını gerektiren olağanüstü hâl durumunun üç gün önceden büyük milletimize “Çok büyük bir müjde var.” diye ilan edilmesidir. Bu anlayış, hürriyetlerin kısıtlanmasının millete bir müjde olduğunu düşünen anlayış, hakikaten devletin birinci fonksiyonu olan güvenlik görevini yerine getirmeyi maalesef başaramaz. Şu anda görünen şudur arkadaşlar: Kabine üyelerimiz, sanki ağır siklet boks müsabakasına hakem olarak görevlendirilmiş banka müdürü gibi tek bir yere, tek bir şahsa bakmaktadırlar ya da trafodaki şalterlere, düğmelere rastgele basan, gördüğü tepkiye göre düğmeyi değiştiren 8 yaşındaki çocuk gibi davranmaktadırlar. Millî Eğitim Bakanı, burada, bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde ya da kendi Bakanlığıyla ilgili kanunda hâlâ çözüm sürecinin doğru olduğunu ifade edebilmiştir. Bu çözüm süreci ne zaman başlamıştı arkadaşlar? Terör hemen hemen bitmişti, dönemin İçişleri Bakanı yanında 7-8 korumasıyla Hakkârî’de esnaf ziyaretleri yapabiliyordu. Tam bu vaziyette, nedense birdenbire bu çözüm süreci başlamış oldu.

Mesajını, talebini hayata geçirmek için silaha sarılanla müzakere yapılmaz. Dünyada bu tür müzakerelerin başarıya ulaşma oranı müzakereye başlananlarda altıda 1, beşte 1 kadardır. Bunu görmeden, bizim birlikte yaşama mirasımızı anlamadan yapılan hata, bugün bu tehlikeyi ve tehdidi büyütmüş ve baş edilemez hâle getirmiştir. Müzakere ettiğinizde, silahlı konuşanı muhatap aldığımızda tanımış olursunuz, siz tanıdığımızda başkalarının tanımına da kızma hakkınız olmaz maalesef. Bu mücadelede Hükümetin genel zafiyeti kendisini göstermiştir. Tanpınar’ın “Saatleri Ayarlama Enstitüsü” romanı vardır. Orada, saatleri ayarlama enstitüsünü kuranlar, işin sonunda, orası kapanacağı vakit bu sefer -Halit Ayaracı’dır romanın kahramanlarından biri- orada bir tasfiye kurulu kurar ve emekliliğine kadar maaşını garanti eder. Biz de şu anda Hükümetin, her olayda işin para, ihale kısmını gördüğünü görüyoruz. Mesela, Suriye’ye duvar örüyoruz. Arkadaşlar, Suriye sınırından Türkiye’ye geçişle olan terör olaylarının toplam terör olayları içindeki oranıyla ilgili bir rakam var mı elimizde? Suriye’den gelenleri 2013 yılında basit deftere kaydetme yerine, “Biyochiplerle biz bunların tespitini yapacağız.” diye vakit kaybedip onların elini kolunu sallayarak girip çıkmasına müsaade etmenin duvar olmadığı için mi olduğunu sormak zorundayız. Neden Irak sınırından... O sınır boyundaki ilçelerimizi gözünüzün önüne bir getirin, en büyük terör olayları orada. Niye orası için böyle bir tedbir görülüyor?

Benzer şeyler, işte, her araca çip projesi, FATİH Projesi ve bu zamana kadar olayı aydınlatmada belki faydası olsa bile, olayı önceden fark etmek için hiçbir faydasının olmadığı defalarca görülen kent güvenlik yönetimi sistemlerindeki bütün çalışmalar, sonuçta bunlar çok büyük yer kaplıyor.

Size bu iktidar zihniyetinin somut bir örneği olarak bugün gazetelerde çıkan bir haberi vermek istiyorum. Bursa Büyükşehir Belediyesinin kurumsal web sitesinin güncellenmesi işi. Bir kurumun web sitesinin güncellenmesi işi için 2015 yılında 690 bin lira, 2016 ve 2017 yıllarında her yıl için 3,5 milyon lira, 7 milyon lira para harcanıyor. Bunu güne böldüğümüzde çıkacak sonucu sizler düşünün arkadaşlar ki bu büyükşehir belediyesinin bütçesi, 20-25 tane şirket bunun dışında. Ben büyükşehir belediye başkan adayı olduğumda hesaplamıştım, büyükşehir belediyesinin kendini tanıtmamasını; Suriye’de, Irak’ta gördüğümüz gibi birilerinin fotoğraflarıyla her sokak başında, her binada bize birilerini gülümsetmenin, “Hayırlı olsun, hayırlı olsun.” yazılarının bedeli yıllık 30 trilyona yakındı arkadaşlar.

Günümüzde hakikaten güvenlik bütün devletler için ciddi bir problem hâline gelmiştir, özgürlük ve güvenlik arasındaki dengenin kurulmasında eski anlayışlar terk edilmektedir ama değişmeyen bir şey var demokratik özgürlüklerin kullanılması için demokratik güvenlik anlayışıdır. Bunun da üç temel şartı vardır.

Birincisi, şeffaf ve olması gerektiği gibi iletişim yani 5 t'nin olmadığı bir iletişim. Tahrif edilmemiş bir iletişim ortamı, tahrif edilmemiş bir iletişim ortamı, tehdit edilmemiş bir iletişim ortamı, tehdit edilmemiş bir iletişim ortamı ve sembollerle tahrik edilmemiş bir iletişim ortamı. Eğer bu iletişim ortamı içinde bu önlemleri almıyor iseniz o zaman başarılı olma şansınız, ihtimaliniz yok demektir. Ama Türkiye özelinde buna 6'ncı bir t ekleyip 6'ncı t'nin Anayasa'da olduğu yerde durduğu ve öyle davrandığı bir iletişim ortamını eklemek gerekiyor.

İkinci şartımız, demokratik karar alma süreci ve bu alınan kararların kuvvetler ayrılığını dayalı kontrolüdür. Yani hürriyetleri kısıtlayan değil tam aksine güvenceye alan bir yaklaşımı getirmek durumundayız çünkü artık güvenlik hakkı dava edilebilir temel bir hak olarak önümüzde durmaktadır ve Hobbes'tan beri güvenliği sağlayamayan devlet meşruiyetini kaybetmektedir.

Şair Eşref'le başladım onunla bitireceğim ama işin özetini söyleyeyim: Hükûmet Türkiye'yi yönetememektedir. Bu bir devletin birinci fonksiyonunu yerine getirmedeki problemin Türkiye'nin en önemli sorunu olarak yüzde 50'ye yakın insan tarafından ifade edilmesinde, yargıya güvenin yüzde 20'lere düşmesinde kendisini göstermektedir.

Son olarak şunu söylüyorum: Arkadaşlar, alkışların eşlik ettiği yıkılışlar, tenkitlerin eşlik ettiği yıkılışlardan daha fazladır.

Şair Eşref'le başladım, onunla bitiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR KOÇDEMİR (Devamla) – Diyor ki: “Gam değil amma mülkün böyle elden çıkması/ Gitgide zulmetmeye elde ahali kalmıyor.”

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçdemir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.33

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyona? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, yine, Dünya İnsan Hakları Günü. Bütün insanlığın İnsan Hakları Günü’nü kutluyorum. Şu anda Taksim Meydanı’nda Rus işgali altındaki Kırım’daki mezalimi kınayan Kırım Türklerine başarılar diliyorum. Bu faaliyetlerinin dünyada ses getirmesini temenni ediyorum.

Sözlerimin başında, aziz Türk milletini ve namusu bildiği Türk yurdunu korumak için canlarını veren şehitlerimizi rahmetle anıyor, bu uğurda gazi olan vatandaşlarımıza da hayırlı bir ömür diliyorum. Bu vesileyle, hâlihazırda yurt içinde ve dışında terörle mücadele eden kahraman güvenlik güçlerimize başarılar diliyorum, onları saygılarımla selamlıyorum.

Ayrıca, Sayın İçişleri Bakanımıza yeni görevinde başarılar diliyorum; kendisi henüz buraya gelmemiş ama. Malumunuz, Sayın Bakan -seçim bakanlarını saymazsak- AKP Hükümetinin altıncı İçişleri bakanı. Sanırım, bu gidişle hep konuşulan Millî Eğitim Bakanlığı yerine artık, bundan sonra, İçişleri Bakanlığını konuşacağız.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz gecesi Türkiye Cumhuriyeti devleti, tarihinde daha önce rastlanılmayan hain bir işgal girişimiyle karşılaştı. Elhamdülillah, aziz Türk milleti tüm kesimleriyle bu alçak girişimi kabul etmemiş ve gereken cevabı en sert şekilde vermiştir. Ancak, burada gözden kaçırılmaması gereken noktalar da yok değil. Belirtmem gerekir ki tüm bu yaşananlar, devletin idaresinde zafiyet olduğunun açık bir göstergesidir. 15 Temmuz gecesi yaşananların sebepleri şimdilik bir kenarda duradursun. FETÖ, devletin kılcallarına kadar sızarken eline geçen her fırsatı kullanmıştır. Devletin genetiğiyle oynanmıştır. Bu sebeple, FETÖ’yle mücadele ederken sabırlı, kararlı ve sistematik bir mücadelenin yapılması lazım. Bu bağlamda;

1) FETÖ’nün siyasi ayağı, ucu kime dokunursa dokunsun, hangi siyasi partiye giderse gitsin mutlaka ortaya çıkartılmalıdır.

2) FETÖ'nün mali kaynakları köküne kadar kurutulmalı, yurt içindeki ve yurt dışındaki sermaye ayaklarıyla taviz verilmeden ortadan kaldırılmalıdır.

3) FETÖ, devletin her kademesinde yapılandığı gibi elbette üst düzey bürokraside de yapılanmıştır, bunu siz de biz de biliyoruz. Üst düzey bürokraside yer alan FETÖ'cülerin ortaya çıkartılması ve devletin içinden temizlenmesi şarttır.

4) Ancak tüm bunlar yapılırken hukuka uygun yapılmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin bu mücadelesine gölge düşürmek isteyenlere fırsat verilmemelidir, soruşturmalar sulandırılmamalıdır. 16 Temmuzdan itibaren asılsız ihbarlarla hedef saptırmaya çalışan FETÖ'nün bu gayesine ulaşmasına çanak tutulmamalıdır.

5) Dün Ergenekon, Balyoz ve Casusluk gibi davalarda hukuku katledenlerin bugün o katlettikleri hukuka ne kadar muhtaç oldukları ortadadır. Dolayısıyla 15 Temmuz işgal girişimi sonrası yapılan haklı mücadelenin meşruiyetini tartışılır hâle getirmemek için, her işin hukuk çerçevesi içinde, acele etmeden, devlet aklıyla, kararlı ve sürekli olarak yapılması gerekir.

Değerli milletvekilleri, o gece yaşanan olaylarda elbette Türk milleti topyekûn bir feraset göstermiştir. Siyaset kurumu, basın yayın kuruluşları, vatandaşlarımız, kahraman Türk ordusunun içindeki vatansever askerlerimiz, geniş kitle üzerine düşen her görevi fazlasıyla yapmıştır. Ancak tüm bunların içinde, ülkemizin doğu ve güneydoğusunda gösterdikleri kahramanlıklarıyla, verdikleri onlarca şehit ve gaziye rağmen bölgedeki çözüm süreci artıklarını temizleyerek kahramanlıklarına şahit olduğumuz Özel Harekât Daire Başkanlığından birazcık bahsetmek istiyorum. 15 Temmuz gecesi yaşananlara yakından baktığımızda Emniyetin Özel Harekât Daire Başkanlığının ne kadar profesyonel olduğunu sizlere iki örnek vererek hatırlatmak istiyorum.

Saat 23.00 sularında Gölbaşı Havacılık Daire Başkanlığına, 24.00 sularında da Özel Harekât Daire Başkanlığına bombalar atılıyor; maalesef o anda 50 kahramanımız şehit düşüyor, bir o kadarı da yaralanıyor. Buna rağmen sağlam kalan 45 özel harekâtçı vatan evladı darbe girişimi tamamen bastırılıncaya kadar aralıksız olarak mücadeleye devam ediyor. Şehadete ulaşan, yaralanan arkadaşlarını orada bırakmak pahasına görevlerine devam ediyorlar.

Yine, darbecilerin merkez olarak kullandıkları Beştepe'deki Jandarma Genel Komutanlığı binasına yapılan operasyonu yürüten Özel Harekât birimlerinin operasyon boyunca bu kalkışmanın içerisinde yer almayan ancak kalkan olarak kullanılan hiçbir ere ateş etmediğini de bilgilerinize sunmak istiyorum. Yine, darbecileri teslim alınca da onların hepsinin üzerinden üniformalarını çıkarttırarak Türk ordusunun üniformalarının yerlerde sürünmesine fırsat vermemeleri de takdire şayan bir uygulamadır.

Bugün bu kahramanlarımızın sayısı 12 bin civarındadır. Ancak bu sayıya ilave olarak 10 bin özel harekât polisinin daha doğrudan alınması kararlaştırılmıştır. Söz konusu alımın ilan edilmesiyle birlikte aziz Türk milletinin hizmet aşkıyla tutuşan, sayısı 300 bine yaklaşan vatansever ve cesur evlatları bu göreve talip olmuştur. Ancak devlet aklı uzun vadeli düşünmek zorundadır. Bu şerefli görev için başvuru yapan 300 bin vatan evladının yeteneğinden, cesaretinden ve vatanseverliğinden şüphemiz yoktur ancak Özel Harekâtın profesyonelliğinin devam edebilmesi için;

1) Bu 10 bin özel harekâtçının doğrudan alımının uygun olmadığı kanaatindeyim.

2) Özel Harekât birimlerine alımların şimdiye kadar olduğu gibi gene Emniyet teşkilatı içerisinde yapılmasının uygun olacağını düşünüyorum.

3) Yine, Özel Harekâta 10 bin kişinin birden alınmasıyla, bu kişilerin özel harekâtçı olarak yetiştirilmesinin zor olacağını ve zaman alacağını düşünüyorum.

4) Aynı zamanda bu 10 bin kişinin birlikte alınması Özel Harekâtın profesyonelliğini sulandıracaktır. Vaktiyle bir Millî Eğitim bakanımız “Bütün liseleri anadolu lisesi yapacağım.” dedi ama bütün anadolu liselerini sınavla öğrenci alan normal liseye dönüştürdü, bu da ona benzemesin.

5) Aynı anda 10 bin kişinin alınması Özel Harekâtın devamlılığının sağlanmasını zorlaştıracaktır. 10 bin kişinin birlikte yaşlanması ve emekli olması ileride yeni zafiyetlere sebep olma riskiyle bizi karşı karşıya bırakacaktır. Bu durum Özel Harekâtın devamlılığını zorlaştıracaktır. Çünkü geçmiş tecrübelerimiz Özel Harekâttan ayrılan kardeşlerimizin diğer birimlerde mutlu olmadığını, dolayısıyla faydalı olmadıklarını göstermektedir. Bu alımların ikişer binlik partiler hâlinde, en az 5 seferde yapılmasının daha doğru olacağı kanaatindeyim.

Bu kahramanlarımızla ilgili acilen gerçekleştirilmesini arzuladığımız bir konuyu da burada ifade etmek istiyorum. Bu kahramanlarımızın özlük haklarının yaptıkları görevle mütenasip hâle getirilmesi lazım. Çünkü Özel Harekât polisleri, diğer kamu görevlileri gibi doğu ve güneydoğuya iki üç yıllığına gidip bir daha geriye, batıya dönüp gelmiyorlar. Bunlar ihtiyaca göre 1’inci defa, 2’nci defa, 3’üncü defa doğu ve güneydoğuda görev yapmaktalar. Aynı zamanda, gene, bunlar batıda görev yaptıkları zamanlarda da “geçici görev” adı altında doğu ve güneydoğuda aylarca kalmaktadırlar. Sayın Başkan, bu bakımdan, bu Özel Harekâtçı kardeşlerimizin özlük haklarının bu şartlara uygun hâle getirilmesini Sayın Bakanımızdan talep ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, burada özlük haklarından bahsedince, bütün polislerimizin de özlük haklarıyla ilgili sıkıntıları var. Geçmişte biz bunu çok söyledik ve Milliyetçi Hareket Partisinin seçim beyannamesinde de yer aldı, biz polislerin ek göstergesinin 3600 olmasını istedik. Ancak, Hükûmet geçtiğimiz dönemde bir torba kanunla bunu 3000’e çıkardı, bu da polislerimizin emekliliklerine ancak 40-50 lira gibi yansıdı. Eğer bu 3600 ek gösterge polislerimize verilseydi biz bugün bunları konuşmuyor olacaktık. Bu meselenin acilen düzeltilmesi lazım.

Ayrıca, FETÖ olaylarına karşın, bu örgütle irtibatlı olan çok sayıda polis açığa alınmış, görevden ihraç edilmiş ve hatta tutuklanmıştır; bu doğrudur. Ülkemiz 15 Temmuz sonrası çok daha yoğun bir terörle mücadele dönemi yaşamaktadır. Bu sebeple, sayıları azalan polislerimizin iş yükü çok artmıştır. Bu da Emniyet teşkilatında zaten olmayan mesai mevhumunu tamamiyle ortadan kaldırmıştır. Polislerin özlük haklarına eğer başka bir düzenleme yapamıyorsanız bile, hiç olmazsa fazla mesai ücretlerini verin ki insanlar maddi manevi biraz rahatlasınlar.

Sayın Bakan, sesleri bir türlü duyulmayan, sorunları görmezden gelinen bir diğer meslek grubu da uzman jandarmalar ve uzman erbaşlardır. Uzman jandarmalarımızın sorunlarını da buradan defalarca dile getirdik. Bu kardeşlerimiz zor şartlarda görev yapmaktadır. Ancak diğer askerî birimlerdeki subay ve astsubayların eğitimleri hizmetten sayıldığı hâlde bunların eğitimleri hizmetten sayılmamaktadır. Bunların sorunlarının çözümü bellidir. Aynı işi yaptıkları diğer arkadaşları gibi mali ve sosyal hakları verilirse uzman jandarmaların dertleri de çözüme kavuşmuş olacaktır. Sözleşmesi sona eren uzman erbaşlar ve uzman jandarmaların istihdam sorununa da kalıcı bir çözüm getirilmesi gerekmektedir çünkü bu insanlar zor şartlarda yıllarca görev yapmakta ama oradaki sözleşmeleri sona erince “Biz bundan sonra ne yapacağız?” derdine düşüp, çaresizce sağda solda iş aramak için dolaşmaktadırlar. Bu da hakkaniyete uygun bir durum değildir. Bu konuya da acilen, kalıcı ve insanları tatmin edici bir çözüm şarttır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi iç güvenlik paketiyle polis okullarından mezun olan gençlerimize mezuniyet sonrası yeni bir sınav, yeni bir mülakat şartı getirildi. “Mevcut konjonktür bunu gerektiriyor.” diyebilirsiniz ancak bu konuda yaşanan ciddi mağduriyetler var, bunların bizlere ulaşan ciddi talepleri var. 2015’te polis okulunu bitiren gençlerimizden 1.800 kadarı

mezuniyetten sonraki mülakatı geçemedikleri için polis olamamışlardır. Polis olamamalarının gerekçesi her ne kadar bu ikinci mülakatı geçememiş olmaları olsa da gerçek, FETÖ, PDY'yle irtibatları olduğu yönündeki değerlendirmelerdendir. Bu yapının bu mülakatlara da el attığını sizlere vereceğim bir örnekle izah etmeye çalışacağım. Bir kardeşimiz var. Kardeşimizin ismi burada, dosyasında mevcut. Vermek istemiyorum kürsüden. Ancak birazdan, konuşmam bitince dosyanın bir örneğini Sayın Bakana iletacağım. Bu kardeşimiz, kendisine yapılan haksızlığın peşini bırakmayıp araştırmış. Bütün tespitlerini topladı, bize getirdi. Ben de bunu bir dosya hâlinde sizlere sunacağım.

Şimdi, bakın, Sayın Bakan, bu kardeşimiz 2004 yılında polislik sınavına girmiş, kazanamamış, o gün paralel yapı bunu kazandırmamış; 2005'te, 2006'da kazandırmamış. Askere gitmiş, gelmiş, 2012'de girmiş sınava, 2013'te girmiş, gene kazanamamış. 2014'te sınavı kazanmış. Yıl 2015, tabii ki bu polis meslek yüksekokulunu bitirdikten sonra girdiği sınavda gene elenmiş, gene polis olamamış. Ancak sonrasında bunun eğitiminde görev alan, efendim, sınavında görev alan birçok kişi 15 Temmuzdan sonra görevinden ihraç edilmiş. Yani paralel durmamış, gene 15 Temmuz öncesinde de bu çocukların polis olmasına engel olmuşlar. Bunların, bu 1.800 kişinin durumunun bu manada istihbarat kurumları ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yeniden değerlendirilip yeni bir sınavla bunların, paralel yapıya bulaşmamış olanların, mağduriyetlerinin giderilmesini talep ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü deyince aklımıza doğrudan, Suriye'den gelen mülteciler gelmektedir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bunları Türk vatandaşlığına hazırlamak yerine Suriye'deki karışıklık bitince geriye döndürecek şekilde tutmalıdır. Türkiye'nin politikası da bunları uzun vadede Türkiye'den gidecek şekilde Suriye'deki karışıklığı bitirme yönünde olmalıdır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı adında bir kurumumuz var. Malumunuz, bir de sayısı bini geçen şehidimize mal olan, ülkemizin bir bölümünün âdeta savaş alanına dönmesiyle neticelenen bir süreç var. Bu süreç de, zaten defalarca uyarımıza rağmen uygulamakta o zaman ısrar edildi, çözüm süreci denen ihanet süreci. Bugün Hükümetin en tepesindeki yetkililer de dâhil olmak üzere, bu sürecin bittiğini kabul etmektedir. Ancak anlaşılan o ki Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı artık, çözüm süreci diye bir sürecin kalmadığının farkında bile değildir. Resmî internet sitesinde hâlâ çözüm sürecinden bahsedilmekte, bu melanet süreç "kardeşlik projesi" adı altında pazarlanmaktadır. İnternet sitesinde Müsteşarlığın tarihçesinden ve görevlerinden bahsedilirken kullanılan ifadelerle bakılınca bazı soruları sormadan da geçmek mümkün değil.

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının da içinde bulunduğu Çözüm Süreci Kurulu ile Kurumlararası İzleme ve Koordinasyon Komisyonu hâlâ var mıdır? Eğer varsa, Sayın Başbakanın da defalarca ifade ettiği gibi, olmayan bir sürecin kurulu, komisyonu neden hâlâ vardır?

2) İnternet sitesinde yer alan bilgilere göre varlığı devam eden bu kurul ve komisyonun üyeleri kimlerdir, ne iş yaparlar?

3) Binlerce askerimiz, polisimiz şehit olurken Terörle Mücadele Koordinasyon Kurulunun üyeleri neredeydi?

4) Yüzlerce vatandaşımız ülkenin dört bir tarafında patlatılan bombalarla can verirken akıl dediğiniz akılsızlar nerelerdediydi?

5) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının -internet sitesinde- artık bir daha ortaya çıkmamak üzere gündemden kalkan bu sözde çözüm sürecinden umudunu kesmemesi terörle mücadelede ciddi zafiyetler doğurabilecek bir durumdur. Bugüne kadar terörle mücadele konusunda hiçbir varlık gösteremeyen, hiçbir etkin rol alamayan Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kapatılmasının uygun olacağını ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin sonuna doğru yaklaşırken birkaç hususa daha dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Bunlardan birincisi; bildiğiniz gibi, ülkemiz, başta FETÖ, PKK, PYD, YPG, İŞİD ve DHKP-C gibi terör örgütleri olmak üzere, birçok terör örgütüyle eş zamanlı mücadele etmektedir.

Bildiğiniz gibi, ülke genelinde bir olağanüstü hâl uygulaması da vardır. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu olağanüstü hâl uygulamasına destek verdik. Bizim buradan beklentimiz terörle mücadelenin topyekûn yapılması ve bu olağanüstü hâl süresi içerisinde sadece, devletin bütün imkânlarının belli noktalara harcanarak zaman kaybedilmemesidir. Türkiye'nin her yerinde olağanüstü hâl varken doğu ve güneydoğuda PKK'yla mücadele ettiğimiz gibi büyük şehirlerdeki PKK, DHKP-C vesaire gibi yapılanmaları da bu süreç içerisinde bertaraf etmemiz lazım ve olağanüstü hâlin kalkmasıyla birlikte artık Türkiye'nin bir daha terörü konuşmayacak hâle gelmesi lazım. Bugün ülkemizdeki insanlarımızın sıkıntıları vardır, Türkiye'nin gerçek gündemi vardır. Gerçek gündemdeki en önemli şey elbette ki iş sıkıntısıdır, aş sıkıntısıdır. Bundan sonra artık terörün değil, bunların konuşulacağı ortamın sağlanması lazım.

Sayın Bakan, siz göreve yeni başladınız ancak son günlerde Hükümetin mülki idarenin yapısını değiştirecek bazı düzenlemelerin hazırlığı içinde olduğundan bahsedilmektedir. Kaymakamların da istisnai memuriyet sınıfına alınarak bazı yandaşların, ehliyeti ve liyakatine bakılmaksızın, mülki idare amiri olarak, kaymakam olarak atanmasının önünün açılacağına dair duyularımız var, bunu aklınızdan bile geçirmeyin Sayın Bakanım. Bu, devletin temelleriyle oynamak anlamına gelir. Türk idare sistemini temelden sarsacak böyle bir konunun hiç konuşulmamasını tavsiye ediyorum. Mülki idare yıllarca Türk milletinin birliği, dirliği ve merkezî Hükümetin taşradaki temsilini başarıyla gerçekleştirmiştir. Bugün birtakım bölücüler emellerine ulaşamamışsa herkes kendisine pay çıkarabilir ama buradaki en büyük pay mülki idarenindir. Bu bakımdan, bir mülki idare amiri olarak bu konuların hiç konuşulmamasını tavsiye ediyorum ama yeri gelmişken mülki idare amirlerinin özlük haklarının da görev ve fonksiyonlarına uygun bir hâle getirilmesi gerektiğini de hatırlatmak istiyorum. Mülki idarenin maaşları taşrada beraber görev yaptıkları hâkimlerin maaşlarıyla yarı yarıya bir hâle gelmiştir. Artık bu garabetin de ortadan kaldırılmasının zamanı gelmiş, geçmektedir.

Son söz olarak söylemek istediğim şudur: Terörle mücadele zor bir iştir, öyle ahkâm kesmekle olmaz. Bu konudaki zorlukları çok yakından bilen birisiyim. Devletin işleyişi gereği elbette bazı işler de yavaş olabilir. Burada aceleye, telaşa, paniğe gerek yok. Yapılan her işi kuralları içinde yapmak lazım. Bugün tecrübelerimiz gösteriyor ki geçmişte kim hukuku katletmişse, kim hukuku yok saymışsa bugün o katlettiği hukuka çok muhtaç hâle gelmiştir. Bu bakımdan, yaptığımız her işin hukuk içinde olması lazım. Bugün de hukuku uygulayanların bu tecrübeler ışığında sabırla, sükûnetle, devlet aklıyla, kararlı ve devamlı bir şekilde Türk devletinin, Türk milletinin birliğine, dirliğine kasteden her yapıyla mücadele etmesi gerekmektedir. Bu arada, bir paralel yapıyla mücadele etmek için canhıraş çalıştığımız bir dönemde yeni paralellere alan açılmaması hususunda da gerekli tedbirler muhakkak alınmalı, yeterince duyarlılık gösterilmelidir.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygı ve hürmetle selamlıyor, 2017 bütçesinin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına üçüncü olarak Ankara Milletvekili Sayın Erkan Haberal konuşacak. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Haberal.

MHP GRUBU ADINA ERKAN HABERAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde görüşlerini açıklamak amacıyla huzurlarımızdayım.

Değerli milletvekilleri, 20 Temmuzdan bu yana toplam şehit sayımız 946. 19 kişiyi Fırat Kalkanı Operasyonu'nda şehit verdik. 15 Temmuz darbe girişimi sırasında asker, polis, sivil, toplam 248 şehidimiz vardır. Hepsine, aziz şehitlerimizin her birine ayrı ayrı, gani gani rahmet diliyorum. Biz onlardan razıyız, onlar da bizden razı olsun diyorum.

Sayın milletvekilleri, Mete Han tarafından milattan önce 209 yılında kurulan Türk ordusu, Attila olmuş dünyayı titretmiş, Alparslan olmuş Anadolu'yu Türk yurdu yapmış, Yıldırım olmuş Avrupa'da at koşturmuş, Fatih olmuş çağ değiştirmiş, Mustafa Kemal olmuş yedi düvele karşı koymuştur.

Bizi yersiz yurtsuz, yarısız bırakmayan, bin yıllık kardeşliğimizi ayrı düşürmeyen, gökyüzümüzü bayraksız, Türklükle yoğrulan yurdumuzu çaresiz bırakmayan, millettten aldığı güç ve yetkiyle şanlı Türk Bayrağı'nı sonsuza dek dalgalandıracağına inandığımız kahraman Mehmetçik'imize, Özel Harekâtın kahraman yiğitlerine buradan selam olsun derim.

Sayın milletvekilleri, Türkiye bugün iç ve dış güvenlik sorunlarının her geçen gün ağırlaştığı, komşu ülkelerde yaşanan vahim gelişmelerin millî güvenliğimiz üzerindeki olumsuz etkilerinin yeni boyutlar kazandığı ve etrafımızdaki husumet çemberinin giderek daraldığı karanlık bir dönemden geçmektedir. İçinde bulunduğumuz coğrafya etnik ve mezhep ayrılıkları temelinde husumetlerin körüklendiği, iç savaşların yaşandığı, kanlı terör örgütlerinin at oynattığı, ülkelerin toprak bütünlüklerinin parçalandığı, siyasi yapıların yıkıldığı, ayrışma, bölünme ve çatışma dinamiklerinin harekete geçtiği ve her alanda istikrarsızlığın hüküm sürdüğü sorunlu bir coğrafyadır.

İç savaş şartlarının yaşandığı iki sınır komşumuz Irak ve Suriye'deki gelişmeler Türkiye'yi çok ciddi millî güvenlik tehditleri ve tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Bugün karşımızdaki tablo her yönüyle endişe vericidir. Bugün, Türkiye bir terör sarmalı içine alınmıştır. Tarihin en kanlı üç terör örgütü PKK/PYD-IŞİD ve FETÖ'nün çok yönlü saldırısı altındadır. PKK'nın terör saldırıları tırmanmıştır. IŞİD, Türkiye'nin içinde de terör eylemi yapma potansiyelini kazanmıştır. FETÖ, devlet ve toplum hayatımızı habis bir kanser uru gibi sarmıştır. Bu üç melanet odağına karşı içeride ve dışarıda amansız bir mücadele yürütülmektedir. Türkiye'nin varlığını ve geleceğini hedef alan tehdit ve tehlikeler karşısında herkesin Türkiye'nin bir beka sorunuyla karşı karşıya olduğunun bilinciyle hareket etmesi millî bir zorunluluk olarak görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Irak ve Suriye'de yaşanan gelişmelerin Türkiye'nin millî güvenliği için oluşturduğu tehlike, tehdit ve riskler şu 3 ana başlık altında ele alınmalıdır: Birincisi, Irak ve Suriye kökenlidir. İkincisi, bu iki komşu ülke topraklarında Türkiye'ye düşman yeni siyasi oluşumlardır. Üçüncüsü de Irak ve Suriye'deki Türkmen kardeşlerimizin varlığı ve geleceğini tehdit eden gelişmelerdir.

Önce Irak'ı ele almak gerekirse, PKK terör örgütü Kuzey Irak'ı Türkiye'ye karşı bir saldırı üssü olarak kullanmayı sürdürmektedir. PKK, Barzani'nin sayesinde Kuzey Irak'ta serbestçe at oynatmaktadır. Bununla da yetinmeyen terör örgütü, Irak'taki varlığını Barzani'nin bölgesinin dışına yaymaya başlamıştır. Önce Musul'un batısında, Irak-Suriye sınırındaki Sincar bölgesine yerleşmiştir; Kerkük, Musul ve civarındaki Türkmen yerleşim birimlerine de sızma çabası içine girmektedir. Burada karakollar açmakta, paçavalarını dalgalandırmaktadır. Sincar bölgesi maalesef ikinci Kandil olma yolundadır. Iraklı Türkmenler, Kerkük, Musul, Telafer ve Tuzhurmatu'da PKK tehdidine açık hâle gelmişlerdir.

Irak'ta PKK terör tabanının tedricen genişletilmesinde Barzani'nin yanı sıra, Irak Merkezi Hükûmeti ve Şii milisler de terör örgütüne yardımcı olmaktadır. Barzani'nin Kuzey Irak'ta bağımsız bir Kürt devleti kurma aşamasına gelmesi Türkiye için olduğu kadar bölgede güvenlik ve istikrar için de ciddi bir tehdittir. Barzani'nin nihai amacı, Irak, Suriye, İran ve Türkiye'yi içine alacak dört parçalı büyük kürdistanıdır. İlk adım Irak'ta atılacak, sonra sıra Suriye'nin kuzeyinde, PKK'nın maşası PYD'nin otonom bölgesine gelecektir, bundan sonra da istikrarsızlaştırılmış Türkiye'nin güneydoğusuna göz dikilecektir. Amaçları budur, planları budur, yol haritaları budur. Bu gerçeği artık herkes görmeli, Barzani'nin gerçek emellerini çok iyi anlamalıdır. Barzani, bağımsız devlet yolunda adım adım ilerlemekle kalmamış, 2003 yılından beri kuzeydeki otonom bölgesinin sınırlarını sistemli çabalarla genişletmiştir. Bugün geldiğimiz noktada, Irak Anayasası'na göre 40 bin kilometrekare olan Barzani bölgesi, 71 bin kilometrekareye çıkmıştır. Tekrar ediyorum: Irak Anayasası'na göre 40 bin kilometrekare olan Barzani bölgesi, 71 bin kilometrekareye çıkmıştır.

Önce Kerkük'ü ele geçirmiş, bu tarihten Türkmen şehrinin nüfus yapısını değiştirmiş, buraya dışarıdan Kürt nüfus iskân etmiştir. Açıkça söylemek gerekirse Kerkük'e zoraki el koymuştur. Bununla da kalmamış, Musul'un bazı ilçelerini de Kürt bölgesine katmıştır. Şimdiki amacı da Musul IŞİD'den temizlendikten sonra şehri ikiye bölmek ve Musul'un Dicle Nehri'nin doğusunda kalan bölümünü Kürt bölgesinin içine almaktır.

Barzani'nin değişmeyen stratejik hedefi, Kerkük'ün başkent olacağı Irak bağımsız Kürt devletini kurmaktır. Bunun için siyasi konjonktürün tüm unsurlarıyla oluşmasını beklemektedir. Geçtiğimiz hafta Barzani'nin sözcülerinin bağımsız devlet kurulması konusunda Irak Merkezi Hükûmetiyle resmî görüşmelerin başladığını açıklaması herkes için, özellikle Türkiye Cumhuriyeti için uyarıcı olmalıdır.

Bu gerçekler ortadayken Türkiye'nin Barzani'yi Irak'ta tek meşru muhatap olarak görmesi, bu peşmerge reisini melun emellerine adım adım hayata geçirmekte maalesef cesaretlendirmiştir. Hükûmetin Barzani'nin Türkiye'de resmî temsilcilik açma talebini olumlu karşıladığı yolunda medyada yer alan haberler bu bakımdan endişe verici olmuş, Türk milletini fazlasıyla üzmüştür.

Iraklı Türkmenler bugün çaresiz ve ümitsiz bir şekilde yaşam savaşı vermektedirler. Savunmasız Türkmenler, Barzani'nin yanı sıra, PKK'nın, İran yanlısı Şii milislerin ve IŞİD'in baskısı, zulüm ve tehdidi altındadırlar. Bağdat Hükûmeti, Türkmenleri yok saymaktadır. Yurtlarından zorla sürülmüşler, ezilmişler ve katliamlara uğramışlardır. Güvenli bir bölgeleri yoktur. Organize bir savunma güçleri de bulunmamaktadır. Türkmen coğrafyası parçalanmış, Türkiye'yle bağları kopmuştur. Türkmenler arasında Sünni-Şii bölünmesi derinleşmiş, içlerinde çatışma riski artmıştır.

Yalnız bırakılan, kendi kaderlerine terk edilen Türkmenlerin millî varlığı, millî kimliği ve güvenliği ölümcül bir tehdit altındadır. Tek güvenceleri Türkiye ve büyük Türk milletidir ancak ne yazık ki Türkiye'nin de tutarlı, etkili ve kapsamlı bir Türkmen politikası yoktur. Irak'ta bu vahim gelişmeler yaşanırken Türkiye'nin bu komşu ülkedeki siyasi-askerî denklemden dışlanmak istediği de görülmektedir. Türkiye'nin Bağdat Hükûmetiyle ilişkileri kopma noktasına gelmiştir. İran, bölgedeki

nüfuzunu ciddi bir biçimde artırmıştır. Musul operasyonu ve Başika kampı krizleri, Türkiye'ye karşı oluşan cephenin göstergeleri olmuştur. Türkiye, Musul operasyonundan dışlanmış. Başika krizi şimdilik soğumaya bırakılmış ancak sorun kalıcı bir çözüme kavuşturulamamıştır.

Musul ve mücavir bölgelerin IŞİD'den temizlenmesi sonrası mezhep çatışmaları çok ciddi bir risk olarak karşımızdadır. Bundan en çok zarar göreceği olan da Şii milislerin tehdidi altında olan Musul, Telafer ve Tuzhurmatu'daki Türkmen kardeşlerimiz olacaktır. Irak Hükümetinin, İran yanlısı Haşdi Şabi milislerini, Irak Silahlı Kuvvetleri'nin resmî bir parçası olarak kabul etme kararı, bu konuda endişeleri artıran bir unsurdur.

Türkiye'nin bu konudaki endişe ve hassasiyetleri başlıca şu noktalarda toplanmaktadır: Musul demografik yapısının değiştirilmemesi; Şii milislerin Sünnilere karşı kıyım girişiminin önlenerek mezhep çatışmasının önünün kesilmesi; Musul'dan başlayarak batıya doğru, Irak, Suriye sınırına kadar olan bölgede Irak nüfusunda bir Şii kuşağı, koridoru oluşturulmaması; PKK'nın, en batıdaki Sincar'dan Musul'a doğru nüfuz bölgesini genişletmesinin önlenmesi; IŞİD sonrası Musul'un yönetiminin bölge halkına bırakılması; özellikle Telafer'deki Türkmenler arasında bir çatışma ortamının ortaya çıkmasına mâni olunması; bu bölgedeki Sünni Türkmenlerin Şii milisler tarafından katledilmesinin, göçe zorlanmasının önlenmesi. Bugün sahadaki fiilî durum, siyasi-askerî denklem esas alınırca Türkiye'nin bu hedeflerden uzakta olduğu görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin Suriye politikasında iç savaşın başlaması sonrası çok ciddi değerlendirme hataları yapılmıştır. Yığınla yapılan bu hatalar Türkiye'ye terör olarak dönmüş, iç ve dış güvenlik sorunları olarak dönmüş, mülteci akını olarak dönmüş, uluslararası camiada imaj ve itibar kaybı olarak dönmüş, Türkiye'nin Batılı ülkeler ve Rusya'yla ilişkilerinde yeni gerginlik unsurları olarak dönmüş, iç bölünme ve kutuplaşma olarak dönmüştür. Türkiye çok ama çok ağır bedeller ödemiştir.

Bugün gelinen noktada Suriye'deki gelişmeler de her yönüyle endişe verici bir seyir izlemektedir. Suriye'den kaynaklanan IŞİD ve PKK terör tehdidi Türkiye için çok ciddi bir millî güvenlik sorunudur. PKK Kuzey Irak'tan sonra Suriye sınırımızın güneyine de maalesef yerleşmiştir. PKK'nın Suriye kolu PYD/YPG'nin sınır bölgesinde üç kantonuyla Türkiye'ye ikinci saldırı cephesi açılmıştır. Terör örgütü bu kantonları birleştirip kesintisiz terör koridoru oluşturma hedefinden maalesef vazgeçmemiştir. Bu üç kanton ileride Suriye bağımsız Kürt devletine dönüştürülecektir, plan budur.

PKK ve PYD Suriye'de Amerika'nın IŞİD'e karşı stratejik ortağı ve kara gücü hâline gelmiştir. Amerika PYD'yi terör örgütü olarak görmemektedir. Başta Amerika olmak üzere Batılı ülkeler PYD'ye silah ve lojistik desteği vermeyi sürdürmektedir. PKK ve PYD bu şekilde uluslararası meşruiyet kazanma yolunda ciddi bir mesafe almıştır. Burada hemen araya bir anekdot, bir fıkra sokayım: Temel uçağa binmiş, bakmış, İngiliz, Alman, Fransız, Amerikalı, Rus, "Ya, kardeşim, bu ne, her fıkrada karşıma çıkıyorsunuz." demiş. Şimdi, bu İngilizler, Amerikalılar, Avrupa Birliği'nin temsilcileri ve Ruslar da maalesef fıkra olmasa da gerçek hayatta hep karşımızda, Türkiye'nin altına ne zaman dinamit koyulmak istenirse bunları bir arada görebiliyoruz, Suriye'de ve Irak'ta olan da bugün bu.

Türkiye'nin Özgür Suriye Ordusu unsurlarıyla başlattığı Fırat Kalkanı Askerî Harekâtı'yla IŞİD sınır bölgemizden sökülüp atılmıştır ancak askerî operasyon nihai hedefine henüz ulaşmamıştır. Operasyonun El Bab yönünde tıkandığı görülmektedir. Bunun başlıca nedenlerinin, Amerika'nın bu harekâta karşı mesafeli durması, Rusya'nın operasyona hava desteği konusunda isteksiz davranması ve Türkiye'den harekâtın Beşar Esad'ın devrilmesini amaçladığı yolundaki beyanları olduğu anlaşılmaktadır. Bu engelin aşılıp El Bab'ın IŞİD'den temizlenmesi sonrası Cerablus, El Bab, Azez, Mare hattında terörden arındırılmış 5 bin kilometrekarelik güvenli bölge oluşturulabilecek ve

PYD'nin üç kantonu güneyden birleştirmesi önlenmiş olacaktır. Türkiye'nin bundan sonra öncelikli amacı PYD'nin Fırat'ın doğusuna çekilmesini sağlamak olacaktır. Bunun için de Menbiç'in PYD'den temizlenmesi gerekecektir. Bu vesileyle tekrar Suriye topraklarında teröre karşı savaşıp 19 tane şehit veren kahraman askerlerimizin başarılarının duacıları olduğumu belirtmek isterim. Aziz şehitlerimize tekrar tekrar Allah'tan rahmet dilerim. Yüce Rabb'im hepsinden razı olsun.

Suriye iç savaşından en fazla zarar görenlerin başında Suriyeli Türkmenler gelmektedir. Türkmen kardeşlerimiz üçlü ateş kısıkaçı içine sıkışmıştır. Suriye rejim güçleri, IŞİD ve PKK-PYD teröristlerinin saldırıları altında yaşam savaşı vermektedirler. İran ve Hizbullah milislerinin desteklediği Esad güçleri, karadan ve havadan Türkmenleri vurmaktadırlar. Türkmenler Rus hava unsurlarının da hedefindedirler. Buradaki amaç, Türkiye sınırlarının güneyinden başlayarak Halep, Şam, Lazkiye hattını Türkmenlerden temizlemektir. PKK'nın ilan ettiği üç kantonda yaşayan Türkmenler de yurtlarından sürülmüşlerdir. Bölgenin demografik yapısı zorla değiştirilmiş, Türkmenlere karşı etnik temizlik boyutlarına ulaşan katliamlar yapılmıştır. IŞİD de işgal ettiği bölgelerdeki Türkmenlere kıyım yapmıştır. Suriye Türkmenleri kaderlerine terk edilmiştir. Türkiye gerektiği ölçüde, maalesef, yanlarında olamamıştır. Bugün Halep, Hama, Humus, Lazkiye ve Bayır Bucak Türkmenleri hayatta kalmak için son direniş içindedir. Türkiye, bütün imkânlarıyla Türkmenlerin yalnız olmadıklarını göstermelidir. İç savaş sonrası Suriye'de yeni bir siyasi mimari oluşturulacaktır. Bu kapsamda, Türkiye için hayati önem taşıyan konular, Kuzey Suriye'de otonom bir PKK bölgesi oluşturulmaması ve Türkmenlerin hak ve hukuklarının anayasal teminat altına alınmasıdır. Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması Türkiye için, bölgesel barış ve istikrar için hayati önem taşımaktadır. Suriye'de üniter siyasi yapıya dönüş imkânı kalmamış görünse de en azından ülkenin parçalanmaması için her çaba sarf edilmelidir. Suriye'deki siyasi mimarinin ileride bağımsız devletçiklere dönüşecek gevşek ve kaygan bir zeminde şekillenmemesi önemlidir. Bu kapsamda, Suriyeli Türkmenlerin yeni siyasi mimaride dışlanarak diğer etnik grupların insafına terk edilmemesi için Türkiye her imkânı kullanmak zorundadır. Türkmenlerin ikinci sınıf azınlık sayılması da düşünülemeyecektir. Yeni siyasi mimaride Türkmenlerin güvenliklerinin teminat altına alınmasını ve anayasal haklardan tam ve eşit olarak yararlanmalarını sağlamak Türkiye'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin öncelikli hedefi olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yakın coğrafyamızda yaşanan gelişmeler ve içinde bulunulan durum için yaptığımız ufuk turu, Türkiye'nin bir ateş çemberinden geçtiğini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin bu gelişmeler karşısında sessiz ve tepkisiz kalması, olayları akışına bırakması düşünülemeyecektir. Millî güvenliğimiz için gerekli her önleyici, caydırıcı ve zorlayıcı tedbiri almak ve bu konuda etkili bir stratejiyi uygulamaya koymak artık millî bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bu stratejinin üç temel ayağı olması gerekmektedir. Irak ve Suriye topraklarının Türkiye için güvenlik tehdidi oluşturmaktan çıkarılması birinci önceliğimiz olmalıdır. Türkiye, sınırlarımız ötesinde yuvalanan terör unsurlarının tasfiyesi için uluslararası hukuktan kaynaklanan bütün haklarını sonuna dek kullanmalıdır. Aynı şekilde, Irak ve Suriye sınır bölgemizde Türkiye'ye düşman terörist oluşumların önlenmesi de hayati önemdedir. Türkiye'nin toprak bütünlüğünü ve millî birliğini hedef alan bu tür oluşumlara karşı her tedbiri alma kararlılığımız hiçbir kuşkuyla yer verilmeyecek şekilde ortaya konulmalıdır.

Bu stratejinin üçüncü boyutu da Irak ve Suriye'deki Türkmenlerin millî varlıklarının, millî kimliklerinin, siyasi hak ve hukuklarının korunması için etkili bir Türkmen politikasının oluşturulmasıdır. Türkiye, Irak ve Suriye Türkmenlerinin hakkını, hukukunu ve varlığını korumak için hukuki, siyasi, ekonomik, kültürel, insani yardım ve askerî boyutları olan kapsamlı bir Türkmen politikası belirlemelidir. Mevcut şartların imkân verdiği ölçüde bu programın hayata geçirilmesinin adımlarının atılmaya başlanması gerekmektedir. Türkiye'nin bu amaçlar için fiilî askerî güç kullanımını

ve etkili yaptırımlar uygulamasını da içeren kapsamlı bir caydırıcılık stratejisi uygulaması bir beka sorunu hâline gelmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi, Hükümetin bu konuda geliştireceği stratejinin ve alacağı tedbirlerin sonuna kadar yanında ve arkasında olacaktır.

Milli Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı olması dileğiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Haberal.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına son olarak Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın konuşacaklar.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere huzurlarınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, daha önceleri 2 farklı bakanlık adı altında, yetkili kurumlarıyla hizmet veren Kültür ve Turizm Bakanlıkları 1 Ocak 1982’de yürürlüğe konulan bir kararla birleştirilmiştir. 24 Kasım 1989 tarih 354 ve 355 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle Kültür ve Turizm Bakanlıkları adıyla yeniden ayrılmış fakat 29 Nisan 2003 tarih ve 25093 sayılı Resmî Gazete yayımıyla belirtildiği üzere bu 2 bakanlık tekrar bir araya getirilmiştir.

Bu vesileyle, öncelikle 5 Aralık 2014’te kaybettiğimiz, Türk kültür hayatına büyük katkıları bulunan ve ilk Kültür Bakanlığımızı yapan Talat Sait Halman Hocamı rahmetle, minnetle anıyorum çünkü gerçekten, Türk kültürünü Batı’ya, Batı kültürünü de Türkiye’ye taşıyan çok özgün, çok güzel eserleri vardır. Bunlardan bir iki tanesini söylemek gerekirse; özellikle Yunus Emre ve Mevlâna şiirlerini, rubailerini Batı’ya çok güzel taşımış -kendi özgün yapıtlarının dışında- oradan da Shakespeare başta olmak üzere bir sürü Batılı klasikten bizim Türk edebiyatımıza, kültürümüze katkılarda bulunmuştur. Ruhü şad olsun.

Aslında, farklı bakanlıklar adı altında daha iyi faaliyet gösterebileceği gerçeğinden hareketle ama maalesef, bugünkü hâliyle kültür ve turizmin birleştirilmesiyle yine de birbirleriyle ilintili birtakım alanlarda geçişlerinin kolay olduğunu düşünmekteyiz. Bunu nasıl söyleyebiliriz? Çünkü, turizmin bugün artık tanımlandığı şekliyle, özellikle türlerini vurguladığımızda, gerçekten kültür turizminin de çok önemli bir yer aldığını, bir yer kapsadığını görmekteyiz. Bu açıdan, iyi bir eklemlenme yapılsa gerçekten, farklı ve amacına uygun bir Kültür ve Turizm Bakanlığı etkinliğinden söz edebiliriz.

Sayın milletvekilleri, insan yaratılışı gereği maddi ve manevi bir varlıktır yani insan, hem zihniyle düşünüp tasarlayıp muhakeme gücünü ortaya koyar ve bununla bilim ve teknolojiye katkıda bulunur hem de içsel özelliğiyle yani duygu ve hisleriyle de çok ölümsüz eserler üretir, kalp ile beyin arasında mutlaka bir bağlantı olur. Bu dengeyi iyi kurduğunuz zaman, gerçekten o zaman mükemmel bir varlık ve ürettiği şeylerin de çok yerinde olduğunu görürüz. Bunu niye söylüyorum? Sanatı, edebiyatı, kültürü sadece somut bilim ve teknolojiden ve bu teknolojinin ürünü olan birtakım yapılardan uzaklaştırmamak gerekir. İnsanın bütüncül yapısından hareketle üretimini de öyle görmek lazım. Dolayısıyla, bunu böyle düşündüğümüzde bir de bakıyoruz ki işte, Mustafa Kemal’in o veciz sözü anlam kazanıyor, yani “Sanatı olmayan milletlerin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”, insanı eksik söylemiş oluruz. Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Dolayısıyla, gerçekten bizim de kadim bir coğrafyada, iki bin yıllık devlet geleneğimiz içerisinde kuşaktan kuşağa aktardığımız kültürel bir dokumuz var. Yerelden alın ulusala, ulusaldan evrensele kadar götürün, en kalıcı olan, milletleri ayakta tutan birlik, beraberlik harcı sağlamaştır, hatta

diğer uluslarla ilişkisini kuran en önemli ayak kültür ayağıdır. Dolayısıyla, kültürel zenginliklerimiz olan eserlerin değerlendirilip korunarak kuşaktan kuşağa aktarılması nesiller arası kültürel dokunun korunmasına katkıda bulunacağı gibi, aynı zamanda turizm sektörünün de en kalıcı cazibe merkezi olmasına neden olur.

Sayın milletvekilleri, bugün Türkiye'nin kültür ve turizm bağlamında genel bir resmini ortaya koyduğumuzda maalesef, her iki anlamda da hak ettiği yerde olmadığını çok açık bir şekilde görmekteyiz. Bugün, sayısız medeniyete ev sahipliği yapmış ve son bin yıldır Türk-İslam medeniyetinin mührünü taşıyan ülkemizin tarihî ve kültürel değerleri büyük bir ilgisizlik ve ihmalkârlığa muhaptır. Ama, şunu unutmamak gerekir ki bir milletin varlığının somut belgeleri sadece tapu, sicil defterleri, nüfus kayıtları değil, aynı zamanda tarihî eserleridir, özellikle buradaki anıt mezarları ön plana çıkarmak gerekir. İşte, kültürel tapu senetlerimiz olan tarihî dokumuz “kazan kazan” sloganıyla oldukça pragmatist ve gayriinsani bir yaklaşıma heba edilmektedir. Bunun en önemli kanıtları arasında imar rantına kurban edilen İstanbul'un o tarihî, güzel silüetini gösterebiliriz. Ne oldu? Bugün itibarıyla baktığımızda, Allah korusun, çok kazanma merkezli bir imar anlayışına kurban edilen İstanbul maalesef, o tarihî mirasını tehlikeye atmaktadır. Bunu yetkili ağızlar da defalarca söylüyorlar. Bunu sadece silüet olarak algılamamak lazım, Allah korusun, aşırı gürültü ve görüntü kirliliğinden dolayı belki bu eserleri de yıpratıp bir sonraki kuşaklara aktarmakta zorluk çekebileceğiz.

Şimdi, efendim, bunun çok tipik diğer bir örneğini de vekili olduğum ilimden vermek istiyorum: Erzurum, gerçekten, tarihte bir kavşaktır; Doğu Roma yani Bizans'tan elimize geçtiği süreçte İlhanlı, Selçuklu, Osmanlı ve sonunda da Cumhuriyet'e tanıklık etmiş, tarihî belgeleri yüksek, tarihî anıtları yüksek bir kenttir ama maalesef, Erzurum'umuzun bugüne kadar o üç boyutlu, hem Selçuklu hem Osmanlı hem Cumhuriyet tarihine tanıklık eden yapısını maalesef korumakta zorlanıyoruz. Niye? Basit bir örnek vereyim: Bakın, tarihçiler çok iyi bilir “tabya” kavramı vardır; tabyalar, Erzurum'un özellikle 19'uncu yüzyılda çok kullanılan bir savunma mekanizmasıdır savaşlarda, tabya mantığıdır, yığma toprakla bir siper oluşturulur, Erzurum'da 21 tane vardır. Çünkü, Erzurum tarihi itibarıyla gözyaşına, işgale uğramış bir kenttir; özellikle, atalarımızın “93 Harbi” dediği, 1876-1877 Osmanlı-Rus Harbi sırasında büyük işgaller, büyük trajediler yaşamıştır. Onun savunması için 21'in üzerinde tabya yapılmıştır ama maalesef, biz, efendim, bir sportif etkinlik için, hiç unutmuyorum, 2009'da aldığımız 2011 Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunları için atlama kulelerini getirdik, şehrin merkezinde, şehrin tarihî kimliğini simgeleyen bir “Kiremitlik Tabyası” dediğimiz tabyayı yok ederek oraya atlama kulesi inşasına başladı.

Şimdi, tabya doğası gereği, yığma toprak olduğu için o milyonlarca ton betonu taşıyamadı ve inanın, milyon dolarlarla yapılan bu atlama kuleleri birkaç yıl sonra yıkıldı. Yeniden ihale edildi, ısrarla “Orada yapacağız.” dediler. Şimdi, o gün bu yetkiyi kullananların, gerçekten vicdanları rahat mı, merak ediyorum. Tekrar ısrarla oraya yaptılar, şehrin de ana kavşağı. Yani, atlama şeyi biraz anormal olsa şehrin ortasına düşecek, araç trafiğine karışacak bir yerde. İsrarla biz bunu söyledik: “Bakın, burası bir tabya, burasının tarihi, yüzyıllık, iki yüzyıllık bir geçmişi var; buraya değil başka yerlere yapalım, burayı da yeşertelim, ışıklandıralım, evlatlarımıza kuşaktan kuşağa aktaracağımız tarihî bir miras olsun.” Ama, maalesef, bunu yapamadık. Bu içlerimizi acıtan çok önemli bir hikâyledir.

Öte yandan, gerçekten Kültür ve Turizm Bakanlığı uhdesinde olan birtakım kurumlarla ilgili birkaç eksiği de ifade etmek istiyorum.

Bunlara baktığımızda en dikkat çekicisi, efendim, gezici kütüphanelerimiz çoğalıyor. Evet, teşekkür ediyoruz, gerçekten güzel bir etkinlik çünkü okuyan nesli yakalamadığımız sürece bu ülkenin kalkınmasına katkıda bulunamayız. Okumalıyız, Avrupa ortalamalarına... İşte, PISA sonuçlarından bahsetti bir arkadaşımız, gerçekten, bu sonuçları, eğri oturup doğru konuşacağız, şapkayı çıkarıp çok düşüneceğiz ve ciddi kararlar alacağız.

Bu gezici kütüphaneler çok iyi bir proje ama Sayın Bakanım, bize gelen bilgiler bu kütüphanelerle ilgili filo sayısı artmış ama şoför başta olmak üzere uzman eksikliğinden dolayı bazı illerde birtakım aksaklıklar olduğu haberleri geliyor.

Diğer bir sıkıntımız, yok olmaya yüz tutmuş eserlerin yanı sıra, kültürel kalibrasyonu yüksek yapıtların israfa kaçmadan, sade bir biçimde yeniden basımını istiyoruz. Gerçekten, bazen böyle, ifrat tefrit noktasında yönümüzü belirleyemiyoruz.

Şimdi, geçmişte, bizim çocukluğumuz, gençliğimizde çok güzel klasik, hem Batı eserleri hem de bizim kendi eserlerimiz “1000 Temel Eser”, “101 Temel Eser”, “Klasikler” diye çok güzel yayımlanır, biz de harçlıklarımızla gider o kitapları alırdık. Sadeydi ama büyük kitaplardı. Yani geçen bahsettiğim gibi, Ali Emîrî'nin elindeki o dağınık kitap gibi ama anlamı, manası, değeri çok büyük. Süslü müslü değil, ifrat tefrite kaçmayalım, israf etmeyelim. Ne yapıyoruz biz? Kültür Bakanlığı bünyesinde bir tane -bir divan ya da bir klasik- kitap basıyoruz, öyle bir basım ki altın yaldızlı, ağır, taşınması bile zor yani insan içini açıp bakmaya bile fırsat bulamıyor, kapağından çıkaramıyoruz ki öyle şaşaalı bir şekilde basılmış. Ne olur, burada sade olalım, amacına uygun yapalım. Amaç burada sadece ne? Ne kadar çok kitleye, ne kadar çok insana, ne kadar çok değerli kitabı, kültürel değerlerimizi aktarabiliriz? Bence hedef bu olmalı. Bunun yapılmasında yarar var, yapılıyorsa da çoğaltılmasında yarar var diye düşünüyorum.

Efendim, diğer önemli bir sıkıntı, yine Bakanlık bünyesinde bazı klasiklerin çevirileri yapılıyor, hatta bazı kurumların tanıtıcı broşürlerinde de aynı hataları görüyoruz. Çeviriler çok bozuk, çok hatalı. Biz bir taraftan kendimizi ifade etmeye, tanıtmaya, çalışırken, kültürümüzü, değerlerimizi bir yerlere taşımaya çalışırken bunu yanlış ifade ediyoruz. İnanın, somut bir örnek istiyorsanız, Yunus Emre Vakfımız var; hiç unutmuyorum, bir yurt dışı seyahatim sırasında Türkçe-İngilizce bir kataloğunu açtım, içler acısıydı. Türkçesi ile İngilizcesi birbirinden o kadar uzaktı ki buna da üzüldüm. Dolayısıyla, bunun da işin ehline verilerek uzmanlar tarafından yapılmasında yarar var kanısındayım.

Efendim, diğer önemli bir sorun, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı teşkilat kanunu altı yıl önce çıkarılmış ama 3 bölge müdürlüğü tahsis edilmiş: İstanbul, Konya ve Ankara. Şimdi, web sayfasına giriyorum Bakanlığın, Konya'daki yerin Konya adresi var, İstanbul'daki şube müdürlüğünün, bölge müdürlüğünün adresi -İstanbul- var, hatta 2 adresli, ama Ankara Bölge Müdürlüğünün adresi yok. Sonradan bir baktık ki Ankara'daki bölge müdürlüğü henüz faaliyete geçmemiş, adresi de yok, geçici olarak İstanbul'a yönlendirilmiş. Bunun bir an önce halledilmesi lazım. Gerçekten, bu büyük bir eksiklik.

Bunlarla beraber, müzelerdeki yazma eserler de evet, bu, sanıyorum programa alınmış ama hızlandırılсын, bir an önce Başkanlık çatısı altında toplansın bu yazma eserler. Yoksa, bu konuda birçok insanın çok acil, günün dahi çok önemli olduğu bir çalışmasını engelleyecek durumda.

Efendim, diğer önemli bir sıkıntı, ilginç bir şey: Bu Meclis bombalandı, bir sürü sıkıntılar yaşadı ama hâlâ, Allah'a şükür faaliyettediriz. Yani, bir yanımız toz duman, bir yanımız yine faaliyette bir şekilde. Şu koridoru geçerken gerçekten, bazen zannediyorum ki buzullardan geçiyorum, bazen de Ekvator'dan geçtiğimi zannediyorum yani böyle şartlarda biz çalışıyoruz ama Yazma Eserler portalına bakıyorum internet üzerinden, kapalı ve şöyle bir not var: “Size daha iyi hizmet vermek için bir

sürelğine hizmet dışıyız.” Bu sabah tekrar kontrol ettim ki mahcup olmayayım sizlere. Ya, böyle bir şey olabilir mi Allah aşkına? Yani, biraz önce rakamlar söylendi. Bir belediyenin dahi web sayfasına 500 binli, milyonlu rakamlar tahsis edilirken bu kadar ciddi bir Bakanlığın portalının bir an önce, bir gecede dahi halledilip bilim insanların hizmetine sunulması gerekir diye düşünüyorum.

Efendim, öte yandan, tabii, bunları söylüyoruz, bunları bekliyoruz ama bir de Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesine bakıyorum ki heyhat; biz uçmuşuz, büyük bir devletiz, paramız çok, eğitime en büyük katkısı ayırmışız ama Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesi genel bütçenin yüzde 1’i değil, yüzde 0,55’i yani yarım bir bütçesi var ve 2 büyük bakanlığın birleşmesiyle çok büyük hizmet ağı -vizyonuna, misyonuna bakıyorum- çok önemli bir hizmet misyonu olan bir Bakanlığın bütçesi devde kulak. Bu bütçenin de inanın, cari bütçesi yüzde 75, yatırımlar sadece yüzde 25 civarında. Allah yardımcınız olsun. Yani, yüzde 25’lik yatırım bütçesiyle ne yapacaksınız, neleri yapacağız? Yani, Bozüyük kazalarıyla ortaya çıkan 5 bin yıllık bir varlığımızın ispatı, tespiti noktasında hangi kültürel etkinliğe ne çare olacağız ben de merak ediyorum.

Sayın milletvekilleri, yerelden başlayan ve millî bir kültüre, oradan da uluslararası bir boyuta taşınan zengin kültürümüze sahip çıkmamız lazım fakat tabii, bunu turizm ayağıyla da çok iyi yapmak zorundayız. Evet, turizm ayağı da çok önemli. Nasıl yapacağız? Bu değerlere sahip çıkarak yapacağız. İnanın, plajlarımız, otellerimiz, lüks taşımacılığımız falan bunlar zamanla belki turizmin nedeni olmaktan çıkacak ama bir şey kalıcı olacak, kültürel mirasımız, kültürel değerlerimiz her zaman insanlar için cazibe merkezi olup sürekli turizmi geçerli kılacak varlıklarımızdır.

Bunları söylerken tabii turizme de bir iki şeyle değinmek istiyorum. Gerçekten, geçen yıl turizm adına karanlık bir yıldır, bunu hepimiz biliyorsunuz çünkü turizmi etkileyen sadece yatırım ayakları, teşvikler, otellerin kalitesi, mekânların güzelliği, ulaşım değil, aynı zamanda turizmin, aynen 2016’da bizim yaşadığımız gibi, en çok etkilendiği, ilintilendiği olaylardan bir tanesi de ülkenin iç huzuru. Turist öncelikle gittiği ülkede bir güvenlik sorunu olmamasına dikkat eder. Maalesef, biz, biliyorsunuz, birkaç ay içerisinde patlayan sadece 3 bombayla Ankara’da 200’ün üzerinde insanımızı kaybettik. Şimdi, böyle bir süreçte turist beklemenin çok da fazla ehemmiyeti yok. Yani, iç güvenliğin çok iyi olması lazım, şu terör belasının bir an önce halledilmesi lazım. Önce kendi güvenliğimiz, sonra bizim ev sahipliği yapacağımız yabancı konuklarımızın güvenliği.

Artı, ikinci bir önemli etken; biz elbette ki dünyadaki ülkelere biriyiz. Bakın, çok fazla böyle haddimizi aşarak efelenmelere, böyle hakaretlere götürecek dış politika girişimlerinde bulunmamalıyız çünkü bu ne oluyor biliyor musunuz? Bireysel olarak dostluk kuruyorsunuz ama bu, ülke politikaları arasındaki karşılıklı çatışmaya dönüşünce bireyleri de dolaylı olarak etkiliyor. Bunun en somut delili ne? Güney illerimiz çok iyi bilir, turizm illerimiz ağırlıklı olarak Alman ve Rus turistlere ev sahipliği yapmaktadır ama 2016’daki rakamlara baktığımızda yüzde 80’lerin üzerinde bir kaybımız var. Yazıktır, günahtır, millî servet yani bu çok önemli bir ayağımız. Üstelik, bu arada dövizde de çok ihtiyacımız var ya, bugünlerde çok güncel bir mesele. Zaten dövizin doğrudan geldiği en önemli ayak da turizm ama biz ayağımıza sıkmayacağız bu konuda. Onun için, iç ve dış siyasette dengeleri koruyarak adımlarımızı sağlıklı bir şekilde atalım ki bu sektör de çok fazla etkilenmesin, elimizde kalan sağlam birkaç sektörden bir tanesi. Efendim, çünkü bu sektör tek başına turistlerin gelip, sadece yiyip, içip, dinlenip para bıraktığı bir sektör değil; çok boyutlu, birbirleriyle ilintili birçok sektörü var. Turistik bölgemizde tarım da bundan etkileniyor, hayvancılık da bundan etkileniyor, inanın esnaf da bundan etkileniyor, sanayici de bundan etkileniyor. Dolayısıyla, böyle çok çarpanları olan bir sektörü çok dikkatli bir şekilde korumalıyız.

Efendim, öte yandan bakın ne yapmalıyız? Çok şikâyet ettik burada. Sayın Başkanımıza yapılan o saygısız muameleyi arkadaşlar gibi ben de buradan telin ediyorum. Alman yetkililerinin davranışı kabul edilebilir bir davranış değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Ama, bu ilk değil.

Bakın, kendimizi iyi anlatmalıyız. Tanıtım bütçelerini iyi ayarlayıp sağlıklı yapmalıyız. Bir oryantalistin çok güzel bir ifadesi var, diyor ki: “Kütüphanelerce, ciltlerce, dolu kitabımız olacağına bir tane adam akıllı filminiz olsun, bir belgeseliniz olsun ondan daha büyük etkiyi yaratırsınız.” Maalesef, biz bu konuda çok eksikiz.

Bakın, “Pearl Harbor” diye bir film çevrildi Amerika’da, bir askerî film, aslında yenilgiyi ifade eden bir film ama yenilgiden bir kahramanlık öyküsü çıkardılar ve 6’ncı filonun üzerinde de tanıtım kokteylini yaptılar, 300 bin dolar maliyetli. Hangisini sayayım? Biz hiçbir zaman mitolojik figürlerimizi bilmeyiz. “Bir Türk kadın kahraman karakteri var mı?” diye sorsak çocuklarımıza, hiç kimse tanımıyor ama Zeyna’yı çok iyi tanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) - Ergenekon’u bilmiyor ama maalesef, Örumcek Adam’dan süper adama, karınca adama, böcek adama, hepsini biliyor diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak olan konuşmaları dinleyeceğiz.

İlk olarak Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçinkaya konuşacak.

Buyurun Sayın Yalçinkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine parti grubumuzun görüş ve önerilerini paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, vatanımızın bölünmez bütünlüğü için canını ortaya koyan tüm aziz şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize acil şifalar, ülkemizin huzuru ve güvenliği için gece gündüz demeden kahramanca görev yapan tüm güvenlik güçlerimize görevlerinde başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün İnsan Hakları Günü. İnsanların özgür, onurlu, adil ve eşit bir şekilde yaşadığı bir Türkiye ve dünya özlemiyle İnsan Hakları Günü’nüzü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, ülke olarak cumhuriyet tarihimizin en zor, en belirsiz, en yalnız, en güvensiz, en karanlık ve en zorlu döneminden geçiyoruz. Demokraside, özgürlüklerde, yargıda, güvenlikte ve istihbaratta büyük tahribatlar yaşıyor, ekonomimiz alarm veriyor, yapısal sorunlarımız her geçen gün daha da derinleşiyor. AKP’nin tek başına iktidar olduğu son on beş yılda, içeride ve dışarıda uygulanan yanlış, tutarsız, basiretsiz ve dirayetsiz politikalar yüzünden ülkemiz ve halkımız ağır bedeller ödüyor. AKP Hükümeti, 2002 yılında sıfır noktasına gelmiş olan terörü yeniden ayağa kaldırmıştır. Terör örgütlerine can verilmiş, yeniden palazlanmalarına göz yumulmuştur. Türkiye’nin başındaki PKK belası yetmezmiş gibi, IŞİD, FETÖ ve daha adını bile bilmediğimiz birçok terör örgütü ülkemizin başına bela edilmiştir. Dünyada terör örgütlerinin en çok hedef aldığı ülke Türkiye olmuştur. İktidarın hem iç hem dış politikada yaptığı sayısız yanlışlıklar Türkiye’yi Orta Doğu’nun tipik bir korku ülkesi hâline getirmiştir. İçeride yurttaşlar, dışarıda komşular “Ne olacak bu ülkenin hâli? diyerek

endişelerini, kaygılarını dile getirmektedir. İnsanlar korkuyorlar, korkmakta da haklılar çünkü ülkenin de halkın da güvenliği artık Allah'a kalmıştır. Bunu sadece ben söylemiyorum, geçtiğimiz günlerde Kültür Bakanı Sayın Nabi Avcı şöyle dedi: “Memleket sıkıntıda, dua bekliyorum.” Birkaç gün önce Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek’in de benzer bir açıklaması oldu, “Türkiye Birinci Dünya Savaşı’ndan sonraki en zor günlerini yaşıyor.” Ülkemizi Birinci Dünya Savaşı’ndan sonraki en zor günlerini yaşamasının içine kim soktu, hangi politikalar buna neden oldu? Ne oldu da ülkemiz duaya muhtaç bir ülke hâline geldi?

Değerli arkadaşlar, şapkanızı önünüze koyun ve düşünün: Biz bugüne kadar ne dedik, ne yaptık ve sonuçları ne oldu, bu noktaya nasıl geldik, geldiğimiz yolun taşları kimler tarafından nasıl döşendi? Bu gerçekçi muhasebeyi artık yapmanız gerekiyor.

Sayın Bakan, ne yazık ki geçen on beş yılda terörle mücadelede günü kurtarma hesabı içinde kaldınız, cesur ve kararlı bir hareket tarzını ortaya koyamadınız. Bu tutumunuz terörle mücadelede çok büyük zafiyetlere yol açtı ve kaybeden ülkemiz oldu. Vatandaşlarımıza hep yeni bir şeyler yapılmış, her seferinde bu işin üstesinden gelinecekmış gibi bir umutla değişik isimler altında terör konsepti sundunuz ama geldiğimiz noktada hiçbir şey değişmedi, işler daha kötüye gitti. Terör bugün kontrol edilemez bir noktaya ulaştı. Sadece son bir yılda teröre verdiğimiz şehit sayısı bine yaklaştı, şehirlerde patlayan bombalarla yüzlerce sivil vatandaşımız hayatını kaybetti, yüzlercesi yaralandı. Yitirdiğimiz her bir vatandaşımızın üzerinde yanlış politikalarımızın izi vardır, sorumluluğu vardır, vebali vardır. Sadece ben bilirim diyerek siyasi ikbal ve hırs uğruna attığımız her adımın sonunda ülke olarak yeni bir felaketle karşılaştık. Bugün de ocaklar sönmeye devam ediyor. Gelen her şehit haberinde tarifi olmayan acılar çekiyoruz. Şehit ana babalarının feryatları kulaklarımızdan gitmiyor. Babasının tabutuna sarılıp arkasından ağlayan çocukların, eşlerin görüntüleri hepimizin yüreğini dağlıyor. Bütün bu olayların temel sorumlusunun kim olduğunu milletimiz çok iyi biliyor ama artık yeter.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz tarihimize önemli bir özelliği kazandırdı, siyasi uzlaşmanın kapısını araladı. Biz bu uzlaşma kültürünü ileriye taşıyabilirsek çocuklarımıza çok daha güzel bir Türkiye’yi hep birlikte bırakabileceğiz. O hâlde, bizlerin tarihsel bir sorumluluğu var. Artık, şehit cenazelerine katılmanın, üzülmenin, taziye bildirmenin dışında bir şeyler yapmalıyız. Türkiye’nin kalbinde Gazi Meclisimizde çözüm merkezi olarak inisiyatif almalıyız. Cumhuriyet Halk Partisi olarak buna hazırız; terörün bitmesi için her konuda destek vermeye hazırız, adım atmaya hazırız, taşın altına elimizi koymaya hazırız. (CHP sıralarından alkışlar) Yeter ki siz samimi olun, içten olun. Türkiye bu süreçte akılla, ferasetle, tarihî birikimiyle, devlet kültürüyle aşacak yetkinliğe sahiptir.

Sayın Bakan, sizden önceki İçişleri Bakanı Sayın Efkân Ala “81 ilin emniyet müdürünün 74’ü FETÖ’cü, 7 bin istihbaratçının 6.500’ü FETÖ’cü, İstihbarat Daire Başkanlarının tamamı FETÖ’cü.” dedi. Yine siz, Emniyet ve Jandarma dâhil, Bakanlığımızdan 21.929 personelin ihraç edildiğini açıkladınız. Daha iki gün önce, Van ziyaretinizde 400 mülki idare amirinin görevden alındığını yine siz söylediniz. Sizin ve Sayın Ala’nın açıklamalarını üst üste koyduğumuzda iktidarımızın ülkemizi ne hâlde getirdiğinin fotoğrafı daha net olarak ortaya çıkmaktadır.

Sayın Bakan, unutmamak gerekir ki “devlet memurluğu” kavramı millî bir görevdir, bu kavram devletimizin bekası ve geleceği için son derece önemlidir. 15 Temmuz bu gerçeği bize bir kez daha göstermiştir. İktidarımızın yıllar boyu devlet kurumlarının içine doldurduğu tarikatlar, cemaatler devletimizi ele geçirmeye çalışmıştır. Yarattığınız güç kavgası ülkemizde bir darbe girişimini yaşatmıştır.

Sayın Bakan, şimdi soruyorum: Türkiye, 15 Temmuz nasıl geldi? Bu yolun taşlarını kimler, nasıl döşedi? Bu hataları kimler yaptı? Devlet kurumlarına bu kişilerin atanmasına kimler aracılık yaptı, kimler referans oldu? Atama kararlarını kimler imzalattı? Kürsüye çıkın ve bu soruların cevaplarını millete verin. (CHP sıralarından alkışlar) Çıkın, ülkemizin geleceğini karartacak bu hataların, bu yanlışlıkların bir daha asla yapılmayacağını güvencesini bu halka verin. Allah aşkına, artık tüm bu olup bitenlerden ders çıkarın, hata yapmayın, yanlış yapmayın ki evlatlarımız ölmesin, cumhuriyetimiz ve devletimizin kurumları tahrip olmasın, devletimizin bekasına zarar gelmesin; insanlarımız geleceğe güvenle ve umutla baksın.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci olarak Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere İçişleri Bakanlığı, kamu yönetiminde valiler, kaymakamlar ve emniyet müdürleriyle toplumsal güvenliğimizden sorumlu önemli bir bakanlıktır. İçişleri Bakanlığının bütün vatandaşlara adil, eşit ve tarafsız müdahalede bulunması önem arz etmektedir.

Değerli arkadaşlar, ancak, 15 Temmuz sonrasında ortaya çıkan olaylar, hem mülki idare hizmetlerinde görevli vali ve kaymakamların hem de Emniyet Genel Müdürlüğünün AKP tarafından FETÖ terör örgütüne teslim edildiğini açıkça göstermektedir. Bunu, eski İçleri Bakanı, zamanın Bakanı Sayın Efkan Ala 81 il emniyet müdürünün 74'ünün FETÖ'cü olduğunu kendisi itiraf etmiştir. Değerli milletvekilleri, bu 74 il emniyet müdürünü Cumhuriyet Halk Partisi mi atadı, HDP mi atadı, MHP mi atadı acaba? Yıllardan beri, 2002'den beri bu FETÖ terör örgütünü bütün kurumlara yerleştiren kimdir? On dört yıldan beri bu ülkeyi yöneten kimdir? Onun hesabını vermek zorundasınız değerli arkadaşlar.

Tabii, buraya gelmeden önce İçişleri Bakanlığı bütçesinin üzerinde görüşürken 100-150'ye yakın vatandaş bana mail attı, "Sayın İçişleri Bakanına, '81 il valisi ve 81 il emniyet müdürünün kaç tanesi Alevi'dir? Kaç tanesi kadındır?' diye soru sorun." dediler; lütfen, bunun cevabını sizden istiyorum.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığı aynı zamanda da yerel yönetimlerden sorumlu bakanlıktır. Yani, yerel yönetimlerin yasası İçişleri Bakanlığından çıkıyor. Biliyorsunuz, 2013'te apar topar tüm Büyükşehir Belediyesi Yasası'nı çıkardılar. Bu yasayı çıkarırken... Sadece ve sadece Ankara Büyükşehir Belediyesinde Melih Gökçek'in seçimi kazanmasını garantilemek için apar topar hazırlanmış bir tüm şehir yasası var değerli arkadaşlar. Şimdi, ben buradan soruyorum Sayın İçişleri Bakanlığımıza: 30 tane il tüm büyükşehir belediyesi oldu. Örnek vereyim, Aydın'dan bir örnek vereyim size arkadaşlar: İl özel idareleri kapandı, onların personeli komple büyükşehir belediyelerine devredildi ama mülkleri, kaynakları, makine parkları, hiçbirini büyükşehir belediyelerine devredilmedi. Sadece kime devredildi biliyor musunuz? Sadece AKP'nin büyükşehir belediyesinin olduğu yerlerde verildi arkadaşlar. Ne MHP'ye verildi ne CHP'ye verildi ne de HDP'nin belediye başkanlarına verildi.

Değerli arkadaşlar, ülkede demokrasinin gelişmesi için, bize benzeyen bütün ülkeler yerel yönetimlere çok önem veriyorlar. Örnek diyelim: Bizim normalimizde 3.225 tane belediyemiz vardı, üzülecek söylüyorum, Büyükşehir Yasası'yla beraber 1.397'ye düşürdüler. Aynı zamanda, bütün beldeleri kapattılar. Baktığımız zaman, Fransa'da aşağı yukarı 57.600 belediye var, Almanya'ya baktığımız zaman 8.506 tane belediye var, İspanya'ya baktığımız zaman 8.117 tane belediye var.

Değerli arkadaşlar, bu Büyükşehir Yasası'nı çıkardıktan sonra ilçe belediyelerinin bütün yetkilerini aldılar. İlçe belediyesinin bir örneğini vereceğim size, Aydın'ın 17 ilçesi var, Çine -AKP'li milletvekili buradaysa Mustafa Ağabey, kendisi Çinelidir- ilçe Belediyesinin 2013'te merkez nüfusu 20.250, hizmet ettiği yüz ölçümü metrekare olarak 12 kilometrekare, mahallesi 6 ve bütçesi 18 milyon 385 bin lira; 2014'te büyükşehre geçtikten sonra nüfusu 50.241 oldu arkadaşlar, hizmet alanı 940 kilometrekare, mahallesi 72 oldu ama bütçesi 23 milyon oldu. Şimdi ben size soruyorum, hatta AKP'li belediye başkanlığı yapan milletvekillerine soruyorum, Sayın İçişleri Bakanına soruyorum: Sizin yük taşıma gücünüz 50 kilodur, üzerinize 1 ton yük bindirdiğinizde taşıma şansınız var mı? Yok. Şimdi size soruyorum arkadaşlar: 12 kilometrekareden 940 kilometrekareye yükselen bir belediye başkanı nasıl hizmet edecek? Gelirleri, su gelirleri gitti, imar yapma yetkisi yok, geliri düşüyor ama hacmi büyüyor, nüfusu 20 binden 50 bine çıkıyor ama bütçe –üzülecek söylüyorum- aynı bütçe. Şimdi size soruyorum... Acilen ve acilen tüm Büyükşehir Yasası'nı tekrar gündeme getirip yeniden düzenlememiz lazım; aksi takdirde, ilçe belediye başkanlarının hepsi üç dört yıl sonra iflas bayrağını çekecek.

Bu vesileyle hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü olarak Tunceli Milletvekili Sayın Gürsel Erol konuşacak.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Tunceli) – Sayın Başkanım, sayın milletvekili arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de geçmiş olsun dileklerimi sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Ben bundan önceki konuşmalarda da, bu kürsüde yaptığım konuşmalarda siyaseti karşıtlık ve gerilim üzerine yapan değil, daha çok siyaseti sorgulayan ve çözüm odaklı siyaset yapan birisi olarak kendimi tanımlamıştım ve ana muhalefet olarak kendimi iktidarın karşıtı değil; tam tersine, iktidarın alternatifi bir milletvekili olarak görüyorum. Bu anlamda, burada bugün yapacağım konuşma yalnızca süreci eleştirmek, tartışmak değil, öneri içerikli bir konuşma olacaktır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 15 Temmuz ülkemiz için de, Parlamentomuz için de bir dönüm noktasıdır. Eğer 15 Temmuz darbe girişimi sonuçlanmış olsaydı bugün bu Parlamentoda bulunan arkadaşlarımızın birçoğu şu anda ya cezaevindeydik ya da yakalandığımız yerde infaz edilmiştik. Yani aslında 26'ncı Dönem Parlamentoda bir kader arkadaşlığına şahit olduk, hepimiz bir kader arkadaşlığı dönemine denk geldik çünkü darbeye karşı birlikte direndik, darbeye karşı meydanlara birlikte çıktık, darbeye karşı Parlamentodaki 550 milletvekilinin grup başkanları ve genel başkanlarının ortak deklarasyonu ile birlikte tepki verildi. Eğer biz 15 Temmuz darbe girişiminin bittiğini düşünürsek, bundan sonra bu tür darbe girişimlerinin olmayacağını düşünürsek yanılırız. Bakın, 15 Temmuzdan

birkaç gün öncesine kadar kimse bu ülkede darbenin olacağına ihtimal vermezdi ve 15 Temmuzda hepimiz o günü yaşadık, yarın neyin olacağı da meçhuldür. Çünkü ne yazık ki devletimizin içerisinde tarih boyunca her zaman derin yapılanmalar olmuştur. Bunun adı 12 Eylül öncesi kontrgerilla, 12 Eylülde derin devlet, 2000’li yıllarda FETÖ terör örgütü; karşımıza çıkan tablo bu. Eğer bir derin yapılanmayı bir başka derin yapılanmayla bertaraf etmeyi düşünürsek, onun yerine birilerini koyarken taviz verirsek yarın aynı darbe tehditlerine açık oluruz çünkü bir devletin içindeki derin yapılanma belli bir süre sonra devletin gücünü kullanarak güçlendikten sonra o gücü ya kendisi için ya da kendi bakış açısıyla ilgili devleti şekillendirmek için kullanmıştır. Devletin yeniden yapılanması, devletin liyakatine göre ve laik cumhuriyete bağlı sadakatle yeniden bürokratik yapılanmaya devletin ihtiyacı vardır.

Değerli milletvekilleri, bu Parlamento -ülkeminin Parlamento tarihinde- ortak hareket ettiği zaman ulusal başarılar gerçekleştirmiştir. Buna örnek verecek olursam, 1973 yılında CHP ve MSP Hükûmeti. CHP ve MSP Hükûmeti 1974 yılındaki Kıbrıs Barış Harekâtı’nı elli iki günde bitirmiş ve Kıbrıs Barış Harekâtı bizim tarihimizde anlamlı şanlı bir tarih olmuştur. O günkü harekâtın başarıya kavuşmasının nedeni CHP ve MSP Hükûmetinin bu soruna ulusal bir sorun olarak bakıp ulusal değerler üzerinden birlikte hareket etmesidir.

Parlamentoda bazı arkadaşlarımıza geçmişte haksızlıklar yapıldı. Nedir bunlar? Mesela, türbanlı bir arkadaşımızın yemini engellenerek milletvekili yaptırılmadı ama Cumhuriyet Halk Partisinin, AKP’nin, MHP’nin ve HDP’nin olduğu bir Parlamentoda bu sorun çözüldü ve Türkiye’nin gündeminden türban sorunu kalktı. Buradan nereye gelmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ben, seçim bölgemde, Atatürkçü ve cumhuriyetçi çizgimle tanınan, HDP karşıtı ve PKK terör örgütü karşıtı kimliğimle tanınan bir siyasetçiyim, benim siyaset doğrum bu ama bir milletvekili kendi ilinde yaşanan sorunları bu kürsüde özgürce ifade edebilme düşüncesine ve hakkına sahip olmalıdır. Parlamentodaki bir milletvekilinin yargılanması doğaldır çünkü Anayasa’mız kamuda görev alan tüm görevlilerin suç işleyebileceği endişesi ve kuşkusuyla hepsinin nasıl yargılanacağını ifade etmiştir; Cumhurbaşkanından, bakanlarından, milletvekillerinden kamu görevlilerine kadar. Bir milletvekili suç işleyebilir mi görev süresi içerisinde, işleyebilir; suçla itham edilebilir mi, edilebilir ama bir milletvekilinin yargılanması ne kadar doğruysa tutuklu yargılanması da doğru değildir. Yine, kayyum atamaları. Bir belediye başkanı kamu düzenine aykırı davranış gösterebilir, bir belediye başkanı belediye başkanlık yetkilerini kötüye de kullanabilir; devlet, kamu otoritesini ve kamu düzenini korumak için belediye başkanını görevden de alabilir, yerine atama da yapabilir ama bunu, kamu yönetimini, kamu otoritesini sağlarken kamu hukukunu ve kamu özgürlüğünü de görmezden gelemez.

Değerli HDP’li milletvekilleri, size de seslenmek istiyorum. Çünkü, ben 7 Haziranda, 7 Haziran ile 1 Kasım seçimlerinde doğu ve güneydoğuda HDP’nin elinden milletvekilliğini alan tek Cumhuriyet Halk Partili milletvekiliyim. Sizin her ne kadar bölgede hendek operasyonlarını eleştirmeniz burada o kadar doğruysa ama sizin aynı şekilde o hendekler kazılırken orada tepki vermeniz, bu kürsüden de onları gündeme getirmeniz lazımdı. Yani, yalnızca hendek operasyonlarına tepki vermeniz sizin haklılığınızı doğurmaz. O hendeklerin orada kazıldığı süreçte de tepki verebilmeliydiniz, hem yerel tepki verebilmeliydiniz hem Parlamentoda gündeme getirebilmeliydiniz.

Kayyumlar... Aslında değerli milletvekilleri, kayyum atama kültürü HDP’nin Türkiye’ye getirdiği bir kültürdür. Çünkü, her belediyede seçilmiş belediye başkanının üstüne, atanmış bir eş başkan belediye başkanı atandı. Ben Tunceli’den örnek vereyim: Tunceli’de seçilmiş belediye başkanı kendi başkanlık makam odasında oturamadı, belediyenin başkanlık makam odasında...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – İftira atıyorsunuz.

GÜRSEL EROL (Devamla) -...eş başkan oturdu, özel kalemin yan tarafında bir toplantı odası vardı, o toplantı odası seçilmiş belediye başkanına makam odası olarak hazırlandı ve eş başkanlarından bir evrak havale edilmediği sürece belediye başkanı resmen o evrakları imzalayamazdı yani yetki eş başkandıydı.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Senin eş başkanlıktan anladığın bu mu?

GÜRSEL EROL (Devamla) - Benim Tunceli’de gördüğüm idari anlamda yönetim şekli bu.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Nerede gördün?

GÜRSEL EROL (Devamla) - Değerli arkadaşlar, eğer biz gücü kendimizle ilgili konjonktürel görürsek, siyasetin gücüne inanırsak; yargının bağımsızlığına, hukukun üstünlük ilkesine inanmazsak ve ülkemizde bunları egemen kılmazsak yarın her türlü tehditlere açık olabiliriz. Bakın, büyük devletler büyük kamu binalarıyla anılmazlar, büyük bütçeleriyle anılmazlar, silahlı kuvvetlerinin büyüklüğüyle anılmazlar. Büyük devletler, yurttaşlarına tanıdıkları özgürlükle, ülkelerinde uyguladıkları hukukla anılırlar. Bir örnek vereceğim, bugün güçlü olabilirsiniz siyaseten ama yarın kimin ne olacağı meçhuldür çünkü bu ülkede, bir gün önce hain olan bir gün sonra kahraman diye adlandırılabilir, bir gün önce kahraman olan bir gün sonra hain diye adlandırılabilir.

Size bir örnek vereceğim: 1980 askerî darbesini gerçekleştiren Kenan Evren’i Cumhurbaşkanlığı döneminde gittiği her ilde on binler karşıladı, adı meydanlara verildi, okullara verildi, caddelere verildi, Anayasa’sı yüzde 92,7 oy aldı ama Kenan Evren öldüğünde eğer resmî törenle gömülmeseydi tabutunu taşıyacak 4 tane sivil yoktu. Yani, bugün kahraman olanların yarın ne olacağı meçhuldür. Onun için diyorum ki: Konjontürel olarak siyasi güce değil, devletin varlığına, bağımsızlığına, üniter devlet yapımıza sadakate, laik cumhuriyete bağlılığa yönelik bir devlet düzeni içerisinde hepimizin görev yapması lazım.

Emniyet Genel Müdürlüğümüze gelince -sürem doldu, otuz saniye rica ediyorum Hüseyin Bey’den dolayı kalan-: Şu anda kabinenin en zor ve en riskli görevi Emniyet Genel Müdürlüğü ve Bakan olarak da İçişleri Bakanlığı. Benim önerilerim var: Bir, il emniyet müdürlerinin yaşının 60’tan 65’e çıkarılması, emniyet mensuplarının ek göstergesinin 3600 olması, doğu, güneydoğuda görev yapan polis memurlarına lojman ve sosyal konut yapılması, misafirhaneler yapılması. Özel Harekâta dışarıdan alımlar değil, kamuda görev yapan sözleşmeli er ve erbaşlardan sözleşmesi bitenler alınabilir, bitmeyenler yatay geçişle alınabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Devamla) – 2017 yılı bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, hepimize en içten dileklerle sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın hatip konuşmasında birçok defa partimizi itham altında bırakacak satışmalarda bulundu; ona ilişkin cevap hakkımızı istiyoruz İç Tüzük 69’a göre.

BAŞKAN – Sayın Demirel, Sayın Erol konuşmasında sizin parti olarak siyasetinize katılmamakla birlikte haklı olduğunuz yanları da vurgulayarak eleştirilerini ve önerilerini sundu.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – “Kayyumu HDP atadı.” dedi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Eleştirinin ötesine geçerek Başkan ifade etti.

BAŞKAN – Ne dedi mesela?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – HDP'nin hendek operasyonuna karşı bir tepki vermediğini ve bu tepkilerle HDP'nin hendek operasyonunu...

BAŞKAN – Tepki vermiş olduğunuzu söylemek istiyorsanız buyurun.

İki dakika...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Şimdi, bundan tutalım, belediyelerimize, belediye eş başkanlarına yaklaşımdan tutalım, HDP'li milletvekillerinin durumuna kadar; birçok şeyi ifade etti de ben siz dinlediniz diye...

BAŞKAN – İki dakika... İki dakika...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tamam.

Ayhan Bey konuşacak.

BAŞKAN – İki dakika Sayın Bilgen... (HDP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYHAN BILGEN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dersim'de siyaset yapanın, en azından, Dersim'de hendek olmadığı hâlde CHP'li meclis üyelerinin de devre dışı bırakılarak vali –özür diliyorum- atanmış vali yardımcısı tarafından yönetilmesini burada, kürsüde ifade etmesini beklendik.

Eş başkanlık sistemi özellikle Dersim'de siyaset yapan birisi tarafından bence gündem yapılmamalıydı çünkü eş başkanlık sistemi kadın-erkek eşitliğiyle ilgilidir ve eş başkanlar da seçimle gelir yani atanmış falan değildir. Öyle kayyum benzetmesini eş başkanlar için yapmak çok ciddi bir bilgi eksikliği olsa gerek. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Başka bir şey söylemek istemiyorum çünkü eş başkanlar meclis üyesidir, eş başkanlar da meclis üyesidir ama aralarındaki iş bölümüyle birisi başkan, birisi başkan yardımcısı gibi resmî olarak tanımadığımız için olur. Fakat daha vahim bir şey var bence, o da bu Parlamentoda ne yazık ki 3 partiden de milletvekilleriyle, milletvekillerinin yargılanmasıyla ilgili süreç başlatıldığı için galiba bazıları bu konudaki kendi ayıplarını örtmenin telaşı içerisinde. 2 parti bunu bütün grup olarak yaptılar, resmen de üstlendiler, sahiplendiler. CHP, Genel Başkan düzeyinde, referandumun ülkeyi kamplaşmaya götüreceği kaygısıyla “evet” oyu vereceğini resmî olarak söyledi ve bir grup milletvekili de “evet” oyu verdi ki besbellî, 367'nin üzerine bu çıktı.

Şimdi, galiba, bu, savunma psikolojisiyle burada dillendiriliyor ama eğer bu yönteme bir kere girerseniz, Suriye'deki Suriye fezlekesiyle ilgili ortaya çıkan tablo nasıl savunulamazsa bugün, aynı şekilde yarın bir gizli anlaşma gibi belki birkaç saat sonra Meclise sunulacak olan Anayasa konusu da referandumdan 367'nin üzerine çıksın diye aynı hassasiyeti gösterebilirsiniz, bunu da önümüzdeki saatlerde hep birlikte göreceğiz,

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Erol, sizi dinledim. Siz, eş başkanlık sistemini...

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Sataşmadan dolayı söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vereceğim size söz.

...eleştirmediniz sistem olarak, Tunceli'deki bir uygulamadan bahsettiniz. Dolayısıyla da size sataşmadan dolayı iki dakika söz veriyorum.

7.- *Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması*

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Değerli milletvekilleri, ben Tunceli Milletvekiliyim ve Tunceli Milletvekilinin benim yaptığım konuşmayı yapma cesareti göstermesi her babayığidin kârı değildir çünkü PKK tehdidine karşı açık bir kentte milletvekilliği yapan birisinizdir ve siyasi çizginizi Atatürkçü ve cumhuriyetçi olarak her yerde haykırmışsınızdır ve bu kimliğinizle bilinirsiniz.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi hiçbir zaman HDP'yle, daha doğrusu devletle veya AKP'yle açık veya üstü kapalı bir anlaşma yapmamıştır. Sizden önce, bizden önce konuşma yapan Sırrı Süreyya Önder kimin, hangi şartlarda ve koşullarda devletle anlaşma yaptığını ifade etmiştir. Ayrıca, 12 Eylül 2010 tarihinde referandum sonuçlarına bakarsanız Türkiye'de en yüksek oyun çıktığı beş il: Hakkâri, Siirt, Mardin, Diyarbakır yüzde 94'tür. Dün ittifak yapmış olabilirsiniz, yarın, gelecekte de ittifak yapmış olabilirsiniz, benim siyasi çizim ve düşüncem budur. Ben Dersim'de bir Dersimliyim ama bu Parlamentoda Tunceli Milletvekiliyim (CHP ve MHP sıralarından alkışlar) ve siyasi düşüncemi ben insanlara yaranmak için değil, Tunceli'deki insanların sorunlarını çözmek için kullanırım. Bir milletvekilinin görevi kendi bölgesinde yaşanan sorunları yalnızca seslendirmek değildir. Biz burada kendi ilimizden seçilmiş, Türkiye'yi temsil eden milletvekilleriyiz. Benim önceliğim, benim ilimin sorunlarını çözmek, ilimde yaşanan hukuksuzlukları gidermek, insanların çaresizliklerine çare olmak; tabii ki ben bir siyasi partinin milletvekili olarak önümüzdeki dönemde bu ülkeye iktidar olmak için mücadele eden bir partinin milletvekiliyim.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Diyar Ağa'yı da temsil ediyorsun Sayın Vekilim.

GÜRSEL EROL (Devamlı) – Yani, bugün AKP iktidar olabilir, yarın Cumhuriyet Halk Partisi de iktidar olabilir. Hepimizin görevi devlet düzenini ve kamu otoritesini korumaktır.

Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Diyar Ağa'nın torununa da bu yakışır.

BAŞKAN - Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında, Sayın Sırrı Süreyya Önder'in konuşmasına atfen “Dün onlarla ittifak yaptınız...” dedi. Biz kimseyle ittifak yapmadık. Sanırım, hatip Sırrı Süreyya Önder'in konuşmasını farklı noktalara çekerek ifade ediyor.

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Efendim, konuşma tutanaklarında Sırrı Süreyya Bey'in ifadeleri var.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Ya, ne dedi ki? “Hiç kan akmadı.” dedi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Biz şu ana kadar, hiç kimseyle, bu Parlamentodaki hiçbir partiyle şu anda ittifak yapmadık; ittifak yaptığımız partiler her zaman için açıktır. Yani, bu, “Devletle ittifak yaptınız.” anlamına gelen, Sırrı Süreyya Önder'in konuşmasını çarpıtarak ifade ediyor. O yüzden satışmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Kayıtlara geçirdiniz Sayın Demirel söylediklerinizi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ama, Başkan, referandumla ilgili vermiş olduğu bilgi de yanlış.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Referandumla ilgili bilgi de yanlış.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Şimdi, 2010 referandumunda sanki biz “evet” ya da “hayır” vermişiz gibi bir uygulamaya getirdi. Oysa, bizim, referandumdaki, 2010 referandumundaki yaklaşımımız boykottu. Onu da yanlış, çarpıtarak ifade etti. Ben hepsini tek tek söylemek istemiyorum.

BAŞKAN – Söyleyin...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – O yüzden, yani bunların...

BAŞKAN – Şimdi, bakın ama konuşma talebinde bulunurken, gerekçelerinizi söylerken, aslında, satışmaya cevap vermiş oluyorsunuz Sayın Demirel ve kayıtlara geçiyor bu.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Kürsüden yapıldı Başkan satışma.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ama, Başkan hem satıştığı için, satışma yapıldığı için, satışmaya cevap İç Tüzük 69’a göre kürsüden yapılır, satışmaya cevap istiyorum.

BAŞKAN – Bu söylediklerinizi kim söylemek istiyor kürsüde tekrar.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ayhan Bey söylesin.

DİLEK ÖCALAN (Şanlıurfa) – Başka bir şeyler de söyleyebilir Başkan.

BAŞKAN – Ayhan Bilgen’e bu söylediklerinizi tekrar etmesi için iki dakikalık süre veriyorum.

8.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Tunceli Milletvekili Gürsel Erol’un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, biz, muhalefet partilerinin kendi arasında polemik yapmasını ilkel olarak doğru bulmuyoruz. Ama herkes kendi pozisyonunu tabii kendisi belirler, biz kendi ilkel tutumumuzu ve tarihi gerçekliği sadece seçmenle paylaşmak zorundayız.

2010 referandumunda, evet, biz boykot ettik çünkü “evet”in de “hayır”ın da bize göre sorunlu boyutları vardı. Bugün, o referandumun ne kadar sorunlu olduğunu aslında yeni paket ortaya koyuyor; HSYK üyelerinin pozisyonu değiştirilmek isteniyor, Anayasa Mahkemesi üyesi sayısı 2010’da artırıldı, şimdi geri düşürülmeye çalışılıyor ya da işte, Başkanlıkla ilgili bizim AKP’yle gizli ittifak yaptığımızı, gizli anlaşma yaptığımızı iddia eden partiler o dönemde, dört yıl önceki anayasa girişiminde, şimdi AKP’yle birlikte buraya bir anayasa paketi getiriyorlar. Ama biz referandumda 2010’da boykot ettiğimiz için Hakkâri’de yüzde 90’larda, çok az sayıdaki oyun içerisinde “evet” çıktı çünkü boykot etmeyenlerdi “evet” oyu verenler.

Ama barışla ilgili şunu anlatmak isterim: Bu hafta Mevlâna Haftası. Mevlâna’nın Şems’le ilgili güzel bir hikâyesi var. Diyorlar ki... Bırakın, sizin de herhâlde tapulu malınız değil, Mevlâna’dan herkes faydalansın, bütün insanlık, bütün dünya faydalansın. Diyorlar ki: “Şems geldi.” O da bu müjdeyi verene hırkasını hediye ediyor. Ama diyorlar ki: “Bunu söyleyen kişi yalancının birisidir. Siz nasıl buna itibar ettiniz de hırkayı hediye ettiniz?” Mevlâna diyor ki: “Biz Şems’in yalanına hırkamızı hediye ederiz, eğer aslı olsaydı canımızı verirdik.” Biz barış için görüştük. Kim olsa yine görüşürüz. Başka parti iktidarda olsaydı yine görüşürdük. CHP ya da MHP bizim için hiç fark etmez. Bu ülkede kan akmasın diye görüştük, bundan pişman değiliz. O tarihlerde cenaze gelmemesi o görüşmelerin sayesinde. Bugün de herkesin buna sahip çıkması gerekiyor.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgen.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına dördüncü olarak İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin süreniz yedi dakika.

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Olağanüstü durumlar olağanüstü tedbirleri de gerektirir. İçinden geçtiğimiz günler de takdir edersiniz ki olağanüstü günler. Ancak bu tedbirleri alırken demokrasi ve güvenlik dengesini iyi korumak zorundasınız. Eğer bu dengeyi koruyamaz, aşırı güvenlikçi bir tavır sergiliyorsanız, o darbeye karşı parlamenter demokrasiyi korumak için tankların önüne yatan şehitlerimizin aziz hatırasına saygısızlık etmiş olduğunuz gibi, demokrasiyi ortadan kaldırmış olursunuz. Bugün yaşanan tam da budur. Kanun hükmünde kararnamele devlette yapısal değişiklikler yapmaya başladınız. Bunlardan en önemlilerinden birisi de Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik. “Sivilleştiriceğiz.” dediniz ve İçişleri Bakanlığına bağladınız. Üzerinde düşünmeden, İçişleri ve Millî Savunma Komisyonunda tartışmadan yapılan bu değişiklik Jandarma ve Sahil Güvenlikte ciddi yapısal sorunlar ortaya çıkarmıştır. Aylar geçmesine rağmen sistem kurulamamıştır. Jandarmanın özlük haklarının emsali Türk Silahlı Kuvvetleri personeline göre yürütülmesi doğrudur ancak disiplin işlemleri bakımından Emniyet Disiplin Tüzüğü’ne göre yürütülmesi işleri karmakarışık hâle getirmiştir. Jandarma, yargılanırken sivil, çalışırken asker, disiplin söz konusu olduğunda Emniyet personelidir.

Değerli arkadaşlar, jandarma, görev zorluğu bakımından genel kolluk kuvvetleri içerisinde 1’inci sıradadır. Ne demek görev zorluğu bakımından 1’inci sırada olmak, bunu açayım: Görev yaptığı yerlerin mahrumiyet alanları olması demektir. Yalçın dağlarda, kuş uçmaz kervan geçmez bozkırlarda, en basit sosyal olanaklardan yoksun yerlerde vatan aşkıyla görev yapması demektir. Ardı arkası kesilmeyen tayinler demektir. Eşini ve çocuğunu evde bırakıp evine dönememe, ailesini yeniden görememe ihtimalini bilerek nöbete, operasyona gitmek demektir. Çocukların eğitim yaşamlarını dört beş farklı şehirde geçirmesi demektir. Bir kente kök salamamak, o kentte kalıcı dostluklar elde edememek

demektir. Bazen çocuğunun doğumunu görememek, bazen çocuğunun mezuniyetini izleyememek demektir. Her an kendisinin ya da silah arkadaşlarının şehit olabileceğini bilmek ve o hâletiruhiyeyle yaşamak demektir.

Değerli arkadaşlar, jandarma astsubayının, uzman jandarmanın, uzman erbaşın ciddi sıkıntıları var; personel arasında vicdanı rahatsız eden ciddi farklılıklar var, bunlardan bahsedeyim kısaca: Jandarma astsubayının 9'a 2, lisans mezunlarının 8'inci dereceden göreve başlatılması gerekir. Adaletsizliğin giderilmesi için 1'in 4'ündeki astsubayların 3600 olan ek göstergesi değiştirilmelidir. Sadece üst subaylara ödenen 7 farklı tazminattan astsubaylar yararlanamamaktadır; bu konu Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının istişaresiyle, her iki bakanlığın istişaresiyle çözümlenmelidir.

İç güvenlik personeli 21 bin civarında uzman jandarma bulunmaktadır; bunların yüzde 80'i yükseköğretim, fakülte mezunudur. Subayın, astsubayın okulu hizmetten sayılırken uzman jandarmanın okulu hizmetten sayılmamaktadır. Kendileri "Borçlanalım." dedikleri hâlde bu borçlanmaları yapamamaktadırlar. Uzman jandarmalar 3600 ek gösterge talep etmektedir.

Yüzde 80'i astsubay kadrosunda çalıştırılan uzman jandarmaların, daha önce uzatmalı çavuşlarda olduğu gibi, bir plan dâhilinde ve gerekli kursları alarak bir üst statü olan astsubay statüsüne geçirilmesi onların sorunlarına kökten çözüm olacaktır.

Sözleşmeyle çalışan uzman erbaşın iş güvencesi yoktur. Uzman erbaşlara kadro verilmeli ve üniformalarıyla emekli olmaları sağlanmalıdır. Uzman erbaş hasta olduğu hâlde doktora gitmek istemiyor. Niye? Çünkü "Sözleşmem feshedilecek." diye düşünüyor. Şehit olması mümkün ama hasta olması mümkün değil, böyle bir grup uzman erbaşlar. Disiplin cezası olsa sözleşmesi fesholacak, amir tahakkümüne yol açıyor.

Jandarmada ast personelin lojman almasındaki eşitsizlik giderilmelidir.

Geçenlerde bir haber okuduk, internette yayıldı: Türk Silahlı Kuvvetlerinde ve İçişleri Bakanlığında -Sayın Bakan, size söylüyorum- uydudan bakıldığında güvenlik personelinin görülmeyeceği nanoteknoloji üniformalar giydirilecekmiş. Sayın Bakan, astsubaya giydirmenize gerek yok, uzman jandarmaya, uzman erbaşla giydirmenize gerek yok; zaten görmüyorsunuz onları yaşarken, şehit olunca hatırlıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Ondan sonra bu Mecliste konuşuyoruz: "Şehit cenazesine kim gitti, kim gitmedi?" Yaşarken kıymetini bilin, yaşarken görün.

Değerli arkadaşlar, bu sorunlar kahramanlık üzerine hamasi nutuklarla çözülmüyor. Kahramanlık, vatan toprağı olan Süleyman Şah Türbesi'ni Orta Doğu çöllerinde sağa sola kaçırmak değildir; İsrail'e meydan okuyup, 20 milyonu alıp davadan vazgeçmek hiç değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti'nin bir devlet olarak tanınmasını sağlayan Lozan'a laf edip 18 adamıza Yunan bayrağı çekilmesine göz yummak değildir; bir gün Suriye'ye "Esad'ın zulmüne son vermek için girdik." deyip ertesi gün "Terörle mücadele için girdik." demek değildir. Kimdir kahraman, arkadaşlar, biliyor musunuz? İkinci Dünya Savaşı'nda ülkemizi savaşın dışında tutarak çocukları babasız, babaları anneleri evlatsız bırakmayan İsmet İnönü'dür kahraman. (CHP sıralarından alkışlar) Yugoslavya'da Hitler faşizmine direnen, savaş sonrası birçok etnik ve dinsel yapıyı bir arada, kardeşçe yaşatan Tito'dur kahraman. "Vietkonglular bana hiç kötülük yapmadılar ki niye onlarla savaşayım?" diyen ve bunun için cezaevinde yatan Muhammed Ali'dir kahraman. (CHP sıralarından alkışlar) Okyanustaki bir adayı baskı ve zulümle yöneten diktatörü devirerek emperyalizmin elinden kurtaran Küba'nın Che'si, Fidel'dir kahraman. (CHP sıralarından alkışlar) En büyük gücün sevgi olduğuna inanan ve şiddete karşı sevgiyi silah olarak kullanan Hindistan'ın Gandhi'sidir kahraman. Kıbrıs'a özgürlük ve barış götürən Karaoğlan'dır kahraman. Demokrasisini korumak için tankın önüne yatan halkımız, darbeye karşı yekvücut olan bu Gazi Meclisimizdir kahraman. Vatan sevgisiyle bizlerin çocukları özgürce

yaşayabilsin diye kendi çocuğunun yetim olmasını göze alan Jandarmadır kahraman. Çaresizlik içinde azgın denizlere açılan göçmenleri kurtaran Sahil Güvenlik personelidir kahraman. Dağılmış, işgal altındaki Osmanlı topraklarından Türkiye Cumhuriyeti gibi çağdaş, laik bir devlet çıkaran, “Yurtta barış, dünyada barış.” diyerek barış yapmasını da bilen, Bilge Önderimiz, ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’tür kahraman. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Cumhuriyet Halk Partisi grubu adına beşinci konuşmacı Sakarya Milletvekili Sayın Engin Özkoç konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özkoç, süreniz yedi dakika.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün doksan dört yıllık cumhuriyet tarihimizin değiştirilmesi için resmen Meclise, Anayasa Komisyonuna önerge geliyor. Bugün AKP, CHP, MHP, HDP; bütün bu siyasi partileri bir kenara bırakalım. Bugün bu rejim değişikliğiyle ilgili kimin karar verdiğine bakalım: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. On dört yıl önce iktidara geldiğinde PKK teröründen bir yıl içinde sadece 3 şehit verilmişti; 2016, PKK teröründen 750 şehit verildi bir yıl içinde. Onun emriyle çözüm sürecine gittik Türkiye’de. Onun emriyle kaymakamlar, valiler kazılan hendekleri, tünelleri görmezden geldiler. Onun emriyle askerler kışlalara kapatıldı, teröristlere dokunulmadı. Onun emriyle Habur Sınır Kapısı’nda, hâkim ve savcıların gözü önünde PKK’lı teröristler davul zurna eşliğinde Türkiye’ye sokuldular. Şimdi, o teröristler evlatlarımızı şehit ediyorlar.

Aynı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan PKK’yla savaşan Genelkurmay Başkanımızı, Fetullah’la mücadele eden askerlerimizi, yazarları, gazetecileri, öğrencileri, yurtsever insanlarımızı cemaatin savcılarına teslim etti; Silivri’de müebbet hapse mahkûm etti. Erdoğan, o günün meşhur savcısı Zekeriya Öz’ün arkasındaydı; şimdi, peşine düştü. O süreçte mahkûm ettirdiği generallerin yerine cemaatin generallerini getirdi. En kanlı darbe girişiminin zeminini kendisi yarattı. Bu yüzden 250 kişiyi şehit verdik. Kentlerde bombalar patladı, bir buçuk yılda 17 canlı bomba nedeniyle 300 şehit verdik.

Suriye terörünü kim kendi elleriyle ülkemize çekti? Bodrum’da ağırlanan “kardeş Esad”, daha sonra “terörist Esad” oldu. Bir yıl önce “Ey Putin!” diye kafa tuttuğu Rusya liderinden daha sonra özür diledi. Suriye sınırından düşürülen Rus uçağı için “Emri ben verdim.” diye efelendi, daha sonra yıl dönümünde 3 askerimiz şehit düştüğünde ağzını bıçak dahi açmadı. El Nusra terörist örgütü, Putin rica edince terörist örgütü olmadı ama tüm dünyanın gözü önünde o terör örgütüne, El Nusra’ya hamilik ettiğini tüm dünya Türkiye’den, onun ağzından öğrendi.

Davos’ta “...”(x) dedi, Mavi Marmara için “Hesap soracağım.” dedi; daha sonra yine hiçbir şey olmamış gibi İsrail’in ayağına gitti. Mavi Marmara’da ölen insanlarımız karşılığında 20 milyon liralık lütuf parasını kabul etti. Karşısında ağlayan, feryat eden ailelerin karşısına geçip “Bana mı sordunuz da gittiniz?” dedi. Ne Gazze’de ambargo kalktı ne kendisi Gazze’ye gidebildi.

Orta Doğu’da dostumuz kalmadı. Avrupa’da Avusturya düşman, Almanya düşman, Hollanda düşman, Yunanistan düşman, bütün Avrupa Birliği düşman. Biz sözde NATO üyesiydik, şimdi Şanghay’a yani Rusya’nın emrine girmeye çalışıyoruz.

Dünyada itibarımız kalmadı; PKK’nın itibarı var, PYD’nin itibarı var, peşmergenin itibarı var, YPG’nin itibarı var, Esad’ın bile itibarı var ama Türkiye’nin itibarı yok. Türkiye’nin elinde avucunda hiçbir şey kalmadı.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

İktidara geldiği günden bu yana on dört yıl içinde PETKİM'i, TÜPRAŞ'ı, TEKEL'i, SEKA'yı, Sümer Holding'i, ETİ Holding'i, şeker fabrikalarını, kamu bankalarını, termik santralleri, akarsu santrallerini, madenleri ve limanlarımızın hepsini sattı. Devletin borcu 240 milyar liradan 680 milyar liraya çıktı. Dolar 1,5 liradan 3,5 liraya çıktı. Sıra vatandaşın yastığının altındaki dolara geldi. Herkes "Yatak odalarındaki, ayakkabı kutularındaki doların hesabı sorulacak." derken milleti yastığın altındaki dolara mahkûm etti.

Bugün yaşadığımız siyasi bunalımın, ekonomik bunalımın, toplumsal bunalımın, istikrarsızlığın acılarının sorumlusu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır. (CHP sıralarından alkışlar) Kendisi bin odalı sarayında otururken millete sesleniyor: "Yalnızım, beni başkan yapın." diyor. Ülkede yüzlerce şehidimiz varken, Suriye batağına saplanmışken, Avrupa'da ve dünyada itibarımız bitmişken, işsizlik, yoksulluk almış başını gidiyorken o bin odalı sarayında "Ben yalnızım, beni başkan yapın." diyor. Doksan dört yıllık cumhuriyet tarihini değiştirmek istiyor.

Şimdi, soruyorum: Ülkemin güzel insanları, değerli milletvekilleri; Irak'ta Saddam sarayına böyle tutunmuştu, Libya'da Kaddafi böyle tutunmuştu. Bir gün dünyanın emperyalist ülkeleri, ABD gibi, tıpkı Orta Doğu'da yaptıkları gibi Türkiye'ye demokrasi getirmek için, bu ülkeyi dörde beşe bölmek için o kaçak saraya girerlerse ve Türkiye'ye girerlerse ve Suriyeli vatandaşlar gibi bizler de Akdeniz'in karanlık sularında kendimize vatan aramaya başlarsak yazık değil mi Türkiye'ye, yazık değil mi çocuklarımıza, yazık değil mi cumhuriyete?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Engin Özkoç, Cumhurbaşkanlığı bütçesini salı günü görüşmüştük ama siz de bugün Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı konusunda konuşacaktınız, bir karışıklık oldu galiba; ona bir dikkatinizi çekeyim dedim.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Günleri şaşırmiş Başkanım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Dışişlerini de dün görüşmüştük ama.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, sizin bu konuda yorum yapmamanız lazım, hayır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karışıklık olmadı efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sizin bu konuda yorum yapmamanız lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben ne yaptığımı biliyorum.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yerinde bir yorum Başkanım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Olmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben sabah AKP Grubunun bir söz alması üzerine, bu tabloyu öngörerek "Cumhurbaşkanı" sözü geçti ya da "Hükümet" sözü geçti diye AKP Grubunun sataşmadan söz isteyebileceğini belirtmiştim ama açıkçası sizi düşünmemiştim.

BAŞKAN – E, açıkça hakaret var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, efendim.

BAŞKAN – Sabah yaptığınızı, sabahki konuşmanızı bir espri olarak algılamıştım ben, öyle de kabul ediyorum şu anda Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşımızın konuşmaları tamamen eleştiridir ve siyasetçilerin de en sert eleştiriye hazırlıklı olması gerekir.

BAŞKAN – Öyle de görüyorum Sayın Gök.

Ben burada çalışma düzenine uyulma anlamında Sayın Özkoç'a ne anlamda konuşacağımı, konuşması gerektiğini hatırlattım sadece, sadece onu yaptım.

MUSA ÇAM (İzmir) – O zaman metinleri siz gönderin, biz ona göre konuşalım Sayın Başkan; metinleri yazın, gönderin o zaman.

BAŞKAN – Sadece onu yaptım, tekrar da onu yaparım. Ha, çok daha fazlasını istiyorsanız da şunu da söyleyebilirim: Cumhurbaşkanımız yalnız değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Selina Doğan konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Doğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz yedi dakika.

CHP GRUBU ADINA SELİNA DOĞAN (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; grubum adına Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malum, Türkiye, son beş yılda Suriye ve Orta Doğu merkezli büyük bir göç dalgasıyla karşı karşıya kaldı. Suriye’deki iç savaş henüz bitmediği için de bu dalganın ne zaman sona ereceği bilinmiyor. Ancak, bilinen bir gerçek var ki emperyal düşlerle, fantezilerle ve mezhepçi saiklerle yürütülen AKP dış politikası çökmüştür. Nitekim, bu politika, uluslararası konjonktürel durumu dikkate almayan nostaljik bir Osmanlı hayalinden başka bir şey de değildir. Sonuç itibarıyla, bugün, yaklaşık 3 milyon kişi Suriye’den Türkiye’ye sığınmak zorunda kalmıştır. Milyonlarca insanın beraberinde getirdiği ekonomik, sosyolojik, kültürel, hukuki sorunlarla baş edebilmek büyük bir organizasyon gerekmektedir. Bu anlamda yoğun çaba sarf eden tüm kurumlara teşekkür ediyoruz. Ancak, ülkemizde göç olgusunun ulaştığı hacim, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve AFAD’ın hacmini çoktan aşmıştır. Bunlardan dolayı parti olarak çeşitli vesilelerle burada dile getirdiğimiz bir “göç ve entegrasyon bakanlığı” kurulması teklifini bir kez daha yineliyoruz.

Sayın milletvekilleri, bu sorunla baş edebilmek için öncelikle Türkiye’nin bir göç politikasının olması gerektiği açık. Konjonktürel duruma göre değişmeyen, insanı ve çoğulculuğu temel alan bir anlayışla bu politikanın hazırlanması gerekiyor. Türkiye, bugüne kadar sığınmacıların barınma ve sağlık gibi temel ihtiyaçlarını karşılamayı bir göç politikası zannetti. Ancak, hâlâ 3 milyon sığınmacının yalnızca yüzde 10’u kamplarda yaşamakta, diğerleri için ise henüz hiçbir iskân politikası hazırlanmamıştır.

Göç sorunu, afetlerle ilgilenen kurum olan AFAD ve İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi tarafından ele alınmakta, oysa göç sorunu tek başına bir afet ve güvenlik meselesi değildir. Türkiye’nin daha bütüncül ve kalıcı bir göç politikası oluşturmasının zamanı çoktan gelmiştir. AKP iktidarı bunu yapmak yerine, savaştan, katliamdan kaçarak ülkemize sığınan insanları Avrupa’ya karşı bir şantaj aracı olarak kullanmaktadır. Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye’nin yaşadığı göç sorununa karşı sorumluluk almama ya da sorumluluğu eşit paylaşmama politikasının da elbette savunulacak bir yanı yoktur. Ancak, her sorun yaşandığında kendisine sığınan insanlar üzerinden Avrupa’yı tehdit eden bir iktidarımız var. Ne diyor Sayın Cumhurbaşkanı? “Bana bak, eğer daha ileri giderseniz bu sınır kapıları

da açılır, bunu da bilirsiniz.” Üstelik, bunu ilk defa Suriyeliler için de söylemiyor maalesef. İnsanların çaresizliği üzerinden başkalarını tehdit etmenin nasıl bir vicdan, nasıl bir siyasi anlayış olduğunu takdirlerinize bırakıyoruz.

Hatırlayın, daha 15 Temmuz darbesinden iki gün önce Suriyelilere vatandaşlık vermeyi konuşuyorduk; bir anda mülteciler buharlaştılar, artık bu konu konuşulmuyor bile.

Tabii, Avrupa Birliğiyle imzalanan geri kabul anlaşmasını da kabul etmek mümkün değil. Her iki tarafın da kendi değerlerinden uzaklaştığı ortada. Geri kabul anlaşmasıyla ilgili taahhüt edilen 3 milyar euronun ne kadarı ödendi? Bu para nereye, ne şekilde harcanacak? Bu konuda verdiğimiz önergelere de henüz bir cevap verilmedi.

Değerli milletvekilleri, önemli bir başka konuya daha değinmek istiyorum. Biliyorsunuz Türkiye’de 19 geri gönderme merkezi bulunuyor. Bu merkezlerin kapasitesi 6.810 kişi. Bu yıl içinde 210 kapasiteli yeni gönderme merkezinin yanı sıra 2017 yılında 10.070 kapasiteli 12 merkez daha açılacak yani geri gönderme merkezlerinin kapasitesi çok kısa süre içinde 2 katına çıkacak. Bu hangi ihtiyaçtan kaynaklanıyor, neden bu merkezlerin kapasitesi artıyor, bilmek istiyoruz. Ancak, bildiğimiz bir husus var ki o da bu merkezler âdeta birer cezaevi gibi kullanılıyor. Yoğun insan hakkı ihlallerinin yaşandığına dair iddialar giderek artıyor. 19 Kasım’da Kumkapı Geri Gönderme Merkezinde isyan çıktı, 123 kişi firar etti. Önceki hafta aynı merkezde yine isyan çıktı, bekletilenler yatakları ateşe verdiler. Buralarda neler oluyor biz merak ediyoruz. Peki, bir insan geri kabul merkezinde kaç gün kalır? Bir gün, iki gün, üç gün... Size bir örnek vermek istiyorum: Andrew Brunson eşiyile birlikte yirmi iki yıldır Türkiye’de yaşayan bir Amerikan vatandaşı, Hristiyan din adamı, bugüne kadar da hiçbir sabıkası yok. Brunson 7 Ekim’de gözaltına alınarak İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezine götürüldü ve tam altmış dört gün boyunca burada tutuldu. Şimdi, şunu biz sorguluyoruz: Biliyorsunuz, olağanüstü hâlde bile kişiler en fazla otuz gün gözaltında tutulabiliyor ancak bu kişi altmış dört gün boyunca geri gönderme merkezinde tutuldu ve dosyasında kısıtlılık kararı olduğu için ne Amerikan Büyükelçiliğine ne avukatına ne bizlere hiçbir şekilde bilgi verilmedi. Öyle görünüyör ki bu kişinin millî güvenliği tehdit ettiği gerekçesiyle tutulduğu sadece söylendi. Öyle görünüyör ki darbe girişiminin faturası AKP dışındaki her kesime çıkarılıyor. Daha darbe girişiminin üzerinden birkaç gün bile geçmeden yandaş medya Ortodoks Hristiyanlarının en önemli ruhani önderi olan Fener Rum Patriği Bartholomeos Hazretleri’ni yandaş bir gazetenin manşetine taşıdı. Fetullah Gülen’in aslında Ermeni olduğu söylendi, ki olsa ne olur, onu da bilmek istiyoruz.

Yine, Gülen’in dinler arası diyalog projesi kapsamında dönemin papasıyla görüşmesinden dolayı üstü kapalı bir şekilde Hristiyanlar suçlandı. Keşke böyle bir projeyi bu ülkenin meşru Hükûmeti olarak sizler yapsaydınız da bu işler böyle terör örgütlerine kalmasaydı, biz de bununla gurur duysaydık.

En son, Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel Eroğlu “Gülen, ABD’de ölüp gidecek, Yahudi mezarlığına gömülecek.” dedi. Biz açıkçası ilgilenmiyoruz Fetullah Gülen’in nereye gömüleceğiyle ama belli bir dinin mezarlık gibi kutsal bir mekânının böyle bir nefret söylemine konu edilmesini de kınıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu ülkenin azınlıkları olarak bizler endişeliyiz, kaygılıyız. Kazablanka filminin kült sahnesinin ünlü diyalogudur: “Her zamanki şüphelileri toplayın.” der. Biz, artık, bu ülkenin her zamanki şüphelileri olmak istemiyoruz. Bir dediğini iki etmediğiniz, ne istedilerse verdiğiniz eski iktidar ortağınızın suçlarını -Sayın Numan Kurtulmuş’un ifadesiyle- lütfen, gâvurlara yüklemeyiniz. Sorumlu sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz ardından Türkiye büyük bir karabasanın içine girdi, darbeyle mücadele gerekçesiyle on binlerce muhalif işten atıldı. İnsanlar hiçlik duygusu içinde mutsuz ve gergin; etrafınıza bakın, vize için çalışan şirketlerde Türki Cumhuriyetleri, yabancı ülkelere gitmek için mülteci olma yolunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

SELİNA DOĞAN (Devamla) – İnsanlar umutsuz. Ancak sesleniyoruz: Umutsuz olmayın; ancak birbirimize umut vererek mücadeleye devam edeceğiz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yedinci olarak Konya Milletvekili Sayın Mustafa Hüsnü Bozkurt konuşacaktır.

Sayın Bozkurt, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dört dakika.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size geçmiş olsun dileklerimi tekrar iletiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sözlerime başlamadan önce veya başlarken Sayın Savunma Bakanımıza... Biliyorsunuz bugün hem 2017 bütçesini hem de 2015 Kesin Hesap Tasarısı'nı görüşüyoruz. Sayıştay Başkanlığının Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Denetleme Raporu'nda, Sayın Bakan, 19'uncu sayfada "Savunma Sanayi Destekleme Fonu banka hesapları ile muhasebe kayıtlarının karşılaştırılmasında Ziraat Bankasında "Proje Hesapları" adı altında tutulan dolar ve avro hesaplarında bulunan 1 milyar 894 milyon 586 bin 680 Türk Lirasının -yani yaklaşık 2 katrilyon liranın- muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür." deniyor. Şimdi "hazine birliği ilkesi" uyarınca devletin tüm para kaynakları gün içinde Merkez Bankasına ya da Bakanlar Kurulu kararıyla bir kamu bankasına yatırılmak zorunda. Sizin burada Ziraat Bankasını kullandığınız anlaşılıyor. Ama doğrusu muhasebe kayıtlarına girmeyen bu para, yaklaşık 400 milyon dolar falan gibi bir para ediyor. Şimdi, bir de 7 Aralık günü bir açıklamanız var, diyorsunuz ki: "Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndaki 262 milyon dolar ve 31 milyon euroyu TL'ye çevirdik." Herhâlde Sayın Cumhurbaşkanının yastıkaltındaki paraları çıkarma çağrısına uydunuz da bu yaklaşık 1 milyar 800 küsur milyon lira -yani 2 katrilyon-hangi yastığın altındaydı, bunu buradan açıklarsanız çok memnun olacağım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı bütçesi üzerinde konuşurken... Günlerdir, burada, her gün 16 AKP milletvekili arkadaşımız -biz dinliyoruz, her ne kadar değerli iktidar grubu çok fazla rağbet etmiyor, kendi aralarında sohbeti tercih ediyorlar ama- 16 sözcü arkadaşımız ve zaman zaman söz alan grup başkan vekilleri sürekli on dört yıllık iktidarlarının ne kadar başarılı olduğunu ve 15'inci bütçelerinin de aynı başarıyı sağlayacağını söylüyor. Benim bildiğim kadarıyla bütçeleri Meclise Başbakanlar sunuyor yani Hükümetin başı olarak. Ve siz, şimdi, Başbakanlığı kaldırılıyorsunuz. Bu kadar memnunsanız Allah aşkına neden kaldırılıyorsunuz Başbakanlığı? Yani ne amaçla kaldırılıyorsunuz?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – İşe yaramıyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) - Bütçeler konuşuluyor, on dört yılda yarattığınız bir ülke var. Bu ülkede, geçen hafta burada konuşurken bu Meclis adına, Karaman'da tecavüze uğrayan ve Aladağ'da yanan çocuklarımızdan özür diledim ben.

Sevgili arkadaşlar, on dört yılda dindar ve kindar nesil yetiştiriyoruz diyerek ve toplumu alabildiğine dinselleştirerek ve kendinin de sürekli bir dinsel jargon kullanarak, kimsenin de Müslümanlığını beğenmeyerek yarattığınız bu iklimde, kadınlarımız artık parklarda yürüyemez oldu farkında mısınız? Ve ben günlerdir bekliyorum, 12 Eylülde şortla minibüse bindi diye tekmelenen Ayşegül Terzi'den acaba bu Parlamentonun kadın Meclis Başkan Vekili ya da kadın iktidar milletvekilleri bir özür dilemek lüzumunu hissederler mi? Hayır. Ya da şurada birkaç gün önce, Manisa Turgutlu'da bir parkta yürürken saldırıya uğrayan Ebru Tireli diye bir kardeşimiz "Ben hamileyim, vurma." diyor, dayağı yiyor ve sonra kendini nasıl savunuyor biliyor musunuz kadın vekillerim? "Ya, benim sırtımda montum vardı, hiçbir yerim açık değildi." diyor. Arkadaşlar, on dört yılda yarattığınız bu Türkiye'den mutluyunuz devam edin.

Şimdi, geldiğimiz noktada, televizyonlarda adınıza iktidar borazanlığı yapan birtakım insanlar -gece yaralarına kadar- aslında FETÖ'yle de CHP'nin ilişkili olduğunu, PKK'yla da CHP'nin ilişkili olduğunu, zaten Roma'yı da CHP'nin yaktığını falan anlatıyorlar bize sabaha kadar. Çok enteresan, bu çaba o boyutlara ulaştı ki artık, hakikaten iktidara geldiğiniz 2002 yılında örneğin hedefinizde -siz hep mağdursunuz ya- askerî vesayet vardı, sonra yargı vesayeti vardı, sonra medya vesayeti vardı, işte, Aydın Doğanlar falan, sonra Ergenekon vardı. Uğur Mumcu'yu Ergenekon öldürdü, Ahmet Taner Kışlalı'yı Ergenekon öldürdü; Mustafa Balbay darbeci, Dursun Çiçek ıslak imzacı falan... Sonra, Ergenekon... Ergenekon zaten CHP'yle beraberdi yani onlar birlikte yapıyorlardı bu işleri. Sonra şimdi FETÖ çıktı ama siz hep mağdursunuz ha, hiçbir sorumluluğunuz yok. On dört yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz, ne FETÖ'den sorumlusunuz ne askerî vesayetten ne Ergenekon'dan, hiçbir şeyden asla sorumluluğunuz yok, hiçbir şey sizin yetkiniz ve sorumluluğunuz içinde değil ve şimdi başkanlık istiyorsunuz. Kimin için? On dört yılda 1.400 defa, 14 bin defa kandırılmış sayın reisiniz için. Hep kandırılmış ve "Allah da bizi affetsin, millet de bizi affetsin, işe devam edelim..." Edelim de arkadaşlar, bu fotoğrafları ne yapacağız? Bak, bu Bank Asya'nın açılışı. (CHP sıralarından alkışlar) Bak, bu sizin arkadaşlarınızın âdeta bir türbe ziyareti gibi Fetullah Gülen ziyareti. Bak, bunlar... Bak, burada...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Osman Bey, hafızam...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sayın Bülent Turan sakin ol. Bak, burada Kemal Kılıçdaroğlu yok, iyi bak. Bak, şimdi, nerelerden geliyorsunuz, bak. Bak kardeşim, bak, nerelerden geliyorsunuz...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onlar geçti...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Lütfen konuşmacıya saygılı olalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bağımsızlık kavgası o. Bir daha göster, bir daha göster...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bak, nerelerden geliyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp bir şey Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben görmüyorum ve o yüzden müdahale edemiyorum Sayın Turan.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bak, buralardan geliyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, kim onlar, kim, kim? Kim onlar, söyley misin?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Dolayısıyla bu ülkedeki 1924'ten beri laik cumhuriyeti yıkmak için çabalayan, çaba harcayan ne kadar ama ne kadar...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hikmetyar’ı gösteriyorsun. Ne demek istiyorsun? Çok ayıp yahu!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – ...dinci, şeriatçı, gerici, yobaz, tarikat, cemaat adı altında örgütlenmiş örgüt varsa hepsiyle bir aradasınız, hepsiyle kan kardeşsiniz, hepsiyle tek yumurta ikizisiniz, hepsiyle birlikte yarattınız bu tabloyu; hiç kıvırmaya gerek yok, hepsiyle açık açık bir aradasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Danışman nerede şimdi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ama danışman yanlış bir konuşma hazırlamış, Savunma Sanayi Müsteşarlığı ya!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bakın sevgili arkadaşlar, 16 Mart 1923 günü Mustafa Kemal Atatürk diyor ki: “Bizi yanlış yola sevk eden habisler, bilirsiniz ki büyük ölçüde din perdesine bürünmüşler, saf ve nezih halkımızı hep şeriat sözleriyle aldatagelmışlerdir.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok bayatladı bunlar.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – “Tarihimizi okuyunuz, dinleyiniz, görürsünüz ki milleti mahveden, esir eden, harap eden fenalıklar hep din kisvesi altındaki küfür ve melanetten gelmiştir.” Mustafa Kemal bunu 1923’te söylüyor yani doksan üç yıl önce.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Baykal’ı da onlar yediler, haberin olsun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız bunları, tabii, reddedecektir, siz de reddedeceksiniz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir mağdur da Baykal, onu da söyleyin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Yine, Mecliste 1924 yılında Cumhurbaşkanının nasıl seçileceği konuşulurken, Meclis neredeyse “Halk seçsin.” kararı alırken Gazi kürsüye çıkıyor ve diyor ki: “Efendiler, Cumhurreisinin halk tarafından seçilmesi mahzurludur, vekillerin seçmesi daha iyidir. Nedenine gelince, yarın birisi çıkar, ‘Beni halk seçti.’ diyerek krallığını ya da diktatörlüğünü ilan etmeye kalkar, bu da demokrasiyi katleder.” (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Siz halk tarafından seçilmediniz mi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Doksan iki yıl önceki Mustafa Kemal’e “iki ayaş” demeyi bırakıp biraz kulak vererseniz, sevgili kardeşlerim, daha iyi edersiniz.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Halk düşmanlığından vazgeçin.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bu ülkede artık kadınlar sokakta yürüyemez oluyorsa, ben şu kürsüden ülkem bütünü kadınlarına sesleniyorum...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne alakası var ya?

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Haksızlık ediyorsunuz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sevgili kadınlar, eğer bu Meclisin kadınları izin verir de bu başkanlık anayasası bu Meclisten geçerse, siz, değerli kadınlar, eğer sokaklarda özgürce yürümek istiyorsanız... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yapmayın ya!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Reis paranoyasından kurtulun artık.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – ... sakın ha bu, Türkiye’yi bölme ve tek adam diktası oluşturma anayasa girişimine asla izin vermeyin kadınlar.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Seçilmiş adamdan korkunuz ne sizin?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Çünkü kadınlar, Londra’da bir parkta yürüyüş yapan kadını, genç kızı korkuttu diye yargılanan bir İngiliz’e İngiliz yargıç yedi yıl yedi gün hapis cezası veriyor.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Londra neyle yönetiliyor, İngiltere? İngiltere neyle yönetiliyor Sayın Hatip?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Hanımefendi, dinleyin.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Dinliyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Dinliyoruz da bir şey anlamıyoruz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Diyor ki basın mensupları: “Ya, kadına elini bile sürmedi, niye yedi yıl yedi gün, çok fazla değil mi?” Diyor ki: “Yedi gün, o genç kızı korkuttuğu için ama yedi yıl, İngiliz kızlarını sokakta özgürce gezmeye korkuttuğu için.” (CHP sıralarından alkışlar) Onun için, sevgili kardeşlerim, mutlaka ve mutlaka, tarihi artık -gerçekten, samimi söylüyorum- şu kafasında fesle gezen timarhane kaçkınlarından öğrenmeyi bırakın, açın biraz okuyun. Okuyun, tarih derslerle dolu. (CHP sıralarından alkışlar) İnanın, tarih derslerle dolu. Ayşegül Terzilerin, Ebru Hanımların bu ülkenin sokaklarında özgürce gezebilmesi, bakın, gerçekten söylüyorum, özgürce gezebilmesi bugünlerde mümkündürü ama şimdi Ebru Hanım bu ve diyor ki: “Ya, benim her yanım kapalıydı, bana niye saldırdılar?”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Üniversitelere sokulmayan kızlara ne diyeceksin? O zaman niye konuşmadınız?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Şimdi, eğer bu ülkenin sokaklarında kadınların özgürce yaşamasına engel oluyorsanız Sevgili Osman Bak, ben sana bakmam, sen kendine bak kardeşim, boş ver. Ben konuşacağımı konuşacağım. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen onu da söyle.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bak şimdi, 1859 yılında Ziya Paşa ne diyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Onu da söyle!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – “Her şahsı harim-i Hakk’a mahrem mi sanırsın?

Her taç giyen çulsuzu Edhem mi sanırsın?

Dehri arasan binde bir âdem bulamazsın,

Âdem görünen harları âdem mi sanırsın?

Çok mukbili gördüm ki güler; içi kan ağlar,

Handan görünen herkesi Hürrem mi sanırsın?

Bil illeti, kıl sonra müdavata tasaddi,

Her merhemi her yaraya merhem mi sanırsın?

Kibre ne sebep? Yoksa vezirim diye gerçek,

Sen kendini düstur-ı mükerrerem mi sanırsın?

Ey müftehir-i devlet-i yek-ruze-i dünya,

Dünya sana mahsus-u müselleme mi sanırsın?

Hâli ne zaman kaldı cihan ehl-i tama'dan,
Sen zatını bu âleme elzem mi sanırsın?
En ummadığın keşfeder esrar-ı derunun,
Sen herkesi kör, âlemi sersem mi sanırsın?"
Sevgili kardeşler...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bu sizsiniz. Bu şiir sizi anlatıyor. Aynı şeyleri...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Bak sevgili kardeşim, aynı şeyleri söylüyoruz, tabii doğru.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Aynen sizi anlatıyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Millî Savunma Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. İki bakanlığımızın başında “millî” var; biri Millî Eğitim, biri Millî Savunma.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Çok yazık!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Niye Millî Eğitim? Çünkü millî değerlerde aklı bilimle ve aydınlanmayla donanmış özgür bireyler yetiştirmek için. Niye Millî Savunma? Sınırlarımızı ve vatan topraklarını korumak için.

Şimdi, biz burada ne desek Naci Hocam geliyor buraya, diyor ki: “Ama biz yüzde 49 oy aldık.”

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Kolaysa siz de alın.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sevgili Hocam, ben doktorum. Yani, yanlış ameliyat yapıp öldürdüğüm bir hastaya “Ama benim doktor diplomam var.” demem bir çözüm getirmez. Siz, şimdi, Millî eğitimde, 2015 PISA değerlerine göre, bu ülkenin çocuklarını, Sayın Bakan, 52’nci sıraya düşürdünüz, millî eğitimdeki hâliniz bu ve sizin Millî Eğitim Bakanımız çıktı, dedi ki: “Ya, bir tek fen liseleri olsaydı 3’üncüyüzdük, meslek liseleri olunca böyle oldu.” Meslek liselerini kapatın, fen lisesi yapın. Ama sizin, Kabataş Erkek Lisesine müdür muavini yaptığınız adam diyor ki: “Bütün okulları imam-hatip yapalım.”

Millî savunmadaki hâliniz: Sayın Bakan, kusura bakma, 18 adanda Yunan bayrağı dalgalanıyor, yerinizde olsam o bakanlık koltuğunda bir gün oturmam.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bozkurt, bir konuda açıklama yapmak zorundayım: Eleştirdiğiniz ve benim de aralarında bulunduğum kadın milletvekilleri olarak -ki onlar AK PARTİ kadın milletvekilleri oluyor, AK PARTİ’nin üyesi olan kadın milletvekilleri oluyor- şortlu kardeşimize yapılan müdahale konusunda ne yaptığımızı, nasıl bir tavır aldığımızı kısa bir incelemeyle bulabilirsiniz diye açıklama yapmak istedim. Lütfen...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Onlar ona bakmazlar.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Oku biraz, oku.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Muş, sizi dinliyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir şey söylememe izin verir misiniz.

BAŞKAN – Ben sadece açıklama yaptım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tamam, ben de eğer böyle bir açıklama yaptıysanız mutluluklarımı iletiyorum Sayın Başkanım. Ama iki gün, üç gün önce saldırıya uğrayan o kızımızın o demeci verme nedeni, sizin mensubu olduğunuz iktidar partisinin yarattığı bu iklimdir, onu tespit etmek için söyledim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hiç alakası yok Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hiçbir şekilde alakası yok.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Böyle bir şey yok ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bundan ekmek çıkmaz, çalışın, çalışın...

BAŞKAN – O sizin kendi şahsi görüşünüzdür. O konuda Sayın Mehmet Muş, Grup Başkan Vekili cevap verebilir. Benim cevap verebilme yetkim şu anda söz konusu değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, sizi dinliyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Grubumuza açık şekilde satışmalarda bulunulmuştur. Yani, ülkenin bulunduğu durum, muhafazakâr insanlarla alakalı söyledikleri, partimizin kurumsal kimliğine karşı söyledikleri, bunlar açık satışmadır, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın milletvekilleri, Sayın Muş'u dinliyoruz.

VI.- SATIŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, bu her iki olayı da kınadığımızı açıkça ifade ettik ve bu iki olayla alakalı da Hükümetimiz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız gerekli açıklamaları yaptılar ve bu iki olayın hukuki süreç noktasında takipçisi olacağımı ifade etti. Kaldı ki kadın milletvekillerimizin de burada, bu konuyla alakalı yaptığı açıklamalar da ortadadır.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – O zihniyete TRT'de program yaptırıyorsunuz, program; teşvik ediyorsunuz o zihniyeti.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, size bir zihniyet söyleyeyim mi: Genel Başkanlarının grup konuşmasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımıza karşı sarf ettiği kelimeleri gruplarında alkışladılar; zihniyet bu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Onu hangi anlamda söylediğini biliyorsunuz siz; biliyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Önce Genel Başkanınızı bir telin edin, ona kadına karşı nasıl söylem kullanacağını bir öğret, ondan sonra çıkıp bize karşı konuş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Onun hangi anlamda söylendiğini biliyorsunuz, çarpıtmayın, çarpıtmayın. Hangi anlamda söylediğini çok iyi biliyorsunuz, çarpıtıyorsunuz bunu.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, ne yazıyor: “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” Kim demiş? Gazi Mustafa Kemal Atatürk demiş. Milletten korkmayın. Başkanlıkla alakalı, Cumhurbaşkanlığıyla alakalı mesele milletin önüne gidecektir, millet bu noktada kanaatini hangi yönde kullanırsa herkes buna tabi olacaktır. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir, hatırlatayım, büyük yazılmış, unutulmuş olabilir.

Bir ikincisi: Değerli milletvekilleri, bakınız, burada, FETÖ’yle alakalı, bu yapının örgütsel bir yapı olduğu ortaya çıktıktan sonra AK PARTİ iktidarı ve AK PARTİ olarak ortaya koyduğumuz mücadele ortadadır. Peki, bunun bir örgüt olduğu, bunun gizli bir şekilde devletin içerisine sinmeye çalıştığı ortaya çıktıktan sonra Cumhuriyet Halk Partisi ne yapmıştır? Ben söylemiyorum, Genel Başkanları söylüyor.

Bakın -Birgül Ayman Güler- bunları daha önce de söylemiştim, Sayın Hatip, bunları okuyun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Başka malzeme yok mu, başka malzeme yok mu?

MEHMET MUŞ (Devamla) – “Cemaatle -o zaman o ifadeyi kullanıyor- FETÖ’yle iş birliği yaptık.” Kendileri söylüyor, biz söylemiyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Nerede o, nerede o, Birgül Hanım nerede şimdi?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, Hüseyin Aygün ne diyor, biliyor musunuz: “Ben milletvekiliyken ‘Fetullah Gülen cemaatini eleştirmek AKP’ye yarar.’ diyerek uyarın ve eli boş dönen Kemal Kılıçdaroğlu’dur.” Kemal Bey’in hemşehrisidir kendisi, Tunceli Milletvekilidir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – “Dön de bitsin bu hasret.” diye söyleyen kimdi? Samanyolu’nda cemaate yardım toplayan kimdi? Samanyolu TV’de cemaate yardım toplayacak...

MEHMET MUŞ (Devamla) – “Fetullah Gülen’le beni uyardığı günü size söyleyeyim mi?” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ali İsmail Korkmaz’ın toprağa verildiği gün kılavuzunu... Gürsel Tekin, telefonu açan oydu. Bakın...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bir şey daha...

BAŞKAN – Süreniz bitti yalnız Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, bitiyorum.

Bakın, burada fotoğraf göstereceğinize alın şu fotoğraflara bir bakın. Ne zaman bu?

LEVENT GÖK (Ankara) – Neymiş o?

MEHMET MUŞ (Devamla) – 19 Mart, yerel seçimlerden on gün önce. Kimin kanalı? FETÖ’nün kanalı.

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Orada çıkıp Türkiye’nin Başbakanıyla alakalı şunu söylüyor...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – O kanalın açılmasına RTÜK izin verdi, RTÜK...

MEHMET MUŞ (Devamla) – “Yurt dışına kaçmaktan başka çaresi yok. Erdoğan için söylüyorum, kaçsa da onu bu ülkeye getireceğiz.”

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Erdoğan burada ve ülkesinin başında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ya siz ne durumdasınız?

BAŞKAN – Sayın Muş, süreniz bitti, lütfen.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Detaylarını isterseniz anlatayım, Hanım Büşra Erdal da burada.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok memnun oldum, çok memnun oldum. Onu 10’uncu defa...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bak, Hanım Büşra Erdal burada, anlatayım bunları, anlatayım detaylarını.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Önce Hüsnü Bey’in satışmadan dolayı bir söz hakkı var, ondan sonra ben talep edeceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisine sataştım.

BAŞKAN – Hüsnü Bey, sizi dinleyelim. Hangi konuda satışılar size?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, ben ne söylediğimi biliyorum. Sayın hatip, grup başkan vekili benim hiç söylemediğim şeylerden bahisle konuşuyor; bir. İki, 10’uncu defa aynı şeyleri gösteriyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz de aynısını gösteriyorsunuz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şimdi, Birgül Ayman Güler şu anda milletvekili değil.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, ona grup başkan vekiliniz cevap verebilir, konuşabilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır efendim, ben konuşacağım.

BAŞKAN - Sizin şahsınızla ilgili ne söyledi?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Benim şahsımla ilgili söylediği ortada, söylemediğim şeyi söylüyor. Ne alakası var? Ben ne söylediğimi biliyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Cumhuriyet Halk Partisini eleştirdim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben ne söylediğimi biliyorum. Fetullah Gülen örgütüyle olan ilişkiyi söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika.

10.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt’un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Grup Başkan Vekili, Sayın Mehmet Muş Bey, şimdi, burada belki 10’uncu defa aynı şeyleri söylüyorsunuz. Bakın, “Fetullah Gülen terör örgütü.” dediğiniz örgüte ne zaman “Terör örgütü.” dediniz? 17-25 Aralıkta yani 17-25 Aralıktan önce bu örgütle iç içe olduğunuzu, irtibat hâlinde olduğunuzu, iltisaklı olduğunuzu kabul ediyorsunuz, kendiniz söylüyorsunuz. Şimdi, 17-25 Aralık

2013'ten önce eğer bu örgütle berabersiniz “2010'dan beri bu örgütle mücadele ederken beni yalnız bıraktılar.” diyen Sayın Cumhurbaşkanımızın lafını nereye koyacağız? Eğer siz 2010'dan beri bu örgütle mücadele ediyordusanız 2013'te...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz ne yaptınız, sen onu anlat. İktidar değil de siz ne yaptınız?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Biz iktidar değiliz beyefendi, siz herhâlde kendinizi hâlâ muhalefet zannediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz muhalefet olarak ne yaptınız?

BAŞKAN – Sayın Bozkurt...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Siz iktidarsınız, yetki sahibi sizsiniz. Şimdi...

BAŞKAN – Sayın Bozkurt, beni dinler misiniz lütfen?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN – Siz sizinle ilgili olan sataşmaya cevap vereceksiniz ama siz başka türlü bir şey yapıyorsunuz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Söylüyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hanım Büşra Erdal burada. Bak, Hanım Büşra Erdal da burada. İlk ziyaret CHP'ye.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – 2013 yılında Türkçe Olimpiyatları'nda bugünkü reisiniz çıkıyor kürsüye, diyor ki: “Sayın Hocam, dön artık, gel, bitsin bu hasret.”

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İlk ziyaret CHP'ye.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Devamla) – Sizin şimdi bu kadar şey ortadayken iktidarda olmayan bir partiyle ilgili 10'uncu defa aynı fotoğrafları göstererek varacağımız hiçbir yer yok. Benim sorduğum soruya cevap vereceksiniz Sayın Mehmet Muş. Ben diyorum ki: Siz Fetullahçı terör örgütüyle de siz PKK'yla da siz İŞİD'le de iç içesiniz, irtibat hâlindeyiz. Gelin, bunun cevabını verin burada.

Teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Değiliz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Aynen, irtibat hâlindeyiz, öylesiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Değiliz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – “Sevimli çocuklar.” diyen sizsiniz, ben değilim.

BAŞKAN – Sayın Gök'ü dinleyeceğim

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Değiliz.

BAŞKAN - Önce Sayın Gök'ü dinlemek istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, isterseniz Sayın Naci Bostancı'ya söz verin, o konuşmasından sonra belki bir tekrar söz alma hakkımı kullanmayayım. O bir değerlendirmede bulunsun ondan sonra şey yapalım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim anlayışınızdan dolayı.

Sayın Bostancı, sizi dinleyelim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Levent Bey’e öncelikle zarafeti için teşekkür ediyorum.

Biraz önceki konuşmacı, ismime de atıfla, benim söylediğim yüzde 49-50 değerlendirmesini kastetmediğim bir bağlama taşıdı vermiş olduğu örnekte. 69’a göre satışmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

11.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nun, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Atatürk, İstiklal Harbi’ni verirken kime güvendi? Millete güvendi. Güvendiği milletin, oyuyla bir despotu, bir diktatörü iş başına getirmeyeceğini Atatürk bilmiyor muydu? Biliyordu. Sonuna kadar bu millete güvendiği için, bu millet Atatürk’ün arkasında olduğu için biz bu millî mücadeleyi verdik. Şimdi, Atatürk’ün söylediği lafları aynı zamanda millete yönelik bir güvensizlik şeklinde takdim etmeyi, Atatürk’le bu kadar bağdaşık, geçmiş olan ve siyasette bunu sürekli dile getiren bir siyasi partinin takdirlerine bırakıyorum. Atatürk her zaman millete güvendi, Atatürk gelecekte de bu millete güvendi, açın bakın, fikirlerine bakın. Ama millete güvenme konusunda tereddütte olan, o dönemin siyasi atmosferi içerisinde –beni bağışlayın, siz açtığımız için konuyu söylemek durumundayım- CHP’dir ve seçimlerde milletvekillerini –tek parti zaten- nasıl aday gösterdiğini iyi bilmeniz lazım.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – 7 Haziran Kastamonu, birinci sıra aday.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Tek bir örnek vereceğim, Yahya Kemal büyük bir şairdir, büyük bir edebiyatçıdır, vekillik de yapmıştır. İlk önce Yozgat vekilliği yaptı, sonra Tekirdağ vekilliği yaptı, sonra da İstanbul vekilliği yaptı. Bütün bunları yaparken de İstanbul hariç hiçbirine gitmemiştir emin olun çünkü o dönem içerisinde, halkın seçtiği milletvekilleri üzerinde herhangi bir fikri, etkisi, böyle bir şey aramıyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – O da yanlış Hocam.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bakılan tek kişi var, Paşa’mız. Dönemin atmosferi tabii, Paşa’mız da şöyle diyor: “Ben, milletvekillerimin öyle farklı fikirlerde olmasını filan düşünmem. Bir tabur gibi düzenli bir şekilde arkamdan gelecek.”

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Propaganda için yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bu yanlış, bu yanlış bilgi, doğru değil bu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ne de olsa askeriye den geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bostancı, teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bugün de halkın seçmesi, klasik demokrasiye ilişkin değişimlere bakınız.

Hepinize saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Erzincan milletvekilleriniz nerede oturuyor Sayın Bostancı?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bu yanlış bilgi.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hepinizi Saray atıyor, hepinizi Saray atıyor, Saray.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yanlış söylüyor, doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Özkan, Grup Başkan Vekilinizi dinliyorum. Lütfen...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ama tarihi bir yanlış söylüyor.

BAŞKAN – E, lütfen... Şimdi söz Grup Başkan Vekilinizde. Lütfen Sayın Özkan...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – O dediği şey doğru değil Hocanın.

BAŞKAN – Biz gündemimize bağlı kalmak durumundayız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – O dönemde seçim yapılırdı.

BAŞKAN – Gündemimize bağlı kalmak durumundayız.

Sayın Gök, sizi dinliyorum.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Grup Başkan Vekilinin söyledikleri de yanlış.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben onu düzelterek zannettim. Hoca tarihi çarpıttı.

BAŞKAN – Lütfen...

Sizi dinliyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, az önce konuşan hatiplerin sözlerinde, partimize, Genel Başkanımıza ve mensuplarımıza yönelik ithamlar ve iddialar vardır.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika Sayın Gök.

12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette yaşadığımız günler ileride tüm -bütün- çıplaklığıyla gerçeklerin ortaya çıkacağı bir şekilde tartışılacak ve bütün gerçekler berrak bir şekilde ortaya çıkacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi bu devleti kurdu. Emperyalizme karşı verdiği bağımsızlık savaşıyla Türkiye'yi kurduğu zaman Atatürk'ün kafasında tek bir model vardı: Çağdaş uygarlık seviyesi, halk egemenliği ve laik cumhuriyet. Ve nitekim, Atatürk'ün ve silah arkadaşlarının öncülüğünde, Türkiye, tek partiden çok partiye dönüşü sancısız bir şekilde yaşadı ve İsmet İnönü katıldığı ilk seçimde yenildiği anda önünü ilikleyerek de iktidarı teslim etme basireti ve becerisini gösterdi. Bizim aradığımız demokrasi ve olgunluk anlayışı burada.

Şimdi, cumhuriyeti kuranların tek partiden çok partiye getirdiği bir Türkiye'yi, siz, çok partili sistemden bir tek parti ve tek adam rejimine indirgeyen bir kanun teklifini bugün verdiğiniz anda Cumhuriyet Halk Partisine demokrasi dersi vermeye hiç kalkışmayın, hiç kalkışmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün tarihi bir gündür, Türkiye'nin yüz kırk yıllık parlamenter rejimine ilişkin bir saldırı yapılmaktadır. Bu saldırıyı biz, inşallah, halkımızla beraberle püskürteceğiz. Türkiye'nin hak ettiği gibi, laik cumhuriyet ekseninde demokrasiyi, insan haklarını taçlandıracağız, bunu yapacak gücümüz var ama sizlerin, Fetullah Gülen konusunda Cumhuriyet Halk Partisine ders verecek hiçbir yanınız yok, hiçbir şekilde.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Adana mitingini hatırlatırım size.

LEVENT GÖK (Devamla) – Başından beri aynı menzile gittiniz, aynı menzilde yürüdünüz ve bu kadroları sizler yerleştirdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Danışmanlara bakın, danışmanlara.

LEVENT GÖK (Devamla) – 81 ilin emniyet müdürünün 79'unun FETÖ'cü olduğunu ben mi söyledim? Sizin İçişleri Bakanınız söyledi. Eğer varsa yanlış Cumhuriyet Halk Partisinde, Cumhuriyet Halk Partisi bu yanlışların üzerine gider, asla bir tek yanlış olmayacak şekilde yoluna devam eder ama siz içinize bakın. Örneğin, Şaban Dişli, Mehmet Dişli, sorguluyor musunuz bunları? Genel Başkan Yardımcınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Mehmet Dişli, darbenin en önemli kilit ismi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sorgulamadığınızı nereden biliyorsunuz? Sorguluyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Suçlanan kişinin Şaban Dişli'yle ne alakası var?

LEVENT GÖK (Devamla) – Genel Başkan Yardımcısı Şaban Dişli orada. Bunları sorgulamadığınız müddetçe, bu hesaplaşmayı yapmadığınız müddetçe Cumhuriyet Halk Partisi...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sizin Genel Başkanınızın danışmanı FETÖ'cü diye Genel Başkanınız mı suçlu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Kılıçdaroğlu'nun kardeşi de bir şeyler söylüyor o zaman, ne olacak?

BAŞKAN – Sayın Gök, teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Devamla) – ...hiçbir iddia yerini bulmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Başkanım, söz istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Levent Bey hukukçudur. Kayıtlara geçmesi için hatırlatıyorum, suçların şahsiliği diye çok temel bir ilke var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Doğrudur. Aynı şey bizim için geçerli değil midir?

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

*A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)**1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)**1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Sayın Turpcu, buradasınız galiba. Sayın Turpcu, sisteme girer misiniz lütfen soru-cevap bölümünde soru sorabilmeniz için.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sekizinci olarak Hatay Milletvekili Sayın Hilmi Yarayıcı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yarayıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yedi dakika.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sayın Başkanım, AK PARTİ’li kadınlar olarak bize de söz verseydiniz çok mutlu olurduk.

CHP GRUBU ADINA HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Geçmişte Başbakanlık Basın Müşavirliği görevinde bulunan bir yazarın sözleriyle, bir alıntıyla başlamak isterim: “AK PARTİ iktidarının en başarısız olduğu iki alan varsa bunlardan kesinlikle bir tanesi kültür ve sanat alanıdır.” der. “Tartışmaları yıllarımızı yedi ama bir arpa boyu bile mesafe alamadık. Ortada büyük bir hayal kırıklığı, koca bir fiyasko var. Sorumlusu da AK PARTİ’nin gelmiş geçmiş Kültür Bakanlarıdır.” Çok doğru ve çok yerinde bir tespittir, bu tespite katılıyorum.

Sanat tükürülecek bir şeydi sizin için, öyle tanıştık sanata bakışınızla. Sonrası geldi zaten. Kurucu lideriniz için bale, belden aşağı bir şeydi ve beğenmediği heykel de ucube. O nedenle, kültür ve sanat dünyanızda operaya da, baleye de, müziğe de, resme de, heykele de yer yok. Temsil ettiğiniz zihniyetin taraftarları Anadolu’nun dört bir yanında heykelleri parçalamakta, sanatçıların kokteyllerine baskınlar düzenlemektedirler. Kültür Bakanından bu konuyla ilgili tek bir yanıt göremedik. Zaten görevinizdi de.

Hadi yol yaptınız, köprü yaptınız, bunlarla övünüp duruyorsunuz. İstanbul’un silüetine hançer gibi saplanan Gökkafe hâlâ yerli yerinde duruyor ama. Sultanahmet’in, Ayasofya’nın muhteşem görüntüsüne bir hançer de siz sapladınız. Zira, Zeytinburnu’ndaki gökdelenler sizin iktidarınızda yapıldı. Hasılıkelam, estetik hiçbir değer yaratamadınız.

Nazilerin propagandisti Goebbels ne diyor, kesin biliyorsunuzdur: “Kültür lafını duyunca elim hemen cebime gidiyor.” der. Goebbels’in günümüzdeki hayaleti olarak duruyorsunuz karşımızda.

Evet, on dört yıllık iktidarınızın kültür ve sanat politikası tek kelimeyle kocaman bir hiçtir ve bu hiçlik bayağılık olarak kendisini topluma dayatmaktadır. Bu nedenledir ki bugün sanatı ve sanatçıları baskı ve sindirme politikalarıyla susturmaya çalışıyorsunuz. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki özgür düşüncenin taşıyıcı unsuru kültürdür, sanattır.

Osmanlı’nın yıkılışına giden süreçteki sancılarını yaşıyorsunuz memlekete. Tanzimat Dönemi’nin meşhur tartışmasıdır “Batı’nın yasalarını taklit edelim; silahını, teknolojisini alalım ama kültürünü, sanatını, özgür düşünce ortamını asla.” O dönemin yönetici takımının körlüğü sizde de var. Dedim ya, özgür düşüncenin taşıyıcı unsuru sanattır, kültürdür. O teknolojiyi, o yasaları üreten o özgür düşünce ortamıydı. Ve sanat özü itibarıyla muhaliftir, devrimcidir. Muhalif olduğu için de hışmınızı üzerine çekmektedir.

İktidarınız süresince sanat camiasına, darbe yıllarında bile görülmemiş bir hınçla saldırıyorsunuz, müzisyenlerin parmaklarını kırıyorsunuz, kulak zarını patlatıyorsunuz. Salonsuz bırakılan sanat kurumları ve sanatçılar, kitapları yasaklanan yazarlar, filmleri sansürlenmiş sinemacılar, heykelleri kırılan heykeltıraşlar, Gezi direnişine destek verdiği için ödenek alamayan tiyatrolar, tiyatrocular...

15 Temmuz darbe girişimi sonrası çıkarılan KHK'larla, sanatı hedef tahtasına oturtunuz, birçok sanatçıyı açığa aldınız, bazıları da ihraç ettiniz. Bu sanatçılardan Ragıp Yavuz, 12 Eylül faşist cuntasınınca yine mesleğinden uzaklaştırılmış ve on üç yıl ülkesinden uzak kalmak zorunda kalmıştır.

Başta Jiyan TV ve Kürtçe çocuk kanalı Zarok TV olmak üzere Kürtçe yayın yapan kanalları kapattınız. Darbeyi Kürt çocukları mı yapmıştı Allah aşkına?

Bunlarla da yetinmediniz, darbeyi fırsat bilip Hayatın Sesi, İMC TV, Yön Radyo gibi birçok muhalif televizyon kanalının ekranlarını kapattınız; radyoları kapatmaya yönelik her türlü girişimde bulundunuz. Evrensel Kültür dergisi başta olmak üzere birçok derginin ve kültür sanat alanında faaliyet gösteren onlarca derginin kapısına kilit vurdunuz. Bu faşist uygulamalarla övündünüz bir de. Bakanınız "Vurduk kilidi geçtik, sıkıysa açsınlar." dedi. Tebrikler, tıpkı 12 Eylül darbeleri gibi şimdiden tarihe geçtiniz.

Bu kadar değil tabii ki, Grup Yorum'un "Bağımsız Türkiye" konserlerini peş peşe yasakladınız. Hıncınızı alamadınız, çalışmalarını yürüttükleri İdil Kültür Merkezine sürekli baskınlar düzenlediniz, operasyonlar düzenlediniz, gözaltına alınız, yetmedi 5 kişiyi tutukladınız.

Gezi direnişi süresince duruşu nedeniyle Levent Üzümcü'nün Şehir Tiyatrolarındaki görevine son verdiniz. Oyunlarını sergileyebileceği salonlara izin vermeyerek intikam aldınız. O, yine de sanat tutkusundan vazgeçmedi.

Sosyal medya hesapları üzerinden sanatçılar fişlenmekte. Sanat kurumlarına yevmiyeli oyuncu alırken dahi, sosyal medya hesaplarındaki paylaşımlarına göre iş veriyorsunuz. "Reise biat varsa iş var; biat yoksa iş yok." Dönemin özeti budur.

Madımak katliamında yakılarak öldürülen yazar Behçet Aysan'a öfkeniz hiç dinmemiş olmalı ki ne yazık ki kızı Eren Aysan'ı da Kültür Bakanlığından attınız. İnsani duyguların bile artık size yük olduğu anlaşılıyor.

Antidemokratik uygulamalarımızın hangisini sayayım? Hele bir Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünüz var ki evlere şenlik. Kendisini uluslararası festivalde devlet parasıyla turistik gezi yapmasıyla tanırız. Sanatçı yönünü pek bilmediğimiz bu zat çeşitli illerdeki sahneleri arayarak pek çok sözleşmeli oyuncunun işine son verilmesini isteyecek kadar kraldan çok kralcılık yapmıştır. Son icraati, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra Devlet Tiyatrolarında yabancı oyunları repertuvardan çıkarması olmuştur. Yerli oyunlara ağırlık vererek millî duruşumuzu güçlendirecekmiş, sanki darbeyi yapanlar "Hamlet"i izledikten sonra darbeye karar vermiş gibi!

Yaşar Kemal sizin döneminizde Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'nü alırken etkileyici bir konuşma yapmıştı, Abdullah Gül ve Tayyip Erdoğan da epey alkışlamıştı, şöyle diyordu: "Dünya bir çiçek bahçesidir, o bahçeden bir çiçeği kopardığımız an bir rengi, bir zenginliği yok edersiniz, dünyayı çoraklaştırırız."

Sanat özgürlüktür, sanat yaratıcılıktır; sanat düşünmenin, sorgulamanın, üretmenin ve paylaşmanın temelidir; hayatınızın can damarıdır, Türkiye halklarının sesidir, soluğudur. Bu damarı da kurutursanız bu ülkeyi yaşanmaz bir çöle çevirirsiniz. Yasakla, sansürle, tek tip sanatla, kültürle çıkacağınız yer bir laleazar değil, çöl olacaktır. Velhasıl gittiğiniz yol yol değil, bu yoldan geri dönün.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yarıyıcı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son olarak Antalya Milletvekili Sayın Devrim Kök konuşacak.

Buyurun Sayın Kök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DEVRİM KÖK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi hakkında söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, Almanya’da şahsınıza yapılan haksızlığı ve hadsizliği kabul etmemiz mümkün değildir. Ben bu konuyu kınayarak sözlerime başlamak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

DEVRİM KÖK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, kısaca kültür hakkında görüşlerimi ben de sizlerle paylaşmak istiyorum. Daha sonra, bir Turizm Komisyonu üyesi olarak ve bir Antalya milletvekili olarak Sayın Bakanım turizmle alakalı düşüncelerimi anlatacağım, dinlemelerini istirham ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, kültürel ve sosyal kalkınma olmadan ekonomik kalkınmanın olması mümkün değildir. Türkiye büyük bir tarih ve kültür birikimine sahip bir ülkedir. Ulusal kültürümüz içindeki dil, din, inanç ve köken farklılıkları bizim zenginliğimizdir. İleri demokrasinin gereği de bu farklılıkların ulusal bütünlük içinde özgürce yaşamasını sağlamaktan geçer ancak sosyal ve kültürel kalkınmayı gerçekleştirmeden Türkiye’nin de ileri düzeyde demokratikleşmesi mümkün olmayacaktır. Sanata ve sanatçıya saygı duymayan bir toplumun kendisine de saygısı olmaz. Sanatçı evrenseldir. Sanatçı yaratıcı ve ayrıcalıklı olmalıdır, sanatçı özgür olmalıdır, sanatçı aykırı olmalıdır ve bu kimseyi rahatsız etmemelidir çünkü sanatçı yenilikçidir, yaratıcıdır; dahası, devrimcidir. Gerçek bir sanatçı bağınaz ve tutucu olamaz.

Bakın sayın milletvekilleri, bir insan duyduğu bir müzikten, dinlediği bir şiirden, okuduğu bir kitaptan etkilenip yaşamını yeniden şekillendiriyorsa bunun adı sanattır, bunun adı devrimdir. Ancak bireyler gelişirse toplumun da gelişmesi mümkün olacaktır. Bugün ülkemizde cumhuriyetin ilk yıllarındaki sanata ve sanatçıya verilen değeri görmek maalesef mümkün değil. Eğer Avrupa Rönesans ve Reform’u yaşamasaydı bugünkü gelir seviyesine, bugünkü refaha, bugünkü kültüre ulaşabilir miydi? Bu nedenle sanatı ve sanatçımızı gözümüz gibi korumaya ihtiyaç var.

Sayın milletvekilleri, Meclise taşınan bir yasa tasarısıyla arada Devlet Tiyatrosu, Devlet Opera ve Balesi, Devlet Senfoni Orkestrası, Halk Dansları Topluluğu ve Devlet Çoksesli Korosu’nun da bulunduğu 50’yi aşkın sanat kurumu kapatılmak isteniyor. Yılların emek ve özverisiyle oluşturulmuş bu kurumların yok edilmesi, kültür ve sanat yaşamımıza vurulacak en büyük darbedir.

Değerli milletvekilleri, turizm konusunda siyaset yapmak istemiyoruz. Turizm özellikle bizim bölgemiz için çok önemli. Turizm ve tarım konusu siyaset üstü bir olaydır bizler için. Maalesef, turizm son otuz yıldır en kötü zamanlarını yaşıyor. 2015 ve 2016’dan sonra 2017 de umut vermiyor. 2015’te Türkiye’ye 36 milyon yabancı turist geldi, 2016’da bu sayı 25 milyon civarında kaldı, ilk on ayda 11 milyon turist kaybetmiş olduk. 2017’yi kurtarmak için gelen turist sayısının yüzde 40 artmasına ihtiyaç var ama maalesef bu mümkün değil. Sektör temsilcilerinin en büyük endişesi, uygulanan yanlış politikalar nedeniyle Avrupa ülkelerindeki İslamofobinin yerini Türkofobiye bırakması, Türkiye’nin Kuzey Avrupa ülkeleriyle aynı kategoride değerlendirilmesi.

Türkiye’de 1.300 tane otel satılığa çıktı, 30 otel borçla battı. En fazla satılık otel, daha çok Rusya pazarına bağlı turizm faaliyeti yürüten Antalya’da yer alıyor. Antalya’daki satılık otel sayısı 410. Bunların 120 tanesini 5 yıldızlı oteller kapsıyor. Sektörde istihdam edilen 10 binlerce çalışanla birlikte 400 bin kişi ekmeğini kaybetmenin arifesinde. Avrupa ülkeleri, vatandaşlarına, güvenlik gerekçesiyle Türkiye’ye gidilmemesi yönünde telkinlerde bulunuyor; gelen turistler de otelden dışarıya çıkmıyor. Şimdiye kadar bir ciddi çözüm üretilemedi. Birinci örneğim şu: Çok çarpık gelişmeler oluyor maalesef. G20 zirvesi, biliyorsunuz, ülkemizde toplandı. İki günlük bir programdı, bu iki günlük program için

harcanan para 536 milyon lira. Hükûmetin Turizm Eylem Planı açıklarken verdiği rakam ise 255 milyon TL değerli milletvekilleri. Yani, iki günlük program için 563 milyon lira, milyarlarca dolar gelir getiren sektörün kurtuluşu için yapılan yardım ise 255 milyon lira.

İkincisi ise Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi. Bakanlığa ayrılan bütçe 3,5 milyar TL. Bakanlıklarüstü Diyanet İşleri Başkanlığı için ayrılan bütçe ise 7 milyar TL. Diyanet Bütçesi Bakanlığın bütçesinin 2 katı. Sayın Cumhurbaşkanına Tunus'tan alındığı söylenen uçağa ödenen para 79 milyon dolar, turizmin krizden çıkması için getirilen paketten çok daha fazla bu miktar. Anlaşılan o ki, turizmde yaşanan kriz bir uçak kadar önem taşımıyor. Bu rakamlar milyonlarca kişinin geçim kaynağı olan turizm sektörünü Hükûmetin nasıl değerlendirdiğine somut bir örnek maalesef.

Turizm planlanmasındaki çarpıklaşmayla alakalı bir örnek de Antalya'nın Manavgat ilçesinden vermek istiyorum. Sayın Bakan, burası, Manavgat'ın Ilica beldesi; bir turizm merkezidir, cennet bir köşedir. Orada, bütünşehir yasası çıkmadan önce Meclisin aldığı bir karar var. Bütünşehir yasası çıkmadan, köy tüzel kişiliğine ait olan bir alanı daha sonradan üniversite yapılması için ayırmışlar ama bugünlerde orada bir cezaevi yapıma projesi tartışılıyor. Sizi, lütfen, bu konuya müdahale etmeye çağırıyorum. Bir turizm yerleşkesinde, hemen yan tarafında 450 tane villanın olduğu ve burada İngiliz vatandaşlarının çoğunlukla yaşadığı, çok kısa mesafelerde beş yıldızlı otellerin olduğu, sahile çok yakın bir alanda Allah aşkına hangi mantıkla cezaevi yapılmaya çalışılıyor, bunu anlamak mümkün değil. Ama sizden istirhamım şudur ki: Turizm Bakanı olarak bu olaya müdahale ediniz. Yani, cezaevi yapılacak bir sürü alan var, gidilip farklı bir yerde cezaevi yapılabilir.

Başka bir konu, bakınız, turizm bu işle geçimini sağlayan insanların sorunu değil sadece. 2015 yılındaki dış ticaret açığımız 63 milyar dolar, turizm geliri 31 milyar dolar. Başka bir deyişle, dış ticaret açığının yarısını turizmden karşılıyoruz. İhracat gelirlerinin yüzde 22'si turizmden geliyor. Turizmde kaybettiğimiz her kuruş turizmle uğraşmayan vatandaşların da aynı zamanda cebinden çıkıyor.

Sayın Başkan, süre kısıtlı olduğu için EXPO konusuna da -Sayın Bakan- bir iki cümleyle değinmek istiyorum. EXPO hepimiz için çok önemli bir projeydi. Yani sadece Antalya için değil Türkiye için bir imaj projesiydi fakat beklentilerimizi asla bulamadık. 5 milyon ile 8 milyon arası turist gelecek, 1 milyar euro gelir elde edilecek bir projede fiyatla karşılaştık.

Maalesef, EXPO'ya kaç ülke katıldı, kaç tanesinin finansını biz sağladık, ne kadar para harcadı, bunun hakkında hiç fikir sahibi değiliz. Defalarca bu konuya dair soru önergesi vermeme rağmen hiç cevap alamadım. En son, Bilgi Edinme Yasası'ndan yararlanarak Sayın Başbakan'a gönderdiğim bu soru önergesine cevap olarak "Devlet gizlilik kararı vardır, bunu açıklayamam." gibi ilginç bir yazıyla karşılaştım. Bunun neresi devlet sırrıdır anlamak pek mümkün değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii ki bunların çözümü olacak. "Hep sorunları konuşuyorsunuz ama çözüm öneriniz nedir?" dersiniz diye ben Antalya'da ve Türkiye'deki turizmin önde gelen isimleriyle konuştum ve onlarla altı tane üst başlıkta çözüm önerileri oluşturduk.

Bunlardan birincisi şu: Bu sezonu, bir defa geçmişi geride bırakalım ama en azından 2017'yi kurtarmak adına yeni bir yol izleyelim; temalı, destinasyon bazlı bir tanıtım kampanyası yapalım. Türkiye'nin imajını alt bileşenlere mutlaka bölelim. Buna ihtiyaç var, mümkünse bölge bölge ayırmaya ihtiyaç var. Nedeni şudur: Doğuda olan bir olay Antalya'da veya İstanbul'da olmuş gibi gösteriliyor maalesef dış basında ve imajımız topyekün yok oluyor. Eğer bunları biz bölge bölge ayırırsak inanın çok ciddi katkı yapacak. Uçaklara yapılan yakıt desteği mevcut hâliyle yeterli değil. Kişi bazlı sisteme geçmekte hayati önem var. Bu katkı, turist operatörlerinin getirdiği turist sayısına göre yapılmalı. Dördüncüsü: Klasik pazarlara verilen teşvikler ile yeni oluşan pazarlara verilen teşvikler aynı oranda olmamalı, yeni oluşan pazarlardaki 1 euroluk, 2 euroluk fark bile tercih etme noktasında ciddi katkı verecektir.

Rusya pazarı bizim için çok önemli. Rusya'yla son gelişmeleri olumlu buluyoruz ama bunları daha da geliştirmeye ihtiyaç var.

Yalnız, Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili bizim bir çözüm önerimiz olacak: Rusya'da, bütün bu gelişmelere rağmen vatandaşların bir beklentisi var. Rus vatandaşları yetkili bir ağızdan Türkiye'yle ilişkilerin normalleştiğine dair bir açıklama yapılmasını bekliyor. Sembolik olabilir ama şunda yarar görüyoruz: Eğer Rusya Federasyonu'nun Türk vatandaşlarına uyguladığı vize kaldırılır ise bu olay belki sembolik olabilir ama Türkiye'yle Rusya arasındaki ilişkilerin normalleştiğine dair bir veri olacaktır. Bu, sektörde ciddi bir güveni kazandıracaktır diye düşünüyoruz.

Altıncısı, hepsinin toplamı ve en önemlisi de şu; hepimiz şu konuda hemfikiriz diye düşünüyorum: Turizm çok önemli bir sektör, ülke ekonomisine ciddi katkı yapıyor, bu denli önemli bir sektör bir defa ulusal bir politikayla, yürütülmeli. Yani muhalefetiyle iktidarıyla hep beraber, sürdürülebilir, milli, ulusal bir turizm politikasıyla yürütülmeli. Bakanlar değişikçe stratejiler değişmemeli, bakanlar değişikçe stratejiler, yöntemler değişmemeli, sürdürülebilir politikalar olmalı. Eğer lütfederseniz ben bir Turizm Komisyonu üyesi olarak Komisyonun hiç toplanmadığından şikâyetçiyim Sayın Bakanım yani bundan sonra -bakanlar değişiyor- sıkça bir araya gelelim, bizler katkı yapmak istiyoruz. Yani ülkenin, özellikle turizm sektörünün bu içinde bulunduğu durumda çıkış noktasında katkı yapabileceğimize inanıyoruz. Eğer lütfederseniz gelip bunları size anlatmak isterim.

Konuşmamı bitirmeden önce, son olarak, “Efendim, turizm ve kültür konusuyla bunun ne alakası var?” diyeceksiniz ama çok alakası var. Siyasî nezaket gereği, çerçevesinde anlatmaya gayret ettim ama geçenlerde sayın bakanlardan bir tanesi şunu söyledi –bu, bütçelerden filan çok önemli bir şey değerli milletvekilleri- Atatürk'e “külhanbeyi” dedi bakanın bir tanesi. Ya, şimdi, Türkiye Cumhuriyeti'nde bakasınız, bir bakan ağzından çıkan her söze dikkat etmeli.

Şimdi, o sayın bakan gibi olan kafalardan Atatürk'ü anlamasını beklemiyoruz ama hiç olmazsa öğrenmeye gayret et. Atatürk'ün, bizim Atatürk'ü anlatmamıza ihtiyacı yok ama şunu ben burada sizlerle paylaşmak istiyorum:

Bakın, bu, UNESCO'nun 152 tane ulusun oy birliğiyle alınmış karar metnidir değerli milletvekilleri. Yani bu karar metnini okumak istiyorum size: “Uluslararası anlayış ve iş birliği, barış yolunda çaba göstermiş üstün bir kişi, olağanüstü devrimler gerçekleştirmiş bir devrimci, sömürgecilik ve yayılmacılığa karşı savaşan ilk önder, insan haklarına saygılı, dünya barışının öncüsü, bütün yaşamı boyunca insanlar arasında renk, din, ırk ayrımı gözetmeyen eşsiz bir devlet adamı; modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu.” (CHP sıralarından alkışlar) Yani Sayın Bakan hiç olmazsa bunları öğrensin. O Bakana bir tek lafım şu: Atatürk öyle büyük bir liderdir ki askerine Kurtuluş Savaşı'nda ölmeyi emretti ama hiçbir şehidin babasına “Askerlik yan gelip yatma yeri...” demedi, Atatürk “Köylü milletin efendisi.” dedi ama hiçbir köylüye “Ananı da al git.” demedi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kök.

Birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.59

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Şimdi, şahsı adına lehte olmak üzere ilk söz Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet İlker Çitil'e aittir.

Buyurunuz Sayın Çitil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmelerinin beşinci turunda şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, 15 Temmuzda demokrasi destanı yazan ve vatan savunmasında canını veren şehitlerimizi rahmetle anıyor, yakınlarına ve milletimize de başsağlığı diliyorum.

Bunun yanı sıra, yarın idrak edeceğimiz Mevlit Kandili'nin de ülkemize ve tüm İslam âlemine hayırlar getirmesini yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Bugün, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin kabul edildiği gün olan 10 Aralık, İnsan Hakları Günü olarak kutlanmaktadır.

İçinde bulunduğumuz coğrafyaya baktığımızda, bugün insanlığın en doğal ve en temel hakkı olan yaşam hakkının bile elinden alındığına üzülenek şahitlik ediyoruz, aynen 15 Temmuzda FETÖ'nün yaptığı, yıllarca PKK'nın yaptığı ve belli bir süredir DAESH'in yaptığı cinayet ve katliamlar gibi. Hemen yanı başımızda, sınırimızda, Suriye ve Irak'ta, Mısır'da ve Libya'da, Arakan'da, daha doğrusu dünyanın dört bir yanındaki İslam topraklarında dökülen kanlar da buna bir örnektir. Orada çocuklar katlediliyor, orada kadınlar katlediliyor, orada Müslümanlar katlediliyor. Bu böyle bilinmelidir ki hem ülkemiz içerisindeki terörist faaliyetlere karşı sınır içi, sınır dışı fark etmeksizin operasyonlarımız kararlılıkla devam edecektir. Aynı şekilde, tüm dünyadaki mazlum ülkelerin de sesi olmaya devam edeceğiz; yaptığımız yardımları maddi, manevi olarak da devam ettireceğiz.

Yine, âlemlere rahmet olarak gönderilen Kutlu Peygamberimiz'in dünyayı teşrif edişinin seneidevriyesini idrak edeceğimiz Mevlit Kandili'nin öncesinde, bundan bin dört yüz yıl evvel Peygamber Efendimiz tarafından tüm insanlık için bildirilen, yeryüzünün en eski insan hakları beyannamelerinden biri olarak değerlendirilen, kabul edilen Medine Vesikası'nın, herkes için eşit vatandaşlık, eşit insan hakları ve eşit ibadet özgürlüğü ilkelerini ihtiva etmesiyle yüce İslam dinimizin ve Kutlu Peygamberimiz'in insan hak ve özgürlüklerine yaklaşımının en önemli göstergesi olduğu kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bütçeleri üzerinde görüşmelerini tamamladığımız İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığımız, hepimizin malumu olduğu üzere, yakın zamanda yaşanan 15 Temmuz darbe ve işgal girişiminde önemli görevler ifa etmişlerdir. Her ne kadar adı geçen kurumlarımızdan, bu aziz milletin verdiği vergilerle alınan silahları yine milletimize sıkmaktan imtina etmemiş, vatanını satmaktan ve ihanet etmekten geri durmamış gafiller çıkmış olsa da, millî iradesine ve demokrasisine sahip çıkmak adına meydanlara inen kahraman Türk milletimizin yanında yer alarak omuz omuza mücadele eden sağduyulu askerlerimiz ve polislerimiz de önemli bir destan yazmıştır.

Yüzyıllar boyu bu topraklarda hüküm süren şanlı Türk milleti kendisine yapılan bu ihaneti de asla unutmayacaktır; aklını kiraya veren, millî ve manevi değerlerimizi ayaklar altına alan bu ihanet şebekesini de, 15 Temmuz destanını yazan Ömer Halisdemirleri, Erol Olçakları da asla unutmayacaktır.

Bugün, hamdolsun, emniyet güçlerimiz içlerindeki hainleri temizlemek ve akliselim, vatansever gençlerimizi bünyesine katmak suretiyle daha da güçlü hâle gelmiştir. Ülkemiz milletiyle, askeri ve polisiyle el ele, yürek yüreğe olmak suretiyle içimizdeki ve bölgemizdeki tüm ihanet şebekeleri ve adı ne olursa olsun tüm terör örgütleriyle mücadelesini kararlılıkla sürdürmeye devam edecektir.

Demokrasi kulvarında siyaset yapmak yerine çukurları ve dağları işaret eden, bu topraklarda yüzyıllar boyunca kardeşçe yaşamış milletimizi birbirine düşürmeye çalışan siyaset anlayışının da artık itibar görmediğini ve istenmediğini de bu yüce kürsüden ayrıca vurgulamak istiyorum.

AK PARTİ iktidarlarımızda önem verdiğimiz en önemli parametrelerden biri de güvenlik politikalarımız olmuştur. Yakın zamanda milletimizin önüne getireceğimiz Anayasa değişikliğiyle daha güçlü, daha güvenli, daha ilerici bir sistem oluşacak, üniter devlet yapımız daha da sağlamlaşarak bölgesinde güçlü ve söz sahibi bir ülke olarak yerini en üst seviyelere çıkaracaktır.

İçişleri Bakanlığımız, Millî Savunma Bakanlığımız, Kültür ve Turizm Bakanlığımızla birlikte bugün görüşmelerini yaptığımız 7 kurumumuzun hizmetteki etkinliklerini artıracığına dair kanaatimle bütçe üzerinde lehte görüşümü belirterek 2017 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çitil.

Sayın milletvekilleri, şimdi Hükümet adına yapılacak olan konuşmalara geldik.

İlk olarak İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu konuşacaklar.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekillerimiz; hem Hükümetimizin hem de İçişleri Bakanlığımızın 2017 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum. Çalışmalarımızın ülkemiz, milletimiz, geleceğimiz için inşallah herkesin idealleriyle, hayalleriyle buluşabileceğini ümit ediyorum.

Yine, sözlerimin başında, bu ülkenin bağımsızlığı için, bu ülkenin kardeşliği için, bu ülkenin büyümesi, kalkınması, özgürleşmesi ve hürriyeti için gözünü kırpmadan fedayıcı eden şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazi olanlarımıza minnetlerimizi ve şükranlarımızı ifade ediyorum.

Ayrıca, birkaç gün önce Almanya’da bu Gazi Meclisin Başkan Vekili olan, her birimizin temsilcisi olan Sayın Ayşe Nur Bahçekapılı Hanımefendi’ye, kendisini medeni olarak tarif eden, temel hak ve hürriyet tanımlamasını hiç kimseye bırakmayan ve hem diplomatik nezaketle bağdaşmayan hem de

bugün İnsan Hakları Günü münasebetiyle insan haklarıyla da bağdaşmayan Almanya'nın gösterdiği bu tavrı kınıyoruz. Bu konuda Sayın Başkanımızdan resmî makamlarca özür dilenmesi talebimizi tekrar dile getiriyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bugün tarihî günlerden bir tanesi.

Meseleyi kişiselleştirmek istemem ama ben çocukluğumdan beri siyasetin içerisindeyim. 1976'larda, 1977'lerde, 1978'lerde, 1979'larda 8-9 yaşındayken babam beni ilçe teşkilatlarına, il teşkilatlarına götürürdü yanında. O tozlu tahtaların üzerinde büyüdüm, hemen hemen her hâlini gördüm. Bir tek idealim vardı siyasette: Türkiye'nin bir iddiası var ve bu iddiayı tamamlaması lazım. Bu iddia sadece siyasi partilerle tanımlanabilecek bir iddia değil. Bugün belki de dünyanın çektiği sıkıntıları ve söylediği sözü herkes tarafından dinlettirebilecek bir iddia. Evet, parlamenter sistem bizi bir müddet götürdü. Aksak da olsak, eksik de olsak Allah'a şükürler olsun Türkiye bu Meclis çatısı altında ve parlamenter sistemin içerisinde bir şeyler yapmaya gayret gösterdi. Ama, iddiamız ve idealimiz hep şu olmuştu: Dünyayla rekabet edecek güçlü bir sisteme, ayağımıza çelme takılmayacak güçlü bir sisteme ihtiyacımız vardı. İnşallah milletimizin kabulü olur da Türkiye iddia ettiği ve hak ettiği yeni bir sistemle buluşabilme fırsatıyla karşı karşıya kalır. Meseleleri şahıstan, meseleleri kişiselleştirmekten çıkartıp tam köklü bir sistem içerisine oturtursak hem bu coğrafyanın hakkını tam anlamıyla daha iyi bir noktaya verebiliriz hem de insanımızı yarına esenlikle ve aydınlık dolu bir günle getirebilme fırsatına sahip olabiliriz. Allah inşallah hayırlı eder. Ülkemiz için, milletimiz için, insanlar için gayret gösteren herkese minnetlerimizi ve şükranlarımızı ifade ediyoruz. Hayırlı ve uğurlu olur inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, bilişim, ulaşım, teknoloji gibi dinamiklerin belirleyici hâle geldiği, yaşam tarzlarının değiştiği, insanlığın şehirlere aktığı ve bunlarla beraber yeni meydan okumaların, tehditlerin ortaya çıktığı, mevcut tehditlerin şekil değiştirdiği, hatta hibritleştiği bir 21'inci yüzyıl başlangıcına hep birlikte şahit oluyoruz. Devlet merkezli ve iki kutuplu, askerî güç odaklı, soğuk savaş dönemine ait tehdit algısı yerini vekâlet savaşlarının sahne aldığı yeni bir mücadele düzenine bırakmıştır. Bu yeni düzenin başat aktörü olduğu anlaşılan terör, uluslararası rekabeti, enerji koridorlarını, ekonomiyi, turizmi, eğitimi doğrudan etkileme potansiyeline sahip olduğu için tehlikeli bir şekilde giderek araçsallaşmaktadır ve tüm bu faktörlerin etkisiyle güvenlikçi siyaset bugün bütün dünyada yükselmektedir. Bu, elbette ki doğal bir siyasal ve sosyolojik reflekstir. Ancak burada kritik nokta devlet dışı bu aktörlerle kurulacak ilişkiyi düzenlerken demokrasiyi boğmayacak bir dengeyi tesis edebilmektir. Dünyanın egemen güçlerinin bu noktadaki tercihinin 19'uncu yüzyıl küresel yönetim anlayışına dönmeye çalışmak olması ise bizim için de, dünya için de, insanlık için de kaygı vericidir. Bin yıldır üzerinde bulunduğu coğrafyanın jeopolitik ve jeostratejik önemini giderek daha da arttırdığı için Türkiye, bu resmin ve küresel güvensizlik ortamının doğrudan muhatabıdır. Bir taraftan Suriye merkezli büyük göç dalgası hem transit hem de hedef ülke olması, diğer taraftan DEAŞ, YPG, KCK ve PKK, FETÖ'nün terörist faaliyetleri yeni bir güvenlik tanımı yapma mecburiyetini her birimiz için ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu resim bizi Türkiye'nin güvenlik durumunu doğru okumaya mecbur bırakmaktadır. Elimizdeki iç güvenlik altyapısı PKK'yla mücadeleye yönelik olarak oluşturulmuş bir altyapıdır oysa bugün tehdit sayımız artmış ve farklılaşmıştır. İçeride FETÖ, KCK ve PKK, dışarıda PKK'nın uzantısı YPG ve diğerleri. Dolayısıyla, Türkiye güvenlik kapasitesini artırmak zorundadır. Bir de buna DEAŞ'ı eklediğinizde elbette ki sorumluluğumuz daha öte bir noktaya taşınmaktadır. Uluslararası birliklerin ve sistemlerin dağılmasının tartışıldığı bir dönemde Türkiye'nin kendi güvenlik

projesini ortaya koyabilmesi gerekmektedir. PKK bizden başkasını tehdit etmiyor. DEAŞ öncelikle bizi tehdit ediyor. FETÖ yine bizden başkasını tehdit etmiyor. İşte bu yüzden tehdidin sınırlarımızın ve ulusal çıkarlarımızın ötesinde bertaraf edilmesini önceleyen, teknolojik, kültürel, ekonomik, siyasi, askerî ve polisîye yönleriyle proaktif yeni bir güvenlik konseptini hayata geçirmek zorunludur ve Hükümetimiz bu yönde adımları sıklıkla atmaktadır. Fırat Kalkanı operasyonu tam da bugün bu yaklaşımın neticesidir. Özellikle bazı illerimizde hain eylemlerini sürdüren PKK terör örgütünün faaliyetleri sadece silahlı eylemlerle sınırlı kalmamıştır; etnikçilik yaparak vatandaşlarımızı baskı altına almaları bir yana, kamu ihalelerini yönlendirmek, uyuşturucu ticareti yaparak gençlerimizi zehirlemek, halka hizmet üretmesi gereken belediyeleri ve aynı zamanda siyaseti, hukuku baskı altına almak gibi bir yelpazede bu devlete ve millete açıkça ihanet içinde olmaya devam etmiştir. Doğrudan iş birliği içinde olduğu bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmış olan FETÖ yapılanması ise devlet mekanizmasının içerisinde sızdığı kilit noktalardaki müdahaleleriyle PKK'nın hamiliğini yapmış ve 15 Temmuzun hem öncesi hem sonrası için harekât planına PKK'yu da açıkça dâhil etmiştir ancak 15 Temmuz gecesi milletimiz bu oyunu da bozmuştur. Demokrasiye, millî iradeye sahip çıkması bir yana, 15 Temmuzda bu büyük millet, bu aziz millet bağımsızlığını ve kardeşliğini tahkim etmiştir. Tankların önüne set çeken toplumsal seferberlik memnuniyetle görülmektedir ki sadece o geceyle sınırlı kalmamış, ekonomiye de sirayet etmiştir. Ekonomi cephesinde son günlerde yaşanan gelişmeler, Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısına milletimizin verdiği destek 15 Temmuz ruhunda herhangi bir gerileme olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 20'nci yüzyılı yüksek enflasyon, ekonomik krizler, düşük ihracat rakamları, yetersiz altyapı, bürokratik ve askerî vesayet gibi kronikleşmiş sorunlarla kapatan Türkiye, 21'inci yüzyılın başlangıcında, 2002'den itibaren AK PARTİ hükümetleriyle yakaladığı siyasi istikrar sayesinde bu sorunların büyük çoğunluğunu ülke gündeminden çıkarmayı başarmıştır. Güçlü siyasi iktidarın ve istikrarın getirisi olarak, gerek askerî gerekse bürokratik vesayet hukukun üstünlüğü ilkesi temel alınarak çıkarılan kanunlarla bertaraf edilmiştir. Bugün atılan adım da aslında bu zihniyetin, bu anlayışın, bu millet talebinin en önemli göstergesi olarak ortada durmaktadır. AK PARTİ iktidarı döneminde ortaya koyulan demokratik reformlar, ana dilde ifade, savunma ve eğitim hakkı, DGM'lerin kaldırılması, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının tanınması gibi adımlar neticesinde devlet ve vatandaş arasında güven yeniden tesis edilmiş, demokrasimiz daha da güçlenmiştir.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Bakanlığımız, bu bağlamda, yukarıda çerçevesini çizmeye çalıştığım, gerek coğrafyamızda gerekse ülke içinde yaşanan gelişmeler karşısında milletimizin ali menfaatlerini korumak üzere gününden ve geleceğinden emin Türkiye şeklinde özetleyebileceğimiz vizyonuna ulaşmak için temel hak ve hürriyetleri esas alarak iç güvenlik, sınır, kıyı ve kara sularımızın emniyetini sağlamak, etkili sınır yönetimi ve göç politikaları oluşturmak, kamu hizmetlerinin koordinasyonunu sağlamak, mahallî idarelerin hizmet standartlarını yükseltmek, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sağlıklı bir şekilde sunmak ve sivil toplumu desteklemek görevlerini insan odaklı bir anlayışla yerine getirme misyonu gereğince güçlü bir motivasyon ve kararlılıkla çalışmaktadır. Bütün çalışmalarımızda ve vatandaşlarımızla olan ilişkilerimizde hukukun üstünlüğünü, adaleti ve merhameti, insan haklarına saygıyı, şeffaflığı, hesap verilebilirliği, etik değerlere olan bağlılığı, katılımcılığı, hızlı, kaliteli hizmeti ve özgürlük-güvenlik dengesinin sağlanmasını da temel ilkeler olarak benimsemiş durumdayız.

Saygıdeğer milletvekillerimiz, elbette ki şunu ifade etmek istiyorum: Tarihin çok önemli bir kırılma dönemindeyiz ve bu kırılma dönemini bugün tarif eden biz değiliz, dünya bu kırılma dönemini tarif ediyor. Hemen günümüze indiğimizde, aslında birçok ülkenin orada nasıl planlamalar yaptığını, Türkiye içerisinde nelere müdahale etmek istediklerini hep beraber görüyoruz. 15 Temmuz gecesi

biz buradayken, sizler, bu milletvekillerimiz burada demokrasi adına bir mücadeleyi ortaya koyarken Amerika'dan bir Internet sitesinin Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının uçak rotasını acımasızca paylaştığını hep beraber biliyoruz ve bu Meclis bütün bu anlayışa karşı, Türkiye, milletimiz, insanlarımız bütün bu anlayışa karşı büyük bir mücadeleyi beraber verdi. Bir taraftan DEAŞ, bir taraftan PKK, bir taraftan KCK... Biz burada milletvekiliyiz, biz hukukun dışında değiliz, biz hukukun içerisindeyiz; biz demokrasinin dışında değiliz, demokrasi bizim için bir atlama tahtası, bir araçsallaştırılmış hiç değildir. Demokrasi, kurallarına mecbur olduğumuz, uymak zorunda olduğumuz bir sürecin adıdır ama demokrasinin bir hassasiyeti vardır, hassasiyeti şudur: Demokrasi, bulunan bütün sistemler içerisinde manipüle edilebilme kabiliyetine sahip bir sistemdir. Yani, küçük gruplar bir araya gelip, iyi koordine olup iyi bir teknoloji, iyi bir iletişim kabiliyeti, iyi bir senaryo kabiliyeti oluştururlarsa demokrasiyi istedikleri gibi manipüle edebilme şansına sahiptir. Bu demokrasinin en önemli açıklarından bir tanesidir. Siyaset yaparken elbette ki bunu bilmek durumundayız.

Biraz önce burada konuşmalar yapıldı. Elbette ki eleştirileceğiz, bugüne kadar hep eleştirildik. Eleştirilmek demokrasinin en önemli süreçlerinden bir tanesidir ama iftira, ama -şunun açıkça altını çizmek istiyorum ki- yalan ve -yine açıkça altını çizmek istiyorum ki- karalama dil, ihanet aynı zamanda bizim tahammül edemeyeceğimiz süreçlerden bir tanesidir; bu çok açık. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisi demokrasinin ve hukukun dışında değildir. Bu Meclis burada karar aldı. Aldığı karar nedir? Evet, birtakım milletvekilleri için dokunulmazlığı kaldırma kararı aldı. Bu ne demek? Yani, suçu olan milletvekilleri varsa veya suçu olduğu iddia edilen milletvekilleri varsa bu, yargıya gidecektir. Bundan ne sizler, ne sizler, ne sizler, ne sizler ne de bu Meclisteki hiç kimse yoksun değildir, herkes bu karara uymakla mükelleftir.

Peki, şunu söylemek istiyorum: Bütün bunun içerisinde, burada bir siyasi partinin, özellikle, eş başkanlığını yapan, milletin oyuyla buraya gelen bir kişi eğer bu kararların tamamına itiraz edecek bir anlayış ortaya koyuyor ve burada diyorsa ki: "Ben mahkemeye gitmeyeceğim, hadi gelsinler. Ne şekilde beni ararlarsa arasınlar, alırlarsa alsınlar ve ne şekilde beni oraya getirirlerse getirsinler -ben kendi irademi ortaya koyarak- ben ve hiçbir arkadaşım oraya, mahkemeye gitmeyeceğiz." Biz burada niye bulunuyoruz? Biz burada niye yasa yapıyoruz? Biz burada niçin bu bütçeyi konuşuyoruz?

Peki, eğer biz bunu söylersek, bizler bunu ortaya koyarsak bugün bizden -yarına ait- bizim kendi yasalarımızın içerisinde olmamızı bekleyen milletimize ne cevap veririz ve o millet hangi kurullarla, hangi yasalarla ve hangi anlayışlarla devam eder? Böyle bir sorumluluğu taşımayan, sadece ve sadece birtakım manipülatif süreçlerin içerisinde siyaseti bir tarafa itmeye çalışan bir anlayış Türkiye'yi nereye getirir? Yer değiştirelim, siz gelin; aynı şey sizin başınıza gelse, hangi siyasi partinin başına gelirse gelsin ne yapacak? Ya devlet olma anlayışından ya devlet olma kabiliyetinden vazgeçeceksiniz, herkesin her yerde, istediği gibi, istediği şekilde kendisini ortaya koyabileceği, istediği kuralı uygulayabileceği bir anlayışı gerçekleştireceksiniz, teslim olacaksınız yahut da kanunların, kuralların, Anayasa'nın ve buranın verdiği kararların gereğini yerine getireceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün hiç kimse bundan gocunmasın. Ben çok üzülerek ifade etmek istiyorum.

Cizre'de ne oldu arkadaşlar? Sabah konuşan hatibin ifade ettiği "Cizre'de devlet cinayet yaptı." Öyle mi? Kime cinayet yaptı? İsmi yok. Kim bunlar? İsmi yok. İsmi parantez içerisinde. Ne olursunuz saklambaç oynamayalım. Bu ülkede bütün milletimiz her şeyi net bir durumla bilmektedir.

Burada ben resimler getirdim. Nereden bahsettiler biraz önce? Mardin Nusaybin'den. Şurası Nusaybin, hangi milletvekili bunu savunabilir? Bu millet bize niye yetki verdi? Bu millet niye bizi buraya gönderdi? Bu millet niye bizden görev istiyor, şurada şunları dizesinler diye mi? Peki, şunları nasıl savunabiliyorsunuz? Şu adamı nasıl savunabiliyorsunuz? Bu kim? Bilesiniz ki bu sadece oradaki

askere, oradaki polise, oradaki korucuya kurşun sıkıyor, bu ülkenin geleceğine, bu ülkenin birliğine, oradaki Kürt çocuklarının geleceğine, oradaki Yüksekova Havalimanı'na, orada yaptırılmak istenmeyen Silvan Barajı'na ve orada toprakların bereketine kurşun sıkıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Evet, bizim görevimiz bunu tasfiye etmektir, biz bunu tasfiye etmek zorundayız. Biz oralarda tiyatroların oynanmasını istiyoruz, biz oralarda çocuklarımızın sinemaya gitmesini istiyoruz, biz oralarda dünyada rekabet edebilecek çocuklarımızın en iyi atlet olmasını istiyoruz, en iyi üniversitelerde okumasını istiyoruz. Üniversiteleri terör yuvası yapanlara karşı bu ülkenin yarınlarına yönelik ilimle, bilimle, terörün inadına Türkiye'nin zengin ve müreffeh bir ülke olmasını istiyoruz, başka bir hesabımız yok, kimseyle de bir hesabımız yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Peki, bütün bunların yanı sıra, size şunu söylemek istiyorum: Siyasetten bahsediyorsunuz, bahsederken Aydın Muştu'yu hiç düşünüyor musunuz, Aydın Muştu'nun derdi neydi? Sadece siyaset yapmak. Silahı mı vardı? Hayır, yok. Peki, Aydın Muştu'nun yanında o bizim güzel kardeşimiz Ahmet Budak'ın acaba neydi sıkıntısı? Ben Ahmet Budak'ın evine gittim, Allah şahit, hani bazen diyorum ya bu Kandil'i bitireceğiz diye, o çocuklarının gözündeki korkuyu gördüm. Kadından bahsediyorsunuz değil mi? Annesi bir çocuğuna şunu söylüyor, diyor ki: "Evladım, ne olursun şuraya çıkma, babanı öldürdükleri gibi seni de öldürürler." Biz kalp sahibi insanlarız, kalbimi PKK'ya da bırakmadım, kalbimi teröristlere de bırakmadım, Allah'ım biliyor ki bu vicdandan ve bu akıldan hiçbir zaman vazgeçmeyeceğiz ama o terör örgütlerine de hiçbir zaman fırsat sağlamayacağız. Neler yapacağımızı görecekler ve nasıl yapacağımızı görecekler. Peki, Aydın Muştu'nun kızının babasını defnederken ne söylediğini biliyor muyuz? "Ben ilahiyat fakültesi okuyacağım, bunun karşılığının ne olduğunu biliyorum. Dinimizi ve güzelliklerimizi ve bu coğrafyanın bütün değerlerini onlara öğreteceğim." Bakın, hâlâ eğitimden bahsediyor, hâlâ Allah'ına sığınan, kendi değerlerine sığınan bir genç kızdan bahsediyorum.

Dün Van'daydım, üç gün önce Diyarbakır'daydım ve Mardin'deydim. Eğer biz yanlış yapmış olsaydık... O insan Sur'da elimi şöyle sıkıyor: "Allah'ımı severseniz, doğru yoldasınız." diyor. Biz siyaseten milletin bize ne dediğini biliriz. 6-7 Ekim olayları öncesinde, 3, 4, 5 Ekim günlerinde yine bir taraftan Hakkâri'de, bir taraftan dönüp o bölgenin ne kadar riskli alanı varsa yani riskli alan olarak belirlediği... Allah'ımızı severseniz, eğilip kulağıma birisi diyor ki: "Burada sözde mahkemeler oluşturdu, ne olursunuz bize yardımcı olun." Bir esnaf diyor ki: "Bıktık para vermekten, ne olursunuz bize yardımcı olun." Öteki, bir anne... Allah şahidimdir, Yüksekova'da esnafı tek tek gezdim, esnafı gezdikten sonra 7 Haziranla 1 Kasım arası yaklaşık 200-250 esnafa: Nasılsınız, iyi misiniz... Kapıyı kapattım, oturdum tek başıma: Yahu, biz ne yapmalıyız arkadaş, bize bir anlat Allah rızası için ya, ne yapmalıyız biz, ne etmeliyiz diye. Bir kadın geldi, dedi ki: "Evladımı benden almaya çalışıyorlar. Ne olursun, milletvekili misin, nesin, evladımı dağa göndermek istemiyorum." 18 yaşının altında binlerce çocuk dağa gitti, 18 yaşının altında. Bunlar bizim evlatlarımız. Bunlar başkalarının evlatları değil ve bunların hiçbirisinin orada yeri yok. Bu savunulabilir bir şey değildir. Keleşle poz veriliyor ve bu ifade ediliyor. Bak, Sırrı Süreyya Bey, bunun savunulacak hiçbir tarafı yok, Keleş bizim işimiz değil. Biz silahtan uzak insanlarız. Keleş güvenliğin işidir. Keleş ordunun, Keleş diyelim ki polis, Keleş onların bu milleti Keleşle karşı karşıya bırakmamak için ortaya koymuş olduğu, bizi huzurla ve güvenle bırakmak ve karşı karşıya getirebilmek için sağlayacağı ve onu men edeceği sürecin adıdır. Bize bu yaramaz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – İki dakika önce konuştuk, iki dakika önce. Şimdi böyle...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bize bu yaramaz. Onun arkası, söyleyeceğimiz söz bellidir. Siz buraya çıkıp o Keleşî orada -sizin bilmeniz veya bilmemeniz dâhilinde- koyanlara söylenecek tek bir söz var: Halt etmişlerdir, yanlış yapmışlardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, buralar sizi alkışlamazlar. Halt etmişler.

Şunu çok açık bir şekilde ifade etmek istiyorum: Neymiş? Biz belediyelere el koymuşuz. Biz belediyelere el koymadık. Devletin kaymakamı oradaydı, devletin kaymakamı kurallara, kanunlara ve hukuka uygun bir şekilde orayı yönetiyor ve yönetmeye de devam edecek.

Yine bir şey söyleyeyim: Bu belediyelerden -siz de ben de biliyoruz- 6 binin üzerinde hendek kazıldı. Kim kazdı bu hendekleri? Lojistiklerini nereden aldılar bunların? Kim yaptı, kim gerçekleştirdi ve nasıl ortaya koyabildi?

Yine söylemek istiyorum: Burada, şimdi Diyarbakır Hani ilçe girişi burası. İşte şurası, biraz önce Ahmet Türk'ün Mardin'de teslim aldığı belediyeyi söylediniz ya, işte burası da Hani Belediyesinin bundan bir buçuk ay önceki hâli; şimdi de girişi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, yine söylemek istiyorum: Şurası Diyarbakır Havalimanı'nın yolu, eskisi ve yenisi işte bu. Bu kime yapılıyor? Orada bu havalimanına gitmek isteyen insanımıza yapılıyor, başka hiç kimseye değil. Orada bu milletin evlatlarına, bu memleketin evlatlarına yapılıyor.

İşte, burası neresi? Mardin Dargeçit. Ne bu Mardin Dargeçit? İşte, bakın, şurası da yol evin önü, burası da yol evin önü. Şurası meydan, işte, burası da meydan. Oraya hizmet gidiyor ve gitmeye de devam edecek.

Bu da bizim çocuklarımız, yine Mardin Dargeçit'te. İşte, parklar, işte, evlerin önü, işte, onların aradığı huzur. Hep bunu gerçekleştirebilecek bir anlayışı ortaya koyuyoruz.

Yine, size bir fotoğraf göstereceğim. Geçen gün, çok kıymetli Mardin Milletvekilimizin babasının orada büyük bir alıcenaplıkla temelini attığı bir okulun o temel atma törenine Derik'e gitti. Bu kadar olduğunu bilmiyor idim. O günden itibaren içim kavruluyor. Bu kavrulmanın geçeceğini kimse zannetmesin, hiç kimse zannetmesin. İşte, şu çocuk, Muhammet Fatih...

Şimdi size bir şey söyleyeceğim: Oraya gittim, 25 yaşında bir kız hâkime hanım var, bir kız, Ayşe Nur Hanım. “Korkmuyor musun?” dedim, “Şehit olurum.” dedi. 25 yaşında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gönlü, yüreği büyük bir kız. 28 yaşında bir savcı var.

Onlardan neredeyse yirmi-yirmi beş gün önce orada birisi alçakça şehit edildi. Ona da hiç yakışmadı. Onu da farklı bir şekilde döndürmeye çalışıyor. Hiç yakışmadı o söylemler biraz önce, hiç. Hem Meclis çatısı altında hem de öteki dünyaya irtihal etmiş birisinin arkasından söylenmiş bu sözler hiç yakışmadı.

Ne yapmış biliyor musunuz, şurayı görüyor musunuz: “Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi” Ben Derik'i bugün bilmiyorum; benim İstanbul'daki en yakın arkadaşlarım, hayatta zora düştüğüm zaman benimle beraber olan insanlar Deriklilerdir, Derikli dostlarımdır, onlarla beraber defalarca hep Derik konuşmuşumdur, Derik düşünmüşümdür. Onlar zeytinin ana vatanının Derik olduğunu iddia ederler hep, hep öyle söylemişlerdir. İşte, bu Muhammed Safitürk ne yaptı biliyor musunuz? Gitti orada bir zeytin atölyesi kurdu. Bizim gerçeklerimiz bunlar. Orada insanlar çalışıyor ve orada sunumunu o kadar güzel ortaya koydu ki zannedersiniz ki Paşabahçenin en güzel fabrikalarından üretilmiş bir camla ve sunumla birlikte Derik'te, size, bunu ekonomiye döndürebilecek bir aklı sağlıyorlar. Sadece öyle mi? Hayır. Tam bir ayda 30 kilometre asfalt yaptı orada. Sadece öyle mi? Trabzon'un Of ilçesinden bir

antrenör getirdi ve orada çocuklara, o futbol takımının en iyi olabilmesi için, yarına ait o çocukların geleceğinin huzurlu olabilmesi için, orada tutmak için gayret sarf etti, projeler ortaya koydu. Sadece o değil, birçok meseleyi ortaya koydu. Niye şehit ettiler onu? Çünkü...

Bir şey söylemek istiyorum, burada söylendiği için ifade edeceğim, dendi ki: “Yoksulluk.” Neyin yoksulluğu? Evet, “Oraları yoksulluğa mahkûm ediyorsunuz.” dendi. Biz ediyoruz, öyle mi? Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, sabah akşam, o Yüksekova Havalimanı’nı yapabilmek için gayret sarf edecek, orada barajları yapabilmek için gayret sarf edilecek... Arkadaş, ben -sizler de iyi bilirsiniz oraları- Bestler Dereler’e gittim, 6 evladımızı haince, gündüzün gözünde şehit ettiler orada. O çocuklar orada sınır beklemiyorlardı, o çocuklar yıllarca, Şırnak’ın gelişmesinin en önemli noktalarından biri olan Şırnak-Van yolunu yapabilmek için, yapılabilmesini temin edebilmek için, o Şırnak’la Van’ın, o bölgenin birbirine kavuşabilmesi, ekonomik aktivasyonun ve o bölgedeki o kardeşliğin daha fazla tesis edilebilmesi için orada bekliyorlardı. Niye şehit edildiler onlar? O yol yapılmasın diye. Yoksulluğa kim mahkûm ediyor bu bölgenin insanını? Yoksulluğa kim kimi mahkûm ediyor acaba?

Bir şey ifade etmek isterim ve söylemek isterim: Burada, elbette ki bütün bunlarla birlikte bir fotoğrafı daha size göstereceğim, önemli bir fotoğraf, hem de çok önemli bir fotoğraf. Şundan sonra yapılan konuşmaların tamamını biliyoruz. Şu, Diyarbakır’da, şu bombalı saldırıda, 4 Kasım’da, sivillerin katledilmesinden sonra yapılan konuşmaların tamamını ve ne olduğunu biliyoruz, nasıl olduğunu da biliyoruz; kimin üstlendiğini, niçin gerçekleştirildiğini, nasıl yapıldığını, aslında hedefin ne olduğunu ve neler olması gerektiğini, hepsini biliyoruz. Bunun hesabı nasıl verilecek? Bu çocukların günahı neydi, bu insanların günahı neydi ve bu insanlar bu travmadan nasıl kurtulacaklar?

Yine söylemek istiyorum, birçok şeyden bahsediyorsunuz, hani diyorsunuz ya: “İşte, çözüm süreci vardı...” Bizim demokratikleşme süreci olarak ortaya koyduğumuz süreç. Yine söyleyeceğim size: Biz, şu Meclisin tamamı, hiç kimse bu ülkede bir terör örgütünün musallat olduğu bir milletin yarına adım atmasını istemez. Çekilsin gitsin sınırlarımızdan, lanet olsun, defolsun isteriz.

Burada bir ülkenin Başbakanı diyor ki: “Baldıran zehri dahi olsa içerim.” Siz de çok iyi biliyorsunuz, Kürt meselesinin nasıl siyasetçileri götürüp getirdiğini, nasıl tasfiye ettiğini, nasıl, hangi çatışmaların içerisine çektiğini hepimiz biliyoruz, bu Meclis de biliyor ama sinsi bir plan ortaya kondu. Bir şey söyleyeyim, içinizdeki bazıları kesinlikle bu planın içinde görmüyorum, hiçbir dahlinizin olmadığını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Devam etsin Sayın Başkan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Bizden ilave edebilirsiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Belki de işin püf noktası burasıdır, belki de Türkiye ilk kez bu rakamı görecek.

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim, hani diyorsunuz ya: “Yok, Şanlıurfa’daki evlatlarımızın şehit olması şöyle oldu...” Bese Hozat’ın yazısı ve diğerlerinin ortaya koyduğu süreçlerin hepsini biliyoruz. Bizi kimse ahmak yerine koymasın, kimse bizi ahmak yerine koymasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Burada verilen talimatların tamamını biliyoruz. Hani, sizin adınıza barış süreci... Böyle bir barış marış yok. Bir millet kendi içerisinde bir barış ortaya koymaz, bir millet ancak kendi içerisinde kardeşlik ortaya koyar, birlik ortaya koyar, beraberlik ortaya koyar. Şu nedir şu? Şu nedir Allah’ımızı severseniz? Bunları dağa götürdüler. Siz bunu milletvekili olarak nasıl savunabilirsiniz? 2011, 658 kişi; 2012, 611 kişi; 2013, 2.519 kişi, hazırlık yapıyor; 2014, 5.312 kişi. Bunları niçin götürdüklerini

bilmiyor muyuz? Kimini “Bu mücadeleyi alacağız.” diye götürdüler, kimini “Bu bölge bizim, bundan sonra kimse buraya karışamayacak. Eğer işe gireceksiniz...” Oradaki insanların istihdam kaygısını, gelecek kaygısını istismar ettiler ve milliyetçilik reflekslerini istismar ettiler ve neticede 3.572... İşte o 2015 seçimleri var ya, hani 7 Hazirandan önce musluklardan kan akıtılan seçimler, hani insanların teker teker köylerde tehdit edildiği seçimler, “Eğer oy vermezseniz şöyle yaparız, böyle yaparız.” diye insanlara o -affedersiniz- sinsi sinsi birtakım... Defalarca gördüm ben, siz görmediniz mi? Güneydoğuya gidenler görmediler mi şöyle pusulaları? Ben bu milletin evladıyım, kendi ülkemin içerisinde bir pusulayı, benim ülkemin insanına racon kesecek hâlini gördükten sonra, Allah şahittir ki, o gün yemin ettik bunlarla ölümüne mücadele etmeye, başka hiçbir şey değil. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Teröristlerle... Herkesin siyaset hakkı vardır, herkes siyaset hakkını ortaya koyacaktır.

Size bir açıklama daha getirmek istiyorum. Hiç, sizi de bu tasalluttan kurtaracağız. Merak etmeyin, Ahmet Türk’ün şu anda hiçbir sıkıntısı yok, rahat etti. Birçok ilçe başkanları ve belediye başkanlarımız, her birisi gözaltına...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Darısı sizin başınıza o zaman.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Başım gözüm üstüne, var ise.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Madem çok rahatsa, buyurun!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Başım gözüm üstüne. Biz bu ülkede eğer bu tehditlerden korkmuş olsaydık 15 Temmuzda birileri gibi kaçardık ve bu Meclisin içerisine gelmezdik; öyle bir korkumuz yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hadi, oraya gidiyoruz, her daim gidiyoruz, ağababalarınıza söyleyin de bir şey yapsınlar bakalım. Hepimiz gidiyoruz, milletvekillerimiz gidiyor, arkadaşlarımız gidiyor. Aydın Muştu’nun ölümü bize cesaret verdi, bilesiniz yani, sadece bunu bilesiniz ve bir şeyi daha ifade etmek istiyorum...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan bize mi konuşuyor, Genel Kurula mı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, dinliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç merak etmeyin, sevgili milletvekilleri... (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Cevap verme hakkınız var, daha sonra verirsiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sürekli bize dönüyor da...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu tarafa da dönüyorum, merak etme.

Bir şeyi daha...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Böyle bağırıp çağırarak...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç merak etmeyin, son cümlelerimi ifade ediyorum. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiç merak etmeyiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Devam edin lütfen Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu bir güvenlik politikası değildir. Bir taraftan, orada Sayın Başbakanımızın ortaya koymuş olduğu o cazibe merkezlerini oluşturan paketle, bir taraftan gençlik politikalarımızla... Hakkâri'nin her noktasına Gençlik ve Spor Bakanımız halı saha yapacak, her noktasında...

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Niye şimdiye kadar yapmadınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yapıyor.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Neden şimdiye kadar yapmadınız?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yaptırdınız mı? Yaktınız, yıktınız be!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Şu ana kadar da yaptı, bundan sonra da yapacak, hiç merak etmeyin.

Ve yine söyleyeyim: Bir taraftan kalkınma politikalarımızla, bir taraftan sosyal politikalarımızla, bir taraftan, üniversite okuyan gençlerimizin yarına olan ümitlerini... Derik'te -milletvekilllerimiz burada- o çocuklara...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Derik adını ağzınıza almayın, Derikli olarak rahatsız oluyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...sordum “Ne olmak istiyorsunuz?” diye. Orada duruyorlardı, okulu beraber açtık. Birisi, ilk söyleyen “Ben edebiyat öğretmeni olmak istiyorum.” dedi Nabi Hocam.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Şimdiye kadar orada vali, kaymakam yok muydu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Demek ki terör örgütü onların ümitlerini altüst edememiş, hâlâ içlerinde kırıntı var, hem de büyük bir ümit var. “Peki, sen ne olmak istiyorsun?” dediğimizde, o da dedi ki: “Ben hemşire olmak istiyorum.” O kızların her birini görseniz, ellerini geleceğe ait o kadar güzel uzatıyorlardı ki... Ama silaha uzatanlar gibi değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bilmenizi isterim, sadece güvenlik politikalarıyla değil, elbet sadece bunlarla çözülemeyeceğini biliyoruz. Hep birlikte, bu Meclisin, buradaki millî iradenin ortaya koymuş olduğu anlayışla birlikte bu güzel toprak parçalarını...

Tesadüf değildir, rahmetli Adnan Menderes Muş Havalimanı'na inerken dermiş ki: “Allah'ım...”

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Muş Havaalanı yoktu ki.

ALİ ATALAN (Mardin) – Adnan Menderes zamanında Muş Havaalanı yoktu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – “...bu Muş'u gördüğüm zaman imanımı...”

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Muş'tan devam et.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Onu da yapar geçeriz ya. Onu da yapar geçeriz, merak etme. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugün hiç çalışmamışsınız.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Metni yanlış hazırlamışlar.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Sizin için yaparız, siz yıkmaya çalışırsınız, biz yaparız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Muş'a indiği zaman dermiş ki: "Allah'ım, şu Muş Ovası'nı gördüğüm zaman imanım tekrar tazeleniyor. Sen ne büyüksün." Kıymetli Cumhurbaşkanımız da yıllar sonra Muş'a indiği zaman, belki de Adnan Menderes'in bunu söylediğinden habersiz, "Bir şehre bu kadar, bir ovaya bu kadar, bir memlekete bu kadar güzel bahar mı gelir?" diyor. Bu, bir memleket sevgisinden kaynaklanıyor, başka hiçbir şeyden, başka hiçbir anlayıştan değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Son cümlem şu, bitiriyorum: Hiç kimsenin endişesi olmasın, o Kandil'in orada durmasına müsaade etmeyeceğimizi bilmenizi isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim egemenlik hakkımıza ve bizim huzurumuza, bizim sükûnumuza oradan bir fitne yuvasının sürekli müdahale edemeyeceğini de bütün dünyaya göstereceğimizi yakın zamanda göreceğinizi burada, Meclis çatısı altında bir kere daha ifade etmek istiyoruz.

Bütün bunları yaparken yüce Meclisimiz şunu bilsin: Sayın Cumhurbaşkanımız, onun talimatları doğrultusunda; Sayın Başbakanımız, onun kararlılığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer milletvekilleri, Hükûmetimiz ama tüm bunlar kadar önemli olan, onlardan daha önemli olan aziz milletimizin ortaya koyduğu beklenti, istek ve talimatlar doğrultusunda terörle mücadeleyi sadece terörle mücadele etmek için değil, ülkemizin yarınlarına iddiasını yerine getirebilmek için başaracağımızdan hiç kimsenin de bir kuşkusu olmasın. Dünyanın ilk 10 büyük devletinden birisi olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Belki biz bu Meclis çatısı altında olmayacağız ama başkaları gelecek. İnşallah onların dualarına mazhar olabilecek işleri Cenab-ı Allah bize nasip eder.

Bu vesileyle hepimizi en derin sevgilerimle, saygılarımla ve hürmetlerimle selamlıyorum. Hayırlı ve uğurlu olur inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Önder, sizi dinliyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hangi yüzle konuşacaksın Sırrı?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Bakan adımı geçirerek Keleşlerle ilgili, gerçeğe aykırı bir beyanda bulundu.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Hangi yüzle, hangi yüzle?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Arkadaşlar, Sayın Bakan gerekenleri söyledi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Buyurun, iki dakika.

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bizim yüzümüzün aklığının zekâtını versek hepimize yeter. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hepinize yeter.

BAŞKAN – Sayın önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bir dakika, bir dakika. Konuşacağız, dinleyeceksiniz.

BAŞKAN – Kaba ve yaralayıcı sözler kullanmayın, sarf etmeyin lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Biz elimizi taşın altına koyduk, siz ne yaptınız?

BAŞKAN – Lütfen...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sürem başladı mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ama şimdi, sürenizi başlatıyoruz, siz hakaret ediyorsunuz, tartışma yaratılıyor, süreniz geçiyor tekrar...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Başlatın. Kime hakaret ediyorum? Konuşturacaksınız cevap verelim. Lütfen, lütfen...

BAŞKAN – Yapıyorsunuz ama ben de dinliyorum buradan, dinliyorum buradan ben.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Süremi başlatın, başlayayım.

BAŞKAN – Bir buçuk dakika, tamam.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bu kadar taraflı bir şey olmaz yani. “Hangi yüzle?” diyor kürsüye giderken.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Şuradaki konuşmanın üzerinden iki saat geçmeden Sayın Bakan tarafından çarpıtılmasını esefle karşılıyorum.

Benim burada söylediğim o: Biz -Millî Güvenlik Kurulu, işte, askerî temsilciler var- kriz yönetmeliğine, gizli olan kriz yönetmeliğine dayanarak gittik, Kandil’le Keleşlerin altında, onların yattığı sığınaklarda yatarak günlerce, gecelerce tartışmalar yürüttük. Ben bu faaliyetlerin tümünü, barış içinde, özgürlük, adalet ve büyük bir müreffeh ülke uğruna, bütün halklar için giderek, bütün bölge için bu çabaları gösterdim, göstermeye devam edeceğim. Hepsinin sorumluluğuna müdrükim, hepsinin altına bugün imzama atıyorum. Kırk yıl iddianame düzenlenmiş bununla ilgili, dört yüz yıl daha düzenlense bir santim geri adım atan namerttir kendi adıma. Hepsini barış için yaptık, hepsini bu ülkenin çocukları için yaptık.

Burada, sıkıntı şurada Sayın Bakan: Burada bir İçişleri Bakanı bütçe konuşmasının yüzde 20’sini bize dönerek yapamaz, sıkıntı burada. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Siz de konuşmanızı öyle yaptınız. Teknolojiden aldınız İçişleri Bakanlığına, Kültürden aldınız İçişlerine.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Sıkıntı şurada: Bir an için meselenin silahlı boyutunu bir kenara bırakıp ezcümle Kürt için ne diyorsunuz? Ortada bir şey yok.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Kardeşlik.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) - “Kardeşlik.” dediğin... En büyük savaş kardeşler arasında olmuş. Bakın, bunu vaktinde sizin sözcüleriniz söylüyordu.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Başkan, müdahale eder misiniz, biz bile duyamıyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Siz diyorsunuz ki: “Biz ağabeyiz, siz küçük kardeşsiniz. Kürtler bizim zenginliğimizdir.” Niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Siz ana para, onlar faizi. Böyle bir anlayışla bir yere varamazsınız. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Önder.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Türk-Kürt kardeşdir, PKK kalleştir!

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Ya, bırak sloganı.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Barış isteyenler burada, burada. (AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Önder Genel Kurula bir soru sordu ama nereden geldiğini tam olarak kestiremediğim ama bana göre sol taraftan gelen bir “Kardeşlik.” cevabı oldu. Ben de bu cevaba bütün yüreğimle katılıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Ya, Başkan, niye böyle davranıyorsunuz? Neden bu kadar taraflı davranıyorsunuz Başkan? Çok taraflı davranıyorsunuz.

BAŞKAN – Barışa katılmak taraflı davranmaksa davranacağım.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Onu kastetmiyorum.

BAŞKAN - Kardeşliğe karşı taraflı davranmaksa davranacağım, lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşmasında grubumuza dönerek birçok konuyu ifade etti. Birkaç şeyi ifade etmek istiyorum satışmalardan. Bize bakarak “Kadımdan bahsediyorsunuz bir de, siz de kadımdan bahsediyorsunuz.” diyerek ve bunun gibi birçok konuda grubumuza satışmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika.

Kim konuşacak?

Sayın Önder, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri, lütfen sükûnetimizi bozmayalım.

14.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Bir konuşmanın bile dinlenmesine, iki dakikalık bir konuşmanın dinlenmesine tahammül edilmezse... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Hakaret etmeden konuş.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – İşte, onun deneyimi...

Sayın Bakan burada konuşurken bizden çıt çıkmadı, merakla dinledik hele ne diyecek diye. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Ama bakın, iki dakikalık bir konuşmaya tahammül edemiyorsunuz, bu en başta ayıp bir şeydir.

Şimdi bıraktığım yerden devam edeyim. Sivil siyaset, en az sizler kadar meşru, en az sizler kadar helal oylarla ve sizden de daha sıkıntılı koşullarla çalışıp gelmiş vekiller...

Dokunulmazlık ve gözetilmeyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum: Bizim itirazımızı dokunulmazlığın kaldırılmasına değil. Sayın Bakan diyor ki: “Devlet bunu çağıracak, siz de gelmeyeceksiniz.” Tek tek bütün siyasal partilere sordu, “Siz olsaydınız ne yapardınız?” diye. Cevabı çok basit Sayın Bakan.

Siyasetçilerin, “tutarlılık” soyadı olmalıdır. Bundan çok değil, bundan bir yıl önce siz “Biz o mahkemeleri tanımıyoruz.” dediniz. Biz “O mahkemeleri tanımıyoruz.” bile demedik, biz “Dokunulmazlığın bu kaldırılma biçimidir itirazımız.” dedik.

İki: Bizim hakkımızda düzenlenen fezlekelerin, ne ilginç ki, istatistiğini çıkardık, sizin hakkınızda fezleke düzenleyen savcılarla bugün KHK’larla açığa aldığımız savcılar ve yargıçlar, bizim hakkımızda da fezleke düzenleyen savcılar. Size helal, bize haram olan şey nasıl oluyor, bunun kerametini bir söylemeniz de biz de bilsek. Bizim itirazımız bunadır. Adil yargılanma koşullarının olduğu her yerde alınımız açık, başımız dik, her türlü hesabı vermeye hazırız. Varsa eksiklerimiz noksanımız, bedeli de başımız üstüne. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ama adil yargılamanın olmadığı...

Bakın, içinizde hukukçu arkadaşlar var, size söylesinler. Yargılamaya gitmemek dünyanın hiçbir yerinde, hele bizdeki meri hukukta, tutuklama gerekçesi değildir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ederiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök’te sıra.

Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, iki hususu zabıtlara geçirmek istiyorum eğer izin verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, Sayın İçişleri Bakanı konuşmasında, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan ifade edilen şu hususlara cevap vermemiştir: Devlet elbette terörle mücadele edecektir, bunu yapmalıdır, müsamaha da göstermemelidir. Ama devletin teröre müsamaha gösterdiği dönemler de olmuştur. Örneğin, 16 Eylül 2015 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan aynen şunu söylüyor: “Çözüm sürecinde, tabii ki, valilerimiz, kendilerine verdiğimiz talimatlar gereği ciddi manada bu terör örgütlerine karşı operasyonlara girmiyorlardı. Biz, artık bu eylemleri görmezden gelmeye ne kadar devam edeceğiz?” derken Sayın İçişleri Bakanı o terör eylemlerinin ulaştığı safhayı açıklamaktan niçin kaçınmıştır?

Daha bir başka tabloyu ifade etmek istiyorum bu konuyla ilgili: Diyarbakır eski Emniyet Müdür Yardımcısı -ismini burada söylemeyeyim- aynen şu sözleri söylüyor 18 Ocak 2016 tarihinde: Terör örgütünün çözüm sürecinde güçlendiğini; istihbarat birimlerinin hendeklerin kazıldığından, silahların depolandığından, örgütün şehri ve kırsalı terk etmediğinden haberdar olduğunu söyledi. Sayın Bakan, bunlara cevap vermek gerekmez mi? Bunlar açıkta kalan sorulardır.

Sayın Başkan, son bir cümlem.

BAŞKAN – Lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın İçişleri Bakanı konuşmasının başında aynen şu cümleleri kullandı: “Evet, parlamenter sistem bizi bir müddet götürdü. Aksak da olsa eksik de olsa bir şeyler yapılmaya çalışıldı. Şimdi, dünyayla rekabet edecek yeni bir sistemle buluşabilme fırsatıyla karşı karşıyayız.” dedi.

Sayın Başkan, Sayın İçişleri Bakanım; 15 Temmuz gecesi burada bombaların altında mücadele ettik, hepimiz vardık, yan yanaydık sığınaklar altında. O sığınaklarda şu bildiriye kaleme aldık. Tabii, ortada bir darbe teşebbüsü var, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli değil. Bütün partiler mücadele ediyor darbe gerçekleşmesin diye ama sabaha akıbetimizin ne olacağı belli değil. O anda herkes birbirine umutla sarılıyor, omuz omuza veriyor ve şu bildiri kaleme alınıyor, deniliyor ki: “Türkiye

Büyük Millet Meclisi, Kurtuluş Savaşı'nı yöneten, Türkiye'nin demokrasiye geçişini gerçekleştiren demokratik parlamenter rejimi..." diyerek darbe gecesi, o karanlıkta, sabahın akıbetinde ne olacağını bilemediğimiz bir zamanda parlamenter rejime vurgu yapılıyor ve onun önemi belirtiliyor.

Aradan beş ay geçiyor. Darbe önlendi, şimdi fırsat; e, fırsat bu fırsattır, öyle mi Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen toparlayabilir misiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Öyle mi? Gelinen nokta bu mu olmalıydı?

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Onu sorularda sorarsın.

LEVENT GÖK (Ankara) – O gün omuz omuza mücadele ederken parlamenter demokrasinin öneminden bahsedeceksiniz, bugün gelinen noktada "Hadi o bir kenarda kalsın, şimdi bir başka sistem." dersenez inandırıcı olamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında yüzlerinin akının zekâtının grubumuza yeteceğini söyleyerek incitici...

BAŞKAN – Sayın Muş, duymuyorum sizi. Biraz daha sessiz olursa arkadaşlar...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Konuşmacı konuşmasında yüzlerinin akının zekâtının milletvekillerimize yeteceği yönünde incitici ve grubumuza sataşan bir ifade kullanmıştır.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi 317 kişilik bir gruptan oluşarak Meclise geldi. Biri Meclis Başkanı olarak seçildi ve şu an hizmet ediyor, 316 kişilik parti grubumuz var ve bu parti grubu Türkiye'yi 21'inci yüzyıla taşıyacak projelerin altına imzasını atıyor. Bak, tamamının yüzde 1'i şuradaki bulunan 316 milletvekilimizin birisine eşit olmaz, olması için en az kırk fırın ekmek yemeniz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Çünkü, bu grup hiçbir dönemde terörist cenazesine, terörist...

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Sayın Muş, lütfen yaralayıcı sözler sarf etmeyelim birbirimiz hakkında, lütfen.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Hepimiz söz hakkı isteyeceğiz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, eğer işitmek istemediğiniz bir laf varsa onu ifade etmeyeceksiniz. Bu grup, terörlü mücadelede kendini ortaya koymuştur, birileri gibi Ankara'nın göbeğinde canlı bomba olup 6 yaşındaki, anne karnındaki 6 aylık çocuğu katledenlerin, şehit edenlerin cenazesine katılıp boy göstermemiştir. Bunu gösterenler yüz akından bahsedemezler çünkü bunu yapanlarda, "yüz akı" diye bir kavram bunlarda olamaz, olsa olsa yüz karası olur, yüz akı diye bir şey kalmaz.

Aynı şekilde, değerli milletvekilleri, bakın, Parlamente'ye geldiğimiz günden itibaren biz legal siyaset noktasında atılacak olan bütün adımları destekledik ve bu grubun, az önce İçişleri Bakanımızın da değerlendirmelerinde karşı olduğu, net tavır koyduğu nedir bilir misiniz? Terörist faaliyetler. Burada siz hiçbir zaman PKK'nın, terör örgütünün sizin üzerinizdeki tahakkümünü bir kere reddedemediniz, bir kere onlara karşı bir itirazda bulunamadınız Sayın Önder.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Demek ki tahakküm yok.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bunu hiçbir zaman bu kürsüden söyleyemediler. Neden söyleyemiyorlar, biliyor musunuz?

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Niye?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Çünkü ipleri onların elinde; istedikleri zaman çekerler.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Senin ipin kimin elinde?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bunu söyleyenler...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Çünkü senin istediğin şeyi burada konuşmuyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...ne yüz akından ne de legal siyasetten bize bahsedemezler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Senin söylediğini söylemek zorunda değiliz, kendi siyasetimiz var.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Hatip ismimi de zikrederek ipimizin PKK'nin elinde olduğunu söyledi.

BAŞKAN – Grup adına mı konuşacaksınız?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Hayır, şahsım adına. “Sayın Önder...” dedi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de şahsım adına istiyorum.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Evet, hepimiz istiyoruz.

BAŞKAN – Grup... Böyle bir kaide yok.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Grubu bilmem.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yani hem şahsı adına hem grubu adına ayrı ayrı sataşmadan söz talep ediyorlar, buna da bir son vermek lazım.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika Sayın Önder, bir dakika.

Sizin grup başkan vekiliniz var. Grubunuz adına grup başkan vekiliniz konuşur.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Evet, bir kere istisna, tamam yani.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Şimdi, Sayın Önder'in ismini zikrederek ifade etti.

BAŞKAN – Ben Sayın Önder'le konuşuyorum Sayın Demirel, lütfen.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Biz ayrıyeten grup adına da söz...

BAŞKAN – Sayın Önder, lütfen tekrar eder misiniz konuşma gerekçenizi.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ne dedim size?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Sayın hatip ipimizin PKK'nin elinde olduğunu, ismimi zikrederek bir kez bu tahakküme itiraz etmediğimizi söyledi.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Grubu söyledim, bütün grubu.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

İki dakika...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tek tek her birimiz de...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Tek tek söz alacağız.

16.- *Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Şimdi, önce “yüz akı” meselesine gelelim. Ben buraya gelirken -ben üslup sahibi bir insanım- “Konuşacak yüzü yok, yüzü ak değil.” diye sizin sıralardan laf atıldı; o, ona karşılık olarak söylenmiş bir şeydir.

Şimdi, yine bu fotoğraf meselesine döneceğim. Sayın bakanlar burada, hemen iki dakikalık bir araştırmayla bulabilirler, dün ben aynısını Sayın Adalet Bakanına verdim.

Şimdi, -tekraren söylüyorum- bu miting soruşturma konusu olmuş, Diyarbakır Başsavcılığı tarafından beraatle sonuçlanmış. Akabinde, benim hakkımda bir suç duyurusunda bulunulmuş. Bulunan şahsın ismini vermek istemiyorum. Aynı şahıs -İnternet’e girdim, bir araştırma yaptım ve davanın tek müştekisi var, o şahıs- hâlen görevdeki İnegöl Millî Eğitim Müdürünün skandal Atatürk paylaşımıyla -ne olduğunu bilmiyorum- ilgili de müşteki olmuş. Bu arkadaşımız anlaşılan müzmin bir müşteki.

İnegöl Mahkemesi, Atatürk hakkındaki skandal paylaşımından müşteki olmasını “suçtan doğrudan zarar görmediği” gerekçesiyle reddetmiş. Benim hakkımdakini –suçtan ne zarar görmüşse yani onunla bunun arasında ne fark varsa bilmiyorum- kabul etmiş ve fakat o davadan şu an tutuksuz yargılanıyorum. Şey budur. O mitingi tertipleyenler de tertip komitesi de hepsi gözaltına alındı, beraatle sonuçlandı.

Barış konusundaki ısrarımızı, irademizi tekraren söylüyorum: Bizim ipimiz kimsenin elinde değildir. Buradaki herkesin hikâyesi bütün ülke tarafından bilinmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Önder.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Bir demokrasi mücadelesinin, emek mücadelesinin içinden gelen insanlarız.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şunu ifade edelim ki grubumuzun dışında bir de bütün şahıslar olarak da bütün milletvekillerini kastederek ifadeye bulundu Sayın Muş. Tutanakları istedim, ona tekrar bakacağız ama bütün arkadaşlarımızın burada cevap hakkı doğuyor.

BAŞKAN – Siz grup başkan vekilisiniz Sayın Milletvekili, Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Biz grup adına cevap vereceğiz ama yerinden de olsa arkadaşlarımıza söz vermenizi talep ediyoruz...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Öyle bir şey yok ya, olmaz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Grup adına bütün sataşmalara grup başkan vekili cevap verebilir.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - ...çünkü bütün arkadaşları töhmet altında bırakan söylemler içerisinde konuştu. O yüzden, tutanaklar gelecek, tutanaklara ilişkin cevap vereceğiz ama...

BAŞKAN – Sayın Demirel, burada sataşmadan dolayı söz verdiğim zaman grup başkan vekillerine, her grubun bireylerinin teker teker onuruyla veya gururuyla oynandığı için...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Hepimizi kastederek söyledi.

BAŞKAN - ...grup başkan vekiline söz veriyorum veya veriyoruz. Aynı uygulamayı size de yapacağız.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tamam Başkan. Biz grup adına alırız ama Sayın Muş'un burada özür dilemesi gerekiyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hiç öyle bir şey yok.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Özür dilemezse, tutanaklar gelecek, hepimiz tek tek suç duyurusunda bulunacağız.

BAŞKAN – O sizin bileceğiniz iş, ona ben bir şey söyleyemem.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Çünkü bu, hepimiz adına, hepimize yönelik bir hakaret...

BAŞKAN – Siz konuşacak mısınız şimdi?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet, biz grup adına da konuşacağız.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ama biz tutanakları aldığımızda, tekrar bütün arkadaşlarımız adına da ifade edeceğimiz söylemlerini.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – O ipi aynen ona iade ediyorum, bana söyledi.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen...

Sayın Demirel, buyurun, siz cevap verin. Cevap verecek misiniz sataşmadan dolayı?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet vereceğiz.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Filiz Hanım verecek.

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Filiz Kerestecioğlu.

İki dakika.

17.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Savunacak yanı olmayanlar en çok saldırıyla aslında söz alırlar.

Şimdi, bir İçişleri Bakanı gerçekten bu ülkenin tüm halkının, herkesin İçişleri Bakanıysa öncelikle burada insanları, ölüleri ayırarak konuşmaz, kalkıp sadece belli ölülerin resimlerini göstermez ve sadece bir gruba yönelik konuşmaz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ölü değil onlar, şehit onlar!

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Bu ülkenin askerine, polisine kurşun sıkanları mı gösterebilirsin?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Bu ülkede, Suroç'ta kaç tane gencecik insan öldü. Bu ülkede, Ankara'da, burnumuzun dibinde "barış" diyen insanlar öldü. Ağzımızdan "İŞİD" lafı çıkmadı deminden beri konuşurken.

SALİH CORA (Trabzon) – Taziye kim gitti?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Sizler bakın, FETÖ sizin içinizden çıktı ve onunla hesaplaşıyor filan değilsiniz siz.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Hesaplaşıyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Darbe Araştırma Komisyonunda istediklerinizi dinliyorsunuz, istemediklerinizi dinlemiyorsunuz. Genelkurmay Başkanını dinlemiyorsunuz, MİT Başkanını dinlemiyorsunuz, bu Meclisi bombalayan pilotları dinlemiyorsunuz. Kendiniz çünkü biliyorsunuz ki bu işin siyasi kanadı ortaya çıkacak. Ama binlerce insanı tutukluyorsunuz.

Öyle kalkıp da sürekli, kırk yıldır bu ülkede savaş varken... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Savaş yok, terörle mücadele var!

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Teröristle mücadele var!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Biz Mehmet Ağarları da gördük, Mehmet Ağarları da gördük, 1990’larda onların söylediklerini de gördük. Aynı şekilde tarihe geçecektir buradaki konuşmacılar da, hiç merak etmeyin, Auschwitz’te nasıl Klaus Barbieler aynı şekilde tarihe geçtiyse, Rosa Luxemburglar özgürlük savaşçısı olarak tarihe geçtiyse.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Kahrolsun PKK!

AYŞE SULA KÖSEÖĞLU (Trabzon) – Ne savaşından bahsediyorsunuz ya?

AHMET TAN (Kütahya) – PKK’yı kınayın, PKK’yı!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bağırırsanız da çağırırsanız da PKK bitecek!

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Cenazeye kim gitti, cenazeye?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Biz buradan her şeyi kınadığımız hâlde, her türlü şiddete “Hayır.” dediğimiz hâlde, Ankara’da iki katliam olduğunda da biz “Evet, bu şiddeti de kınıyoruz.” dediğimiz hâlde siz televizyonlarda üç yüz saat konuşurken biz sadece beş saat konuşabiliyorsak tabii ki bizim sesimiz duyulmaz.

Hepinize saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz almayacağım, kayıtlara girmesini istiyorum.

DAEŞ bir terör örgütüdür.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ezbere konuşmayın ya! Sözüü geri alacaksınız!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Emniyet birimlerimiz, Silahlı Kuvvetlerimiz DAEŞ’le de nasıl PKK’yla mücadele ediyorsa aynı kararlılıkla mücadele etmektedir, onun da kökünü gördüğünüz üzere Suriye sınırından içeriye doğru itmiş vaziyeteyiz.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Özür dileyeceksin, bizden özür dileyeceksin!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Aynı şekilde, bu ülkede savaş değil, terörle ve teröristle mücadele vardır.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Aynen öyle.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.48

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36’ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

**V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Şimdi, Hükûmet adına Millî Savunma Bakanı Fikri Işık konuşacaktır.

Buyurun Sayın Işık, süreniz yirmi bir dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Şahsınıza yönelik gösterilen muameleyi kınadığımızı ifade ediyor, sizlere geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Devamla) – Ayrıca, bugün Dünya İnsan Hakları Günü. İnsan haklarını temel alan bir medeniyetin mensupları olarak iktidarımız döneminde insan hakları alanında çok önemli kazanımlar elde ettik. Bundan sonra da bu azim ve kararlılıkla bu alandaki çalışmalarımızı sürdüreceğimizi özellikle ifade etmek istiyorum.

Sözlerime başlarken, terörle mücadele ve yurt dışı harekâtlarında ülkemizin ve milletimizin birliği ve beraberliği için görev ifâ ederken şehit olan kahraman Mehmetçik’imizi, bütün güvenlik güçlerimizi, korucularımızı rahmetle anıyor, gazilerimize de acil şifalar diliyorum. Terörle mücadele ve yurt dışı harekâtlarında görev yapan Mehmetçik’imize ve tüm güvenlik güçlerimize de başarılar diliyor, onları saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Gazi Meclisimizin Genel Kurulunda görüşülmesi vesilesiyle öncelikle Bakanlığımı ve bağlı birimlerimi ilgilendiren bazı önemli hususlar hakkında genel bir durum değerlendirmesi yapmak istiyorum.

Bölgemizin ve hatta bütün dünyanın zor bir dönemden geçmekte olduğunu biliyoruz. Kimi ülkelerde geri kalmışlıktan kaynaklanan fakirlik, kimilerinde iklim değişikliğinin yol açtığı kıtlık, kimilerinde de iç ve dış nedenlerden kaynaklanan ihtilaflar, bu ciddi sorunlar karşısında başarısız kalan veya çöken devletler bu döneme damgasını vurmaktadır. Milyonlarca insanın hayatını derinden etkiledi yaşananlar ve etkilemeye de devam etmekte. Böylesine bir istikrarsızlık ortamında İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük kitlesel göçün yaşanıyor olması tesadüfi değildir. İhtilafların açık silahlı çatışmaya dönüştüğü ve devletin çöktüğü ülkelerde durum bilhassa vahimdir. Bütün dünyada bugün 65 milyondan fazla insan zorla evini barkını terk etmek mecburiyetinde bırakılmıştır. 21 milyon 300 bin kayıtlı göçmen mülteci vardır. Birleşmiş Milletlerin geçtiğimiz günlerde açıklanan Küresel İnsani Yardım Planı'na göre, 2017 yılında 93 milyon insanın acil yardıma ve korumaya muhtaç olacağı hesaplanmaktadır. Bu tablo, etrafımızda ne kadar ciddi sorunların yaşanmakta olduğunu bizlere göstermektedir. Esasen, biz, güneydeki komşularımız Suriye'deki ve Irak'taki sorunlardan dolayı bu durumu bire bir yaşıyoruz. Bu 2 komşumuzdan 2 milyon 750 bini Suriyeli ve 300 bini Iraklı olmak üzere 3 milyonun üzerinde misafiri ülkemizde ağırladığımızı biliyorsunuz. Bazı cebi zengin ama gönlü fakir ülkelerin birkaç yüz mülteciyi bile almaktan imtina ettiği bir dünyada Türkiye kendi tarihine ve insanlığa yakışan şekilde hareket etmeye devam etmektedir. Ülkemiz, uluslararası camianın gayet yetersiz kalan yardımları yanında Suriyeli misafirlerimizin ihtiyaçları için milyarlarca dolar harcamayı yapmıştır.

Ancak, karşılaşılan sorunlar milyonlarca sığınmacıdan ibaret de değildir. Libya, Yemen, Irak ve Suriye gibi ülkelerde devlet otoritesinin kaybolması, özellikle bu kaybolan devlet otoritesinin yerini muhalif terör örgütlerinin doldurmuş olması ciddi derecede üzerinde düşünülmesi gereken konulardır. Maalesef, bu ülkelerde kendi vatandaşlarına zulmeden zalimler ve mezhepçi politika izleyen art niyetli çevreler biçare insanların çektiği acıları ve yıkımı daha da büyümüştür. Bu manzarada, Müslümanlıkla uzaktan yakından ilgisi olmayan DEAŞ gibi vahşi bir terör örgütü ortaya çıkıp bu ülkelerin topraklarını, şehirlerini ele geçirebilmiştir. Bu karanlık ortamdan istifade eden PKK, PYD; YPG gibi diğer terör örgütleri de vekâlet savaşları sahnesinde kendilerine bir yer edinme hevesine kapılmıştır.

Burada belki bir noktanın altını çizmem lazım. Değerli arkadaşlar, AK PARTİ, iktidarda bulunduğu on dört yıl süresince hiçbir zaman mezhepçi politika gütmemiştir, hiçbir zaman mezhep ayrışmasını körükleyen, mezhep çatışmasına sebep olan bir anlayış ortaya koymamıştır; aksine, mevcut, var olan sorunların konuşarak, diyalog içerisinde çözülmesi için son derece önemli adımları atmıştır. Bunun kayıtlara geçmesini özellikle arzu ederim.

Küresel ve bölgesel bazı güçlerin kendi hesaplarıyla hareket etmesi, uluslararası barışın ve güvenliğin sağlanmasında asli sorumluluğu bulunan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu temel görevini yerine getirmekte aciz kalması karşılaşılan manzaranın vahametini artırmıştır.

15 Temmuz tarihinde FETÖ hainleri tarafından kalkışılan alçakça darbe teşebbüsü işte böylesine olağanüstü koşulların yaşandığı bir sırada meydana gelmiştir. Asil milletimiz, bu hain teşebbüsü darbecilerin uçaklarına ve tanklarına karşı göğsünü siper ederek, Sayın Cumhurbaşkanımızın, Hükümetimizin, Gazi Meclisimizin, devletimizin ve özellikle Silahlı Kuvvetlerimizin de birlikte mücadelesiyle bu hain darbe girişimini boşa çıkarmıştır.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Muhalefeti de... Muhalefeti unutma.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisi muhalefeti de kapsar. “Gazi Meclis” dendiği zaman, bunun içerisine iktidar milletvekilleri de muhalefet milletvekilleri de girer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca, gerçekten, 15 Temmuzda ortaya konan tavırdan dolayı muhalefet milletvekillerimize de özellikle teşekkür ediyorum.

Türkiye'nin, çağımızın belası terörle mücadelesi içeride ve dışarıda pek çok cephede eş zamanlı olarak verilen bir büyük mücadeledir. Esasen, aynı anda hem FETÖ'ye hem DEAŞ'a hem de PKK/YPG-PYD'ye ve DHKP-C gibi bölgedeki bütün terör örgütlerinin tamamına karşı mücadele eden tek ülke Türkiye'dir. Burada terör örgütleri arasında Hükümetimizin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin hiçbir ayırım yapmadığını aslında bu konuda bize haksız eleştiri getirenler de bilmektedir.

Şimdi, bize düşen en önemli görev, bir daha ne içeriden ne dışarıdan devletimizin ve milletimizin birliğine ve bütünlüğüne karşı hain teşebbüslere kalkışılmasını kimsenin aklına bile getiremeyeceği bir ortamı oluşturmaktır. İşte bu nedenle, aslında çok daha önceden defalarca niyet edilen ancak bir türlü tam manasıyla hayata geçirilemeyen kapsamlı bir yeniden yapılanma sürecini başlatmış bulunuyoruz. Bu yeniden yapılanma sayesinde Türk Silahlı Kuvvetleri asli vazifesini yerine getirmeye, yani vatan savunmasına, ordumuzun harbe hazırlığını sağlamaya çok daha rahat ve etkili bir biçimde odaklanabilecektir. Bu vazifesini öncelikle vatan sathında fakat gerektiğinde hudutlarımızın ötesinde de yerine getirebilecektir. Nitekim, 15 Temmuz felaketinden kısa bir süre sonra, 24 Ağustos 2016 tarihinde Fırat Kalkanı harekâtının başlatılabilmesi bu yeteneğin ve iradenin en somut göstergelerinden birini teşkil etmiştir. Keza, Irak'taki gelişmeler karşısında hudut bölgemizde alınan tedbirler de bu bağlamda görülmelidir. Türk Silahlı Kuvvetleri, bünyesine sızan FETÖ hainlerinin temizlenmesiyle şimdi çok daha güçlüdür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başlattığımız yeniden yapılanma sayesinde, ayrıca devam eden pek çok önemli savunma sanayisi yatırımlarının ürünleri alındıkça Türk Silahlı Kuvvetleri en modern imkân ve yeteneklerle donatılmış olacak, bugünkünden bile daha tesirli bir güç hâline gelecektir. Neticede güçlü bir demokrasiye, güçlü bir ekonomiye, güçlü bir ülkeye ve orduya sahip olmamız dünyanın ve bölgemizin içinden geçmekte olduğu bu şartlarda artık sadece siyasi bir tercih değil, acil bir zarurettir. Türkiye, dün olduğu gibi bugün de kendi ulusal güvenliğini sağlamaya muktedirdir ve kararlıdır. Bunun için, uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarını gerektiğinde kullanmakta asla tereddüt etmemektedir ve ulusal güvenliğimiz bakımından hayati önem arz eden Suriye ve Irak hudut bölgelerinde herhangi bir terör örgütünün faaliyet göstermesine, buralarda bir terör koridoru oluşturulmasına veya aleyhimize herhangi bir oldubittiye rıza göstermemiz beklenmemelidir. İşte, bu nedenlerle Fırat Kalkanı Harekâtı sayesinde Cerablus, El Rai ve DEAŞ için büyük sembolik önem taşıyan Dabık'ın tarafımızdan da desteklenen Özgür Suriye Ordusu güçlerince kurtarılması mühimdir. Bu sayede 2 bin kilometreye yakın bir alan temizlenmiş olup bu bölgede 200'ün üzerinde meskûn mahal artık özgürdür. Şimdi, El Bab için de bu operasyonun en zor safhalarından birinin icra edilmekte olduğunu, kalleşe yapılan türlü engelleme teşebbüslerine rağmen fedakârca bir mücadele verildiğini vurgulamak isterim. Bu sabah itibarıyla 2 yerleşim birimi daha Özgür Suriye Ordusu'nun kontrolüne geçmiştir.

Fırat Kalkanı harekâtında şehit olan kahraman askerlerimize ve beraberce verilen bu mücadelede hayatını kaybeden, şehit olan Özgür Suriye Ordusu mensuplarına Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize de şifa dileklerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz, DEAŞ'la mücadelede uluslararası alanda ortaya konulan tüm çabalara başından itibaren katkı sağlamaktadır. DEAŞ'la mücadeledeki öncü rolümüz sahadaki tüm aktörler tarafından teslim edilmektedir. DEAŞ'la Mücadele Küresel Koalisyonu toplantılarına aktif biçimde katılıyoruz. Bu meyanda, 15 Aralık 2016 tarihinde Londra'da gerçekleştirilecek koalisyon toplantısına da inşallah katılacağız.

Bu arada, Suriye'de hududumuzda alınan güvenlik tedbirleri meyanda, Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi de bulunmaktadır. Bu proje kapsamında toplam 825 kilometre duvar yapılması planlanmış olup, bugüne kadar 296 kilometre duvar imalatı tamamlanmıştır; kalan bölümün yapım ve ihale çalışmaları da devam etmektedir. Suriye hududumuzun fiziki güvenliği 2017 yılının ilk yarısında tamamen sağlanacaktır.

Bu arada, Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi'nden yani duvarımızdan rahatsız olanların olduğunu biliyoruz. Kimler rahatsız oluyor? Başta terör örgütü PKK ve terör örgütünün Suriye uzantısındaki PYD ve DEAŞ. Bunun yanında insan kaçakçıları, mal kaçakçıları bundan rahatsız oluyor, ancak, biz bu duvarı çekerken, bölgelerdeki insanlarımızın geçişinin sağlanması için de gerekli yerlerden gerekli kapıları bırakıyoruz. Yani bu duvar, kesinlikle insanlarımızın arasındaki irtibatı koparmaya değil, terör örgütlerinin ve kaçakçıların özellikle ve insan kaçakçılarının bölgedeki faaliyetlerini engellemeye yöneliktir.

Son günlerde Suriye'deki insani durumun maalesef daha da kötüye gittiğini birlikte görmekteyiz. Halep'te, Rusya'nın hava desteğinde rejim kuvvetleri ve Şii milislerin düzenledikleri son saldırılar neticesinde on binlerce sivil evlerini terk etmek zorunda kaldı, yüz binlerce sivil şehrin küçük bir bölgesine sıkıştı. Uluslararası toplum Halep'teki insanlık dramı için acilen tedbir almak zorundadır. Geçtiğimiz günlerde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde iki daimî üyenin vetosu nedeniyle Halep'te bir haftalık geçici ateşkese öngören bir kararın kabulü bile, maalesef yapılamadı. Halep'teki durumun kısa süre içerisinde normalleşmesini sağlamak, ülkede siyasi bir çözümü elde edene kadar Halep'teki insani yardım meselesinin üzerinde yoğunlaşmak mecburiyetindeyiz. Bu bir insanlık vazifesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Irak, çok uzun zamandan beri dış müdahalelerle iyice zayıflatılan devlet yapısından kaynaklanan ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Irak'taki bu ortam, tıpkı Suriye'de olduğu gibi DEAŞ ve PKK terör örgütlerinden kaynaklanan tehditleri büyütüştür. Bu durum, hâliyle ulusal güvenliğimiz açısından zaruret arz eden bazı tedbirlerin alınmasını gerekli kılmıştır. Bazı çevrelerce kasıtlı şekilde çarpıtılarak Türkiye aleyhine bir hava oluşturulmaya çalışılsa da gerçekte, biz, Irak'ın toprak bütünlüğüne, birliğine ve istikrarına en fazla önem veren ülkemiz.

Bu arada, koalisyon güçlerince desteklenen Irak ordusu ve güvenlik kuvvetleri tarafından 17 Ekim tarihinden itibaren icra edilmeye başlanan ancak son günlerde pek de planlandığı gibi gitmediği ortaya çıkan Musul operasyonunun müteakip safhalarda nasıl yürütüleceği de bölgemizin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Musul'un veya Telafer'in DEAŞ'tan temizlenmesi elbette çok önemlidir. Fakat en az bu kadar önemli olan bir diğer husus da bu iki şehrin bilahare nasıl ve kimler tarafından yönetileceğidir. Burada meydana gelen her gelişme ülkemizi doğrudan etkilemektedir. Biz Musul'un Musullulara, Telafer'in Telaferlilere, Rakka'nın da Rakkalılara ait olduğunu her vesileyle ifade ediyoruz. Musul vilayetinin demografik yapısının değiştirilmesine tevessül edilmemesi gerektiğini onun için ısrarla vurguluyoruz. Zira aksi bir durum sadece Irak'ı değil, ülkemizle birlikte yakın çevremizi de ilave güvenlik sorunlarıyla ve yeni insani krizlerle karşı karşıya bırakabilecektir.

Bu kapsamda, Musul operasyonuna ilişkin çeşitli platformlarda en üst seviyede dile getirdiğimiz görüşlerimizin operasyona katılan ülkelere şimdiye kadar büyük ölçüde dikkate alındığını söyleyebiliriz. Tabiatıyla bundan sonraki gelişmeleri de yakinen izlemeye ve yönlendirmeye devam edeceğiz. Bu arada özellikle Sincar Dağı'na PKK terör örgütünün yuvalanmasına ne pahasına olursa olsun müsaade etmeyeceğiz. Kandil'den sonra Sincar'ın da PKK terör örgütünün yuvası hâline gelmemesi için gerekli her türlü tedbir alınacaktır, bundan hiç kimsenin şüphesi ve tereddüdü olmasın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yakın coğrafyamızda karşılaştığımız bu sınamalar ve ülkemize yansımaları millî savunmamızın tam bir durumsal farkındalık içinde ve en yüksek düzeyde temin edilmesinin önemine bir kez daha işaret etti. Bu nedenle başlattığımız yeniden yapılanma süreci büyük önem taşımaktadır. Bu konuşmamda özellikle detayına girmemekle birlikte, biraz önce konuşmamda bahsettiğim, maalesef son yüz elli yıllık tarihini büyük ölçüde darbeler tarihi olarak nitelendireceğimiz bir ülke konumundayız. Türkiye'de, kim olursa olsun, hangi odaklardan destek alırsa alsın, hangi aktörler tarafından yapılsın yapılsın ve hangi yöntemlerle yapılsın yapılsın, bir daha hiç kimsenin darbeye teşebbüs edemeyeceği bir ortamın hazırlanması için pek çok adımı kararlılıkla attık. O günden bugüne kadar, Türk Silahlı Kuvvetleri üzerindeki demokratik denetimin artırılması, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendi asli işine daha fazla odaklanması, gücün dengelenmesi ve demokratik anlayışın Türk Silahlı Kuvvetlerine tamamen yerleşmesi ve asker-sivil birlikteliğinin oluşturulması için pek çok adımı aslında peş peşe attık. Bunların detayına zaman darlığı sebebiyle özellikle giremeyeceğim.

Ancak, bu arada, Millî Savunma Üniversitesinin Türkiye'nin bundan sonraki askerî eğitimi ve savunma alanındaki nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi için son derece kritik ve önemli bir adım olduğunu özellikle vurgulamak isterim. Millî Savunma Üniversitesiyle, artık sadece Türk Silahlı Kuvvetlerinin nitelikli insan kaynağını oluşturmakla kalmayacağız ama aynı zamanda sivil alanda da savunma konseptini çalışan nitelikli insanları yetiştireceğiz.

Bu noktada, özellikle personelimizin özlük haklarına yönelik de bazı çalışmaları yapıyoruz. Bu konuda, belki kısaca bir cümleyle vurgulamam gereken... Astsubaylarımızın, uzman ve sözleşmeli er ve erbaşlarımızın bize ilettikleri taleplerin titizlikle incelendiğini, önümüzdeki süreçte bunlarla ilgili birtakım adımların atılacağını ifade etmek istiyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinden bugüne kadar 5.676 personel, FETÖ terör örgütüyle irtibatlı olduğu için ihraç edilmiştir. Öte yandan, yapılan itirazlar ve incelemeler sonucunda, evvelce ilişiği kesilen 39 personel yeniden görevine iade edilmiştir. Neticede, toplam 16.409 askerî öğrenciyle beraber değerlendirildiğinde 22.085 kişinin Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişiği kesilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle NATO'yla ilişkilerimize büyük önem veriyoruz. Her ne kadar, zaman zaman bazı sorumsuz açıklamalar yapılsa da Türkiye NATO ittifakına önem vermeye devam edecektir, NATO'nun güçlü bir üyesi olarak yoluna devam edecektir.

Bu açıdan, bütçe görüşmeleri vesilesiyle vurgulamak isterim ki NATO'nun bütün üye ülkelerinin ittifakıyla aldığı kararla, özellikle 2024 yılına kadar savunma harcamalarını yüzde 2'ye, gayrisafi yurt içi hasılasının yüzde 2'sine çıkarması bir zorunluluktur. Bunun da yüzde 20'sinin ana silah sistemlerinin tedarikine ayrılması kabul edilmiştir. Bu noktada Türkiye 2015 yılı itibarıyla 1,67'sini savunma harcamaları için ayırmıştır ve harcamıştır. Bundan sonra bu hedefe, yüzde 2 hedefine ulaşmak için hep birlikte gayret etmek durumundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; savunma sanayisinde Türkiye son on dört yılda gerçekten çok büyük adımlar attı, çok önemli ilerlemeleri kaydetti. Özellikle HÜRKUŞ-A, HÜRKUŞ-B, müşterek taarruz uçağında Türkiye'nin yer alması, millî muharip uçak geliştirilmesi, ATAK helikopterinin Türk Silah Kuvvetlerimize -bugüne kadar 18 tanesi teslim edildi- 2017 sonuna kadar 35 tanesinin teslim

edilmesi, Özgün Helikopter Programı, Genel Maksat Helikopter Projesi gibi pek çok projeyi ardı ardına hayata geçirmiş bulunmaktayız. Bu projeler tamamlandığında, inşallah Türk Silahlı Kuvvetlerinin caydırıcı gücü çok daha fazla artacaktır. Buradaki yerli ve millî savunma sanayisi hedefine adım adım ilerliyoruz. Göktürk-1 uydumuzu fırlattık, şimdi kendi haberleşme uydumuzu ve birincisini yaptığımız yer gözlem uydumuzu inşallah önümüzdeki yıllarda, 2019'da fırlatmayı hedefliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakikada bitireyim isterseniz.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Devamla) – Savunma sanayisinde gerçekten pek çok projeyi hayata geçiriyoruz ve geçireceğiz. İnşallah, cumhuriyetimizin kuruluşunun yüzüncü yılında, Türkiye savunma sanayisinde kritik teknolojileri geliştiren ve dışa bağımlılığını minimize etmiş bir ülke konumuna yükselecektir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Gizli hesaptaki dolar, euroolar ne oldu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Devamla) – Onun cevabını soru-cevapta veririm.

Ben, 2017 bütçemizin ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, her birinizi en içten sevgilerimle saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, İç Tüzük 60'a göre yerimden söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakikalık söz mü istiyorsunuz?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Söz talep edeceğim, hemen bir konuya açıklık getireceğim.

BAŞKAN – Buyurun bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gerçi İçişleri Bakanımız gitti, burada değil ama birkaç ifadeye bulunmak istiyorum kendi yapmış olduğu konuşmalara dair. Şimdi, tüm Türkiye halkları bizi izliyor ve dinliyor. İçişleri Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz ama İçişleri Bakanlığı bütçeyle ilgili herhangi bir açıklamada bulunmadı. Bütçeye ilişkin İçişleri Bakanlığının çok önemli verileri olması gerekirken hiçbir açıklamada bulunmadı.

İkincisi: Cizre'de ne oldu bitti? Bizim sabah konuşan hatibimize dönerek buna ilişkin isim vermediğini söyledi. Biz, hatibimiz de dâhil olmak üzere, Sayın Osman Baydemir başta olmak üzere hepimiz Cizre'de yaşamını yitiren, katledilen bütün herkesin isimlerini burada tek tek geçmiş dönemlerde söyledik. Sadece Taybet Ana'yı söyleyebilirim ki bir hafta cenazesi yerde kaldı. Sayın Bakan bunu görmezden gelerek bir konuşma yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika daha süre veriyorum.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Üçüncüsü: Sayın Başkan, şu anda OHAL’le, kanun hükmünde kararnamelerle ve kayyumlarla yürütülüyor bu ülke. “Kaymakam o ilçeyi yönetiyor.” dedi. Evet, doğrudur. Kaymakam atanır, kaymakam ilçede ilçenin mülki amiridir ama o ilçede, o ilde seçimle işbaşına gelen belediyeler vardır, belediye eş başkanları vardır. Dolayısıyla, şu anda belediye eş başkanları, belediye meclis üyesi halkın iradesiyle seçilmişler, ne yazık ki bu süreçte hepsi cezaevlerinde ve rehin tutuluyor. Neden dolayı tutuklular ya da rehin tutuluyorlar, hepsi açık ortada, tamamen siyasi düşüncelerinden kaynaklı onlar şu anda rehin tutuluyor, hiçbiri hizmete ilişkin ya da yaptığı çalışmaya, belediye çalışmalarına ilişkin değil. Bunu da bir kez daha buradan ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) - Başkan, bir dakika ben de söz alabilir miyim?

BAŞKAN - Daha sonra düşünürüz.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanı olarak hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sözlerime başlamadan önce ben de Sayın Başkanımıza yapılan muameleyi bir kere daha sizler gibi şiddetle kınıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Devamla) – Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarımızın 2016 yılında gerçekleştirdiği ve 2017 yılında planladığı faaliyetleri sizlerle paylaşmak üzere huzurunuzdayım. Yalnız, sözlerime geçmeden önce, sunumuma geçmeden önce bu yıl doğumunun yüzüncü yılını kutladığımız Cemil Meriç’i ve ölümünün yüzüncü yılında andığımız Tanburi Cemil Bey’i rahmetle anıyorum. Kendileriyle ilgili pek çok etkinlikler düzenliyoruz, düzenleniyor, sizleri de fırsat buldukça bu etkinliklerde görmek istediğimizi bir kere daha arz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 yılı hem uluslararası toplum hem de Türkiye için insanlık sınavının verildiği bir dönem oldu. Türkiye olarak bu sınavdan, uluslararası terörün mağdur ettikleri, savaşların mağdur ettikleri mazlumlara sahip çıkma bakımından başarıyla geçerken uluslararası toplum ne yazık ki bütün bu gelişmeler karşısında iyi bir sınav veremedi. 2016 yılında küresel teröre karşı insanlık olarak maalesef ortak bir duruş ve ortak bir söylem ve dolayısıyla ortak bir eylem geliştiremedik. Terörizmin bütün dünyada turizm sektörünü hedef alması şaşırtıcı değil. Son yıllarda artan terör, bütün insanlığı hedef alırken birçok ülkede turizm sektöründe durgunluğa sebep oldu.

Ayrıca, yurt içinde ve yurt dışında Türkiye aleyhine yapılan algı operasyonları da ülkemizin turizm sektörünü olumsuz biçimde etkiledi. Bunu bizlerin kuruntusu ve hatta paranoyası olarak görmemek gerekir çünkü son zamanlarda yaşadığımız pek çok olay bu algı operasyonunun derinden derine işletilmekte olduğunu kanıtlıyor.

Türkiye, 2016 yılında, sadece konvansiyonel diyebileceğimiz terör biçimlerine maruz kalmadı; devlet kurumlarına sızmış yeni bir terör yapılanması olan FETÖ darbe girişimine de tanık olduk ancak milletimiz, 15 Temmuzda bu menfur darbe girişimi karşısında gerçekten tarihe geçecek bir kahramanlık destanına imza attı. Darbe girişimi sonrası şehir meydanlarında düzenlenen demokrasi şöenleri, aleyhte yürütülen algı operasyonlarının aksine, ülkemizde hayatın normalleşmesinin de hem kanıtı hem tetikleyicisi oldu.

2016 yılı sektör açısından, turizm açısından Rusya'yla geçici bir kriz döneminin yaşandığı ama bununla beraber, sorunun çözümü yönünde karşılıklı olarak gerçekten önemli ve kalıcı adımların atıldığı bir yıl da oldu. Nitekim, geçen hafta biz de Sayın Başbakanla birlikte Rusya'ya yaptığımız ziyarette, muhataplarımızla özellikle turizm alanındaki ilişkilerimizi geçmişten de ileriye taşımak için ne tür önlemler almamız gerektiği konusunda görüşmelerde bulunduk ve gayet olumlu bir atmosfer içinde yürüdü bu görüşmelerimiz. Yine, geçtiğimiz günlerde, Antalya'da düzenlenen Uluslararası Resort Turizm Kongresi'nde, 2016 yılında yaşanan gelişmeler nedeniyle başka ülkelere kayan turistlerin, ülkemizi gittikleri ülkelerde diğer ülkelerle kıyaslama fırsatı yakaladıklarını, Türkiye'nin hizmet kalitesi ve altyapı yönünden mukayeseli üstünlüğünü gördüklerini ve 2017 yılında tekrar Türkiye'ye gelmelerinin beklendiğini bizzat yabancı tur operatörleri ifade ettiler. Bunların büyük bir kısmı sektör basınına da yansdı. Bu anlamda, 2016 yılı tüm bu olumsuzlukların fırsata dönüştürülmesine ve Türkiye'nin turizmdeki gücünü kanıtlamasına inşallah vesile olacak.

Burada bizim 2016'da yaşadıklarımızdan çıkardığımız en önemli ders, benden önce konuşan hemen hemen bütün grup temsilcisi arkadaşlarımızın da vurguladığı gibi, turizmimizi deniz, kum, güneş parantezinden çıkarıp ülkemizin sahip olduğu diğer potansiyel turizm alanlarına da açmamız gerektiği. Bunun için, Türkiye'nin gerçekten çok ciddi bir birikime ve potansiyele sahip olduğunu önce kendimiz gördük, sonra yavaş yavaş Türkiye'yle iş yapmakta olan kurumlar da, operatörler de bunları görmeye başladılar.

Dünyanın en çok turist çeken 6'ncı, Avrupa'nınsa 4'üncü ülkesi olan Türkiye'nin turizm sektöründe dünya genelinde yaşanan olumsuzluklardan ve bölgesel gelişmelerden en az düzeyde etkilenmesi amacıyla etkin tedbirler de aldık, almaya da devam ediyoruz. Nitekim, bu kapsamda, toplam maliyeti 543 milyon lira olan Turizm Acil Eylem Planı destek paketini, hatırlayacaksınız, benden önceki Bakan arkadaşım Mahir Ünal Bey 2016 yılı içerisinde başlatmış, uygulamaya koymuştu. Biz de aynı programı takviyelerle sürdürüyoruz.

Turizm sektöründe küresel gelişmelere anında cevap veren bir refleksle hareket eden Bakanlığımız, kültürel değerlerimizi ön plana çıkararak kültür ekonomisi ile turizm sektörünü buluşturmak için etkin tedbirler alıyor. Ayrıca, illerimizdeki kültür girişimcileri ve kültür endüstrilerini de hibe ve kredilerle destekleyerek istihdam ve hayat kalitesini artırmayı hedefliyoruz.

Bu, 2016'da yaşadığımız sıkıntılardan çıkardığımız derslerden bir tanesi, dediğim gibi, ürün çeşitliliğimizi artırmak ama aynı zamanda, hedef pazarlarımızı da genişletmekti. Daha önce, biraz da işlerin olurlu gidiyor olmasının verdiği rahavetle, sektör, Rusya, İngiltere, Almanya gibi belli başlı pazarlarla yetinen bir rutine kapılmıştı. Ama 2016'da yaşadığımız sıkıntılar bize pazarımızı Japonya'dan Latin Amerika'ya kadar, Çin'i, Hindistan'ı, Arap dünyasını, İran'ı, Kuzey Afrika'yı ve hatta Afrika'yı içine alacak şekilde genişletmemiz gerektiğini gösterdi ve gerçekten, sektörümüz de Bakanlığımızla çok uyumlu bir iş birliği içerisinde bu pazarlara açılmaya başladı, bu pazarlara yönelik tanıtım faaliyetlerine gerçekten etkin önem vermeye başladı. Zira, Türkiye, bugün bütün insanlığın yararlanabileceği zengin bir kültürel hafızaya ve birikime sahip. Bunu hakikaten kuru bir övünme olarak anlamayacağınızdan eminim. Evet, Türkiye deniz, kum, güneş bakımından gerçekten dünyanın en şanslı ülkelerinden biri ama bu imkânlar pekâlâ başka ülkelerde de var ama Türkiye'nin ayrıcalığı, özelliği şurada: Türkiye, aynı zamanda, gastronomi bakımından da çok ayrıcalıklı bir ülke, henüz yeterince potansiyelimizi değerlendirmemiş olsak da dağ turizmi bakımından da, kış turizmi bakımından da gerçekten çok büyük potansiyellere sahip bir ülke. Kongre turizmindeki başarılarımızı zaten İstanbul geçmişte çok yakından yaşadı, inşallah, gelecekte daha da artırmış olarak yaşayacak. Sağlık turizminde çok büyük bir potansiyel olduğunu bu vesileyle bir kere daha gördük ve Sağlık Bakanlığımızla iş birliği içerisinde Türkiye'nin sağlık turizmi alanındaki potansiyelini değerlendirmek için yeni projeler geliştiriyoruz, inşallah önümüzdeki yıl içerisinde bunları sevinçle sizlerle ve kamuoyumuzla paylaşacağız. Ayrıca, termal turizm, özellikle dinî miras alanlarının, 3 semavi dinin kutsal mekânlarının veya kutsal saydığı mekânların toplandığı bir ülke olmak hasebiyle Türkiye gerçekten çok zengin birikime sahip bir ülke. Dolayısıyla, inşallah bu potansiyelimizi uygun tanıtım stratejileriyle de desteklersek Türkiye önümüzdeki yıllarda, 2017'den başlayarak turizm alanında çok önemli mesafeler kat edecek. "Uygun tanıtım stratejileri" derken yine gerek iktidar partisinden gerek muhalefet partisinden arkadaşlar bu konudaki strateji önerilerini haklı olarak vurguladılar, aklın yolu bir. Evet, geçmişte ülkeler, Türkiye de dâhil olmak üzere pek çok ülke tanıtımlarını genel bir ülke imajı üzerinden yapıyorlardı, biz de öyle yaptık yıllarca, Türkiye'yi "Deniz, kum, güneş ülkesi." filan diye tanıttık ama şimdi artık bunun alt bileşenlerini, Türkiye'de hem yöresel olarak hem ürün çeşitliliği olarak ne tür imkanlara sahip olduğumuzu tanıtım mecralarına da, tanıtım ürünlerimize de yani tanıtım stratejimize de yansıtmanız gerekiyor. Nitekim, grubumuz adına konuşan arkadaşlarımız da bunun ne kadar stratejik bir karar dönüşümü olduğunu vurguladılar, ben de o vesileyle bir kere daha çok teşekkür ediyorum arkadaşlarımıza.

Şimdi birkaç rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakanlığımızın 2016 yılı bütçesi ile 2017 yılı için öngörülen bütçe ödenekleri özetle şöyle: 2016 yılı bütçesi bağlı ve ilgili kuruluşlar dâhil 2 milyar 777 milyon 769 bin lira idi, yatırım bütçesi de bunun içerisinde 759 milyon 970 bin lira idi. 2016 yılı bütçesinin yüzde 27'si yatırım, yüzde 73'ü ise cari bütçeden oluşuyordu. 2017 yılı bütçesi nispi bir artışla bağlı ve ilgili kuruluşlar dâhil 3 milyar 459 milyon 754 bin lira olarak öngörülmüyor. Önce, Allah bereket versin, Allah devlete, millete zeval vermesin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz bu bütçeyle de inşallah çok güzel işler yaparız. Tabii, gönül ister ki bu bütçe en azından Millî Eğitim bütçemizin yarısı kadar olsa; tabii, buna hiçbirimiz hayır demeyiz ama devletimizin imkânlarını da biliyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – İnşallah CHP iktidarında olacak bu Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Devamla) – Dolayısıyla, 2017 yılı bütçesi 864 milyon 688 bin lira olarak planlandı. 2017 yılı bütçesinin yüzde 25'i yatırım, yüzde 75'i ise cari bütçeden oluşuyor. Bakanlığımız bütçesinin genel bütçeden aldığı pay 2016 yılında yüzde 0,49 iken 2017 yılında yüzde 0,55'e ulaşmıştır.

Bu kapsamda bu bütçeyle biz neler yaptık, neler yapıyoruz, şimdi onları da kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakanlığımıza bağlı 198 müze ve 138 ören yeriyle 220 özel müzeyi 2016 yılı Ekim itibarıyla 16 milyon kişi ziyaret etti. Bizim bu müze ziyaretlerine ayrıca bir önem ve öncelik vermemiz gerekiyor çünkü on beş gün önce Antalya'da Antalya Arkeoloji Müzesi'nde, ki bütünlüğü zedelenmemiş antik heykeller bakımından dünyanın en zengin müzesidir, orada Perge kazılarında yeni çıkartılan 8 büyük heykelin tanıtım töreninde de söyledik. Antalya'ya gelen 12 milyon turistten biz ancak 60 binini Arkeoloji Müzesi'ne götürebiliyoruz. Oysa orada gerçekten bu 12 milyon turistin en az üçte 1'inin ilgi duyacağı ciddi bir kültürel miras söz konusu. Sadece yabancı misafirlerimiz için değil kendi vatandaşlarımız ve özellikle çocuklarımız, gençlerimiz, öğrencilerimiz açısından da bu müze ziyaretlerini teşvik edici tedbirler almamız gerekiyor. Nitekim bu bağlamda on beş gün önce Millî Eğitim Bakanlığımızla bir protokol imzalayarak hem müzelerimizi, ören yerlerimizi öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin daha çok yararlanabileceği eğitim öğretim mekânları hâline de getirmek konusunda bir iş birliği protokolü imzaladık hem de Bakanlığımıza bağlı korolarda, orkestralarda görev yapan sanatçılarımız ilkokullarda, ortaokullarda, liselerde gençlerimizin sanatsal faaliyetlerine gönüllü olarak katkıda bulunacaklar bu protokol gereğince.

Benzer bir protokolü de inşallah yakında Gençlik ve Spor Bakanlığımızla imzalayacağız. Onlarla da gençlerimizin boş vakitlerini geçirebilecekleri sosyal mekânlar konusunda iş birliği yapmayı, hatta gençlerin “kitapkafe” dediği, biz eskilerin “kıraathane” demeyi tercih ettiğimiz mekânların çoğaltılması, önce standartlarının belirlenmesi, sonra bu standartlara uygun düzenleme yapan işletmelere çeşitli desteklerin -gerek Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gerekse Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından- teşviklerin verilmesi konusunda bir ön mutabakatımız var.

Dediğim gibi bu eğitime ve gündelik hayata bitişik “yaşayan müze” bakış açısıyla 2016 yılında 3 adet yeni müze açtık. İnşallah, 27 Yeni Müze Yapımı ve Yenileme Projesi'ne ek olarak -sürem azaldığı için rakamlara girmeyeceğim- müzelerde çok ciddi sayısal ve niteliksel artış hedefliyoruz.

Sevindirici bir olay, UNESCO Dünya Miras Listesi'ndeki varlık sayımız Ani Arkeolojik Alanı'yla 16'ya yükselmişti. On beş gün önce Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da yapılan UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Hükümetlerarası Komite Toplantısı'nda gerek Türkiye olarak gerek Azerbaycan ve diğer komşularımızla birlikte verdiğimiz projeler doğrultusunda lavaş, Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne dâhil edildi. Ermenilerle de bu arada bir kısmı uzlaşma yaparak -çünkü onlar da kendi ulusal miraslarından sayıyorlar lavaşı- böylece turizmin ve kültürün barışa hizmet edebilme yeteneğini orada da görmüş olduk. İyi bir gelişme oldu.

Onun dışında nevrüz zaten listedeydi ama nevrüzün kapsamını genişleten bir karar tasarısı alındı.

Sevindirici bir gelişme de çini sanatımızla ilgili. Addis Ababa’da on beş gün önce yapılan toplantıda, UNESCO toplantısında geleneksel çini sanatımız da dünya miras listesine kaydedilmiş oldu. Bu vesileyle, Kütahya’da bir ay önce “Çininin Picassosu” olarak adlandırılan rahmetli Sıtkı Olçar ustanın eserlerinden oluşan bir müzenin de gayriresmî açılışını yaptık. Kütahya’ya yolunuzu düşerse, gerek bu müzeyi gerek aynı sokakta, Sanat Sokağı’nda açtığımız diğer müzeleri ve gezi alanlarını mutlaka izlemenizi, gezmenizi özellikle tavsiye ederim.

Yurt dışında da, Amerika’da “Kral Midas’ın Altın Çağı” sergisini açtık. “Kur’an Sanatı: Türk ve İslam Eserleri Müzesi’nden Hazine” adlı büyük bir sergi açtık. Bu sergiye katkıda bulunan özel teşebbüsümüze de ayrıca çok teşekkür ediyorum.

Yine, Paris’te UNESCO Genel Merkezinde “Matrakçı Nasuh” sergisini açtık. O da gerçekten büyük ilgi gördü.

Doğrusu, konuşmamın ancak beşte birini sizlerle paylaşabildim. Vakit de bitiyor. Hızlıca birkaç başlığı daha vurgulayayım.

Kütüphanelerle ilgili çok ciddi çalışmalarımız var. Gezici kütüphane sayımızı 2017’de artırıyoruz.

Bir arkadaşımız şoför sıkıntısından söz etti. Şimdi, orada kadrolu değil, yerelde sözleşmeli olarak istihdam ediyoruz. Sürekli sıkıntı yok ama bazen sözleşme yenileme aşamalarında aksamalar olabiliyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Dağıtıcı uzman eleman da yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Devamla) - Ama gezici kütüphanelerimiz çok işlevsel ve gerçekten gençlerimiz, çocuklarımız tarafından da çok beğeniliyor.

Şehir kütüphanelerimizi daha çok yaşayan mekânlar hâline getirmeye gayret ediyoruz.

Onun dışında, kültür hanları oluşturmak için bir proje hazırladık, bir prototip hazırladık. Özellikle orta boy şehirlerimiz için, içinde sergi salonları, konferans salonu, konser salonu olan, kütüphanesi olan kültür hanları oluşturuyoruz.

Sinemada çok büyük atılımlar yaptık. Türkiye’de 2002 yılında 9 tane film çevrilmişti. Geçen yıl 139 tane film çevrildi ve bunların büyük bir bölümüne de Kültür Bakanlığı desteği verildi, veriliyor. Desteğimizi çok artırdık.

Devlet Tiyatrolarıyla ilgili bir yanlış anlama var. Devlet Tiyatroları bu yeni sezona başlarken “Türkiye Devlet Tiyatroları perdelerini Türk eserleriyle, Türk yazarlarıyla açıyor.” diye başladı ve onun üzerinden bir dezenformasyon kampanyası başlatıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Devamla) – Efendim, iki dakika müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakika vereyim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Devamla) – Bu yanlış. Evet, Türk eserleriyle başladık ama 65 tane de yeni yabancı eser var bu yılki repertuvarımızda. Hatta, geçen ay Rusya Moskova’da “Dostoyevski Günleri” düzenlendi, Devlet Tiyatrolarımız o günlere Dostoyevski’nin “Yeraltından Notlar” oyunuyla katıldı ve seyirciler tarafından en beğenilen yabancı performans seçildi. Devlet Tiyatrolarında, tabii, biz istiyoruz ki daha çok Türk oyunu oynansın, daha çok Türk yazarının oyunları sergilensin ama dünya edebiyatının klasiklerine de yüz çevirmiş falan değiliz.

Ben, yüce Meclisimize ve Plan ve Bütçe Komisyonumuza bize sağladığı imkânlar için çok teşekkür ediyorum. Bütün arkadaşlarım adına, çalışma arkadaşlarım adına çok teşekkür ediyorum. Bütçeyi hazırlayan ve bu planlamaları yapan, bu çalışmaları gerçekleştiren bütün mesai arkadaşlarıma ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ERHAN USTA (Samsun) – Kısa söz talebim var.

BAŞKAN - Sayın Usta, sisteme girin.

Bir dakikalık söz talebiniz mi var?

ERHAN USTA (Samsun) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 15 Temmuz darbe girişimiyle alakaları olmayan tutuklu askerî okul öğrencileri ile alım işlemleri durdurulan sözleşmeli/muvazzaf astsubayların mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Millî Savunma Bakanımın dikkatine sunmak üzere bir konuyu arz edeceğim. Şimdi, Sayın Bakan, aslında bu askerî okul öğrencileriyle ilgili büyük bir dram yaşanıyor. Mesela bizi aileler ziyaret ediyor. Kimler bunlar? Hava Harp Okulu velileri var. Mesela bunların çocukları Yalova'da kamptayken alınmıyor götürülüyor. Hakikaten, ben mesela buna inandım yani hiçbir şekilde darbeyle alakası olmayan çocuklar bunlar. Nereye gittiklerini de bilmiyor, tatbikat diye götürüyorlar. Hatta, şöyle enteresan şeyler var: Bir kısım öğrencilere otobüs yetmediği için onlar Yalova'da kalıyor. Şimdi o çocuklar tutuklu değil, götürülen çocukların şu anda hepsi tutuklu. Aileler çok mağdur.

Polatlı Topçu ve Füze Okulunda yine tatbikat diye götürülüyor. Diğer taraftan, yine Kara Harp Okulunda sözleşmeli subay adayları, bunlar da mesela 16 Temmuzda Afyon'a gideceklermiş. O gece buradan geliyorlar, bunlar da bir şekilde o olayların içerisine katılıyor. Hiçbir şekilde olaylara girişmemiş genç çocuklar bile şu anda tutuklu.

Bunun haricinde, mesela, sözleşmeli muvazzaf dış kaynaktan astsubaylar var. Şimdi, mesela, Kara Kuvvetleri Komutanlığında bunların devam eden bir süreci var. Bunların alımı yapılmış, tam prosesleri sürerken, hatta 15 Temmuz darbesinden sonra bile belge isteniyor fakat sonradan KHK'larla bunların alınmayacağı ifade ediliyor. Hâlbuki bu arkadaşların talebi şu: “Yani bize güvenlik soruşturması yapılınsın, içimizde FETÖ'cü varsa onlar ayıklansın. Niye ‘tamamını almayacağız’ diye devlet bu tür uygulamalar yapıyor?” diye soruyorlar. Bu tür mağduriyetlerin üzerine gitmek lazım.

Burada mağdur yarattığımız zaman hakikaten FETÖ'yle mücadele zarar görüyor. O yüzden bunlarda çok dikkatli olmak gerekiyor. Bu dramlara bir el atmakta, bir müdahale etmekte fayda var, aileler çok mağdur durumda.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, şahsı adına aleyhinde olmak üzere Mardin Milletvekili Sayın Ali Atalan konuşacak.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Atalan. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ ATALAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Dikkatinizi biraz daha spesifik, özgün bir konuya çekmek istiyorum, gerçi bağlantısı vardır konumuzla ilgili. Belki bazılarınız biliyordur, Millî Güvenlik Kurulunun son toplantısında Ezidilerin bilinen kadim yerleşim bölgesi Sincar'a yani Şengal'e yönelik gerekirse müdahale edilebileceğinden söz edilmiştir. Dün Sayın Dışişleri Bakanı, bugün de Sayın Savunma Bakanı demin aynı şekilde operasyonların yapılabileceğini ima ettiler.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, 3 Ağustos 2014 yılında IŞİD tarafından binlerce Ezidi'nin hunharca katledildiği ve binlerce kadın ve çocuğun da aynı şekilde kaçırılıp başına neler getirdiği hepimizce malum. Bu soykırım dünyayı harekete geçirmiş, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Parlamentosu gibi kuruluşlar bunu jenosit olarak tanımlamışlar.

Nadia Murad gibi, IŞİD elinden kurtulan bir Ezidi kızı Birleşmiş Milletler tarafından iyi niyet elçisi seçilmiş ve Avrupa Parlamentosu tarafından da Saharov Ödülü'ne layık görülmüştür. Ama nedense AKP Hükûmeti şimdiye kadar bu soykırıma yönelik herhangi eleştirel bir söz söylemiş değildir ve kınamış değildir. Konuyla ilgili Meclise kanun teklifi vermişiz, maalesef hâlen Komisyonda bekletiliyor, umarım yakın bir zamanda gündeme alınır ve kanunlaşır.

Doğrudur, Ezidiler kendi geleneksel direniş mazisine uygun ve saldırılara karşı savunmak amacıyla kendilerini örgütlemişler. Ayrıca, bu örgütlülük hem Irak Merkezî Hükûmeti tarafından hem de Kürdistan Bölgesel Hükûmeti tarafından da resmen tanınmış ve kabul edilmiştir. Bunun neresi kötüdür ve neresi tehlikelidir?

Bir Ezidi milletvekili olarak şimdi soruyorum ve net yanıt bekliyorum Hükûmetten: Ezidilerin size ne kötülüğü olmuş ve şu anda ne kötülüğü vardır? Gerek Osmanlı İmparatorluğu döneminde gerekse cumhuriyet tarihinde, yaşadıkları halklarla ve inançlarla birlikte barış içinde yaşamış, hiç kimseye zararı dokunmamıştır. Bilmiyorum acaba AKP’li milletvekillerinin bazıları biliyor mu, Türkiye’den Avrupa’ya göç eden, genellikle hâlen vatandaşı olan 100 bine yakın Ezidi yaşamaktadır.

Bakın, bu zihniyetin ne kadar tehlikeli ve çağ dışı bir zihniyet olduğunu göstermek açısından yaşanmış iki örnek vermek istiyorum. Ezidilik Türkiye’de hâlen bir din olarak kabul edilmemektedir çünkü Diyanet İşleri Başkanlığı bir rapor hazırlamış, Ezidilik bir din değilmiş. Sayısı, az önce dediğim gibi, 100 bini bulan kendi yurttaşının dinini kabul etmiyor ama ilginçtir, listede Taoizm ve Hinduizm vardır. Kürtçenin, Kürtçe dilinin tutanaklara “x” olarak geçmesi gibi Ezidilerin de kimlik hanesine “x” olarak yazılıyor. Yani “bilinmeyen” yani “dinsiz” anlamına gelecek bir işaret. İşte maalesef realitemiz budur; acıdır ama bir gerçektir. Bilinmeyen dil ve dinlerin yaşandığı, belki dünyada tek ülke biziz. Konuya ilişkin Diyanetten de maalesef hâlen cevap almış değiliz; yazı yazdık, dört aydır bekliyoruz. Umarım Sayın Bakan bu konuda yardımcı olur. Sayın Cumhurbaşkanının “Devletin dini olmaz.” deyişi burada maalesef boşa gitmiştir.

Bir kere, böyle bir kurumun yani Diyanet İşlerinin kimin inancının, hangi inancın bir din olarak tanımlanacağına, din olup olmadığına karar verme yetkisi ve hakkı da yoktur. Laiklik bu devletin, soruyorum, neresinde kalmıştır?

Bakın, Ezidilik dini Irak’ta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Atalan, teşekkür ederim.

ALİ ATALAN (Devamla) – Ben teşekkür ederim. Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, beşinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Süremiz yirmi dakika; bu sürenin on dakikası sorulara, diğer on dakikası ise cevaplara aittir.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uzman jandarmaların okulda geçen sürelerinin hizmetten sayılması düşünülmekte midir? Uzman jandarmaların statülerinde değişiklik ve kadro düzenlemesi yapılacak mıdır?

Kolluk kuvvetlerinin özlük haklarını iyileştirme, göstergelerinde yükseltme ve emeklilerin özlük haklarında iyileştirme düşünülmekte midir?

2016 Nisan ayında yapılan, Mayıs’ta sonuçları belli olan, taahhütname imzalayan, Kara Kuvvetleri Komutanlığında 2017 Şubat ayında eğitime başlamayı uman muvazzaf/sözleşmeli astsubay adaylarının, 29 Ekimde, kanun hükmündeki kararnamenin 6’ncı maddesiyle tüm işlemleri iptal edilmiştir. Bu adayların durumları ne olacaktır? İncelemeyle, hak kazananların mağduriyetinin önlenmesi düşünülmekte midir?

5’inci sorum: Niğde Bor ilçesinde “askerî fabrika” olarak halkın tanımladığı tesis neden geliştirilmemektedir, kapatılacak mıdır?

6) Niğde Bor’a askerî birlik getirileceği yönünde Sayın Bakanımızın bir açıklaması olmuştu. 2017 yılında Niğde’nin Bor ilçesine askerî birlik getirilmesi düşünülüyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydın...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Savunma Bakanım, benim de üyesi olduğum Savunma Komisyonuna gelen şikâyet ve talepler ağırlıklı olarak gerek yurt içinde gerek yurt dışında terörle ağır mücadele sürecine giren Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının özlük haklarıyla ilgili iyileştirmeler konusunda ve bir de yine, aynı kurum içerisinde çalışan sivil personelin birtakım talepleri doğrultusunda birtakım çalışmaların artık zamanı geldiği kanısındayız çünkü hummalı bir dönemden geçiyoruz. Bunu öncelersek bunlara hem moral, motivasyon açısından hem de ailelerine yıllardır bekledikleri o gazi olup da yara alıp da terörle mücadelede her türlü sıkıntıya göğüs gerip de henüz gazilik unvanı dahi alamayan kardeşlerimizin büyük beklentilerine cevap vermiş oluruz. Özellikle sivil çalışanların da... İnanın, bazı durumlarda sivil personel statüsüne tabi oluyorlar, bazı durumlarda askerî personel gibi algılanıyorlar. Bu anlamda bir çelişki söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın İçişleri Bakanı, mülki idare amirlerinin özlük haklarını ne zaman hâkim, savcı maaşları seviyesine çıkaracaksınız? Polislerin ek göstergelerini ne zaman 3600'e yükselteceksiniz? Yine, sözleşmesi biten uzman jandarma ve erbaşların istihdamını kolaylaştıracak yeni bir düzenleme yapacak mısınız?

Sayın Turizm Bakanı, Bakanlığınız döneminde turizm bitti. 2016 yılında turist sayısı yüzde 40, turizm geliri yüzde 50 eksildi. 2017 için de turizmcinin umudu yok. Biz göstermelik destekler istemiyoruz, biz turizm sektörünün çalışmasını istiyoruz çünkü turizm sektörü çalışmayınca Muğla'da hayat duruyor, ekonomi duruyor, istihdam bitiyor. Turizmcilerin sesini duyun, yoksa 2017 bütçesinde hedeflediğiniz gelirleri gerçekleştiremezsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çamak...

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 Aralık İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin kabul edilmesinin 68'inci yılı. Ülkeler artık savaşarak bir yere varamayacaklarını maalesef milyonlarca insanın hayatını kaybetmesinden sonra anladı. Şu an ülkemiz dâhil, tüm dünyada maalesef benzeri bir süreci tekrar yaşamaktayız.

Aşırı söylemlerle her geçen gün birbirimizle biraz daha düşmanlaşmak yerine insanlık paydasında bir arada yaşama iradesini göstermeliyiz. Farklılıklarımızı artık birbirimize karşı tehdit olarak görmekten kurtulmalıyız.

“İncinsen de incitme.” sözünü kılavuz alan birisi olarak, daha demokratik ve özgür bir ülke özlemiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Soylu, emniyet araçlarına Osmangazi ve Yavuz Sultan Selim köprülerinden geçişin yasaklandığı doğru mudur? Gerekeşi nedir?

İkincisi: IŞİD tarafından kaçırılan 2 askerimizle ilgili çalışmalar yapılmakta mıdır? Ne aşamadır? 3 askermiş galiba, onunla ilgili bilgi istiyoruz.

Sayın Avcı, Devlet Tiyatrolarının kapatılmasını öngören TÜSAK yasa tasarısı tamamen gündemden kalktı mı? Bir daha...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Gelmedi ki, gündeme gelmedi.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Tamam, sorayım.

Sanatçılarımızın özlük haklarıyla ilgili düzenleme yapacak mısınız yeniden? Bir de, İstanbul Basıncıköy’de Yaşar Kemal’in evinin müze olmasıyla ilgili -geçen bütçede de gündeme gelmişti- çalışmalar başladı mı, müze olacak mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yalçinkaya...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Kültür Bakanı, ülkemizin onayladığı Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme’ye göre UNESCO Dünya Miras Listesi için Bakanlığınız tarafından önerilen “Ceneviz Ticaret Yolu’nda Akdeniz’den Karadeniz’e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri” adıyla 2013 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi’ne eklenmiş bulunan Karadeniz’in incisi Amasra’da termik santral kurulmasına olumlu görüş vermenizi ülkemiz kamuoyuna ve dünya ülkelerine nasıl açıklamayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sanayi Bakanımıza soruyorum: Sayın Bakanım, Konya Milletvekilimiz Sayın Hüsnü Bozkurt, burada, Bakanlığımızda dolar ve euro hesaplarıyla ilgili bir konuşma gerçekleştirdi. Özellikle Savunma Sanayiinin gizli hesaplarında bozdurulan euro ve dolar miktarı ne kadardır? Neye göre bunları gizli hesaplarda tutunuz? Toplam tutar ne kadardır, bunu öğrenmek isteriz.

İçişleri Bakanımıza soruyorum: Sayın Bakanım, olağanüstü hâli gerekçe göstererek birçok yerde temel hak ve özgürlükler rafa kaldırılmış durumda. OHAL’i bahane ederek birçok ilde yasal olarak yapılması gereken basın açıklamaları, mitingler dâhil olmak üzere yaptırılmıyor ve engelleniyor. Bu hafta sonu KESK’in eğitimle ilgili mitingleri vardı, engellendi. OHAL’i gerekçe yaparak olağanüstü sıkıyönetim ilan etmenize gerek yok.

İkinci bir sorum, Sayın Bakan, yine size. 15 Temmuz 2016 tarihinden günümüze kadar ülkemizde dini referans alan terör örgütlerine yönelik kaç operasyon gerçekleştirilmiştir, operasyonların sonuçları ne olmuştur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Özellikle güvenlik güçlerimizle ilgili 3.600...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yıldırım...

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

15 Temmuz darbe girişiminden bugüne kadar tutuklanan milletvekillerinin, belediye eş başkanlarının, parti il ve ilçe başkanlarının, parti yöneticilerinin yargılama dosyalarını hazırlayan kaç savcı, kaç hâkim FETÖ'den tutuklandı, açığa alındı ya da ihraç edildi?

Bir ikinci sorum: Müjgan Ekin 24 Ekim saat 15.00'te Ankara Batıkent'ten Kızılay'a giderken ticari taksiye biniyor, bindiği taksinin önu kesilerek kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce gözaltına alınıyor. Ailesinin Ankara Emniyet Müdürlüğüne, cumhuriyet savcılığına başvurusu var. Bir diğere vatandaşımız Taşkın Yasak 1 Aralıkta gündüz saat 14.00 sıralarında Diyarbakır Gaziler semtinde gözaltına alınıyor, haber yok. Bu 2 kişinin akıbetinin tarafınızdan yanıtlanmasını istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tor...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sorum Sayın İçişleri Bakanımızdır. Vatan savunmasında cansiparane şekilde zor şartlarda görev yapan emniyet mensubu kardeşlerimizin en önemli sorunlarından biri fazla çalışma süreleridir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre aylık çalışma süresi yüz altmış saat olarak belirlenmesine rağmen polis memurlarımız fiilen iki yüz kırk ila üç yüz saat arasında çalışmaktadırlar ve bu fazla çalışmaları karşılığında fazla mesai ücreti veya idari izin alamamaktadırlar. 2014 yılında Kamu Denetçiliği Kurumu çalışma saatleriyle alakalı önemli bir karar vermesine rağmen bu kararın gereği yerine getirilmemiştir. Sorum: Bakanlık olarak polislerimizin çalışma süreleri ve fazla çalışma süreleriyle ilgili bir çalışmanız var mıdır? Fazla çalışma sürelerini tatminkâr bir ücret veya bire bir idari izin olarak değerlendirmeyi düşünüyor musunuz?

İkinci sorum da: 15 Temmuz darbe gecesi büyük gayret gösteren emniyet personelinin bir kısmının taltif edildiği hâlde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ahrazoğlu...

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Yıllardır terörle ilgili dile getirdiğimiz endişe ve önerilerimize sert tepkiler veren ve kabul etmeyen AKP milletvekillerine, gerçekleri gözler önüne seren ve alkışlatarak dinleten İçişleri Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Sorum Millî Savunma Bakanımıza: 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle, 15 Temmuzda şehit ve gazi olanlar ile diğere şehit ve gazilerimiz arasında farklılıklar yaratılmıştır. Bu konudaki farklılıkları gidermeyi düşünüyor musunuz? 15 Temmuz şehitlerimiz ve gazilerimize verilen 5 katın, diğereilerine de verilmesine yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Diğere bir sorum Turizm Bakanımıza. Sayın Bakanım, Hatay yöresine turizm amaçlı ayrılan kaynak miktarı oldukça azdır. Bunu artırmayı düşünüyor musunuz? Bir de Hatay'da atıl durumda bulunan kamuya ait tesisler vardır, bunların turizme kazandırılmasıyla ilgili bir çalışmanız oldu mu?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanlar, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum.

Özellikle, uzman jandarma özlük hakları konusunda, 1989'da açılan uzman jandarma okulu 2012 yılında kapatılarak uzman jandarmaların teminine son verilmiştir. Kadroların kapatılması ve teminlerinin sonlanmasıyla birlikte, uzman jandarmaların mali ve özlük haklarına ilişkin çeşitli vasıtalarla yaptıkları başvurularda büyük bir artış gözlenmektedir. Uzman jandarmalıktan astsubaylığa geçiş şartları, Uzman Jandarma Kanunu ve Uzman Jandarma Atama ve Sicil Yönetmeliği'yle düzenlenmiştir. Bu şartlar:

Fakülte, yüksekokul veya yüksekokullardan, meslek yüksekokullarından mezun olmak, 28 yaşından gün almamış olmak, sicil notlarının ortalaması yüzde 90 ve yukarısında olmak, yönetmelikte öngörülen sınavlarda başarılı olmak ve yönetmelikle düzenlenen ahlaki disiplin şartlarını taşımaktır.

Hâlen Jandarma Genel Komutanlığında 20.691 uzman jandarma görev yapmaktadır; bunlardan 6.807'si eğitim şartlarını karşılamaması sebebiyle, kalanların 2.067'si sicil şartını karşılamaması sebebiyle, kalanların 8.803'ü ise 31 yaşın üzerinde olması sebebiyle astsubaylığa geçirilemeyecek durumdadır. Astsubaylığa geçiş şartlarını taşıyan, teklifi yapılan astsubaylığa geçiş yaşının 31'e yükseltilmesi hâlinde -ki bunu yükselteceğiz- 3.014 uzman jandarma mevcuttur. Uzman jandarmaların özlük haklarına ilişkin olarak da 2002 yılından günümüze kadar ek göstergeleri 2.200'den 3 bine yükseltilmiş, yan ödeme kararnamesiyle maaşlarda artış yapılmış, ön lisans ve üzeri eğitim görmüş personelin 1'inci derecenin 4'üncü kademesine kadar yükselebilmeye imkân sağlanmıştır. Aynı zamanda, bunların bir bölümüyle ilgili, Adalet Bakanlığının da ortaya koyduğu yeni bir çözüm söz konusudur. O çözümün de özellikle yani 676 sayılı KHK'yla, Adalet Bakanlığı bünyesinde ceza infaz koruma memuru olarak istihdam edilmelerine yönelik "3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'na tabi olarak en az iki yıl süreyle uzman erbaş statüsünde çalıştıktan sonra 20/10/2016 tarihine kadar kendi istekleriyle sözleşmelerini feshetmiş olup, sözlü sınavın son başvuru tarihi itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olanlardan yaş ve merkezî sınav şartı hariç, infaz ve koruma memuru olarak istihdam edilebilmeleri..." Yani hem bize ait bir 31 yaş büyütmesi olacak hem de bu arada Adalet Bakanlığı da bu konuda yeni bir süreç ortaya koyacaktır.

Yine, bunun yanı sıra, özellikle fazla mesai ücretleri konusunda Emniyet teşkilatımızdan sizin de sorduğunuz gibi bir talep gelmektedir. Şu açıktır: Bugüne kadar taltif müessesesiyle belki bu getirildi ama bir aydan beri biz de bu "Fazla mesai ücretleri konusunda ne yapabiliriz?"in üzerinde çalışıyoruz. İçişleri Bakanlığı olarak, Emniyet teşkilatı olarak "fazla mesai ücretleri" olarak nitelendirilmesinin daha doğru olabileceği kanaatini taşıyoruz çünkü taltif müessesesiyle aslında belki bu biraz dengelenmeye çalışılmış ama sürekli bir taltif müessesesiyle beraber bunu getirmek, taltifi kendi mecrasından, orijininin çıkarıp sürdürülebilir bir hâle getirmenin de doğru olmadığı kanaatindeyiz. Taltif daha istisnai olmalıdır ama fazla mesai... Burada fazla mesai haklarının koruyuculuğunu ortaya koyabilmelidir düşüncesi içerisindeyim.

Yine, bunun yanı sıra "Bu savcı ve hâkimler, bu tutuklanan belediye başkanları ve milletvekilleri ne kadar FETÖ'cüdür?" Bunlarla ilgili doğrusu bir araştırma yapmış değiliz ama bunlarla ilgili de araştırmayı yapabiliriz düşüncesi içerisindeyim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Astsubaylığa hak kazanan çocuklar vardı ya... Astsubaylığa hak kazanıp da başlamayan çocuklarla ilgili bir şey var mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yine "Emniyet araçlarına Osmangazi ve Yavuz Selim Köprülerinden bir geçiş niye yasaklanmıştır?" Bu konuda şunu söyleyebilirim: Yani, bunun nasıl bir anlamı olduğunu, inanın, ben de biliyor değilim. Yani, şimdi arkadaşlarımıza da söyledim, bunu ben de okudum ama yarın sabah İstanbul'da tüm mülki amirlerle ve tüm Emniyet camiasıyla yaklaşık on-on iki saatlik bir toplantımız var, ben de bunu, bu soruyu oraya saklamış idim yani "Neden böyle bir şeye gerek duydunuz?" Muhakkak, belki arkadaşların düşündükleri ve bize yansımayan bir şey vardır, onu gidip kendileriyle bir değerlendirme yapacağım ama mantıksız bir şeyin de sürdürülebilmesinin bir anlamı olduğunu düşünmüyorum.

Ben diğerlerine isterseniz...

“Bu olağanüstü hâller niçin mitingleri engelliyor?” Şimdi, bakınız, bu önemli, özellikle muhalefet partisindeki arkadaşlarımızın bunu cankulağıyla dinlemesini isterim. DEAŞ, PKK ve yurt dışından FETÖ, sürekli olarak, kalabalık yerlere, özellikle siyasi parti mitingleri ve bunun yanı sıra da bu tip sendikal örgütlenmelerin ortaya koyduğu mitinglere -buralarda- eylem yapacağına yönelik ihbar ortaya koymaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP yapıyor ama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bunu bütün siyasi partilere yapıyorlar. Ama, şunu söyleyeyim: Bu bir engelleme için değil. Yani, biz, özellikle siyasi partilerimizin hayatın olağan akışı içerisinde yapabilmeleri gereken her şeyi, sivil toplum örgütlerimizin yapabilmeleri gereken her şeyi yapmalarını istiyoruz, bizim görevimiz de bu zaten ama bazen öyle bir tablo ortaya getiriliyor ki yani bir taraftan DEAŞ... Mesela on beş yirmi gün bir durdular, şimdi yine bu süreç içerisinde de çok ciddi ve üst üste bu konuda ihbarlar alıyoruz, özellikle kalabalık ve toplu yerlere.

Takdir edersiniz ki 15 Temmuzdan sonraki bu süreçte ülkenin içerisinde bulunduğu durumu farklı bir noktaya çevirmek istiyorlar. Biz de bu konuda, tüm bunlarla değerlendirme yaparak... Birçoğuna da veriyoruz. Bugüne kadar Cumhuriyet Halk Partisinin istediği hiçbir miting konusunda en ufak bir engellememiz söz konusu değildir. Tam tersi, arkadaşlarımız her yerde onlarla beraber irtibatla bulunarak... Çünkü bu bizim ortak derdimiz, siyasi hayatımızı tehdit ediyorlar. Siyasi hayatımızı tehdit ettikleri için de bu konuda hem onların tehdidinde pabuç bırakmamamız lazım yani buna göre siyasi hayatı kısıtlamamız lazım hem de hep beraber karşı tedbirleri almamız lazım.

KESK'e de birtakım yerlerde veriyoruz ama bazı yerlerde veremiyoruz. Onun da kendine ait biraz önce bahsettiğim sebepleri var.

Şu soruya da cevap verip kapatıyorum. DEAŞ: 2016'da yapılan operasyonlarda 3.321 gözaltı ve 1.289 tutuklama ve hâlâ her gün Türkiye'nin her noktasında FETÖ, PKK, DEAŞ konusundaki hassasiyetimiz ve bunların ülkemizin huzurunu bozması konusundaki güvenlik görevlilerimizin ve yargının ortaya koymuş olduğu süreç devam etmektedir.

Teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de sorularıyla katkıda bulunan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer'in bu astsubay adaylarıyla ilgili konuda... Bu son dönemde özellikle FETÖ mensubu kişilerin bu seçmelerde çok ciddi rol aldığını bildiğimiz için bunların adaptasyonunu yapmadık fakat hiç kimsenin de hak kaybına uğramasına özellikle dikkat ettik.

Bor'a askerî birlik getireceğiz, onu daha önce de açıklamıştık.

Askerî fabrikayla ilgili... Askerî fabrikalara bağlanmadan önceki kararda bir değişiklik yok.

Sayın Aydın, özellikle Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili konuşmamda da ifade ettim, bu konuda çalışmamız sürüyor ancak gazilerle ilgili, Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna verdiği talimat gereği, çok kapsamlı bir çalışma yapıyoruz gazilerle ilgili. Özellikle bu çalışmayı tamamladıktan sonra bu çalışmanın sonuçlarını sizlerle ve kamuoyuyla paylaşacağız.

Bir sayın milletvekilimizin, özellikle 2 asker konusundaki sorusunda... 1 askerimizin ağır yaralı olduğunu, 1 askerimizin de yaralı olduğunu biliyoruz, DEAŞ'ın elinde olduğunu değerlendiriyoruz. Bu askerlerimizin kurtarılması için de çalışmalar aralıksız olarak sürdürülüyor.

Ben şimdilik bu kadarla Sayın Bakanımıza devredebim.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sayın Bakan, bir buçuk yıl önce 1 askerimiz kaçırıldı...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Sayın Başkan, Sayın Yalçınkaya'nın, Amasra'da yapılması planlanan termik santralle ilgili, sorusuyla ilgili not şudur:

Santral yapılmak istenen alana ilişkin ÇED başvurusu üzerine yapılan incelemede 2863 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir taşınır veya taşınmaz kültür varlığına rastlanılmadığına ilişkin görüşümüz, 29 Mayıs 2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletilmiştir. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bize, “Buraya santral yapılınsın mı?” diye sormuyor, bize “Bu bölgede tarihi ve kültürel taşınır taşınmaz bir kültür varlığı var mı?” diye soruyor, biz de “Yaptığımız inceleme neticesinde bir taşınır taşınmaz kültür varlığı yok.” diyoruz.

Daha sonra, söz konusu alana ilişkin 2014 yılında 1/25.000 ölçekli çevre düzeni plan değişikliği talebi iletiliyor, bunun üzerine alan tekrar yerinde inceleniyor ve herhangi bir kültür varlığına rastlanmadığına ilişkin Bakanlık görüşü bildiriliyor. Amasra Kalesi bu kapsamın dışında zaten.

İkinci bir soru da “Yaşar Kemal'in Bakırköy'deki evini müze yapmayı düşünüyor musunuz?”

Şimdi, özel mülklerin özel müze olarak açılması mümkün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakika daha vereyim size.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Efendim, belki birer soruya daha kısaca...

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

MUSA ÇAM (İzmir) – Savunma Bakanımıza da bir soru sormuştuk.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Bakanımızdan sonra yani sorulan soru var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Ben sadece bir soru, özellikle Sayın Çam'ın, Savunma Sanayiinin gizli hesapları... Savunma Sanayiinin hiçbir şekilde gizli hesabı yok.

MUSA ÇAM (İzmir) - Var, var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayıştay raporundaki ifade bir teknik hatadan kaynaklanıyor. Bu hatayı Sayıştay yaptığını kabul etti. Sonuçta hesaplar denkleştirildi. Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait kesinlikle bir gizli hesap yok.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, 3 milyon gözüküyor, bozduduğunuz para miktarı çok yüksek.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Hayır, işte, teknik hata. Bir başka kalemede gözükken şeyi görmemiş Sayıştay, ona göre bir rapor yazmış, sonra da düzeltiler.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Bakan, niye bizim haberimiz yok bu düzeltmeden? Burada kesin hesabımı görüreceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Soylu...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Gözaltına alınan 2 kişiden ve haber alınmadığı iddia edilen 2 kişiden bahsediliyor. Bana hemen isimlerini verirseniz ben onlarla ilgili araştırmayı yaparım. Yani böyle bir şey olması mümkün değil. Gerekli cevabı hemen size takdim ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turpcu, bir şey mi söyleyeceksiniz?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Bakan, IŞİD’in elindeki askerlerimizin sağlık durumu nasıl? Sağlık durumu nasıl IŞİD’in elindeki askerlerin?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – İşte, söyledim biraz önce.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir dakika...

Sayın Turpcu, bir şey mi söyleyecektiniz?

Bir dakika yerinizden söz vereyim.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN - Sayın Adıyaman, birazcık bir arkadaşımızı, milletvekilimizi dinleyelim, daha sonra siz de şey yaparsınız.

Buyurun Sayın Turpcu.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız, Zonguldak gibi bir il iktidarınız sayesinde emeklilerin sayısının 150 bine yükseldiği, çalışan sayısının 125 binlere düştüğü bir il hâline gelmiştir.

Bu bağlamda, bir: İki bin beş yüz yıllık Teios Antik Kenti yeterli ödenekler ayrılarak gün yüzüne çıkarılması ve ziyarete hazır hâle getirilmesiyle ilgili Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır, ödeneklerin artırılmasıyla ilgili?

İki: Çaycuma'nın Kadioğlu köyünde bulunan Zeugma mozaikleri kalıntılarının turizme kazandırılması çalışmalarıyla ilgili bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Üç: Zonguldak ilimiz Alaplı ilçesi Gümeli beldesinde yer alan, Türkiye'nin en yaşlı, dünyanın ise en yaşlı 5 ağacından biri olan 4.112 yaşındaki porsuk ağacının tohumunun ilk filizlendiği zamanın Bronz Çağı olduğu hesaplanmaktadır. Dünyada nadir bulunan anıt nitelikli bu tip ağaçların koruma altına alınıp turlar düzenlenmesinin bölgenin tanıtımı açısından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sayın Başkan...

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, böyle bir uygulmamız yok yalnız. Lütfen... Şimdi buraya dizilmeye başladı. Sayın Turpcu özel bir, ayağa kalkarak söz istedi, ona söz verdim ama şimdi böyle sayın milletvekilleri sırayla söz almaya başladı. Lütfen...

Sadece Adıyaman'a söz vereceğim, onu da söz verdiğim için. Ondan sonra oylamalara geçiyorum.

Buyurun Sayın Adıyaman.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Savunma Bakanına... 2 askerle ilgili açıklama yaptınız ama bir buçuk yıl önce Sefer Taş isimli bir asker Gaziantep sınırında kaçırılmıştı. Çeşitli sitelerde ya da işte, Sputnik gibi Rus haber ajansında IŞİD'in elinde, Rakka'da tutuklu olduğu... Ailesi son derece yoksul, bildiğim kadarıyla sizlerle iletişime geçecek maddi güçleri de yok, imkânları da yok ama bu bir buçuk yıl içinde hiçbir haber alınmadı. En azından, sağ mıdır? Bu konuda bir istihbari bilgi verirseniz ailesi muhtemelen mutlu olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan zaten kendisi söyledi. Bu tip vakalar varsa isimlerini bildirirseniz gereğini yapacağımı zaten kendisi belirtti.

Teşekkür ederim sayın milletvekili arkadaşlarım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkanım, bu çok insani bir mesele. Bakanlığa gelir gelmez bu konuda hem kaçırılan asker hem de kaçırılan sivillerle ilgili özel bir çalışma grubu oluşturduk. Hem ailelerine ulaşıyoruz hem mağduriyetlerini gideriyoruz hem de diğer taraftan, bunlarla ilgili hani, zaman geçilir de bir unutulmayla karşı karşıya kalmasın diye sürekli istihbarat tazelemeye çalışıyoruz. Bu aileye de ulaşım gereğini yerine getiririz.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Bakan, Sur’la ilgili yasak devam ediyor çatışma bitmiş olmasına rağmen. Bu konuyla ilgili aktaracağınız bir şey...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bitiyor, bitiyor.

BAŞKAN – Nokta koymak zorundayım, süremizi çok aştık. Yazılı cevap verirseniz memnun olacağım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Bir cümle...

BAŞKAN – Peki, bir cümle.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Bu, Zonguldak Alaplı, Gümeli köyündeki 4.112 yaşındaki ağaç... Sadece o ağaç değil, 2.000 yaşında ve 1.000 yaşında adi porsuk ağaçları koruma altında.

Filyos’la da ilgili çalışma devam ediyor.

Çinilerle ilgili durumu arkadaşlar daha sonra bildirecekler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi sırasıyla beşinci turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

İçişleri Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

10) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	4.366.570.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	1.211.514.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	6.502.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	250.000.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir		
GENEL TOPLAM		5.834.586.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

II.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Demirel, Sayın Taşdemir, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Adıyaman, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Atalan, Sayın Acar Başaran, Sayın Yiğitalp, Sayın Özgökçe, Sayın Önder, Sayın Ataş, Sayın Danış Betaş, Sayın Öcalan, Sayın Becerekli, Sayın Pir, Sayın Yıldırım, Sayın Doğan, Sayın Dora, Sayın Çelik Özkan.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	12.605.435.969,55
Bütçe Gideri	7.278.495.868,62
Ödenek Üstü Gider	14.645,86
İptal Edilen Ödenek	5.220.787.282,73
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	5.203.652.321,98

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

10.82) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	345.244.250
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	22.384.357.750
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	5.361.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Eğitim Hizmetleri	802.848.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		23.537.811.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	12.413.059.383,74
Bütçe Gideri	18.603.257.622,24
Ödenek Üstü Gider	6.889.675.490,71
İptal Edilen Ödenek	697.144.049,09
Ertesi Yıla Devredilen	644.463.506,68

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

10.81) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	179.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	9.371.714.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	2.846.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		9.374.739.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	7.183.944.549,18
Bütçe Gideri	7.348.304.783,88
Ödenek Üstü Gider	728.998.557,52
İptal Edilen Ödenek	563.983.713,14
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	564.146.872,44

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

10.84.) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	17.857.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		17.857.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	22.433.000,00
Bütçe Gideri	10.421.356,73
İptal Edilen Ödenek	12.011.643,27
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	405.888,00

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

10.83) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	649.761.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		649.761.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	553.029.930,08
Bütçe Gideri	458.161.838,91
İptal Edilen Ödenek	94.864.945,13
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	87.075.641,55

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*10.85) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	349.852.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		349.852.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	190.612.500,00
Bütçe Gideri	176.967.476,62
İptal Edilen Ödenek	13.645.023,38

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*09) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI**1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	337.910.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	28.347.564.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İşkân ve Toplum Refahı Hizmetleri	12.057.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	4.588.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		28.702.119.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	32.958.072.754,88
Bütçe Gideri	22.723.973.456,12
Ödenek Üstü Gider	11.674.030,28
İptal Edilen Ödenek	10.022.045.208,24
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	10.204.040.537,34

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.28) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
02	Savunma Hizmetleri	62.851.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		62.851.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	100.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	62.595.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		62.851.000

BAŞKAN – Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	61.150.500,00
Bütçe Gideri	57.268.918,70
İptal Edilen Ödenek	3.881.581,30
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:	

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	49.643.000,00
Tahsilat	60.865.324,12
Ret ve İadeler	432,69
Net Tahsilat	60.864.891,43
BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

21) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	619.237.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	690.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	29.240.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	954.975.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	14.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	1.855.598.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		3.459.754.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) *Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	2.682.253.541,42
Bütçe Gideri	2.316.148.884,18
Ödenek Üstü Gider	1.088,05
İptal Edilen Ödenek	365.928.597,42
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	260.550.686,97

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.16) *DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ*1) *Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	25.515.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	3.300.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	349.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	257.726.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		286.890.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.005.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	281.279.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	1.606.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		286.890.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	241.730.400,00
Bütçe Gideri	234.236.040,96
İptal Edilen Ödenek	7.494.359,04

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	240.355.000,00
Tahsilat	237.359.684,24
Ret ve İadeler	3.153,00
Net Tahsilat	237.356.531,24

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.15) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	25.593.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	4.000.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	207.699.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		237.292.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.028.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	228.892.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	372.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		237.292.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	210.594.500,00
Bütçe Gideri	204.101.581,76
İptal Edilen Ödenek	6.492.918,24
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	199.583.000,00
Tahsilat	209.036.177,88
Ret ve İadeler	390,00
Net Tahsilat	209.035.787,88

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.53) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	11.133.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.900.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	19.041.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		33.074.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	694.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	32.330.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	50.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		33.074.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	30.074.145,00
Bütçe Gideri	27.611.781,57
İptal Edilen Ödenek	2.462.363,43
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

(TL)

Bütçe Geliri Tahmini 27.236.000,00

Tahsilat 29.637.508,52

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın Gök, buyurun.

Bir dakika...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul'da 2 büyük patlama olduğuna dair haberlerle ilgili İçişleri Bakanının Meclise bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İçişleri Bakanımız biraz önce ayrıldı ama burada diğer görevlilerimiz de var.

Sayın Başkan, İstanbul'da 2 patlama olduğuna dair şu anda bize ulaşan bilgiler var ve bu, haberlere de düşmeye başladı. 2 büyük patlama olduğuna dair gelen bilgiler konusunda Sayın Bakan Meclisimizi bilgilendirirse biz de bu düşen bilgiler konusunda aydınlanmış oluruz. Onu sormak istedim Sayın Başkan. Söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

Sayın Bakanın kendisine ulaşan bilgiler doğrultusunda kısa bir açıklamaları olursa eğer, bunu memnuniyetle karşılız. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, aynı konuda mı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aynı konuda, aynı şekilde...

BAŞKAN – Buyurun.

13.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul'da 2 büyük patlama olduğuna dair haberlerle ilgili İçişleri Bakanının Meclise bilgi vermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Aynı şekilde bilgiler geliyor, o nedenle biz de eğer bir bilgi aldılarsa aydınlatılmayı istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir bilginiz var mı? (Gürültüler)

Sayın milletvekilleri, lütfen...

14.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Beşiktaş'ta yaşanan patlamada yaklaşık 20 yaralı olduğuna ve bilgilerin teyidini aldıktan sonra kamuoyuyla paylaşacaklarına ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Maçın hemen çıkışında, Bursaspor taraftarının dağıldığı çıkışta, Bursaspor taraftarı dağıldıktan sonra bizim oradaki Çevik Kuvvet polisimizin olduğu noktada bir bombalı araç olduğu değerlendiriliyor arkadaşlar tarafından. Şu anda 20'ye yakın yaralı var, ölü yani şehit sayısı konusunda bir bilgimiz yok, inşallah olmayacağını ümit ediyoruz. Arkadaşlarımız olay yerindeler, zaten anında oradan bilgi veriyorlar. İnşallah, büyük bir şey olmaz ama söylenen -2 ayrı patlama da olabilir, tek patlama da olabilir- birincisi, hemen otelin altında bir yerde bir patlama yani onun hemen yukarısında bulunan otelin altında bir patlama, bir de

tam “Beleştepe” denilen yani eski İnönü Stadı’nın hemen üzerinden maç seyretmeye yönelik olarak nitelendirilmiş bir yer vardır “Beleştepe” orada olduğu söyleniyor ama bu bilgiler şu anda teyitli bilgiler değil. Bu bilgilerin tam teyidini aldıktan sonra kamuoyuna bilgi veririz.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Yaralılar polis mi, sivil mi efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yaralılar polis.

LEVENT GÖK (Ankara) – Polis aracına mı yönelik bir saldırıdır bu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani, Çevik Kuvvet otobüsüne yönelik bir saldırı ama tabii, orası kalabalık bir alandır maç bittikten sonra fakat Bursaspor taraftarının tahliye olduğu söyleniyor, tahliye olduktan sonra yapılmış bir şey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kaç dakika önce aşığı yukarı olay?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bize gelen haber on beş dakika, yirmi dakika önce gibi bir şey.

Şimdi arkadaşlar tam değerlendirecekler. İnşallah, kötü bir şey yoktur ama kamuoyunu bilgilendireceğiz.

Geçmiş olsun.

BAŞKAN – İnşallah, kötü bir şey yoktur. Hepimize geçmiş olsun gerçekten.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayi Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, böylece beşinci turda yer alan kuruluşların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Sayın milletvekilleri, beşinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 11 Aralık 2016 Pazar günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum; iyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 23.53

r % 6

G

|

r ° € G < \$ ñ

1.- (S. Sayısı: 433) 201 ı ı Me e i e im B e Ka Tasa ısı (1 4) i
K misy Ra (a ı ma a(X) i: 01.12.2016)

2.- (S. Sayısı: 434) 201 ı ı Me e i e im Kesi esa Ka Tasa ısı (1
Me e i e im Kesi esa Ka Tasa ısı a İ i i a a a ı a a
Bi i imi i S a İ i i Sayı ay Ba a ı ı Te e esi (3 2)
Kam İ a e e i e S sya ve i K m a ı ave i e Kam İ a e e i e
Ra S a İ i i Sayı ay Ba a ı ı Te e esi (3 2)
e e e i me Ra S a İ i i Sayı ay Ba a ı ı
İ s a is i e i e e e i me Ra S a İ i i Sayı a
ı ı aa iye e e e e i me Ra S a İ i i Sayı
60 Sayı ı Sayı ay Ka Uya ı a a ı a a 201 ı ı Ka ı ma A a s a
S a İ i i Sayı ay Ba a ı ı Te e esi (3 34) i e a ve B
a i i: 01.12.20(X0)

3 S E M

4 O < . ñ

|

r 0 6 5

|

r G G 0 \$

<

D °

|

r 6 6

|

r 8 7 7
G D ñ

|

BUGÜNKÜ PROGRAM

6'ncı Gün

10 ARALIK 2016 CUMARTESİ

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

V. TUR

49	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
50	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Bütçe + Kesinhesap)
51	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
52	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
53	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
54	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Bütçe + Kesinhesap)
55	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
56	SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
57	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
58	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
59	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
60	TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)

(AK PARTİ, HDP, MHP, CHP)

(Siyasi parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

